

CONTRA L'ABÚS, APODERAMENT

Els nostres cossos, els nostres drets

6. CONTRA L'ABÚS, APODERAMENT

Índex de continguts

DESCRIPCIÓ

6.1. LA CULTURA DE LA VIOLACIÓ

Objectius

La cultura de la violació. Informació per al professorat

Programes contra la cultura de la violació. Informació per al professorat

6.1.1. La cultura de la violació 2ECB

6.1.2. Les mataren perquè anaven a soles 2ECB

6.1.3. Ni una menys 2ECB

6.1.4. Ningú no demana ser violat/ada, mai! 2ECB

6.1.5. "No és sí, sí és anal" 2ECB

6.1.6. Gaudir amb la violació 2ECB

6.1.7. Per unes festes sense sexisme 2ECB

6.1.8. L'educació de la masculinitat 2EBC

6.1.9. Ella és de tots EBC

6.1.10. La masculinitat hegemònica en bandada BC

6.2. EL CONSENTIMENT

Objectius

Què vol dir consentir? Informació per al professorat i per a l'alumnat

6.2.1. El consentiment explicat amb un còmic EBC

6.2.2. Consentiment EBC

6.2.3. A què venies, si no? 2EBC

6.2.4. Que et siguen que sí 2EBC

6.2.5. Project Consent E

6.2.6. Estimat fill EBC

6.2.7. Amb tot l'amor del món 2EBC

6.2.8. Violació consentida? BC

6.2.9. Estic perdent el temps amb tu? 2EBC

6.2.10. Fes-ho per mi 2EBC

6.2.11. L'amor no existeix, són els pares EBC

6.2.12. Responent a la pressió i a la manipulació E

6.2.13. Assertivitat: el dret a no ser manipulat/da 2EBC

6.2.14. Decidim o decideixen per nosaltres? 2E

6.2.15. Aprenent a dir "no" 2EBC

6.2.16. Només si els/les dos volem E

6.3. VIOLÈNCIA AL CARRER

Objectius

El carrer no és de les dones. Informació per al professorat

6.3.1. T'he demanat opinió sobre el meu cos? EBC

6.3.2. San Valentín para machirulos EBC

6.3.3. Galanteries que no són gens galants BC

6.3.4. Empatia EBC

6.3.5. Galanteries feministes? EBC

6.3.6. Manspreading o eixancarrament EBC

6.3.7. Autodefensa feminista BC

6.3.8. Tan guapa i a soles? EBC

6.3.9. Assetjant Laura 2EBC

6.3.10. Seduir o assetjar? 2EBC

6.3.11. Besos furtats 2EBC

6.3.12. Lligar sense molestar 2EBC

6.3.13. 72 hores amb Vicky 2EBC

6.4. VIOLÈNCIA A LES XARXES SOCIALS

Objectius

Intimitat i apoderament. Informació per al professorat i per a l'alumnat

Les potencialitats de les xarxes socials. Ciberactivisme social. Informació per al professorat

6.4.1. Fem-nos forts/es també a les xarxes 2EBC

6.4.2. La culpa és de l'agressor EBC

Els nostres cossos, els nostres drets

6.4.3. "Si eyas no tontean no son eyas" 2EBC

6.4.4. Amanda i el xiquet assetjat 2EBC

6.4.5. Xarxes i intimitat EBC

6.4.6. Slut Shaming 2EBC

6.4.7. Sexting con(sentido) 2EBC

6.4.8. Marines "per a la ciència" 2EBC

6.4.9. Assetjament masclista a les xarxes EBC

6.5. LGBTIfòbia

Objectius

Homofòbia a l'escola. Informació per al professorat i per a l'alumnat

6.5.1. Amb la veu ben alta 2EBC

6.5.2. Contra l'homofòbia en el futbol EBC

6.5.3. Gent meravellosa contra l'homofòbia EBC

6.5.4. Mamà, m'agraden les xiques EBC

6.5.5. Homofòbia a Madrid BC [B6] Etiquetes: Homofòbia

6.5.6. Sóc bisexual EBC

6.5.7. Abraham, un xic trans 2EBC

6.5.8. Contra l'homofòbia a Mèxic E

6.5.9. Un Trans a l'exèrcit EBC

6.5.10. "Si la bese, em dones cent corones?" EBC

6.5.11. Em diuen mariquita al col·legi EBC

6.5.12. La meua classe EBC

6.5.13. Diverdiferències E

6.5.14. Us explicaré què em molesta E

6.5.15. Camarada Alan 2EBC

6.5.16. Homotransfòbia a l'escola EBC

6.5.17. L'horitzó de la injúria EBC

6.5.18. El lavabo equivocat EBC

6.5.19. Homofòbia a les aules 2EBC

6.5.20. Tipus d'homofòbia 2EBC

6.5.21. Alça't contra la violència! 2EBC

6.5.22. Tot millorarà 2EBC

6.6. ABÚS SEXUAL INFANTIL

Objectius

Abús sexual infantil. Informació per al professorat

6.6.1. Un caramel especial EBC

6.6.2. El llibre de Tere E

6.6.3. No vages amb desconeguts! EBC

6.6.4. Mites o dades al voltant de l'abús sexual infantil EBC

6.6.5. La revolució fluorescent EBC

6.6.6. ASI i violència en la parella EBC

6.6.7. Projecte Unbreakable 2ECB

6.6.8. La xiqueta i el llop 2EBC

Els nostres cossos, els nostres drets

6. CONTRA L'ABÚS, APODERAMENT

DESCRIPCIÓ

La violència ens envolta i assetja, especialment a les dones. Aquest element castrador de la plena autonomia i desenvolupament personal està present en les relacions íntimes, els mitjans de comunicació, els productes audiovisuals que consumim diàriament i, en general, en els judicis de valor que uns i altres deixen anar quan dones d'arreu del món pateixen abusos i atacs.

L'apartat 6.1 d'aquest bloc, **La cultura de la violació**, mostra la punta de l'iceberg d'un context, el nostre, en què les dones pateixen constantment la sexualització i objectualització dels seus cossos. Així, en cas d'atac sexual, es tendeix injustament i errònia a responsabilitzar o culpar la víctima, per haver provocat o per no haver complert amb els manaments tradicionals de la feminitat –segons els quals, per exemple, a certes hores no és acceptable anar sola pel carrer. Paral·lelament, la cultura de la violació es nodreix també d'una socialització masculina que fa creure als barons que la seua sexualitat, en tant que és suposadament una força incontrolable, ha de ser satisfeta sense importar el com. La seua naturalesa, doncs, els exoneraria de qualsevol tipus de responsabilitat en cas d'abús –responsabilitat que encara la nostra societat injustament fa caure com una llosa sobre la dona atacada.

L'educació és la clau, i aprendre sobre el consentiment, doncs, és la porta d'entrada a unes relacions igualitàries i plaents. Açò és

el que pretén l'apartat 6.2, **El consentiment**: és inajornable la tasca d'ensenyar als barons que, tant en relacions esporàdiques com en vincles de llarga durada, cal respectar els límits i ser empàtics –un “no” és un “no”, i un “sí” es pot revocar en qualsevol moment sense que això supose una “traïció” de les seues expectatives. Alhora que cal començar a adreçar als xics els missatges de “respecta els límits”, “no violes”, “escolta i respecta”, etc., cal desfer el guió de la por tradicionalment inculcat a les xiquetes des de ben menudes, guió adobat amb la lletania més o menys explícita que, en cas de no respectar eixes limitacions espacials i temporals –“no pots anar per eixe carrer solitari de matinada vestida així”–, elles seran les responsables del que els puga passar.

Aquesta necessitat de redireccionar i transformar discursos i realitats es tracta en l'apartat 6.3, **Violència al carrer**, a través del qual s'evidencia i es denuncia el desapoderament que comporten per a les dones situacions viscudes quotidianament al carrer, en el transport públic, etc., com són els tocaments, les floretes, les mirades depredadores o insistències verbals d'alguns barons. La solució, òbviament, no passa perquè les dones “deixen de fer”, sinó perquè els barons “deixen d'assetjar” i aprenquen a relacionar-se igualitàriament.

L'apartat 6.4, **Violència a les xarxes socials**, deixa palés com, d'una banda, les xarxes socials són un espai enormement amenaçant per a les dones obertament feministes,

les quals són atacades impunement; d'altra banda, també són un espai ple de potencialitats, en què persones i col·lectius que lluiten per la igualtat troben un mitjà ideal per fer sentir la seua veu. Com a espai en què prima l'anonimat, però, han aparegut més ocasions per a l'assetjament i la venjança gratuïts i impunes, com ara l'anomenat porno venjatiu. Amb una legislació no sempre al dia o no tan ràpida com ho és la fibra òptica de qui decideix compartir fotos privades sense consentiment, es fa imprescindible l'educació per a un ús ètic de les xarxes socials. Això no sols inclou deixar de donar missatges culpabilitzadors a les xiques que han compartit fotos amb la parella en un context de privacitat i confiança; sobretot, el focus d'aquest treball s'hauria de dirigir cap a qui comparteix sense consentiment una foto que li va ser donada en total confiança, i també cap a qui és còmplice d'aquesta invasió de la privacitat ajudant a difondre-la.

L'apartat 6.5, **LGBTIfòbia** se centra en la lluita contra la discriminació al col·lectiu LGBTI. I és que, malgrat els avanços socials i legislatius viscuts en les últimes dècades, l'LGBTIfòbia continua ben present. Les escoles i els instituts encara no són llocs segurs per al jovent ni el professorat LGBTI. Educar contra l'LGBTIfòbia és necessari no solament per tal de protegir aquest col·lectiu, sinó també perquè aquest és un tipus de violència que s'exerceix contra qualsevol persona que se n'ix dels rols tradicionals. En aquest sentit, el combat contra l'LGBTIfòbia –en l'àmbit docent

Els nostres cossos, els nostres drets

i més enllà, com a l'esport– beneficia no sols una suposada minoria, sinó tothom. Cal, en definitiva, crear optimisme en els joves LGBTI i cal també evidenciar la importància que té per a la resta de persones posicionar-se com a aliades d'aquest col·lectiu per tal de gaudir tots i totes d'un món més lliure.

L'apartat 6.6, **Abús sexual infantil** tanca aquest bloc parlant d'aquest tipus de violència sexual, i parteix d'unes dades que sens dubte ens han de portar a la reflexió de la manca d'una educació afectivosexual adequada adreçada als barons: que al voltant d'un 20% de criatures han patit abús sexual abans dels 18 anys, i que el 90% dels abusadors són homes. Es fa necessària també una educació sexual de la infantesa que protegisca i ajude xiquets i xiquetes a relacionar-se amb el seu cos i amb el cos dels altres d'una manera saludable, ajudant-los a saber posar límits i ser assertius; en definitiva, una educació sexual que els protegisca de la violència, no pas del sexe – ja que aquest és una dimensió present en la majoria de nosaltres des que naixem fins que morim.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.1.LA CULTURA DE LA VIOLACIÓ

Objectius

- Ajudar l'alumnat a identificar la violència sexual de baixa intensitat (bromes sobre la violació, sexualització de les dones...), donar eines per a defensar-se'n i per a no exercir-la.
- Evidenciar les conseqüències desapoderadores de l'educació en la por a les dones, i la naturalització de la violència masculina.
- Ressituar el perill i donar eines per a defensar-se de l'agressió sexual en entorns propers i coneguts.
- Promoure el consentiment informat com a base de les relacions afectives i sexuals.
- No culpabilitzar les víctimes de la violència sexual.
- Trencar el corporativisme masculí còmplice de la violència i apoderar els joves igualitaris antiviolents perquè no participen de les bromes masclistes, i perquè puguin superar el temor a intervenir davant de situacions de violència.
- Condemnar la violència verbal i física contra les dones, contra els barons no hegemònics, contra les persones LGBTI, etc.

Els nostres cossos, els nostres drets

La cultura de la violació

Informació per al professorat

Tot el món pensa que la violació és horrible, però quan una persona és violada el focus passa del violador a la víctima, i aquesta esdevé culpable. També els xiquets o els hòmens violats solen viure-ho amb silenci i culpa perquè la llosa del sexisme aixafa qualsevol queixa que un home vulga fer, ja que ells, masculinitats invulnerables, no són ni poden ser-ne les víctimes.

Els relats periodístics i socials sobre agressions a dones joves i adultes estan malauradament impregnats de preguntes i afirmacions com ara: "alguna cosa deu haver fet", "com anava vestida?", "si no es respecta a ella mateixa, com espera que els altres la respecten", "a qui se li acudeix anar sola...", etc. Aquestes frases són típiques de la cultura de la violació –terme encunyat pel feminisme als anys 70 que malauradament està guanyant protagonisme en els darrers mesos. Aquesta cultura es caracteritza per minimitzar o trivialitzar la violència sexual, per justificar un model de sexualitat masculina irrefrenable, i per exigir que siguin les víctimes les que hagen de prevenir la violència.

Aquesta cultura considera normal que els hòmens no puguin o no vulguen controlar els seus desitjos sexuals i excusa la violència per l'alcohol o les drogues; considera que les dones diuen "no" quan en realitat volen dir "sí"; creu que elles també volen sempre sexe, i que fins i tot gaudeixen en una violació; posa en dubte la veracitat de les denúncies, etc. El resultat de la cultura de la violació és que la majoria de

violadors queden impunes perquè la justícia és exercida per persones patriarcales sense formació en qüestions de gènere, i perquè moltes víctimes no denuncien ja que saben que patiran un càstig doble: la violació i que no les creguen o que les facen responsables.

Per contra, el problema –la culpa– no està en les víctimes (com vesteixen, on van, què mostren...), sinó en la violència d'uns agressors, esperonats pel masclisme i la desigualtat, que consideren les dones objectes usables. Les violacions són comeses per persones concretes, i en prou ocasions per grups d'hòmens tan apoderats que fins i tot graven les agressions i se'n vanen, sabedors que per a molta gent no hi haurà tal violació sinó només sexe consentit entre una xica "solta" que anava buscant.

"Va tancar bé les cames?", preguntà una magistrada a una dona en el judici. En quasi una cinquena part de les denúncies, s'ataca i es qüestiona la víctima; només es denuncien el 20% de les violacions, i tan sols un 1% dels agressors són condemnats. Aquestes xifres ens indiquen que als violadors els ix econòmic violar perquè la impunitat va de la mà de la connivència i de la complicitat social.

Podem dir, doncs, que les violacions no són només un problema individual que té la persona violada i el(s) seu(s) violador(s) sinó un problema social. Quan un grup social –les dones cis i trans– aporta la majoria de les víctimes, i l'altra part –els hòmens cis– aporta els agressors, hi ha una qüestió de poder que s'ha d'analitzar i esmenar. Els barons que violen no estan malalts,

sinó que són els fills sans d'un sistema patriarcal que els confereix el poder de violentar les dones i els barons no hegemònics.

Una societat que tolera la violència sexual i que no educa per a la cura ni per a respectar el consentiment està promovent la cultura de la violació.

[Recomanem la lectura del reportatge de Gloria Pina "[Lo que 2016 nos ha enseñado sobre la cultura de la violación](#)" publicat a Verne (novembre, 2016)]

Els nostres cossos, els nostres drets

Programes contra la cultura de la violació

Informació per al professorat

L'any 2012, una adolescent de 16 anys que havia begut molt va ser violada pels membres de l'equip de futbol de secundària d'Steubenvill, Ohio. La xica estava semiinconscient i aquests la varen portar de festa en festa, durant gran part de la nit, i entre altres humiliacions, se li pixaren damunt públicament. Cap persona de les que hi havia a les diverses festes va fer res per a evitar-ho, ni tan sols cridaren per telèfon anònimament. A la xarxa es van pujar vídeos de l'agressió sexual i també un vídeo d'un conegut dels violadors on es burlava de la xica i del fet.

Per què ningú va fer res? Per què cap dels adolescents i joves que es trobaven a les festes va actuar?

Als EUA s'estan duent a terme programes amb joves que intenten promoure la intervenció de l'espectador. Es tracta de cursos que busquen apoderar els joves i trencar el corporativisme masculí. Ensenyen els estudiants a parlar i a prendre consciència que les bromes sobre la violació i la violència sexual real no han de ser tolerades en silenci. Els ajuda a considerar què fer davant de situacions de violència, abans que passen; també a superar les barreres socials i el temor a intervenir. Es tracta de desenvolupar habilitats i de saber que hi ha moltes opcions quan s'enfronten a aquestes situacions.

Les avaluacions dels programes mostren que tenen un efecte molt positiu tant en la voluntat d'intervenir com en els comportaments reals.

Segons els programes esmentats, alguns dels factors facilitadors de la violència són:

1. Sembla mentida, però un dels majors facilitadors de la violència és la idea que el comportament és tolerat secretament per la víctima, és a dir, pensar que en el fons li agradava o volia el que li estava passant. El coit està tan sobrevalorat que molts joves pensen que pot resultar plaent, fins i tot contra la voluntat de la dona.

2. En els xiquets i adolescents barons, la voluntat d'intervenir es basa en si creuen que els seus iguals masculins ho aprovarien o no. En realitat, el que pensen els altres és més important que les seues pròpies actituds. Això significa que fins i tot les expressions "menors" de sexisme, homofòbia, transfòbia..., com per exemple les floretes, els insults "de broma" (maricó, marimacho...) o els acudits sobre la violació o les persones homosexuals, etc., tenen una enorme influència, ja que impliquen que degradar les dones (o les persones homosexuals, transsexuals...) és acceptable i que la violació o qualsevol altra agressió és una broma que fa riure. Aquestes opinions desanimen els espectadors a actuar, ja que pensen que no rebran cap suport si actuen contra una agressió.

3. També arriben a pensar que ells mateixos es convertiran en víctimes perquè les seues opinions són, suposadament, contràries a les de la majoria. En el cas de l'homofòbia, si es defensa una persona homosexual, existeix la por al contagi de l'estigma, és a dir, el temor que la gent pense que la persona defensora és també homosexual.

4. La percepció que els agressors tenen un alt estatus social, és a dir, que són molt populars, és una altra dificultat afegida per a parar un comportament violent.

5. Les creences i mites al voltant de les agressions també prediuen la falta d'actuació. Per exemple, la idea que la violació és sempre visiblement violenta porta a no considerar violació l'agressió a una persona que és incapaç de consentir (o de defensar-se) perquè ha begut molt o està inconscient i no fa res per defensar-se. En el judici per la violació de la xica d'Ohio, un testimoni d'Steubenville justificava la seua inacció dient que no va tractar de detenir els jugadors quan aquests ensenyaven a tothom els pits de la xica perquè en aquell moment "ningú va pensar que fóra greu" ja que a ella no semblava molestar-li ni es defensava.

Tampoc es considera violació insistir a tindre relacions sexuals, malgrat la negativa de les xiques, quan hi ha hagut un consentiment previ o en un context de parella estable. Darrere d'aquestes agressions hi ha les falses creences següents: a) que es perd el dret a dir "no" quan es passen determinats límits; per exemple si una xica ha dit que hi haurà sexe, però després, havent començat o no, canvia d'opinió ("No em pots deixar a mitges", "A què venies, si no?..."); b) que està justificat usar la coerció quan una dona "ha provocat" un baró; c) que els xics estan molt necessitats sexualment i tenen dificultats per a controlar-se, especialment en arribar a determinat punt; d) que cal satisfer

i ["What bystanders can do to stop rape"](#)

Els nostres cossos, els nostres drets

sexualment la parella encara que no se'n tingues ganes; e) que quan una xica diu "no", realment vol dir "sí"; o f) que la conquesta o fins i tot la imposició sobre una dona que diu "no" augmenta el valor d'un home; en canvi, quan ella persisteix en el rebuig, el baró es devalua. En realitat, el consentiment pot ser revocat en qualsevol moment, i insistir a tindre sexe contra la voluntat de l'altra persona (sense el seu sí explícit) és una violació, en una parella estable o una relació esporàdica.

6. En els casos on hi ha consum d'alcohol o d'altres drogues, els adolescents sovint no demanen ajuda a les persones adultes per por a ficar-se en problemes amb els pares o les mares.

7. Un factor que també cal tenir en compte és la culpa. A les xiques, se les educa en la por a patir una agressió sexual i el que han de fer és no "posar-se en perill". Per tant, no han d'anar a determinats llocs soles, no han de beure, no han de vestir roba "provocativa", etc. En altres paraules: la solució a la violència que altres exerceixen és que elles siguin menys lliures i no facen coses perquè, quan les fan, se les culpabilitza de les conseqüències si els passa alguna cosa dolenta. Quan les dones se salten les normes patriarcals, sovint se senten culpables del que els passa i no es creuen en el dret a demanar ajuda.

Promoure l'actuació contra la violència

A diversos països arreu del món s'estan duent a terme programes amb joves que intenten promoure la intervenció de l'espectador, i les investigacions mostren que solament amb una persona que parli, ja pot trencar-se l'assentiment tàcit dels espectadors i frenar-se així l'escalada cap a formes més greus de violència.

Cal, doncs, un treball específic sobre els barons

per a tractar d'apoderar els joves igualitaris antiviolents i trencar el corporativisme masculí. Cal ensenyar els estudiants a parlar i a prendre consciència que la sexualització de les dones, o les bromes sobre la violació i la violència sexual, no són innòcues i que no han de ser tolerades en silenci. Es tracta també d'un treball d'habilitats socials que els ajude a saber què fer davant de situacions de violència, i també a superar les barreres socials i el temor a intervenir amb els seus iguals. En realitat, molts dels homes i xiquets no aproven la violència, però pensen que els altres sí que ho fan i per això callen. El que cal aconseguir és que parlen, que diguen que estan en contra de la violència i que actuen davant de situacions concretes.

Tradicionalment, la responsabilitat de previndre les agressions ha recaigut sobre les dones; i els hòmens no han reflexionat sobre el tema, ni tan sols els hòmens igualitaris. És imprescindible que els barons qüestionen el masclisme i els masclistes, i discutisquen sobre la seua implicació en la violència, no solament en entorns feministes sinó també amb els amics.

En les xiques, cal que prenguen consciència de l'educació desapoderadora que reben des de menudetes i identificar com a violència les agressions masclistes quotidianes normalitzades, per exemple les persecucions a la nit, els tocaments patits en transports públics o aglomeracions, els comentaris sobre el cos, etc. Tota aquesta violència els recorda a les dones que el carrer no és seu i que el seu cos és un tros de carn tocable i sobre el qual es pot opinar.

L'inici del camí contra la cultura de la violació passa perquè les xiques i les dones senten que el carrer és seu i que tenen dret a ocupar-lo quan vulguen i com vulguen; que el seu cos és seu i que poden decidir què fer amb ell i,

per descomptat, viure una sexualitat lliure i desitjada. I aquesta llibertat no dóna dret a cap home a violar.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.1.1. La cultura de la violació 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Cultura de la violació](#)

[#Violència masclista](#)

[#Assetjament sexual](#)

Desenvolupament

En grups de 4, llegiu el reportatge de Gloria Pina "[Lo que 2016 nos ha enseñado sobre la cultura de la violación](#)" publicat a Verne (novembre 2016). Utilitzeu la tècnica "lectura compartida" (Vegeu l'annex "Estructures cooperatives".)

Responen a les qüestions. L'estructura cooperativa "llapis al centre" pot ser útil per a realitzar-les. (Vegeu l'annex "Estructures cooperatives".)

Notícia. [Lo que 2016 nos ha enseñado sobre la cultura de la violación](#)

[Gloria Rodríguez-Pina](#) VERNE 25 noviembre 2016

[Cada ocho horas violan a una mujer](#) en España. El [dato se repite](#) en todo el mundo. Lo hace posible «el nivel de tolerancia social a las agresiones sexuales, una forma de entenderlas en la que el dominio, el control, la necesidad masculina se impone a todo lo demás». Así es como define para Verne la cultura de la violación Marisa Soleto, directora de la Fundación Mujeres. El término, acuñado por el feminismo de los años 70, ha tenido un uso extenso en este 2016 y por eso lo recuperamos en este Día Internacional para la Eliminación de la

Violencia contra las Mujeres que se celebra cada 25 de noviembre.

Para Miguel Lorente, médico forense y exdelegado del Gobierno para la violencia de género, la cultura de la violación "hay que situarla en el contexto del machismo, de la desigualdad de la sociedad en la que el hombre considera que puede usar a la mujer como quiera". En las relaciones personales esta construcción concibe a la mujer como una posesión. En las sociales, la ve como objeto. Es ahí donde se produce el hostigamiento, el abuso y la violación, explica a este diario.

La trivialización de los abusos sexuales, la cosificación de la mujer, la culpabilización de la víctima y la negación de la violación y la impunidad son ramificaciones de la misma violencia. Estas son algunas de las formas que han tomado estos fenómenos en 2016. /.../

Pasar del acoso a la violación (y grabarlo)

La cultura de la violación da fuelle al agresor y lo ampara. Evidencia, según Soleto, una falta de educación afectivosexual que enseñe que las relaciones sexuales deben ser fruto de un pacto en el que ambas partes ganen. "Se da ese desequilibrio en el que las mujeres son objetos de satisfacción de ellos y ellas tienen la culpa".

"El caso de Pamplona refleja esa visión de la creencia de que se puede violar y quedar impune". Se refiere al caso por el que se está juzgando a cinco sevillanos [acusados de violar a una joven](#)

[de 18 años](#) en las fiestas de San Fermín, en julio de este año. "Estamos muy pendientes todos los colectivos feministas, porque se dan varias circunstancias", añade. Los acusados [grabaron dos vídeos](#) y compartieron uno de ellos [por WhatsApp con grupos llamados Manada y Peligro](#). Después de investigar este caso, el juez [les ha atribuido otro de presunta violación colectiva](#) en Pozoblanco (Córdoba).

Lorente también lo ha seguido de cerca y le "preocupan mucho". Especialmente el de Pozoblanco, porque le recordó a otros "en los que se considera que no hay violación porque no se cumple con el estereotipo – que no es real, que está basado en películas y además malas– de que el violador se encuentra a la víctima sola, la coge y se la lleva a un sitio, le pega una paliza y la viola". Eso ocurre muy pocas veces, dice por experiencia. Lo que suele haber es "una situación de amenaza suficiente como para que la mujer no plantee una resistencia ante la percepción de que puede haber una consecuencia grave".

En la cultura de la violación las fiestas populares son un escenario propicio para que el alcohol y las multitudes sirvan de coartada a esos presuntos instintos irrefrenables. Por eso este año se han puesto en marcha varias campañas de concienciación y de protección para las mujeres. Las ha habido [en las fiestas de San Fermín](#) en Pamplona, en [el Pilar de Zaragoza](#), en [las verbenas de Madrid](#), en barrios como en [Poble Sec](#)

Els nostres cossos, els nostres drets

en Barcelona, y en las ferias del verano castellanomanchego. /.../

La impunidad y la culpabilización de la víctima

No siempre hay alguien para ayudar. A veces lo que hay son cómplices, como en el caso en que una treintena de hombres violó a una menor en Brasil el pasado mes de mayo. Igual que en el caso de Pamplona, aquí también se grabó y se compartió con chanzas el abuso. Presumían de su hazaña, mientras a ella la encontraron desnuda y ensangrentada y lo primero que el jefe de la Policía planteó es que podría no tratarse de un acto sexual forzado. /.../

“La impunidad necesita de la complicidad, de la connivencia de la sociedad”, afirma Lorente, que señala que, entre el 15 y el 20% de las denuncias, se ataca y cuestiona a las víctimas. Otro dato que suele destacar en sus presentaciones y conferencias es que solo se denuncian un 20% de los casos y al final, apenas hay un 1% de condenas. “¡Claro que hay impunidad! La sensación es que si violas, no te pasa nada”. /.../

La culpabilización de la víctima y la impunidad van de la mano, dice Soletto. “Las sentencias de la minifalda, por lejanas que parezcan [1989], están ahí acechando en cualquier esquina: ‘Si vas provocando, te lo has ganado’. En 2016 una magistrada de un Juzgado de Violencia sobre la Mujer preguntó a una víctima: “¿Cerró bien las piernas? ¿Cerró toda la parte de los órganos femeninos?”.

La cultura de la violación vuelca la responsabilidad en la víctima, igual que

hacían los consejos del Ministerio de Interior para evitar las agresiones. “La prevención de las agresiones ha recaído históricamente en las mujeres”, señala la directora de la Fundación Mujeres, que como muchas, recuerda a su abuela decir: “Hija, tú sabes que eres tú la que se tiene que guardar”.

Se educa a las adolescentes para que estén alerta por la calle de noche y las adultas de todo el mundo tienen interiorizado ese miedo. /.../ Miguel Lorente cree que ya va siendo hora de mandarles un mensaje a ellos. “No se puede decir siempre a las mujeres ‘no vayas por ese sitio sola’, mientras ellos no son cuestionados por la conducta de agresión sexual. Los hombres deberían además desmarcarse de ellos, de los agresores”.

No existen recetas mágicas para acabar con la cultura de la violación, dice el experto. Hace falta prevención a través de la educación y concienciación. Y trabajar en la respuesta, en la atención hospitalaria y en un sistema judicial “que no dude sistemáticamente de la palabra de la mujer, que investigue siempre incluso si se dan aparentes contradicciones, porque es lo normal después de una situación así”.

Marisa Soletto ve complicado un cambio sustancial /.../ cuando “los patrones de la sexualidad están contruidos en la pornografía. Hay que llevar a las escuelas la educación afectivo-sexual, los nuevos modelos de masculinidad.” /.../

Qüestions

1. Què és la cultura de la violació?
2. Qui o què sosté, segons Lorente, la cultura de la violació?
3. Quina és la imatge habitual d'una violació? És real?
4. Per què moltes de les persones que pateixen una violació no ofereixen resistència?
5. Com es manifesta la cultura de la violació en les festes populars?
6. Què és la fratria masculina? Hi té a veure amb la violència?
7. Van a la presó els violadors?
8. Quins són els consells del Ministeri de l'Interior a què es refereix l'article? Què et semblen?
9. Repartiu-vos els enllaços que apareixen a la notícia i expliqueu-los a la classe en una propera sessió.
10. Quins són els patrons de sexualitat que construeix la pornografia *mainstream*?
11. Quines són les recomanacions dels experts (Lorente i Sotelo) per a eradicar la cultura de la violació?

Els nostres cossos, els nostres drets

6.1.2. Les mataren perquè anaven a soles 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Cultura de la violació](#)

[#Violència masclista](#)

[#Assetjament sexual](#)

Desenvolupament

Vegeu el vídeo "[Ayer me mataron](#)" i llegiu la carta "[Ayer me mataron](#)", escrita per l'estudiant de Ciències de la Comunicació Guadalupe Acosta, de Paraguai, en memòria de les turistes argentines Marina Menegazzo i Maria José Coni, assassinades a Montañita (Equador) a finals de febrer de 2016 per l'home amb qui no volgueren tindre sexe.

Després de comentar en grup gran el vídeo i el text, busqueu informació sobre aquestes quatre notícies que tenen en comú la culpabilització de les víctimes de violació, un dels pilars de la cultura de la violació. [Si ho preferim, podem imprimir les notícies i repartir-les perquè les lligin i comenten per grups.] Plasmeu en un text o en un cartell les impressions després de treballar les notícies.

Cinc joves de Sevilla estan [acusats de violar una jove de 18 anys](#) en les festes de San Fermín (juliol 2016). Els acusats [gravaren dos vídeos](#) i en compartiren un [per WhatsApp en grups que es deien Manada i Peligro](#). El jutge els [ha atribuït una altra presumpta violació col·lectiva](#) a Pozoblanco (Còrdova).

[Una trentena d'hòmens violaren una menor al Brasil](#) (maig 2016), ho gravaren i [ho compartiren a Twitter](#) presumint de la gesta.

El cap de policia que trobà la víctima nua i plena de sang va dir que podia tractar-se de sexe consentit.

[El violador d'Stanford Brock Turner](#), que va abusar de la seua víctima mentre aquesta estava inconscient, [va ser només condemnat a sis mesos de presó](#). La defensa va dir que hi hagué consentiment perquè la xica no va oposar resistència, i que havien estat flirtejant durant la nit.

En octubre de 2016 es va produir [la brutal violació i assassinat de l'adolescent argentina Lucía Pérez](#). La jove de 16 anys volia comprar marihuana a dos hòmens. Aquestos abusaren d'ella i la mataren brutalment. Després llavaren el cos, la canviaren de roba i anaren al centre de salut per a dir que havia perdut el coneixement per sobreposi.

Text. [Ayer me mataron](#)

L'estudiant de Ciències de la Comunicació Guadalupe Acosta, de Paraguai, va escriure la carta "[Ayer me mataron](#)" en memòria de les turistes argentines Marina Menegazzo i Maria José Coni, assassinades a Montañita (Equador) a finals de febrer de 2016 per l'home amb qui no volgueren tindre sexe. Les motxilleres "viatjaven a soles" per als mitjans de comunicació de masses. Eren dues dones, majors d'edat, anaven juntes, però per al masclisme ranci d'alguns periodistes, viatjaven "a soles". Qui els faltava? Un mascle al costat, potser? Eren dues, però havien nascut dones i, per tant, estaven incompletes. La carta escrita per Acosta es va fer viral a Facebook.

"[Ayer me mataron](#)"

Me negué a que me tocan y con un palo me reventaron el cráneo. Me metieron una cuchillada y dejaron que muriera desangrada.

Cual desperdicio, me metieron en una bolsa de polietileno negro, enrollada con cinta de embalar, y fui arrojada a una playa donde horas más tarde me encontraron.

Pero peor que la muerte, fue la humillación que vino después.

Desde el momento que tuvieron mi cuerpo inerte, nadie se preguntó dónde estaba el hijo de puta que acabó con mis sueños, mis esperanzas, mi vida.

No más bien empezaron a hacerme preguntas inútiles. A mí ¿Se imaginan? una muerta, que no puede hablar, que no puede defenderse.

¿Qué ropa tenías?

¿Por qué andabas sola?

¿Cómo una mujer va a viajar sin compañía?

Te metiste en un barrio peligroso, ¿Qué esperabas?

Cuestionaron a mis padres por darme alas, por dejar que fuera independiente como cualquier ser humano. Les dijeron que seguro que andábamos drogadas y lo buscamos, que algo hicimos, que ellos deberían habernos tenido vigiladas.

Y solo muerta entendí que no, que para el mundo yo no soy igual a un hombre. Que morir fue mi culpa, que siempre va a ser;

Els nostres cossos, els nostres drets

mientras que si el titular rezara "Fueron muertos dos jóvenes viajeros", la gente estaría comentando sus condolencias y con su falso e hipócrita discurso de doble moral, pedirían pena mayor para los asesinos.

Pero al ser mujer, se minimiza. Se vuelve menos grave, porque claro, yo me lo busqué. Haciendo lo que yo quería encontré mi merecido por no ser sumisa, por no querer quedarme en mi casa, por invertir mi propio dinero en mis sueños. Por eso y mucho más, me condenaron.

Y me apené, porque yo ya no estoy acá. Pero vos si que estás. Y sos mujer. Y tenés que bancarte que te sigan restregando el mismo discurso de "hacerte respetar", de que es tu culpa que te griten, que te quieran tocar/lamer/ chupar alguno de tus genitales en la calle por llevar un short con 40 grados de calor, de que vos si viajás sola sos una "loca" y muy seguramente si te pasó algo, si pisotearon tus derechos, vos te lo buscaste.

Te pido que por mí y por todas las mujeres a quienes nos callaron, nos silenciaron, nos cagaron la vida y los sueños, levantes la voz. Vamos a pelear, yo a tu lado, en espíritu, y te prometo que un día vamos a ser tantas, que no existirán la cantidad de bolsas suficientes para callarnos a todas."

Els nostres cossos, els nostres drets

6.1.3. Ni una menys 2EBC

Nivell: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

#Cultura de la violació

#Violència masclista

#Assetjament sexual

Desenvolupament

Per parelles, llegiu i comenteu el text "Ni una menos", que és una adaptació d'un article publicat per Mariana Beloso amb el mateix títol. Les cartes de dones que denuncien la cultura de la violació i que es viralitzen en poques hores són cada vegada més comunes, i constitueixen quasi un gènere propi.

Després, llegiu i comenteu la notícia Caso Melina, la polèmica nota sobre su desaparición. Melina Romero era una jove de 17 anys que va ser assassinada (2014) i llançada al riu pels seus assassins confessos. El diari *Clarín* publicava un perfil de la jove assassinada (en el moment de la publicació estava desapareguda) que deia "Una fanática de los boliches, que abandonó la secundaria". Però a més, s'explicava que Melina tenia 4 pírcings, amics més majors que ella, s'alçava a migdia, li agradaven les xarxes socials... És a dir, Melina tenia el perfil d'algú que "mereixia" el que li poguera passar.

Busqueu una altra parella i poseu en comú les vostres reflexions. Compartiu-les amb el grup classe.

Text. Ni una menos

"Soy reputa, como Micaela que tenía 12 años. Un tipo de 26 la mató porque la nena no quiso tener sexo con él. Pero bueno, ella tenía varios Facebook y subía allí fotos "provocativas", ¿qué querés?

Una chica en Brasil fue drogada y luego violada por más de 30 hombres, todo organizado por su novio, en venganza por una supuesta infidelidad de ella. Se filmó el hecho y se lo subió a distintas redes sociales para el disfrute de muchos. Pero escúchame, la niña con 16 años ya tenía un hijo, y encima se drogaba, una putita...

¿Y Melina? ¿Te acuerdas de ella? ¡¡Qué loca que era!! Los culpables de su violación y muerte no fueron los cuatro violadores y asesinos, sino ella, porque le gustaban los bares y no estudiaba.

O Daiana, que fue a una entrevista de trabajo de noche y vestida con short. A quién se le ocurre, reputa.

A Serena el novio le dio 49 puñaladas por haberlo dejado, pero era reputa la niña.

Marina y María José... ¡¡viajaban solas!! ¡¡Dos mujeres solas!! Ellas también, ¿qué esperaban?

Rosa, de 74 años, sufrió una golpiza brutal en manos de su novio, pero seguro que algo hizo, lo debía tener bien harto... y era buscona la vieja, se cogía a todos en el centro de jubilados.

Mailén fue violada por Miguel, dos veces, en la casa de él. Pero bueno, ella eligió ir a la casa del tipo, ¿qué pretendía que pasase? Enorme puta.

A Cintia, el ex marido la mató a puñaladas frente a sus tres hijos porque lo había dejado. Pero ella ya andaba con otro en vez de ocuparse de los niños.

A Macarena, el ex novio le cortó el cuello con una trincheta (cúter) también porque lo dejó. Pero ella era reina de belleza. Se mostraba mucho la tipita.

Els nostres cossos, els nostres drets

Y podríamos seguir. Por un rato largo, porque la lista de víctimas de la violencia machista es eterna. Y la sarta de basura machista para justificar cada caso, también. Ángeles. Araceli. Lola. Una cada menos de 30 horas. ¿En Brasil? Una violación cada 11 minutos. ¿En México? 7 mujeres asesinadas cada día, muchas más desaparecidas y jamás halladas con vida. A todas, pero todas, les pasó por putas.

Mañana puedo ser yo la puta muerta/ violada/golpeada del día. Pero bueno, estas son pendejadas por las que se preocupan las feminazis nomás, que son unas pinches exageradas. Y unas putas. Siempre, siempre putas.”

Els nostres cossos, els nostres drets

6.1.4. Ningú no demana ser violat/ada, mai! 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Cultura de la violació](#)

[#Violència masclista](#)

[#Anglès](#)

[#Assetjament sexual](#)

Desenvolupament

Vegeu el vídeo "[Nobody asks to be raped. Ever](#)" (en anglès), anunci de la televisió escocesa (2010) que desmunta el mite que les dones que vesteixen d'una determinada manera estan demanant que les violen. En anglès, podeu treballar sobre la transcripció de l'anunci.

Després llegiu i comenteu el text de l'argentina Gina Riverós, treballadora d'una estació d'autobusos, que va plasmar amb humor en un estat del Facebook que es va fer viral la crítica a la naturalització de la violència sexual masculina (12 d'abril de 2014).

Per parelles, feu un anunci amb els vostres mòbils amb la mateixa intenció que l'anunci escocès.

Text 1. Transcripció de l'anunci

A scene of a party. A pale blond woman in her 20s stands talking to two men, one pale and one with darker skin. She wears a black top and sparkly blue skirt, and all parties hold drinks in their hands and appear to be having a good time.

Woman: (laughing playfully) You're terrible! (laughs) You're so bad! Shut up!

Cut to two presumably white men across the room.

Man One: (looks at woman, sucks in air between his teeth) Check out the skirt! She's asking for it.

Man Two: (laughs)

Cut to scene of the same woman in a department store. She pulls two skirts off the rack, one the sparkly blue skirt she wears at the party, and takes turns holding up each one to her hips. A sales assistant, a pale middle-aged woman, walks up to her.

Sales Assistant: Can I help?

Woman: Yeah, thanks. I'm going out tonight and I want to get raped. (smiles) I need a skirt that will encourage a guy to have sex with me against my will. (holds up each skirt again)

Sales Assistant: (smiles eagerly and folds arms across chest) The blue one. Definitely the blue.

Woman: (nods and smiles)

Woman turns and directly faces camera, with a sarcastic look on her face.

Woman: As if.

Male Voiceover: Nobody asks to be raped. Ever.

Text 2. Vieron muchachos que no es tan difícil

"Ayer, cuando llegué a las 6 de la mañana a la terminal, había un flaco bastante en pedo que diez minutos después dormía profundamente. Andaba con uno de esos

pantalones inmensos que se les caen y les dejan el calzoncillo y la mitad del culo al aire. En resumen: joven, borracho, de madrugada, en un lugar con un ambiente no muy lindo como es la terminal a esa hora y con el culo al aire... y sin embargo ni yo, ni ninguna de las mujeres que pasó mientras duró el espectáculo, ni lo violó ni lo mató.

Vieron muchachos que no es tan difícil y que sin importar qué tan alcoholizado esté o de qué forma esté vestido, se puede respetar la vida del otro.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.1.5. “No és sí, sí és anal” 2EBC

Nivell: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Cultura de la violació](#)

[#Violència masclista](#)

[#Assetjament sexual](#)

Desenvolupament

Llegiu la notícia “[Los seguros delincuentes de Yale](#)” i vegeu el vídeo “[Student footage of frat pledges on Old Campus, Wed., Oct. 13](#)”, que recull els càntics de la fraternitat Delta, Kapa, Epsilon de la Universitat de Yale. Les fraternitats de les universitats nord-americanes fan passar “proves” als joves que en volen formar part. Cantar frases com aquestes forma part d'aquestes cerimònies d'admissió.

Responen a les qüestions. L'estructura cooperativa “llapis al centre” pot ser útil per a realitzar-les. (Vegeu l'annex “Estructures cooperatives”.)

Qüestions

1. Què és una fraternitat a les estudiants universitàries? Què entenen per “consentiment sexual” la fraternitat d'estudiants de la universitat de Yale quan cantaven “No vol dir sí; sí vol dir anal”?
2. Per què creus que actuen d'aquesta manera?
3. Com creus que se senten les estudiants de la Universitat?
4. Aquests càntics s'han donat en altres universitats. Busqueu informació.

5. Quines mesures hauria de prendre la Universitat?

6. Comenteu les imatges. Quins creus que eren els consells originals que parodia el segon pòster?

7. Busqueu en un cercador web imatges sobre la cultura de la violació. Us animeu a fer una campanya? Aquestes en són dos exemples.

8.

Notícia. Los seguros delincuentes sexuales de Yale

Naomi Wolf. APR 28, 2011

NUEVA YORK – En octubre de 2010, los actuales miembros de la antigua asociación de alumnos de George W. Bush, Delta Kapa Épsilon de Yale, recorrieron el patio del dormitorio de primer curso coreando estas consignas: “¡'No' quiere decir 'sí'! ¡'Sí' quiere decir 'anal'!” Exhibían carteles de este tenor: “Nos encantan las putas de Yale”.

Dieciséis estudiantes y licenciados de uno u otro sexo consideraron que la administración de la universidad no hizo lo que debía para acabar con semejante violación de los derechos de las estudiantes a disfrutar de un ámbito de estudio equitativo y no amenazante. En marzo, presentaron una demanda federal contra Yale, en la que alegaban que “su negligencia a la hora de abordar incidentes de acoso y agresión sexual ha creado un ‘ambiente hostil’ ”.

La denuncia no se limitaba al incidente

con la DKE. Según dicha reclamación, las estudiantes de primer curso fueron clasificadas conforme a su atractivo sexual y –lo más grave– la universidad de Yale no reaccionó adecuadamente ante las denuncias de agresiones o intentos de agresiones o acechos sexuales. Según Alexandra Brodsky, alumna de tercer curso de Yale y uno de los dieciséis denunciantes, los estudiantes están “en verdad frustrados y decepcionados por que la universidad de Yale deje una y otra vez de reaccionar ante actos públicos y privados de acoso y agresiones sexuales, lo que (...) perpetúa un ambiente en el que se toleran esos (...) actos”.

La denuncia de los estudiantes coincide con una investigación federal por parte de la Oficina de Derechos Civiles del Departamento de Educación, que, según anunció, revisaría las actitudes con las que la universidad de Yale aborda el acoso y las agresiones sexuales. No se trata de un asunto baladí: la de Yale y otras universidades americanas reciben anualmente millones de dólares federales, dinero que la universidad podría perder, si se llegara a la conclusión de que tolera un ambiente educativo desigual.

Els nostres cossos, els nostres drets

THE RAPE CULTURE

LA CULTURA DE LA VIOLACIÓN O "RAPE CULTURE" ES UN ENTORNO DONDE LA VIOLENCIA SEXUAL CONTRA LAS MUJERES ESTÁ NORMALIZADA Y EL TEMOR A SUFRIR UNA VIOLACIÓN ES CONSTANTE. EXISTEN VARIOS INDICIOS DE QUE VIVES EN UNA CULTURA DE LA VIOLACIÓN. ¿RECONOCES ALGUNO?

- SE CULPA A LA VICTIMA** PARA QUÉ TE VISTES ASÍ ESO TE PASA POR BORRACHA SEGURO ANDABAS SOLA
- SE TRIVIALIZAN LAS AGRESIONES SEXUALES** PINCHE VIEJA NI QUE ESTUVIERAS TAN BUENA.
- SE TOLERA EL ACOSO**
- SE DEFINE LO MASCULINO COMO "SEXO FUERTE" Y LO FEMENINO COMO "SEXO DEBIL"**
- SE ASUME QUE LOS HOMBRES NO SUFREN TAMBIEN DE VIOLACIONES.**
- QUÉ EXAGERADA NI LE HICIERON NADA. SE RECHAZA TOMAR LAS ACUSACIONES DE VIOLACION EN SERIO**
- SE LE ENSEÑA A LAS MUJERES A EVITAR SER VIOLADAS...** SILBATO ANTIASESOS ...EN LUGAR DE EDUCAR A LOS HOMBRES A NO VIOLAR.

FUENTE: "Rape Culture" - MARSHALL UNIVERSITY PICTOLINE.COM

STOP VIOLACIÓN

10 Consejos Básicos Anti-Violación

- No pongas drogas en las bebidas de las mujeres.
- Si ves a una mujer caminando sola por la calle, déjala tranquila.
- Si te detienes para ayudar a una mujer cuyo automóvil se ha averiado, recuerda no violarla.
- Si estás en un ascensor y una mujer entra, no la violes.
- Nunca te cueles en casa de una mujer por una ventana o puerta sin pestillo. No la asaltes en el aparcamiento, ni la violes.
- ¡PIDE AYUDA A TUS AMIGOS! Si eres incapaz de abstenerte de agredir personas, pide a un amigo que te acompañe cuando estés en lugares públicos.
- No lo olvides: no es sexo si lo haces con alguien dormido o inconsciente - ¡es VIOLACIÓN!
- Lleva contigo un silbato si te preocupa que puedas atacar a alguien "por accidente", puedes entregárselo a la persona con la que estés para que pida ayuda.
- No lo olvides: la honestidad es la mejor política. Si tienes la intención de tener sexo más tarde con tu cita independientemente de lo que ella quiera, dile directamente que existe una gran probabilidad de que la violes. Si no comunicas tus intenciones, ella podría tomarlo como una señal de que no planeas violarla e, inadvertidamente, sentirse a salvo.
- No violes.

Más info, ideas y originales en: www.thisisnotaninvitationtorapeme.co.uk
www.notever.co.uk
 Adaptación al español en: esceptica.org

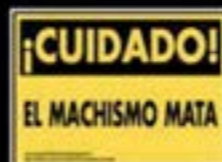
Els nostres cossos, els nostres drets

LAS AGRESIONES SEXUALES

son causadas por:

- ✓ el machismo
- ✓ los violadores
- ✓ la tolerancia de las instituciones
- ✓ la violencia estructural

NO por la mini ni el escote
NO por estar en el lugar "equivocado"
NO por beber alcohol
NO por "no ser cuidadosa"

www.nomasviolenciacontramujeres.cl
Red Chilena contra la Violencia Doméstica y Sexual

LA CULTURA DE LA VIOLACIÓN

CUANDO SE CREE QUE LOS PIROPOS SON GALANTERÍA
QUE LAS MUJERES ACTÚAN INDIFERENTES PARA HACERSE LAS DIFÍCILES
QUE LAS MUJERES "SE BUSCAN" QUE LAS AGREDAN SEXUALMENTE
POR LA FORMA EN LA QUE SE VISTEN Y SE PONEN EN ESCAPARATE
QUE "NO" NO SIEMPRE SIGNIFICA "NO"
QUE LOS HOMBRES SON INCAPACES DE CONTROLAR SUS INSTINTOS
QUE ES COMPENSIBLE QUE VIOLEN A UNA MUJER SI ELLA ESTABA BORRACHA
QUE SE MERECE ESOS GOLPES POR NO DEJAR A SU PAREJA A TIEMPO

QUE A LAS MUJERES HAY QUE ENSEÑARLES A CUIDARSE DE SER VIOLADAS EN VEZ DE ENSEÑARLES A LOS HOMBRES A NO VIOLAR

(LAS RESPONDONAS)

Els nostres cossos, els nostres drets

6.1.6. Gaudir amb la violació 2EBC

Nivell: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Cultura de la violació](#)

[#Publicitat](#)

[#Violència masclista](#)

[#Objectualització](#)

Desenvolupament

Escolteu el fragment del programa de ràdio "[Sin verga no hay violación](#)" on podem escoltar les opinions sobre la violació que expressa el professor universitari Marcelino Perelló. Llegiu el text del mateix nom, que reproduïx alguns fragments de l'àudio.

Mireu les imatges dels anuncis.

En grups de 4 persones, comenteu l'àudio i el text i responeu a les qüestions.

Text. Sin verga no hay violación

El professor universitari Marcelino Perelló, locutor de Radio UNAM, va usar els micròfons de l'estació universitària durant el seu programa de ràdio "En sentido contrario" (28 de març de 2017) per a justificar la violació de Daphne per part d'un grup de joves (els Porkys) en l'estat de Veracruz i fer declaracions com aquestes. Començà parlant de com era la vida abans de la revolució tecnològica dels mitjans de comunicació i aquestes són algunes de les seues declaracions.

"Se discutía menos de política y más de la vida. Se hablaba de esas muchachas a las que les dices guapa y se ofenden. Y mandan al

bote a un wey por andar de piropero".

Un altre locutor li recorda el cas de Daphne, referint-se a ella com "La chava a la que le metieron los dedos" i afegeix que "el juez exoneró a uno de los delincuentes".

Perelló continua comentant: "Pues depende de quién y por dónde". "Supongo que consideró que la chava estaba muy buena y era metible". "Tampoco eso de que te metan los dedos es para armar un desmadre estrepitoso".

Una conductora li respon: "Es una violación".

Marcelino Perelló, molest, respon: "¡No, no, no, no, no! Ya empezamos mal. La violación implica necesariamente verga. Si no hay verga no hay violación. Con palos de escoba, dedos y vibradores no hay violaciones. Hay una violación a la dignidad, pero de esas hay de muchos tipos igual que si te embarran la cara con mierda de caballo".

"Sí, sucede sobre todo con las viejas cuero. Incluso la violación, no hay para qué desgarrarse las vestiduras. Si te gusta, no te hagas la pendeja. Hay mujeres que solo han sentido un orgasmo cuando son violadas. Eso es algo registrado en la literatura especializada. Cuando no hay culpa, es decir, cuando te violan, entonces tú no tienes ninguna responsabilidad, entonces gozas, al estar gozando del pecado original...".

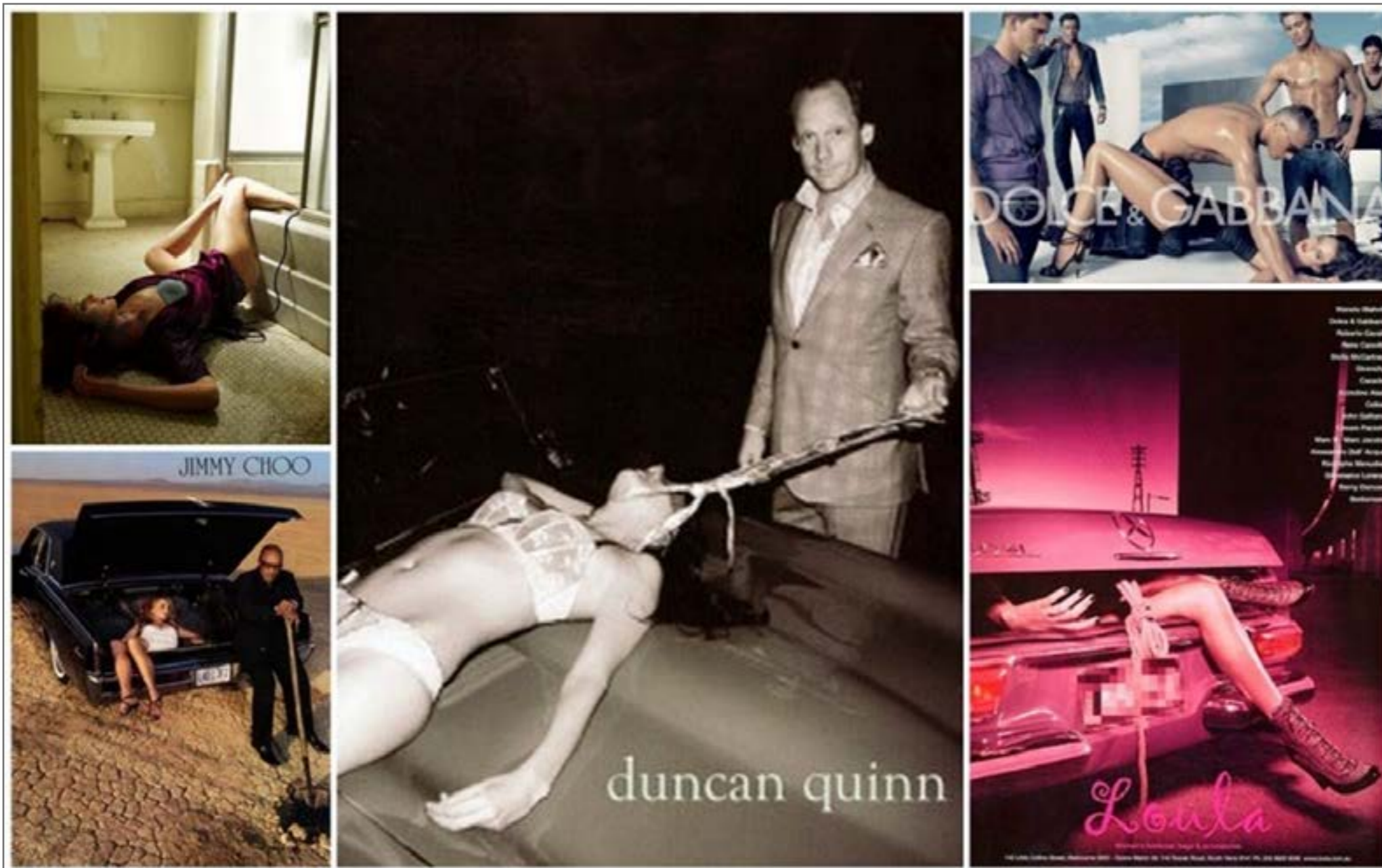
"No me negarás que en los juegos sexuales no está implícita la violencia, la violación, son frecuentes las prácticas del golpeo, del amarrar... pero comunes, pan de cada día". "Esto de común acuerdo no hace

más que remitir al placer de ser forzado, en particular al ser forzada, pero también para los hombres...".

Qüestions

1. Quines semblances trobes entre el programa de ràdio i els anuncis que mostra la imatge?
2. Quins arguments utilitza Perelló per a justificar una violació? Hi esteu d'acord?
3. Enregistreu un àudio contestant-li a aquest professor.

Els nostres cossos, els nostres drets

Els nostres cossos, els nostres drets

6.1.7. Per unes festes sense sexisme 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Cultura de la violació](#)

[#Assetjament sexual](#)

[#Violència masclista](#)

[#Violència al carrer](#)

Desenvolupament

Llegiu el comentari d'Andrea, de 4t d'ESO, a l'entrada del blog Karícies "[Per unes falles lliures de sexisme](#)".

Comenteu les primeres impressions.

Feu les activitats de més avall.

Comentari de l'entrada de Karícies "[Per unes falles lliures de sexisme](#)"

Andrea Zetkin

Bona vesprada,

Les falles són unes festes populars i locals. Molta gent ve a València, però... vénen per a vore les falles i les mascletades, o per la festa que hi ha en les carpes? Doncs això em fa pensar.

Les falles són respectades; hi ha alguns a qui els agrada i altres a qui no, i és totalment legítim, però en el que coincidim tothom és que hi ha sexisme i que hem d'acabar amb això.

Hui en dia totes les cançons que fiquen a les discomòbils, a la discoteca o dins de la carpa, menys 3 o 4, són totalment denigrants per a les dones. "PAPI" i "MAMI" són paraules que sempre estan presents, però també estan les paraules "salvatge", "nena", "mira como lo mueve", "cuando se lo haga", "que fresca es", "adicta a mi sexo"...

En fi, podria seguir i trobar barbaritats més fortes

com per exemple: "llegué para cumplir toditas tus fantasías, mi cuerpo calentao' prendido en llamas, ay como te coja mama", "quiere que le diga que en la cama ella es la que sabe, no hay hombre que la dome, ella se puso salvaje", i "me gustan las frutas maduras, de esas que se pueden comer sin pelar". Això és el més bonic que poden dir de les dones. Després ens critiquen per ser "estretes" o per ser molt soltes, tant dones (critiquen a dones) com homes a dones i viceversa.

Hui, no pots ballar el que t'abellix perquè si balles dembow, twerk o un altre ball on meneges el cul, ja ho fas per a excitar al sexe contrari, i ja és que no et valores. Xe, ja ni això? Ja no podem ballar res. Açò se'n va a fer punyetes.

En conclusió: hem de gaudir, i podem gaudir sense beure, sense drogues i sobretot SENSE SEXISME.

Un comiat. 5.3.16

En moltes ciutats i pobles de l'estat espanyol s'han posat en marxa campanyes de conscienciació perquè les festes siguin llocs segurs per a les dones.

- o [San Fermín](#) en Pamplona
- o [El Pilar de Zaragoza](#)
- o [Las verbenas de Madrid](#)
- o [Poble Sec en Barcelona](#)
- o [Ferias del verano castellanomanchego](#)
- o [Campanya contra la cultura de la violación](#) de l'Ajuntament de Madrid (25-N, 2016)
- o [Ask for Angela](#). L'Ajuntament de Lincolnshire (Regne Unit) va distribuir per la ciutat aquest pòster (que molts establiments varen penjar als lavabos) convidant les persones que se sentiren en perill a preguntar per Àngela a la barra del

bar. En fer-se viral a Internet, usuaris d'altres parts del país anglòfon demanaren que la campanya s'estenguera més enllà de Lincolnshire.

En grups de 4, cada grup buscarà informació sobre cadascuna d'aquestes iniciatives (podem facilitar-los els enllaços), i l'explicarà a la classe (mitjançant una presentació, fent un mural, etc.)

Prepareu un cartell per a unes falles (o les festes locals que vulgueu) sense sexisme.

Els nostres cossos, els nostres drets

La negra Dominga López es una puertorriqueña tiene afición al mango desde pequeña como no tiene dientes en la boca **chupando el mango** Ay mete mete esa cosita

Maricón. el que no bote

Tírate a la **rubia**, a la rubia tírate, tírate a la rubia **morena** también. El jefe de la charanga está contento con su ayudanta que toca el instrumento.

Obrim Espais Llíria

T'has parat a pensar el que cantes en les xarangues?

Y los músicos llegaron y llegaron con gana Y los músicos llegaron y llegaron con gana Tracatrá tracatrá esta noche la vamos a li Rubias o morenas da igual, o que importa es el **flujo vaginal**, rubias o morenas da igual, que importa es la postura de follar.

Que bonito es este pueblo visto desde una aereoplano más bonitas son tus **tetas** cuando están entre mis manos.

Per unes festes lliures de sexisme i homofòbia

tírate a la **rubia** y a la **morena** también. **Maricón** Ay mete mete, ay saca saca, el que no bote esa cosita que sube y que baja.

No és No
PER UNES FALLES LLIURES DE BAVOSOS

Obrim Espais Llíria

PER UNES FALLES POPULARS I COMBATIVES
i
SENSE RASTRE DE SEXISME

ni l'alcohol ni les drogues justifiquen res

PERQUÈ A FALLES I SEMPRE
NO és NO

Els nostres cossos, els nostres drets

6.1.8. L'educació de la masculinitat 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Masculinitat\(s\)](#)

[#Hòmens igualitaris](#)

[#Anglés](#)

[#Violència masclista](#)

[#Homofòbia](#)

Desenvolupament

En grups de 4, vegeu i comenteu el vídeo de Tony Porter "[Un llamado a los hombres](#)".

Vegeu i comenteu també els tres vídeos del documental *The Mask We Live In* (Jennifer Siebel Newsom, EUA, 2015). Teniu en compte les qüestions per al debat que us suggerim.

- a. "[Ian i la masculinitat](#)" (en anglés). Ian és un jove universitari que va patir bullying de xicotet i quan va arribar a la secundària va intentar masculinitzar el seu comportament (allunyant-se del seu amic "femení", abandonant el teatre, jugant a bàsquet...).
- b. "[Pares i fills](#)". (subtítols en casellà) Un jove decideix ser un pare sensible i amorós amb el seu fill. Altres hòmens parlen dels seus pares i dels canvis que s'estan produint en la paternitat.
- c. "[The teacher](#)" (en anglés). Un professor fa tallers per ajudar els joves a connectar amb les seues emocions i a obrir-se al món.

Qüestions per al debat: Heu conegut situacions semblants a les dels vídeos? Si decidiu tindre fills, quin tipus de pare o de mare penseu que sereu?

Podem en comú les vostres reflexions amb el grup classe.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.1.9. Ella és de tots EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles.

Etiquetes:

[#Masclismes quotidians](#)

[#Homofòbia](#)

[#Violència masclista](#)

Desenvolupament

Vegeu el còmic i les imatges amb els missatges "Shakira es una puta" (març 2014, camp de l'Espanyol en un partit contra el Barça. Hi ha també el [vídeo amb els càntics](#)) i "Shakira es de todos (gener de 2016 en el mateix camp). Comenteu en grup xicotet o per parelles les primeres impressions.

Responen, en grup o per parelles, a les qüestions.

Qüestions

1. En grups de 4-5. Quins són els insults que se li diran a un xic per fer-li mal? Per exemple, *maricó*, *gallina*... I a una xica? Per exemple, *guarra*, *foca*... Escriviu cada insult en un paper (un quart de full). Quan tingueu tots els insults, recolliu-los i passeu-los al grup del costat.
2. Darrere dels insults que han escrit els companys, escriviu en quines situacions es diuen. En acabat, les torneu al grup original.
3. Un/a voluntari/a ix a la pissarra i fa dues columnes, una per a xics i una altra per a xiques, i hi anota els insults que van dient els diferents grups (si estan repetits, posem el número de repeticions). Llegiu també les situacions en les quals es diuen, però no

cal que les anoteu. Al final, quan ja estan totes a la pissarra, seguiu responent a les qüestions:

4. Què és el que més es castiga en els xics? I en les xiques?
5. Ens afecten aquests insults?
6. Si voleu aprofundir més, l'article "[Shakira y las putas](#)", d'Andrea Momoitio, en dóna algunes claus. Aquest és el principi de l'article:

/.../ [Shakira es de todos] Una frase de tan sólo cuatro palabras, que contiene muchas de las ideas que sustentan el sistema heteropatriarcal.

Las mujeres (y los hijos e hijas) somos propiedad de los hombres. No sólo de nuestros maridos sino también de nuestros padres y hermanos. Esto es así en todo el mundo. Quizá en algunos países, gracias al falso espejismo de la igualdad, resulta más difícil detectar esta realidad. Es lo que dicen implícitamente las miles y miles de personas que gritaban eso de que Shakira es una puta.

El comentario no tendría ningún sentido si no creyeran que así iban a enfadar a Piqué, que iba a sentir su masculinidad herida. Curioso también que algunos medios de comunicación hayan dicho que los espectadores del estadio gritaban "contra" Piqué. No estaban insultando a Shakira, estaban poniendo en tela de juicio a Piqué. Lo pensaban aunque, quizá, ninguno de ellos lo supiera. El patriarcado ha calado tan hondo y es tan complejo, que creo que muchas veces ni son conscientes. Vaya, lo que viene siendo la alienación. Lo peor que puedes decirle al típico macho de la manada es que su mujer es una puta porque es ella la que soporta, en todos los sentidos de la palabra, su masculinidad. /.../

7. Què és el patriarcat?

8. Què significa que la igualtat és un miratge?

9. Què vol dir que Shakira suporta la masculinitat de Piqué?

Els nostres cossos, els nostres drets

(Il·lustració: J.A. Bernal)

Els nostres cossos, els nostres drets

6.1.10. La masculinitat hegemònica en bandada BC

Nivells: Batxillerat i Cicles.

Etiquetes:

[#Cultura de la violació](#)

[#Masculinitat\(s\)](#)

[#Violència masclista](#)

Desenvolupament

Lectura de la notícia “Violacions populars” i posterior reflexió i debat. Per a la reflexió convé que els grups de tres o quatre persones siguen del mateix sexe, encara que pot haver-hi algun grup mixt.

Text. Violacions populars

Assistim a una apologia pública de la violació, convertida en motiu de broma col·lectiva (Diari de Còrdova)

Joaquín Pérez Azaústre 07/05/2017

Rebenta l'ànim saber que el lema “Hui folle, demà a judici” s'estampa en samarretes per a festes universitàries. Ha sigut a València en un *botellón* multitudinari, amb 25.000 entrades, organitzat per una empresa privada. [...] Amb això assistim a una apologia pública de la violació, convertida en motiu popular de broma col·lectiva. “Hui folle, demà a judici”. I una foto en la xarxa del grup d'amiguets, amb els seus *cubalitrés* en la mà, enllaçats pels muscles, posant per a la posteritat de la idiotesa, la crueltat física i la pudor moral. Per què aniran a judici «demà», si no és per haver mantingut relacions sexuals sense el consentiment de les seues víctimes? Doncs així va ser la festa valenciana, amb les bones paelles i les facultats representades per les seues samarretes, com és el cas de Medicina “Metge

distingit, millor encara al llit” [...] convertint la dona no ja en objecte de la sexualitat pública, que també, sinó en treballadora sexual, en una prostituta a l'abast de tots: “Si vols treball, menja'm això de davall”, es podia llegir en una altra samarreta. O siga: totes les xiques universitàries que estudien a València, segons els autors dels lemes d'aquestes samarretes, quan acaben les seues llicenciatures, o abans, hauran de clavar genoll en terra per a poder accedir a qualsevol lloc de treball.

No ens enganyem: el missatge està en això. Com a broma, no té ni la més mínima gràcia. És més: produeix fàstic. Però és que, en el fons, no crec que siga una broma: batega ací una consciència masculina opressora, de falsos predadors en l'ombra, de bèsties a l'aguait, que només són covards encoratjats des de la foscor, en els seus grups d'acció, i confonen el desig amb la violència, l'abús, l'horror. Perquè és en l'horror on viuen milers de dones en el món. No oblidem el total de 22 anys i 10 mesos de presó que el Ministeri Fiscal ha demanat per a cada un dels cinc acusats per la violació grupal d'una xica durant els passats Sanfermines. Recordem els fets: dos dels presumptes violadors van agafar la xica pels braços, la van tancar en un portal “tapant-li la boca i dient-li que callara i no cridara”, la van rodejar entre cinc, la van despullar i la van violar entre tots “valent-se de la seua superioritat física i numèrica” i de la “impossibilitat” de la xica per a “exercir la més mínima resistència” [...] Mentrestant, dos d'ells ho van gravar i ho van penjar en un xat: “Follant-nos a una entre els cinc. Tot el que conte és poc. Puta passada de viatge”. ‘La Manada’, s’anomenaven a si mateixos. Com si

foren llops. Com si haguera quelcom de valent o meritori, i no de fàstic profund. Però no són els únics. Recordem el cas terrible d'una xica de 17 anys víctima d'una violació múltiple a Brasil, per més de 30 homes, amb vídeo en Twitter inclòs. O els quatre condemnats a mort a l'Índia per la violació i tortura en 2012 d'una altra xica, després d'eixir d'un cine a Nova Delhi, que va morir 13 dies després per les seues ferides. [...] Això no té res a veure amb la masculinitat, la festa, l'humor vulgar o la llibertat d'expressió, i sembla mentida que encara hàgem d'explicar-ho. Té a veure només amb un crim terrible, la seua banalització i la triple agressió que constitueix el fet, la seua divulgació i la burla. I damunt, la pitjor frase de totes, aquesta de “demà a judici”, estava estampada sobre les samarretes dels estudiants de Dret.

Qüestions

1. Què sents en llegir aquesta notícia?
2. Quins pensaments et vénen?
3. Per què creus que ocorre això?
4. Quin tipus d'accions podeu proposar per a previndre aquest tipus de fets?
5. Poseu-vos en grups de tres persones, grups de xiques per un costat i xics per un altre. Pot haver-hi algun grup mixt. Una persona del grup serà la que pose per escrit el que es parla.
6. Feu un debat amb tota la classe amb els resultats de cada grup i resumiu les propostes.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.2. EL CONSENTIMENTⁱ

Objectius

- Promoure unes relacions afectivosexuals consentides (consentiment informat), sinceres, ètiques, sense manipulació ni engany, expressant les vertaderes intencions de la conducta, sense violència...
- Ajudar l'alumnat a identificar la violència sexual –que no és solament una violació amb violència ni sols exercida per part de desconeguts– per a defensar-se'n i per a no exercir-la.
- Desenvolupar la capacitat d'expressar i defensar els propis desitjos, des del respecte als drets propis i de l'altra persona.
- Evidenciar els riscos de l'educació en la por a les dones i la naturalització de la violència masculina.
- Ressituar el perill i donar eines per a defensar-se de l'agressió sexual en entorns propers i coneguts.
- Promoure formes de seducció i de relació respectuoses i no invasives que respecten els ritmes i les negatives de l'altra persona.

ⁱ En el bloc 7.5 "Ho farem, si volem. Habilitats de negociació" hi ha més activitats que treballen les habilitats per a defensar-se de la pressió.

Els nostres cossos, els nostres drets

Què vol dir consentir?

Informació per al professorat

El punt de partida de la relació sexual és la seducció o el flirteig. Per a les xiques, educades per a agradar i amb una autoestima mediada per l'aprovació aliena, pot ser un joc que no té necessàriament com a finalitat un encontre sexual. Per a ells, educats per a guanyar les batalles contra el control que les xiques exerceixen, la seducció forma part de la relació sexual heterosexual i si la xica ha entrat en el joc, accepten malament que no acabe amb un encontre sexual (coital).

La provocació és un terme que ha estat eliminat –per fortuna– de la jurisprudència, però no ho està encara de les percepcions socials (“Ella s’ho va buscar”, “Jo vaig tenir la culpa perquè el vaig escalfar”). Tanmateix, en les relacions sexuals té un gran pes la comunicació no verbal; aquesta dona sovint lloc a errors de traducció que esquitxen fins i tot sentències de tribunal (“No es va resistir prou”). Consentir una intimitat s’interpreta com a consentir un coit o una penetració, i la resta només és un escalfament; per això, quan es comença, ja no es pot parar (“Si m’has excitat, continua!”, “Per què comences, si no vols acabar la feina?”).

El 90% de les agressions sexuals són comeses per coneguts o lligues ocasionals amb els quals, en un principi, sí que es volia sexe. En canvi, la imatge que se sol tindre d’una violació —la d’una xica sola a la nit i un desconegut que l’assalta amb violència— passa molt a les pel·lícules i a la literatura criminal, però no és tan comú a la vida real. Malgrat això, les dones són vistes com a víctimes indefenses perquè la

societats patriarcals les eduquen amb el guió de la por, és a dir, perquè senten que tenen moltes possibilitats de ser agredides sexualment i que per això han d’estar alerta, s’han de protegir i posar límits.

En principi, saber posar límits és un aprenentatge no sols útil sinó imprescindible per a desenvolupar-se adequadament; però els límits patriarcals no són precisament saludables sinó tot el contrari perquè, en realitat, més que límits són privació de llibertat, ja que la manera d’evitar els perills és que les xiques no facen determinades coses: beure, eixir de festa, anar soles a la nit o viatjar sense companyia, etc. I, si ho fan, han d’assumir-ne les conseqüències i són considerades les responsables del que passe perquè s’ho han buscat per actuar fora de la norma. Contràriament, per als xics no hi ha tants límits i poques vegades se’ls diu, per exemple, que, ja que ells són els potencials agressors, és millor si es queden a casa o tornen més prompte; ni tampoc se’ls diu que no és normal que pressionen per a tindre sexe.

Sembla una obvietat, però una cosa és seduir algú i una altra insistir i pressionar. I per això cal saber que la insistència, i no respectar els *nos*, és violència; que el consentiment donat pot ser revocat; que les persones tenen dret a dir que no en qualsevol moment per molt excitada que estiga la parella; que es pot interrompre una relació sexual encara que s’ha començat la relació sexual, etc. Per desgràcia, les lleis no escrites de la societat patriarcal i masclista fan creure que és normal que els xics prenguen la

iniciativa i que insistisquen per a tindre sexe i fan creure també que és normal que, arribats a determinat punt, les xiques ja no se senten en el dret a dir que no.

Ho veurem més clarament amb un exemple: en cas d’abús, que una xica haja begut es considera un agreujant i la societat la criticarà per no haver-se “protegit”, i fins i tot ella mateixa se sentirà més culpable que si no ho haguera fet. En canvi, si un xic ha begut i comet una agressió, això es considerarà un atenuant, i servirà per a justificar la seua actuació. En altres paraules: a elles, se les culpa (per provocar); i a ells, se’ls disculpa (perquè en els homes és natural!). A elles se les responsabilitza preguntant-los “I tu, per què havies begut?”; però a ells ningú els pregunta: “Per què beus quan tens sexe? Per què et permetes forçar la voluntat d’una altra persona per al teu propi benefici?”.

L’agressió comença quan no es respecta una negativa! I la transformació s’inicia quan es deixa de jutjar amb diferents vares de mesurar els xics i les xiques; quan no es pensa que els xics han de portar la iniciativa en la sexualitat; quan un xic no creu que és *menys home* perquè una xica li diga que no; quan una xica fa valdre el seu dret al plaer i demana el que li agrada i posa límits al que no li agrada; quan xics i xiques deixen de banda els models (i imposicions) establerts i es donen permís per a gaudir sense autopressionar-se i sense pressionar l’altra persona. Quan un sí és un sí i un no es respecta.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.2.1. El consentiment explicat amb un còmic EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Consentiment](#)

[#Vincles](#)

[#Ètica relacional](#)

[#Habilitats relacionals](#)

Desenvolupament

Mireu el còmic on la dibuixant Alli Kirkham mostra molt bé què és el consentiment amb aquestos còmics. I llegiu el comentari d'Eva (alumna de primer de Batxillerat) que explica el seu significat en el terreny de les relacions afectivosexuals en l'entrada de Karícies "**Consentiment sexual**".

Per parelles o grups xicotets, imagineu altres situacions semblants que servisquen per a fer entendre el consentiment i dibuixeu-les. Fem una exposició amb els còmics.

Còmics Alli Kirkham

Text. Comentari d'Eva Campoamor (1r de Bat)

Aquestes vinyetes expliquen, amb exemples, què és el consentiment sexual. El consentiment sexual és l'acceptació d'allò que una persona vol o no vol fer sexualment. Per tant, es basa en un acord dins de la parella de respectar les decisions o opinions de cada persona. Amb aquests còmics Alli Kirkham vol transmetre situacions que poden ocórrer a la nostra vida sexual diària i com no hem d'actuar.

Al primer còmic, "La teua forma de vestir t'obliga a comportar-te de determinada manera o dona permís als altres per a comportar-se amb tu com vulguen" l'autor vol mostrar que no perquè una persona (dona, normalment) vista amb roba cridanera, ha d'estar provocant i, per tant, una dona es pot vestir com vulga i que ningú li diga res, ja que s'ha vestit així perquè li agrada.

El segon, "Has d'acabar el que has començat" fa referència a l'acceptació dels gustos de la teua parella i a saber quan parar. Si la teua parella accepta provar alguna cosa concreta al sexe però veu que no li agrada, no tens cap dret a continuar fent-ho, perquè estràs actuant en contra de la seua voluntat.

El tercer s'anomena "Si una vegada em donares permís, el tindrè sempre" i fa referència a les persones que pensen que si la seua parella ha volgut o ha acceptat fer alguna cosa, voldrà fer-ho sempre, i això no és així, perquè potser un altre dia

la teua parella no té ganes de fer-ho en eixe moment, no tindràs el seu permís i, per tant, has d'acceptar un no per resposta.

El quart còmic té com a títol "Si t'agrada una cosa, t'agradarà sempre". A tot el món ens agrada alguna cosa, però cal saber quan posar-la en pràctica i no donar-li sorpreses desagradables a la nostra parella.

El cinqué, "T'agradarà fins i tot si estàs borratxa, drogada o inconscient" hauria de ser una cosa impensable! Ningú es pot aprofitar de la seua parella mentre està borratxa, per exemple, perquè la persona no és conscient d'allò que està passant, i encara que siga la teua parella estable, estàs cometent un acte de violència greu.

El sisé còmic també em pareix prou fort. S'anomena "És el teu deure com a esposa o parella". Ningú té obligacions de res dins d'un matrimoni o parella, ningú pertany a ningú i per tant, som lliures de fer allò de vulguem. S'ha d'aprendre a dir que no i també a acceptar-ho.

La qüestió del setímic còmic, "Si dius que faràs una cosa, tens l'obligació de fer-la" estaria un poc relacionat amb el de "Has d'acabar el que has començat", perquè potser la teua parella accepta alguna proposta teua perquè li abelleix en eixe moment, però després ja no té ganes o ho fa i no li agrada, i per res del món té l'obligació de fer-ho, perquè cadascú decideix sobre el seu propi cos. 14.6.16

Els nostres cossos, els nostres drets

Els nostres cossos, els nostres drets

6.2.2. Consentiment EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles.

Etiquetes:

#Amor(s)

#Consentiment

#Ètica relacional

#Habilitats relacionals

Desenvolupament

Vegeu aquests dos vídeos. Després, responeu a les qüestions en grups de 4. L'estructura cooperativa "llapis al centre" pot ser útil per a realitzar-les. (Vegeu l'annex "Estructures cooperatives".) En acabar, trieu un/a portaveu i compartiu les vostres reflexions amb el grup classe.

- **"CONSENTIMIENTO - Queer Avengers"** (2'26) on @ManolalsAWeirdo i @LouQueerAvenger parlen del consentiment.
- **"Entiende qué es el consentimiento a través del té"** (2'55), s'explica què el consentiment a través d'un interessant símil.

Qüestions

1. Què és per a tu el consentiment? Posa un exemple d'una relació sexual consentida i d'una relació sexual no consentida (les dues situacions han de ser en una relació de la parella).
2. Creus que algunes vegades es força el consentiment o es manipula per tal d'aconseguir el que una persona vol?
3. Per amor es consenten coses que l'altra persona no vol o no té clares. Per què creus que passa això? Creus que hi ha pressions? Creus que hi ha pors? Quines podrien ser les pors que duen a consentir sense ganes? Quines són les raons per a pressionar o forçar l'altra persona?
4. Si ens han dit que no alguna vegada, com ens hem sentit? Què hem fet? Tenim clar que l'altra persona és lliure de dir "sí" o "no"?
5. Què sol passar si diem que "sí" i després ens adonem que dins nostre sentim que era "no". És fàcil canviar d'opinió? Ho veuen bé les altres persones? Hi ha diferències entre la manera d'acceptar les negatives en xics i en xiques?
6. En les relacions personals, l'empatia és una qualitat molt important. Aquesta ens permet estar atents/es al que sent i/o expressa l'altra persona perquè es pot donar el cas que es quede paralitzada i que no pugui dir que no vol seguir; o tal vegada no s'atreveix a dir que no perquè no vol ferir-nos, i en realitat no està gaudint. Què hauríem de fer per a estar segurs/es que l'altra persona està consentint?
7. Reflexiona sobre aquestes qüestions en parella. Després, reuniu-vos amb una altra parella. Poseu per escrit tot el que heu parlat.
8. Debat general en tot el grup.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.2.3. A què venies, si no? 2EBC

Nivells: ESO (especialment segon cicle), Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Consentiment](#)

[#Vincles](#)

[#Cultura de la violació](#)

[#Violència masclista](#)

[#Abús sexual](#)

Desenvolupament

Llegeixen el text i responen a les qüestions individualment. Els podem demanar que les comenten en xicotet grup i després les posem en comú amb el grup-classe.

Text. Clementina i Gabri

Clementina va tornar a casa dissimulant amb les amigues l'intens dolor que sentia entre les cames. Lluna i Mariela no paraven de preguntar com havia anat amb Gabri, però Tina va poder escapolar-se caminant molt de pressa per a fer més curt el trajecte que separava el pub de sa casa, i dient-los que tenia molta son i que a l'endemà els ho contaria tot amb pèls i senyals.

Quan arribà a casa, hauria pagat per una dutxa, però no volia per res del món que el soroll de l'aigua despertara els seus pares i que aquestos descobriren que arribava dues hores més tard del que havien acordat. Per això entrà de pressa a l'habitació, passà el pany i, mentre es despullava, es conformà a imaginar que l'aigua li queia pel cos i s'emportava la brutedat que sentia, juntament amb la culpa i la vergonya.

Abans de posar les bragues a la cistella de la roba bruta, les va mirar per comprovar que no tingueren sang, i es tranquil·litzà en veure que només n'hi havia una miqueta més de flux que de normal, producte segurament d'haver-se excitat mentre es besaven. La primera vegada tampoc no va sagnar gens ni mica. Li havien contat que seria quasi com una pel·lícula de vampirs però no va ser així. I tampoc li va fer mal. Per a Andreu també havia sigut la primera vegada i ho havien fet suaument, sense pressa..., i suspesa en l'agradable record d'aquella relació, tan distinta a la que acabava de tindre amb Gabri, s'oblidà per un moment de la coentor que sentia.

Després de la dutxa imaginada, es va posar el pijama i s'allità. Va tancar el ulls, tot i saber que no podria dormir perquè les imatges de la nit li tornarien una i una altra vegada, i es va abraçar al peluix que li havien regalat les amigues per al seu aniversari, buscant que la suavitat del pelet li curara la coïssor de l'entrecoix i sobretot la de l'ànima, que encara li feia més mal. Per què havia acceptat pujar al cotxe amb ell? Semblava tan dolç per Facebook! Feia mesos que li agradava i aquella nit va decidir acostar-se-li, animada per Lluna, que sempre era molt més decidida que ella. Sorprenentment, tot va fluir i del parlar passaren al tocar i al besar, i a Clementina se li va oblidar que estaven en un pub i que mitja classe la veia gaudir dels besos de Gabri i de les gustoses carícies a l'orella que ell li regalava.

Però al cotxe tot va canviar. A ell li va entrar la pressa i a ella quasi no se li sentia la veu quan li

deia: em fas mal, m'estic clavant els teus malucs, vas molt de pressa, no m'agrada, no vull, no... Al primer no, ell li va dir que era una cria i que no havia perdut dues hores menjant-li la boca per a quedar-se així. Al segon no, va afegir que a ella li agradava el tema, perquè tot l'institut sabia que ho havia fet ja amb Andreu, i que no es fera l'estreta. Al tercer no, ell va assegurar que li agradaria molt i que a què hi havia anat, si no. La quarta negativa va ser pronunciada cap a dins, mentre els vidres s'entelaven amb el baf de les seues respiracions: la d'ell, de plaer; i la d'ella, de dolor. I Clementina va deixar-se anar intentant pensar en coses agradables perquè aquella eternitat durara només un instant. I quan ell acabà, es van besar i tot —perquè això era l'únic que li havia agradat—, i es va sentir encara més imbècil.

Qüestions:

1. Com és la relació sexual de Gabri i Clementina?
2. Com se sentirà Gabri a l'endemà? I Clementina?
3. Què penses de la forma d'actuar de Gabri? Hauries actuat igual?
4. Per què se sent malament Clementina? Què hauries fet en el seu lloc?
5. Creus que és una violació? Argumenta-ho.
6. Si fores amic de Gabri i et contara el que ha passat, què li diries?
7. Si fores amiga de Clementina, què li diries?
8. Estàs d'acord o en desacord amb aquestes afirmacions?

Els nostres cossos, els nostres drets

- Els xics estan més necessitats sexualment que les xiques.
- Una xica perd el dret a dir que no quan ja s'ha començat a tindre sexe i l'altra persona està excitada.
- Als xics els costa controlar-se sexualment, especialment quan estan molt excitats.
- El consentiment donat no es pot revocar quan s'ha dit que sí.
- Els xics tenen dret a exigir ser complaguts quan estan excitats.
- Els xics han de portar la iniciativa sexual.
- Si les xiques van soles, beuen o ixen fins a tard, després no es poden queixar si abusen d'elles.
- Les xiques s'han de fer de pregar si volen ser respectades, no poden dir que sí a la primera.
- Les xiques no han d'anar soles als llocs perquè són fràgils i les poden violar.
- Els xics haurien de tornar més prompte a casa que les xiques, ja que són potencialment perillosos.
- Les xiques que fan sempre el que volen i van on volen es busquen el que els puga passar de mal.
- Les xiques que no posen límits són unes *guarres* i les que en posen, són unes *estretes*.
- És normal pressionar si una xica ha dit que sí i després se'n penedeix.

9. Comenta el vídeo [Consent it's simple as tea](#) (vídeo subtitulat en castellà "[El](#)

[consentiment és tan simple com el te](#)"), que estableix una analogia entre el consentiment sexual i l'acceptació o el rebuig d'una tassa de te.

10. Us animeu a escriure el que serien les regles bàsiques del consentiment?

1. Tant xics com xiques poden prendre la iniciativa en matèria sexual.
2. Els xics no estan més necessitats sexualment que les xiques.

Ací tenim algunes regles, que no els donarem. Intentarem suggerir-los-les.

Regles bàsiques del consentiment:

1. Tant xics com xiques poden prendre la iniciativa en matèria sexual.
2. Ni els xics ni les xiques naixen sabent. La sexualitat s'aprèn (i no precisament en les pel·lícules porno o en les romàntiques convencionals).
3. Els xics no estan més necessitats sexualment que les xiques.
4. Els xics es poden controlar perfectament; les hormones no els controlen.
5. No es perd el dret a dir no encara que s'haja començat la relació sexual o s'estiga molt excitat o excitada.
6. El consentiment pot ser revocat en qualsevol moment.
7. Seduir és un joc saludable i divertit. Insistir, pressionar i no respectar els nos, és violència.
8. La forma de vestir de les xiques, que isquen soles fins a altes hores de la nit, que beguen alcohol o prenguen altres drogues...

no significa: "Busque sexe, viola'm!"; vol dir: "El meu cos és meu i tinc dret a decidir què fer amb ell, com vestir-me, com mostrar-me...; Tinc dret a ocupar l'espai públic; Tinc dret a viure sense violència; Tinc dret al plaer; El meu sexe és meu..."

Els nostres cossos, els nostres drets

6.2.4. Que et siguen que sí 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Consentiment](#)

[#Vincles](#)

[#Ètica relacional](#)

[#Habilitats relacionals](#)

Desenvolupament

Vegeu el [fragment](#) (9') del curt islandés "Fáðu já" (*Que et diguen que sí*, Director: Páll Óskar Hjálmtýsson, Islàndia, 2013). Ací podeu veure el documental "[Que et diguen sí](#)" complet (20') i subtítulat en castellà. També ho podeu fer des de la pàgina del Govern d'Islàndia, que posa a l'abast de tot el món [el documental en diferents llengües](#).

Redacteu-ne un comentari al vostre quadern o a l'entrada de Karícies.

Llegiu els comentaris de Cerezo i Nerea (de 3r d'ESO), Manu, Borja i Sofia (de 1r de Bat) i de Rosa Sanchis sobre el fragment del vídeo *Que et diguen que sí* i el text de l'activitat anterior "Clementina i Gabri". (Entrades "[Que et diguen que sí. Que pugues dir que no](#)" i "[Consentiments](#)"). Comenteu les diferents opinions, primer en grup xicotet i després amb el grup-classe.

Comentaris de les entrades de Karícies "[Que et diguen que sí. Que pugues dir que no](#)" i "[Consentiments](#)"

Rosa Sanchis

Victimitzar és també inferioritzar. I si m'he inventat aquesta història no és perquè

les xiques tinguen encara més pors a les relacions. O perquè pense que necessiten protecció ja que no saben cuidar-se elles soles. No és això en absolut!! Les xiques no necessiten ni més ni menys protecció que els xics; però sí bones amigues i amics que els ajuden a superar les situacions injustes. I també és important que s'adonen, per damunt de tot, que la situació per la qual han passat és una injustícia!! Clementina ha sigut tractada malament per algú que ha volgut imposar el seu desig i que no ha respectat els seus drets. Clementina ha sigut violada, tot i que segurament Gabri no es considera a ell mateix un violador sinó una persona amb el dret a ser complagut una vegada s'ha iniciat la relació sexual.

Aquest escrit tampoc té com a objectiu generalitzar ni dir que tots els xics són iguals o que tots actuen com Gabri. Això no és així. Però seria molt bo que aquests xics diferents que sí que respecten, li ensenyaren a Gabri que aconseguir sexe mitjançant la pressió o la força no és ètic, sinó que atempta contra els drets de les persones a ser respectades. I que si s'ha excitat molt amb una xica i ella no vol seguir, és el seu problema i ell ha de buscar la solució (per exemple masturbant-se).

Imagina't com serà l'endemà d'aquests dos personatges. Què farà ella per a sentir-se millor i per a reparar el dany? Què farà ell? Què fariem nosaltres si fórem els seus amics/gues? [26.11.12](#)

Cerezo Marston i Nerea Roussel (3r ESO)

Aquest vídeo [*Que et diguen que sí*] ens ha paregut una porcada, més que res per quan hem vist que es menjava el condó fent-lo passar per un xiclet. La música de fondo no pega, ho sentim. Els pares pareixen estúpids perquè no sé com no s'han pogut adonar que el xiquet s'estava menjant un condó i no un xiclet.

En el text [Clementina i Gabri], conta una història d'una xica que suposadament és violada pel "nóvio". Nosaltres pensem que la xica té més part de culpa que el xic perquè ella es deixa seduir i fer l'acte sexual; si després no li ha agradat, no és la seua culpa perquè si ella realment no haguera volgut fer-ho se n'hauria anat i l'hauria deixat en l'estacada. Ens fa el mateix si penseu que som uns masclistes perquè és la nostra opinió i heu de respectar-la /.../.

Bon matí xulipens, us enviem un besot molt gran, muaks ♥. Adéu lletjos. 7.10.14

Manu Goldman (1r de Batxillerat)

Em pareix molt interessant el que es comenta en l'entrada Consentiments. Sóc conscient que aquesta situació es dona moltes vegades.

És veritat que els xics tenen la major part de la culpa. No respectar i no estar atent al que està sentint la persona amb la qual estàs és una cosa molt forta. Molt més del que pot parèixer; estàs amenaçant la seua intimitat i incomplint els seus desitjos.

Els nostres cossos, els nostres drets

Però també sóc conscient que les xiques tenen part de culpa, tot i que siga per com les han educades. Haurien de tindre molt clar que per haver aplegat a un punt de la relació sexual no s'ha de finalitzar si no estan còmodes. Haurien d'alçar-se i si fa falta pegar-li una bufetada al xic. 26.11.12

Borja i Sofia (1r Bat)

Jo sí que conec gent com Clementina. Gent que no ho va passar bé en una relació sexual i per llàstima i pels sentiments forts que tenien per l'altra persona encara segueixen amb ella. Encara hi ha gent de les dues bandes: molt confiades i innocents com ella, i gent molt egoista o obsessionada amb el sexe com Gabri.

Aquest xic, Gabri, ha utilitzat Clementina sols per a tindre relacions sexuals amb ella; Clementina pensava que Gabri la volia de veres, i es pensava que tindria una relació amb ell com les que hi ha a les pel·lícules, però Gabri tan sols volia fer-ho amb ella i res més. Com quasi tots els problemes en les relacions sexuals o en parella, la culpa acaba sent dels dos: Gabri té la culpa, però Clementina també la té per no ser un poc més madura i no adonar-se que Gabri l'estava utilitzant.

La veritat és que conec molta gent que parla com Gabri. S'ha de lluitar en contra d'aquestes coses. Si jo escoltara a algú parlant d'eixa manera tan radical, no em quedaria callat i diria tot el que pense. S'ha d'ensenyar a aquest tipus de gent a tindre respecte amb les relacions i amb la gent del sexe contrari. 10.10.14

Rosa Sanchis

"Hola, Borja, hola, Sofia,

potser teniu raó i Clementina és una persona confiada i innocent. Potser pensava que Gabri la volia de veritat i creia també que el sexe ha de ser com a les pel·lícules; però si no fóra així, res justifica que Gabri actuara egoistament sense pensar en el plaer d'ella. Una relació sexual, siga amb amor o sense, ha de ser plaent per a les dues persones. I no estar enamorat no dóna permís ni justifica l'egoisme. A Clementina li agradava Gabri i el trobava molt romàntic; però... i si només volia sexe amb ell?? Les persones ens hem de tractar bé, amb estima, independentment de si es vol mantenir la relació en el temps o només es vol que dure una nit. Si algú s'obri a tu i et deixa tocar el seu cos i desitja acaronar el teu, el mínim que pots fer és cuidar d'eixa persona i preocupar-te pel seu plaer. I si la persona diu que no, és no! I si no es respecta l'altra, és abús. És violació. 10.10.14

Els nostres cossos, els nostres drets

6.2.5. Project Consent E

Nivell: ESO

Etiquetes:

[#Consentiment](#)

[#Vincles](#)

[#Abús sexual](#)

[#Cultura de la violació](#)

[#Anglès](#)

Desenvolupament

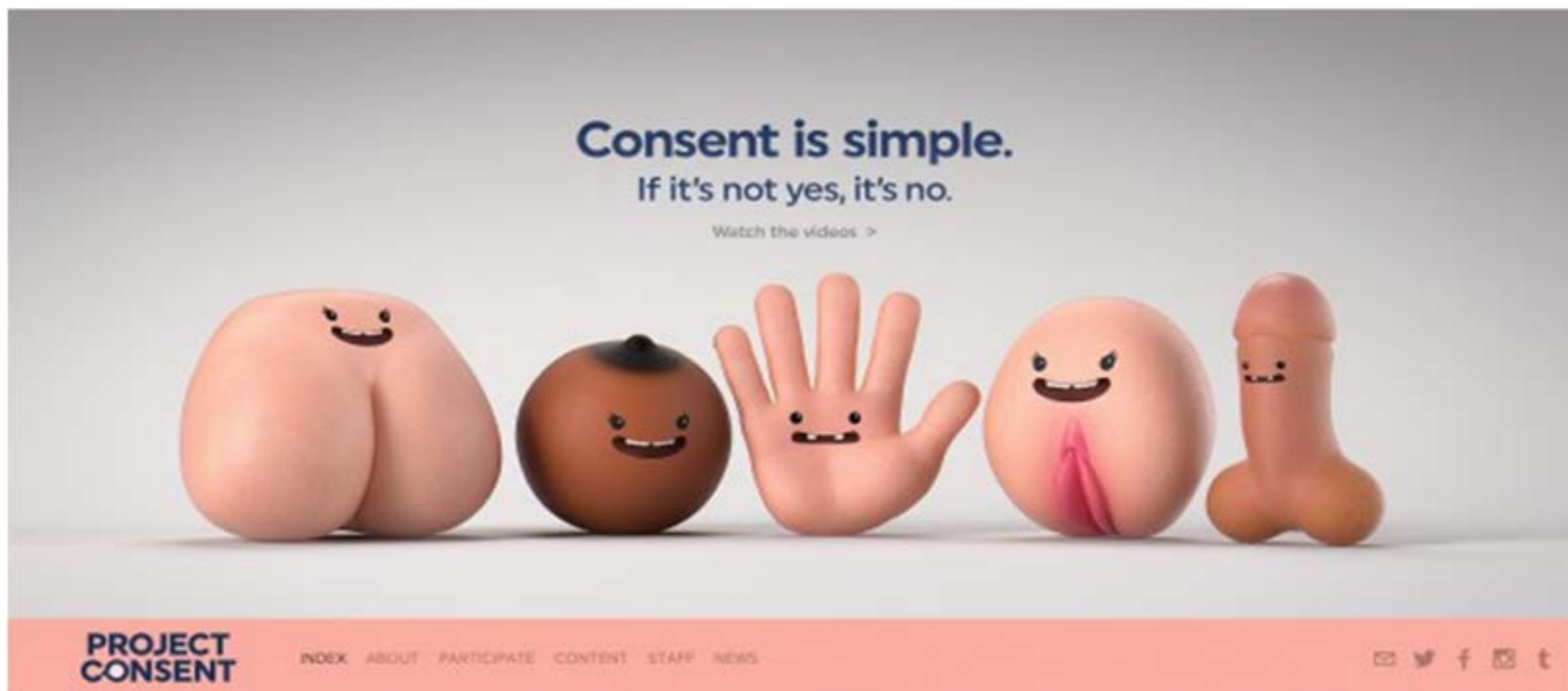
Mireu els vídeos del [Project Consent](#) (2014),

creat el 2014 per una ONG que busca combatre l'abús sexual i la cultura de la violació. Mitjançant figures que representen vulves, penis, pits, mans i glutis, els vídeos expliquen què és el consentiment i que quan una persona diu no, és no. El hashtag de la campanya és #ConsentIsSimple.

- "Dancing"
- "Laughing"
- "Whistling"

En grups de 4, comenteu els vídeos i valoreu si és una campanya adequada i efectiva, si penseu que podria emetre's també a l'estat espanyol, etc. L'estructura cooperativa "canvi de grup" pot ser útil per a copartir les vostres reflexions amb altres grups. (Vegeu l'annex "Estructures cooperatives".)

Si el professorat d'anglès s'anima, podeu visitar la pàgina del projecte i resumir, traduir i/o explicar el projecte.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.2.6. Estimat fill EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Consentiment](#)

[#Vincles](#)

[#Abús sexual](#)

[#Cultura de la violació](#)

[#Hòmens igualitaris](#)

Desenvolupament

Llegiu el text “Estimat fill”, vegeu les imatges i responeu a les qüestions.

Text. Estimat fill

Estimat fill,

Feia temps que et volia escriure per a parlar-te d'un tema molt important, però he anat posposant-ho perquè no és fàcil d'explicar. Començaré contant-te una anècdota de fa anys, quan encara no estaves ni en el pensament.

Teníem 18 anys i feia poc més d'un any que ta mare i jo eixíem junts. Jo vivia en aquella època en un pis d'estudiants amb Jordi, un dels meus millors amics. Era dissabte i havíem eixit una bona colla de classe perquè celebràvem el final del primer curs de la carrera. Ja ben entrada la nit, ta mare i jo tornàrem al pis, acompanyats per Jordi i Andrea, que era amiga de ta mare. Nosaltres no férem l'amor perquè estàvem rendits, i perquè sempre hem sigut matiners per a aquestos assumptes; però abans d'adormir-nos, sentírem el soroll de les molles del llit i els sospirs de l'habitació del costat. Tres mesos després, ta mare em va contar que en realitat

aquella nit Jordi havia violat Andrea. I jo no me la vaig creure.

Estàvem a la mateixa casa i no vaig sentir cap crit. Jordi m'havia contat que ho havien fet i que s'ho havien passat molt bé, que Andrea estava molt bona, però que de moment preferia no lligar-se en cap relació estable. I tot això m'ho va dir ben tranquil, mentre sucàvem uns croissants amb xocolata en el café amb llet. D'on s'havia tret ta mare que Jordi era un violador? Si haguera sigut una violació, Andrea hauria cridat i nosaltres l'hauríem sentida, no? És que la va amenaçar amb una pistola?

Ta mare i jo vàrem discutir sobre el fet i ella no va voler vindre al meu pis mentre Jordi hi estiguera. I jo no li vaig dir mai res de la violació al meu amic. Vaig callar com un imbècil còmplice i vaig contribuir amb el silenci a fer que aquest món seguira sent igual d'injust per a les dones en general i per a la teua germana en particular. I això va ser així perquè jo, pel simple fet d'haver nascut home, forme part de la cultura de la violació, una cultura que considera natural la violència sexual dels hòmens cap a les dones, i que es perpetua en la misogínia, en l'androcentrisme, en l'objectualització de la dona, en la naturalització de la violència masculina, etc. Amb els anys, he anat entenent que aquesta cultura se sustenta amb la complicitat d'hòmens com jo, que riuen els acudits masclistes del Whatsapp del grup d'amics, fins i tot aquells en què la violació es presenta com una banalitat; que llancen a les dones floretes –quin nom més estúpid per a una agressió!– o es queden mirant-les com si foren només uns pits o un cul.

I tu també, fill estimat, formes part d'aquesta cultura de la violació pel simple fet d'haver nascut home. Això significa que tots els hòmens som uns violadors? Obviament, no. Però tots els barons ens beneficiem d'una cultura que des de ben menuts ens tracta com si fórem més importants que les xiques (més forts, més valents, més lliures...) i ens diu que som molt sexuals i que la sexualitat és una necessitat que tenim dret a cobrir (perquè les necessitats dels hòmens no són vistes com a mancances sinó com a privilegis). I com a hòmens, creixem amb el dret a ser complaguts, i també a pressionar perquè s'acomplisquen els nostres desitjos. En canvi, aquestos privilegis no els tenen ni ta mare, ni la teua germana, ni cap dona ja que a elles les eduquen perquè el nostre plaer siga més importants que el seu. Et sembla just?

Doncs no. No és just. No ha sigut mai just però, malauradament, quan era més jove no ho veia, i per això discutia amb ta mare i li deia que jo no tenia la culpa que hi haguera quatre cafres violadors que no respectaren les dones. Ara sé que jo també sóc part d'una estructura de poder que permet que el masclisme i la violència sexual continuen. Que tu o que jo no siguem uns violadors, no justifica que davant de les crítiques, ens fem les víctimes i descarreguem la nostra ràbia contra les dones feministes que lluiten per canviar la realitat (dient-los per exemple feminazis), en lloc de fer-ho contra els responsables directes: aquells masclistes que abusen del seu poder i del privilegi de ser hòmens en una societat patriarcal.

Els nostres cossos, els nostres drets

He sentit dir a algunes persones que gran part de la culpa del que passa hui en dia la té la família, tot i que no hi estic del tot d'acord. Ta mare i jo us hem educat igual a la teua germana i a tu. Tanmateix, tu seràs sempre més lliure que ella, malgrat que ens pese. Nosaltres no li hem transmés el guió de la por, que en lloc de protegir-la la desapodera. Però tot el que l'envolta ja s'ha encarregat de dir-li que ha de témer els hòmens perquè li poden fer mal. I per a evitar aquesta violència, ha de ser menys lliure: tornar prompte a casa, no eixir a soles, no vestir "provocativa", etc. I si no acomplix les restriccions patriarcals, se la farà responsable del que li puga passar, se sentirà culpable i no s'atrevirà a denunciar violadors com Jordi. T'imagines viure així?

Doncs pensa en tot açò que et dic i escolta, fill, els consells que et donaré:

No faces cas dels models d'hòmens i dones de les pel·lícules, de les sèries, dels anuncis, dels videojocs... Sigues crític. No tractes les dones com un tros de carn. Mira-les als ulls. Si una xica, o un xic, et diuen que no, respecta'ls. No et cregues el sexe que veus a les pel·lícules ja que no és real: fer l'amor dóna gust quan ho fas per gust, no per obligació; i el millor de tot és quan les dues persones gaudeixen. No ho oblidis mai: ni un coit, ni el sexe oral, ni cap pràctica sexual són sempre plaents; depèn del moment, de la persona, de l'estat d'ànim... Parla amb les teues parelles i pregunta'ls, i fes que elles et pregunten a tu. No dónes per fet res perquè el que agrada a la majoria potser a tu o a la teua parella no us fa el pes. Escolta el teu cos i veuràs com no és veritat que tots els hòmens volen el mateix. Atreveix-te a gaudir d'una sexualitat no patriarcal on les teues ereccions o el teu penis no siguen el més important. Explora el

teu erotisme. Sigues l'home que vols ser, no el que el patriarcat vol que sigues.

I ja per acabar et diré: sigues valent i enfronta't als xics que són masclistes. Fes-los vore com d'injusta és la seua manera d'actuar. Fes-los pensar, tu que tens la sort que algú t'ha explicat que formes part de la cultura de la violació. No sigues còmplice i actua. És de justícia.

Albert

Qüestions

1. Per què Albert no entén que Jordi va violar Andrea?
2. Albert pensa que tots els hòmens són uns violadors?
3. Què és la cultura de la violació?
4. Creus que la primera imatge fomenta la cultura de la violació o és només una foto romàntica?
5. Tradicionalment, els missatges d'alerta (o les campanyes de prevenció de la violència)

van adreçats a les xiques, que solen ser les víctimes, i no als potencials agressors. Penseu que és una estratègia encertada o la proposta és retallar la llibertat de les víctimes?

6. Quins missatges heu rebut a casa o a l'escola?
7. La violència és culpa de la dolenta educació de les famílies?
8. Com educareu els vostres fills i les vostres filles?
9. Si els pares i les mares educaren com ho fa l'autor de la carta, o com se suggereix en la segona imatge, seria més fàcil posar fi a la violència?

10. Anoteu (per parelles o tríos) els consells que dóna Albert al seu fill en una cartolina (poseu les vostres paraules) i acompanyeu els cartells d'imatges, dibuixos... que facen més atractiu el missatge. En lloc de la cartolina, podeu fer un tríptic anti cultura de la violació.

Imatges

Imatge lliure de Pixabay. Text que acompanyava un perfil de les xarxes socials

Els nostres cossos, els nostres drets

El que passa:

Filla, ja no ets una xiqueta. A partir d'ara, i perquè no et passe res dolent, ja no podràs portar aquesta roba, ni jugar amb els xics, ni anar sola fins a tard...

El que hauria de passar: Fill, les dones són lliures, i quan una xica diu "no", vol dir "no". Has de preguntar sempre i no donar per fet que els teus desitjos són els seus...

Imatge lliure de Pixabay. Text que acompanyava un perfil de les xarxes socials.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.2.7. Amb tot l'amor del món 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Consentiment](#)

[#Vincles](#)

[#Abús sexual](#)

[#Cultura de la violació](#)

[#Violència en la parella](#)

Desenvolupament

Vegeu i comenteu el vídeo "[Mi novio me violó con todo el amor del mundo](#)" (8") de Pamela Palenciano, fragment del monòleg complet: "[No solo duelen los golpes](#)" (1h28").

Si veieu només el fragment, en una sessió podeu veure i comentar també el vídeo "[Pepa y Pepe. La escalera cíclica de la violencia de género en la adolescencia](#)" (13'43"), on la sociòloga Carmen Ruiz Repullo ens relata la història de Pepa i Pepe per a mostrar com s'entra en el cercle de la violència de gènere. El vídeo complet, que dura 56'38", el podem trobar [ací](#). Els exemples que utilitza Ruiz són fruit de les investigacions que aporta l'estudi [Voces tras los datos. Una mirada cualitativa a la violencia de genero en adolescentes](#), publicat per l'Institut Andalus de la Dona (2016).

[El professorat pot posar el monòleg complet o el que considere. En el fragment, Palenciano explica amb humor que el nóvio la va violar. En el debat, podem preguntar-los què significa consentir, si havien imaginat alguna vegada que existeix la violació dins de la parella (també en un matrimoni), quines característiques de l'educació masculina i femenina tradicional propicien que ell viole i que ella continue amb ell després d'aquesta violència...]

Els nostres cossos, els nostres drets

6.2.8. Violació consentida? BC

Nivells: Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Cultura de la violació](#)

[#Consentiment](#)

[#Vincles](#)

[#Violència en la parella](#)

[#Abús sexual](#)

Desenvolupament

Per parelles, vegeu i comenteu el curt de Chloé Fontaine "[Soy ordinaria](#)" (2017, en francès, subtítulat en castellà) on una parella està decidint quina pel·lícula veure però ell té ganes de sexe...

Llegiu i comenteu, després, el comentari deixat per Paula Roussel, una alumna de primer de batxillerat, a l'entrada del blog Karícies "[Violació consentida?](#)"

Busqueu informació sobre la presumpta violació a la seua parella d'un concursant de Gran Hermano Revolution (novembre de 2017). Comenteu el fet i el tractament mediàtic.

Busqueu una altra parella i poseu en comú les vostres reflexions. Compartiu-les amb el grup classe.

Comentari de Paula Roussel

Paula Roussel

En aquesta publicació, anomenada "Violació consentida?" podem veure, en primer lloc, un vídeo de Chloé Fontaine. En aquest es mostra una parella que està a punt de veure una pel·lícula. El xic s'apropa

a ella i li diu que és preciosa, i la xica, que ja sap què vol, riu i li diu que no li ve de gust fer res, que solament vol estar tranquil·la i veure la peli. El xic es molesta i li pregunta què li passa –com si haguera de passar alguna cosa per no tindre ganes de tindre sexe– i si ja no l'estima –com si no voler sexe amb algú significara no estimar-lo ja. Després d'això, el noi comença a besar-la i encara que ella no reacciona ni es mou, ell continua fins a acabar.

La veritat és que aquest vídeo és prou impactant. Després de llegir el text que l'acompanya i que ens fa reflexionar sobre el tema, no puc fer res més que indignar-me davant d'aquestes situacions. És molt trist pensar que aquests tipus de coses passen més aviat del que ens agrada pensar. I és més trist encara, adonar-se que la culpa no és tan sols dels homes que ho fan, sinó de l'educació que reben tant homes com dones.

Si l'educació dels més petits ja fa distinció de sexe, què podem esperar dels més majors? L'ensenyament hauria de ser igualitari però no ho és. S'ensenya que els xics no han de reprimir el desig, ja que és una necessitat natural que ha de ser satisfeta. A les xiques, per contra, els ensenyen a ser sexuals només en parella, a reprimir els seus desitjos sexuals i, per descomptat, a complaure la parella sempre que aquest ho necessite.

I sense adonar-nos, alimentem una societat sexista que educa les dones en la por i que dóna com a solució a les violacions

que no caminen soles pel carrer quan ja és fosc o que no provoquen amb la roba que porten. Quan obrirà els ulls la societat i serà capaç de veure que eixe no és el vertader problema? Quan començarem a ser conscients que la solució a aquestes situacions no és ni serà mai alertar les dones d'aquestes situacions i limitar la seua llibertat per tal d'evitar-les?

El que també és prou impactant és la poca sensibilitat amb què alguns tracten el tema o la manera en la qual alguns li lleven importància, inclosos els mitjans de comunicació. És preocupant la forma en què es creu natural la violència sexual dels homes i s'educa els xiquets i xiquetes a pensar que no és res estrany i que hem de viure així. O pitjor encara, que siga vist com una cosa natural per la societat i arribar a veure-ho inclús en programes de televisió com és l'exemple de Gran Hermano Revolution.

També s'ha de dir que, encara que a poc a poc, les coses estan canviant. L'educació dels joves és cada volta més igualitària –no en tots els aspectes i no en el mateix nivell a tots els països i cultures, naturalment. Però encara així, a passos petits, avancem cada dia més en el camí de la igualtat. I és per això que jo pense que, malgrat les violacions com la del vídeo i altres que continuen existint, les violacions consentides són cada vegada menys freqüents (depenent molt de la cultura i el país). Crec que, cada volta més, les dones comencen a ser conscients que han de

Els nostres cossos, els nostres drets

lluitar en contra de tot açò i comprenen que un "no" és un no i açò no canviarà encara que la teua parella, amant o amic vulga que la teua resposta siga afirmativa.

Malgrat que la vista a la realitat pot resultar depriment i indignant, no hem de pensar que és una batalla perduda, doncs com ja he dit, hem de lluitar per una educació igualitària on homes i dones siguen vistos de la mateixa manera. Una educació on no siga necessari dir-los a les nostres filles que tinguen cura quan caminen soles al carrer o que no vagen amb eixes falces tan curtes ensenyant tanta pell si no volen que els passe el que els passarà. Una educació on el desig de l'home i de la dona estiga vist com el mateix i no s'excuse la violència sexual masculina perquè "és natural". Aleshores, la cosa no acaba aquí, aconseguirem un ensenyament igualitari, que ens beneficie individualment i com a societat, i així aconseguirem també un món millor. 19.11.17

Els nostres cossos, els nostres drets

6.2.9. Estic perdent el temps amb tu? 2EBC

Nivells: 2n cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

#Consentiment

#Pràctiques sexuals

#Ficció

#Habilitats relacionals

#Pressió grupal

Desenvolupament

Mireu el vídeo "Fiesta Pet", fragment de la sèrie *Física o Química* on Cabano ha organitzat una festa pet ("Sólo es sexo", *Física o Química* 1x2).

Responen individualment o per parelles a les qüestions.

Debat amb el grup classe.

Qüestions

1. Tot el món ho passa bé a la festa? Qui no ho passa bé? Per què?
2. Explica les situacions on es pressiona per a tindre sexe. Què hauries fet tu?
3. Fixa't en els xics de la festa. Tots tenen sexe per gust? Per què es pressionen entre ells? Passa a la realitat?
4. Comenta el diàleg que mantenen Cabano i Paula en la festa:

Cabano - Joder tía, que subidón con las pastis, ¿eh?

Paula - Sí...

Cabano - Te estás portando de puta madre ¿Me la comes un rato?

Paula - ¿Tienes preservativos?

Cabano - ¿Para esto?, ¡tú flipas!; ¿qué quieres, comer goma?

Paula - Es que... no sé...

Cabano - Joder tía, con lo enrollada que parecías con Cova. ¡Dime que no estoy perdiendo el tiempo contigo! ¡Venga!

Paula - Pero... ¿yo te gusto?

Cabano - ¡Mucho!

5. Imagina que ets Cabano i Paula. Fes una representació de l'escena canviant tot el que consideres perquè els dos s'ho passen bé.
6. Escriviu frases de pressió (*Has de créixer, Tots ho fan, Jo controle...*) en cartolines. Després, barregeu-les i aneu llegint-les una a una i pensant bones respostes (assertives, respectuoses, no manipuladores...) per a defensar-se de la pressió.

[Anàlisi de l'escena.

Defensar-se de la pressió és un dels aprenentatges emocionals més difícils i necessaris, com es pot veure en aquesta escena de la sèrie *Física o Química*.

Cabano és un dels xics més sol·licitats de l'institut i ha organitzat una festa *petting* a sa casa. "To pet" significa "acaronar" i en el *petting* es pot fer de tot menys la penetració, "que para eso ya están todos los días del año", diu Cabano.

A Paula li agrada Cabano. Per cridar la seua atenció, balla morbosament amb Cova i, quan ell "pica l'ham", li diu que el vol en exclusivitat. Cabano deixa de banda les dues

xiques amb qui es besava i puja amb Paula a la seua habitació. Mentrestant, Julio entra al vàter amb Cova i intenta forçar-la per tenir relacions sexuals.

Convé que ens detinguem en algunes frases de la conversa que mantenen Cabano i Paula:

Te estás portando de puta madre

Cabano parla a Paula des de la posició de qui té el poder, com un pare parlaria al seu fill o com l'amo, a la seua mascota. No li diu: "m'encanta com m'has seduït" o "m'agraden els teus besos...", sinó que la felicita per portar-se "com toca".

¿Qué quieres, comer goma?

El motiu que li dóna Cabano per a no usar preservatiu és, en aparença, altruista: ho fa per ella, per a evitar-li el sabor del làtex; però en realitat qui no vol la fel·lació amb preservatiu és ell. Podria haver-li dit, de manera assertiva, quin era el seu desig, així de simple: "M'agradaria més que ho feres sense goma".

Joder, tía, con lo enrollada que parecías con Cova.

Cabano jutja Paula (li posa nota) en funció de si aconsegueix o no les seues demandes: si fas el que jo dic, ets *guai* i *enrotllada*; si no ho fas, ja no *moles*. Paula també pensa que "si me pongo en plan estrecha, ¿quién me va a querer?" I la seua amiga Cova li recorda que "como Cabano te vea así de paradita, se va a fijar en otra". El valor de les xiques, el posen els xics en funció de l'aptitud sexual.

¡Dime que no estoy perdiendo el tiempo contigo!

Els nostres cossos, els nostres drets

Amb aquesta frase, Cabano deixa clar que el seu temps és molt important i que no el vol perdre. Segur que altres voldrien ocupar el lloc de Paula.

¿Yo te gusto?

Paula necessita saber que ell va seriosament i, per això, la raó que la fa accedir és la resposta d'ell: "Mucho". Si ell diu que li agrada Paula, ella farà el que Cabano li demane. Tot per amor? Molt més efectiu hauria estat que Paula li proposara que li fera un cunnilingus primer.

A l'endemà de la festa, Paula està dolguda i ho conta a Blanca. Pel que li diu, sabem que ha actuat pressionada per Cabano i pel "tots ho fan" i que no li ha agradat gens la relació sexual. "El sexo se supone que mola", diu a Blanca. I la seua teoria sobre l'absència de plaer és que no era l'"amor de la seua vida". Òbviament, està molt equivocada. Estar enamorada no garanteix que les relacions siguin plaents. L'amor pot facilitar la comunicació (si és un bon amor!), ja que hauria d'haver-hi: empatia, diàleg, preocupació per l'altra persona, respecte, ganes de millorar com a amant, etc. Però no és infal·lible. D'altra banda, aquests ingredients haurien d'estar en qualsevol relació, amb amor o sense.

N'hi ha qui diu que Paula s'ho ha buscat per pujar a l'habitació amb Cabano. "Ella ja sabia al que anava", es comenta. En la sexualitat sembla que hi ha regles que són com els manaments d'una religió, però aquestes no estan escrites en cap lloc: "Ho sap tot el món". Les principals són tres:

Regla 1. Tota festa ha d'acabar en un coit (i si una xica ha accedit a anar a l'habitació del

xic, no pot tirar-se enrere). Si no és un coit, almenys ha d'acabar amb l'orgasme del xic.

Regla 2. Els xics són molt sexuals i no es poden controlar. No se'ls pot deixar "a mitges".

Regla 3. Està justificat usar la pressió si una xica "ha provocat" un xic.

No cal pensar massa per a adonar-se que aquests manaments són tremendament masculistes. Només tenen en compte el plaer dels xics, que són els únics als quals es reconeix el dret a la sexualitat. Moltíssimes xiques es queden "a mitges" perquè les seues parelles heterosexuales no saben que el coit no és la pràctica que els dona més plaer; tampoc les saben tocar o fer-los sexe oral, ni elles els expliquen què els agrada. Els missatges sobre la sexualitat a les xiques estan plens de perills, i mai d'invitacions a conèixer-se, a descobrir-se, a tocar-se, a demanar... I això repercuteix negativament en la seua vida sexual.

A ningú li sorprén que Paula no demane també a Cabano que li faça sexe oral? L'orgasme d'ella no té importància? Les xiques s'alimenten d'amor?

Als xics, per contra, se'ls anima a ser molt sexuals, però sense ètica, de manera que aprenen, des de ben joves, que la manipulació i la pressió són bones ferramentes per a aconseguir sexe, ja que tot el món els reconeix el dret a ser satisfets sexualment.

No podem ser ingenus/ingènues i pensar que és fàcil defensar-se de la manipulació. S'ha de ser molt hàbil i tindre l'autoestima ben alta; però ja hem vist que a les xiques se les educa per a l'Amor, la Bellesa i la Cura, i són els xics

els que els posen valor, no elles mateixes.

Per això és molt important que qualsevol curs d'educació sexual, que pretenga millorar la vida sexual de les persones, treballi la comunicació assertiva dels desitjos, desmunte la manipulació i la pressió (perquè no respecten l'altra persona), i arracone la queixa o la màgia (per exemple, esperar un príncep blau, com fa Paula).

Així que cal recordar que el plaer en les relacions sexuals no ens caurà del cel si no ens el treballem. Els xics han de fer menys feina perquè el patriarcat sempre ha tingut en compte els seus desitjos; però també pateixen la pressió de ser valorats per la potència i, de tant de mirar-se el penis, s'obliden (i es perden) la resta del cos. Ara les coses estan canviant, però encara queda molt per fer. Per fortuna, els fruits que donarà aquesta "feina" poden ser molt plaents!]

Els nostres cossos, els nostres drets

6.2.10. Fes-ho per mi 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

#Maltractament

#Violència masclista

#Vincles

#Rols de gènere

#Violència en la parella

#Consentiment

Desenvolupament

Llegiu el text de l'entrada de Karícies "Fes-ho per mi" i els comentaris deixats per dos alumnes de 4t d'ESO i per l'autora del blog, Rosa Sanchis. Després, responeu a les qüestions, individualment o per parelles. Podeu deixar el vostre propi comentari a l'entrada de Karícies.

Qüestions

1. Quina era l'actitud en la sexualitat que havien de tindre les dones durant el franquisme?
2. Has sentit alguna vegada frases com les que apareixen a l'entrada? Què et semblen? Creus que són majoritàries?
3. Què opines del debat que s'estableix entre Diego, Jaume i l'autora del blog?
4. Redacteu, per parelles, les recomanacions que faríeu ara per a educar les xiques i els xics del segle XXI (10 línies per cada sexe).

Text. Fes-ho per mi!

Aquesta era l'educació sexual que rebien les xiques durant el franquisme. A l'assignatura Economía Doméstica, se'ls deien aquestes coses:

"Recuerda que debes tener un aspecto inmejorable a la hora de ir a la cama... Si debes aplicarte crema facial o rulos para el cabello, espera hasta que él esté dormido, ya que eso podría resultar chocante para un hombre a última hora de la noche. En cuanto respecta a la posibilidad de relaciones íntimas con tu marido, es importante recordar tus obligaciones matrimoniales: si él siente la necesidad de dormir, que sea así, no le presiones o estimes la intimidación. Si tu marido sugiere la unión, entonces accede humildemente, teniendo siempre en cuenta que su satisfacción es más importante que la de una mujer. Cuando alcance el momento culminante, un pequeño gemido por tu parte es suficiente para indicar cualquier goce que hayas podido experimentar.

Si tu marido te pidiera prácticas sexuales inusuales, sé obediente y no te quejes. Es probable que tu marido caiga entonces en un sueño profundo, así que acomódate la ropa, refréscate y aplícate crema facial para la noche y tus productos para el cabello. Puedes entonces ajustar el despertador para levantarte un poco antes que él por la mañana. Esto te permitirá tener lista una taza de té para cuando despierte..."

(Economía doméstica para bachillerato y magisterio, Sección femenina, 1958.)

La llei educativa de 1938 establia que les assignatures que havien d'estudiar les xiques

eren: Formación Político-Social, Música, Labores, Cocina, Economía doméstica y Educación Física.

Aquestes frases reals són d'adolescents actuals:

- "Jo no m'enrotlle amb una tia sense depilar." (xic)
- "No li puc demanar el que m'agrada perquè pensarà que sóc un poquet guarra." (xica)
- "Jo no em masturbe; jo tinc qui em masturbe." (xic)
- "Fingisc els orgasmes perquè no se senta malament, pobret!" (xica)
- "No m'agrada el meu cos. Em trobe grossa. Així és difícil gaudir de la sexualitat." (xica)
- "Si et pilla una escalfada i no tens condons, doncs ho fas sense." (xic)
- "Si vol fer-ho, que pose casa; jo en un cotxe, no ho pense fer." (xica)
- "Els xics tenen la pitjor part en el sexe perquè han de fer tota la faena. Elles es queden parades i au!" (xic)
- "Si li dic que es pose el condó, s'enfada. I per no discutir..." (xica)
- "Jo ja ho sé tot del sexe; no necessite cap classe." (xic)
- "Ho fem sense condó perquè amb la gometa no se li empina." (xica)
- "Si jo tinc ganes i ella no, doncs que ho faça per mi." (xic)

Han canviat molt les coses?

Els nostres cossos, els nostres drets

Text. Comentaris de l'entrada

Jaume Marston i Diego Thomson

Bon dia,

Després de llegir aquesta entrada, ens hem vist obligats a comentar i no a soles perquè siga obligat sinó perquè hi ha moltes coses que cal revisar. Abans de rebre contestacions prematures de persones ofeses, volem demanar que es llisca tot el comentari de manera objectiva.

En primer lloc, caldria dir que aquest article de l'època franquista és una barbàrie contra la imatge de la dona, ja que no se li pot demanar que a soles faça gaudir el seu home en tots els sentits. No pot estar cada dia pendent de si en les seues relacions sexuals, el seu home és el que més està gaudint, como diu en la frase «Si tu marido sugiere la unión, [...] ten siempre en cuenta que su satisfacción es más importante que la de una mujer.» Tampoc pot estar sempre al seu servei i oferint-se tot en tot moment; si una dona vol fer-ho perquè li agrada, que ho faça, però si ho ha de fer per una llei (o siga, obligada) i sense que ella vulga, és injust. Si un home no té la obligació de fer-ho, una dona tampoc.

Per una altra banda, voldríem oposar-nos al que el text anomena «frases d'adolescents actuals». És cert que hi ha una part dels adolescents que és molt retrògrada i de pensaments antiquíssims, però també es veritat que hi ha una gran part dels adolescents (tant xics com xiques) que estan lluitant contra el franquisme i la misogínia des de fa molt de temps i és injust que a vegades, a tots els adolescents ens fiquen al mateix sac. Per posar un exemple, el meu company i jo MAI hem utilitzat una frase com les que es mostren a l'entrada.

En conclusió, hauríem de llevar l'idea que sempre l'home intenta anihilar la figura de la dona, cosa que és molt discriminatòria i injusta per a qui no ho fa i lluita per la igualtat. Feu-ho per nosaltres, els adolescents exclosos de l'entrada, no jutgeu així a tots.

Un comiat.

Rosa Sanchis

En referència al comentari de Jaume i de Diego i quan diuen:

“En conclusió, hauríem de llevar l'idea de que sempre l'home intenta anihilar la figura de la dona, cosa que es molt discriminatòria i injusta per a qui no ho fa i lluita per la igualtat. Feu-ho per nosaltres, els adolescents exclosos de l'entrada, no jutgeu així a tots.”

Hola Diego i Jaume, efectivament no tots els joves pensen igual; però una gran part d'ells sí. Per això aquestes frases estan destacades, ja que representen una part important dels pensaments de joves que mantenen idees del passat. Dit això, la diana de la vostra (i meua) queixa, hauria d'anar cap als xics joves que no són igualitaris i que es resisteixen al canvi, no cap a les persones que lluiten per visibilitzar la desigualtat. Tingueu en compte que el masclisme s'alimenta del que pensen els iguals, especialment els altres hòmens. Per això és molt potent que vosaltres, com a xics igualitaris, mostreu el vostre desacord amb ells. Aquesta és la manera més eficaç d'eradicar el masclisme, molt més que mil entrades que jo puga fer. Per això us anime a encarar-vos a aquestos xics que encara són masclistes per a dir-los que són una vergonya del passat i que haurien de deixar de banda una masculinitat tòxica que contamina.

Una abraçada 4.10.15

Els nostres cossos, els nostres drets

6.2.11. L'amor no existeix, són els pares EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Violència masclista](#)

[#Vincles](#)

[#Amor\(s\)](#)

[#Consentiment](#)

[#Violència en la parella](#)

Desenvolupament

Llegiu el diàleg que mantenen Marta i Joan. Responen individualment les cinc primeres qüestions. Posada en comú grupal.

Després de la posada en comú, elaboreu (en grups de 3) una campanya contra la violència en la parella adreçada als xics en el format que elegiu (en paper, amb el mòbil...). [Si la fan gràfica, es pot col·laborar amb el departament de Plàstica.]

Habitualment, les campanyes s'adrecen a les dones i se'ls donen pautes o consells perquè s'allunyen de relacions violentes; però quasi mai s'adrecen als barons. És important reflexionar sobre aquest fet i transformar-lo, perquè aquestes campanyes transmeten el missatge que són elles les responsables de viure una relació violenta perquè no fugen o denuncien, i en canvi, es naturalitza la violència masculina.

A l'entrada de Karícies "**Ets un perill**" podeu veure un vídeo d'una campanya mexicana contra la violència de gènere adreçada a les dones, i un exemple de com seria aquesta si girara el focus i apuntara als barons, que són els que exerceixen majoritàriament la violència.

Text. Marta i Joan

Marta i Joan són a l'habitació de Marta. Ella està estudiant en el seu escriptori mentre ell, assegut al llit, mira les cridades de mòbil de Marta.

Joan- Carinyet, estimadeta... vine cap ací que hui estàs irresistible!!

Marta- Que no, Joan, que no puc...

Joan- Però per què...? Si saps que t'encanta!!

Marta- No..., tinc molta feina. He d'acabar el treball de Tecnologia i despús-demà hi ha examen de Llengua. Deixa el meu mòbil!

Joan- *(Ell continua mirant els missatges com si res)* Si tu aprofes sense estudiar, maleïda setciències... Ja t'ho miraràs demà!

Marta- No, que hi ha sis temes.

Joan- Només una miqueta... *(amb veu mansueta)* Ja veuràs... Serà superespecial!

Marta- *(Un poc irritada)* Sí, igual d'especial que el mes passat, que no et vas voler posar el condó i vaig estar acollonada fins que em va abaixar la regla!

Joan- Va...!! què dius ara! Però si t'encanta així, natural, sense res...

Marta- T'encanta a tu!!!

Joan- Doncs bé que cridaves!

Marta- Cridar? Al·lucines! Jo no cride mai! No sé per què dius això, ara... No vull

fer-ho, i menys sense condó! A més, estic ovulant.

Joan- Ummmm, i no vols que fem una criatureta que s'assemble a mi? Els dos, tu i jo, passejant amb el carret...

Marta- No digues estupideses!

Joan- Estupideses les dius tu!!! Que ja em tens fart!! *(comença a enfadar-se)*

Marta- Però Joan...

Joan- Ni Joan ni res! *(enfadat)* Que sempre fem el que tu vols i quan tu vols!!!

Marta- Això no és veritat!

Joan- Què no? M'estàs dient mentider?

Marta- No t'enfades... *(amb manyagueria)*

Joan- Si no vols que m'enfadi, ja saps el que has de fer! No ser tan egoista i demostrar-me que m'estimes!!!

Marta- *(dòcil)* Però si ja ho saps... que no he estimat ningú com a tu, que voldria que açò nostre no s'acabara mai, però...

Joan- Però què? Sempre poses excuses! *(s'alça i camina cap a la porta)* No us entenc a les ties!! Hui et poses aquest vestidet que saps que m'encanta, em dius que t'acompanye a casa i ara què? Em deixes així amb una simple excusa?

Marta- No és una excusa! He d'estudiar! I si ens enrotllàrem estaria pensant en el que he de fer i no m'ho passaria bé!! A més, pots escoltar música mentre jo estude!!

Els nostres cossos, els nostres drets

Joan- Molt bé, tu ho has volgut!! N'hi ha moltes que voldrien estar al teu lloc, i ho saps de sobra!! Una altra agafarà el que tu no has volgut!

Marta- Però Joan...

(Ell se'n va i pega una portada)

Qüestions

1. Què et sembla la manera d'actuar de Joan i de Marta?
2. Com creus que seguirà la seua relació?
3. Què faries tu en el lloc d'un o de l'altre?
4. Què diries a Joan si fores el seu amic? I a Marta?
5. Escribeu tres paraules que definesquen el que per a tu haurien de ser els ingredients bàsics en una relació de parella. Escribeu una xicoteta situació (o dibuixa una escena) que exemplifique cada ingredient.
6. Inventeu (en grups de 3) una campanya contra la violència en la parella adreçada als xics.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.2.12. Responent a la pressió i a la manipulació E

Nivell: ESO

Etiquetes:

#Habilitats relacionals

#Vincles

#Pressió grupal

#Comunicació

Desenvolupament

Un grup d'alumnes fan de jutges. La resta, per parelles o grups, han de donar les millors respostes a les frases de pressió següents. Poden provar a respondre utilitzant diferents estils. Per exemple, aquestes podrien ser les respostes a la primera frase de pressió "Tots ho fan":

- 1-Simpàtic. *He, he, si ho fan tots, ja no cal que ho faça jo.*
- 2-Fort. *M'importa un rave que tots ho facen. Jo no.*
- 3-Suau. *No m'abellix, gràcies.*
- 4-Divertit. *Tots, tots? Mira què n'ets d'exagerat! Doncs, jo, l'excepció de la regla!*
- 5-Intel·lectual. *La totalitat és una mesura relativa.*

Frases de pressió:

- 6-Tots ho fan.
- 7-Si m'estimares, tindries relacions sexuals amb mi.
- 8-Sé el que vols, el que passa és que tens por del què diran.
- 9-Per què vols fer-ho amb condó? Et penses que sóc un sidós?

- 10- Has de créixer. No pots ser sempre un/a xiquet/a.
- 11- Fem-ho. M'encantes i, amb mi, no et passarà res dolent.
- 12- No et farà mal, tinc experiència.
- 13- Per què vols usar condó, si no et pots quedar embarassat!
- 14- No em pots deixar a mitges.
- 15- Ja vàrem tindre relacions abans. Quin és el problema ara?
- 16- No voldràs que la gent pense que no ets un home (una dona), veritat?
- 17- Si vols ser popular amb els companys de l'escola... hauràs de fer-ho.
- 18- Si et quedes embarassada, t'acompanyaré a avortar.
- 19- Fem-ho sense condó, que dóna més gust. T'acompanyaré a per la postcoital.
- 20- Tu tens tantes ganes com jo.
- 21- M'has excitat. Si m'estimes, continua.
- 22- Prova-ho. Seré el millor que hages pogut tindre.
- 23- Pren-te una copa. Et vindran les ganes, ja voràs!
- 24- Estigues tranquil·la amb mi que em retiraré abans d'orgasmar.
- 25- Moltes de les teues/teus amigues/amics ho fan. Tu ets l'únic/a que no.

Qüestions

1. Què és una frase de pressió?
2. És fàcil pensar en bones respostes contra la pressió?
3. És més comú per a les xiques o per als xics usar frases de pressió? Per què?
4. És més comú usar la pressió en les relacions homosexuals o en les heterosexuals?
5. Amb quin dels estils et resulta més fàcil defensar-te de la pressió? Quin creus que és millor i/o més efectiu?

Els nostres cossos, els nostres drets

6.2.13. Assertivitat: el dret a no ser manipulat/da 2EBC

Nivell: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Habilitats relacionals](#)

[#Vincles](#)

[#Consentiment](#)

[#Violències masclistes](#)

[#Comunicació](#)

Desenvolupament

Llegiu el diàleg següent on Ell i Ella acaben de vindre de sopar i han pujat a l'apartament de la xica. Ella l'ha convidat a una copa, Ell intentarà besar-la; però Ella no té ganes de relacions aquella nit. Responeu a les qüestions, per parelles.

Després, busqueu una altra parella i poseu en comú les vostres reflexions. Compartiu-les amb el grup classe.

Text. Ell i Ella

Ella: Aquesta nit no tinc ganes.

Ell: Doncs, jo creia que ens ho havíem passat superbé.

Ella: És veritat, aquesta nit ho he passat molt bé amb tu.

Ell: Aleshores, què passa?

Ella: No comprenc... Què hi ha de mal en què aquesta nit no tinga ganes?

Ell: Però..., per què no? Pensava que m'estimaves.

Ella: I t'estime. Però aquesta nit no m'abellix gitar-me amb tu.

Ell: Tan bé que ens ho passaríem. Seria una experiència fantàstica per als dos!

Ella: Sí, és possible, però aquesta nit no tinc ganes.

Ell: Què hi ha de mal a passar-ho bé?

Ella: Res, que jo sàpiga.

Ell: Aleshores, per què em rebutges?

Ella: No tinc cap motiu en particular. I no estic rebutjant-se. Només és que aquesta nit no tinc ganes de gitar-me amb tu.

Ell: Doncs, jo crec que és perfectament natural fer-ho quan dues persones s'estimen com tu i jo.

Ella: No t'entenc. És que et sembla antinatural que no tinga ganes de gitar-me amb tu?

Ell: Podríem deixar-nos portar pels nostres sentiments, i conèixer-nos millor.

Ella: És possible. A mi també m'agradaria deixar-me portar, però no hui.

Ell: Tu i jo ens entenem...

Ella: Tens raó. M'agrada parlar amb tu.

Ella: T'adones que al llit encara seria millor? Si ens estimem i ens entenem a la perfecció!

Ella: Comprend el que sents, però no vull gitar-me amb tu.

Ell: Què tinc jo de dolent?

Ella: Creus que no vull gitar-me amb tu perquè tens alguna cosa dolenta?

Ell: En tot cas, està clar que no t'agrada.

Ella: Això sí que no ho entenc. Que no em vulga gitar hui amb tu, vol dir que no m'agrades?

Ell: Pensava que m'estimaves.

Ella: I t'estime, però aquesta nit no en tinc ganes.

Ell: Em sent tan sol! Si realment t'importaren els meus sentiments, accediries a gitar-te amb mi. Però està clar que no t'importen els meus sentiments.

Ella: Els teus sentiments i els meus m'importen.

Ell: No serà que tens algun problema amb el sexe? Crec que tens prejudicis i jo podria ajudar-te a superar-los.

Ella: No crec. Però... es pot saber que hi ha en el meu comportament que et faça pensar que tinc un problema sexual?

Ell: Sempre dius que et preocupes pels altres, però no actues així amb mi.

Ella: Potser tingues raó, de vegades em contradic a mi mateixa.

Ell: La majoria de les relacions són superficials. Jo vull una relació seriosa, profunda. I tu semblas defugir-me.

Ella: Mmmm...

Ell: És aquest el joc que t'agrada practicar amb els xics? Aquesta nit estàs jugant amb mi. No has deixat de dir-me com t'agrada, i fins i tot m'has convidat a pujar al teu apartament.

Els nostres cossos, els nostres drets

Ella: És evident que no ha sigut una bona idea convidar-te a pujar.

Ell: Hi ha un nom per a les xiques que actuen com tu: escalfabraguetes.

Ella: (Se'n va a la porta, l'obri) Ves-te'n!

Adaptat de: M. Smith: *Cuando digo no me siento culpable*. Debolsillo.

Qüestions

1. Subratlla totes les frases de pressió utilitzades.
2. Algú ha usat amb tu alguna frase de pressió d'aquestes? Com et vares sentir? Com vares respondre?
3. Creus que ella respon de manera adequada?
4. Què hauries fet tu en el seu lloc?
5. Escriviu frases de pressió (per grups) i intercanvieu-vos-les amb altres grups per a practicar a respondre assertivament a les pressions.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.2.14. Decidim o decideixen per nosaltres?ⁱ 2EBC

Nivells: segon cicle d'ESO

Etiquetes:

#Habilitats relacionals

#Vincles

#Pressió grupal

#Consentiment

#Comunicació

En grups de 4, responeu a les qüestions.

Qüestions

1. Quina creus que és la millor forma de prendre decisions en matèria sexual: a) per impuls; b) no decidint, deixant que els altres decidisquen per nosaltres; c) planificant, avaluant totes les alternatives, o e) altres. Quina creus que és la forma més comuna entre la gent jove?
2. D'aquesta llista de motius per tenir relacions sexuals en l'adolescència, digues quins creus que influeixen més en les persones socialitzades com a xiques i en les socialitzades com a xics:
 - a. Raons per a tenir relacions sexuals: pressió dels companys; comunicar afecte i sentiments amorosos; evitar la soledat; obtenir afecte; per plaer o diversió; mostrar independència o rebel·lió cap als pares o altres figures d'autoritat; mostrar que s'és adult; per obtenir avantatges econòmics; per curiositat; per ser popular; per haver perdut el control sota els efectes de drogues; per desig; per la pressió dels mitjans de comunicació; per no poder-se controlar; per l'altra persona.
 - b. Raons per a no tenir relacions sexuals:

per por de no fer-ho bé; per no sentir-se preparat/ada; per timidesa; per temor a l'embaràs; per por a no donar la talla; per temor a contraure una ITS; per por als pares; per motius religiosos; per mantindre la reputació; per sentiments de culpa; per mantenir la virginitat; per falta d'autoestima; per complex corporal; per por a la crítica social.

3. Totes les raons adduïdes són igual d'importants? Quines raons creus que són sexistes? Com poden superar les xiques i els xics les barreres sexistes que els dificulten o impedeixen ser lliures de decidir tenir relacions sexuals?
4. Imagina les situacions següents i contesta què poden guanyar i què poden perdre aquests joves depenent de les decisions que prenguen.
 - c. Maria té 13 anys i li agrada Toni, que en té 15. Però ell no sembla molt interessat a eixir amb ella. Les amigues de Maria li diuen que espere fins que ell li diga d'eixir. Què pot fer ella? Quins riscos ha d'assumir segons la decisió que prenga?
 - d. Carol està en una festa amb un grup d'amics. La festa acaba tard i ella és una de les últimes a anar-se'n. Se suposa que Samuel, un xic que a ella li agradava fa molt de temps, la portarà a sa casa en moto. Ell no està borratxo però ha begut un poc i continua fent-ho. Ella no té diners per a un taxi i està lluny de casa. Què ha de fer? Quins riscos ha d'assumir segons la decisió que prenga?
 - e. Susana té 15 anys i està eixint amb Artur, que en té 19. A ella no li agraden els xics de

la seua edat i Artur sembla molt més madur. Una nit, Susana el convida a casa. Sa mare treballa a les nits i suposa que la seua filla no convida amics quan ella no hi està. Artur sembla ser un xic molt agradable i gens atrevit. Què ha de fer Susana? Què ha de fer ell? Quins riscos han d'assumir segons la decisió que prenguen?

- f. A Esther (13 anys) li agrada molt una companya del conservatori que es diu Andrea (15 anys). Esther no ha eixit de l'armari amb les seues amigues i no té a ningú a qui preguntar-li què pot fer. I si li demana d'eixir i Andrea ho conta a tot el món? Què ha de fer? Quins riscos ha d'assumir segons la decisió que prenga?
- g. Pere (15 anys) és trans però en el nou institut on va ningú no ho sap. El primer dia de classe ja es va fixar en la seua companya Ainoa, una xica amb qui comparteix l'afició pel surf. Li encanta com és i li agradaria eixir amb ella, però encara està aprenent a estimar-se corporalment. Què ha de fer? Li ha de dir que és trans? Quins riscos ha d'assumir segons la decisió que prenga?
- h. Pau és bisexual. Però no ho ha contat a cap dels seus amics. Aquestos sempre estan fent acudits homòfobs. Què ha de fer? Quins riscos ha d'assumir segons la decisió que prenga?
- i. A Jaume no li agrada el condó i vol que Maria es prenga pastilles. Ella està preocupada pels efectes secundaris d'aquestes. Què ha de fer? Quins riscos ha d'assumir segons la decisió que prenga?

ⁱ Activitat adaptada de F. López. *Educación sexual de adolescentes y jóvenes*. Madrid: Siglo XXI, 1995

Els nostres cossos, els nostres drets

6.2.15. Aprenent a dir “no”ⁱ 2EBC

Nivells: segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

#Habilitats relacionals

#Pressió grupal

#Ficció

#Comunicació

Desenvolupament

Per parelles, vegeu i comenteu el vídeo de la sèrie Oh my goig “#Bomba sexual”. En aquest, Aina li conta a la seua amiga Ju que ha fet el test “Cómo eres en la cama” i li ha eixit que és una “bomba sexual”. Ella pensa que ho és perquè ho ha fet diverses vegades; però i Ju?, quin resultat obtindrà al test si encara és verge?

Intenteu respondre a les qüestions que us suggerim en les idees per al comentari.

Idees per al comentari: Aina està molt sorpresa que Ju no ho haja fet mai; per això li diu: “No em digues que ets verge? Què fort! No em pensava que eres tan monja. A mi m’és igual, però... què has fet amb tots els tios amb qui has estat? /.../ Doncs ja et pots espavilar, nena! Pot ser una bomba sexual una persona que mai ha practicat el coit? Penseu que Ju és una monja perquè encara no ha tingut relacions coitals? Creieu que Aina és una bomba sexual? Ens afecten les opinions de les amistats?”

Després, busqueu una altra parella i dramatitzeu les situacions següents intentant respondre assertivament a les pressions. En acabant, contesteu les qüestions.

- a. Lluís, Carles i Ernest estan burlant-se del seu amic Joaquim perquè encara no ho ha fet

(el coit). Ell eixirà aquesta nit amb la seua xicota, i els seus amics li estan dient que esperen que siga la gran nit.

- b. Lluís, Carles i Ernest estan molestant a Pere perquè encara no ho ha fet (el coit) i se'l volen emportar perquè “s'estrene” amb una prostituta.
- c. Luci i Rafa han arribat a casa d'ell. La mare de Rafa ha deixat una nota que diu que tornarà en una hora. Rafa es gira cap a Luci i li diu: “Tenim una hora per estar sols i fer l'amor”. Ell la porta cap a l'habitació i li comença a llevar la roba però a ella li pareix molt poc de temps i sap que no gaudirà si sent la pressió de ser pillada.
- d. Un xic ens agrada. Ens demana d'eixir però no li volem dir que sí, sinó conèixer-lo un poc més abans.
- e. Marta ha proposat a Miquel de fer-ho (el coit). Per a ell és la primera vegada però no vol confessar-ho a Marta. Tot nerviós, la nit anterior es posa a veure porno com un boig per intentar aprendre tècniques i semblar més experimentat. Arriba el gran dia i està com un flam perquè pensa que no estarà a l'alçada de les circumstàncies. Realment no se sent preparat i prefereix no acceptar.
- f. Laura demana d'eixir a Jordi, però a aquest no li agrada massa; en realitat ell voldria eixir amb la seua amiga Teresa. Jordi ho parla amb Pau, i aquest el pressiona perquè isca amb ella, que és molt “solta” i s'ho passarà bé. També li diu que això de l'amor són ximpleries que els agraden a les xiques. Jordi li explicarà al seu amic el que en realitat vol.

Qüestions

1. Per què els amics de Joaquim l'estan pressionant perquè tinga relacions sexuals? Què és millor, que tracte de fer entendre als seus amics com se sent o fer-los creure que ha tingut relacions perquè el deixen tranquil? Què faries tu en el seu lloc?
2. Com creus que se sent Luci davant de la proposta de Rafa? Pots pensar alguna manera assertiva de dir NO?
3. Quina actitud té la societat cap als xics que són verges en l'adolescència? I cap a les xiques? Creus que hi ha adolescents que se senten pressionats a tindre relacions sexuals perquè està de moda ser sexualment actiu?
4. Són creïbles les situacions e i f? És més difícil dir “no” per a un home que per a una dona? Per què?

ⁱ Activitat adaptada de LÓPEZ, Félix (1995). *Educación sexual de adolescentes y jóvenes*. Madrid: Siglo XXI.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.2.16. Només si els/les dos volem E

Nivells: ESO (Veure nota)

Etiquetes:

[#Habilitats relacionals](#)

[#Vincles](#)

[#Pressió grupal](#)

[#Comunicació](#)

Desenvolupament

Per parelles heu d'escenificar les situacions que a continuació s'exposen. Després de l'escenificació reflexioneu sobre quina hauria estat la millor resposta.

1. **Xica (12 anys):** Ixes amb un xic que t'agrada molt des de fa una setmana, però la segona vegada que heu estat junts ell ja vol tocar-te i acaronar-te els pits; tu et sents incòmoda perquè encara no tens prou confiança i necessites més temps. Ell insisteix. Respon a les pressions del teu company. **Xic (15 anys):** Ets el xic i vols tocar-li i acaronar-li els pits a la teua comany, però ella no ho té clar, per això l'has de convèncer.
2. **Xic (15 anys):** Li contes a un amic que la xica amb qui ixes és una "guarra" perquè: a) es deixa fer de tot; b) ha anat amb més d'un xic en poc de temps, i c) et diu que li agrada molt que la toques. **Xic (15 anys):** Escoltes el teu amic i li expliques que és un poca-solta i que les dones també tenen dret a fruit del sexe i a ser actives sexualment.
3. **Xica (12 anys):** T'agradaria veure-li el penis al teu nòvio, tens molta curiositat, però no t'atreveixes a demanar-li-ho perquè: a) et fa vergonya; b) tens por que pense que ets una "guarra", i c) no vols

que pense que vols arribar més lluny; tu solament vols veure-li'l. **Xica (12 anys):** Aconsella la teua amiga que ho faci i dona-li raons.

4. **Xic (16 anys):** Un xic vol tenir relacions coitals amb la nòvia però li preocupa no saber posar-se bé el condó, si li farà gust fer-ho amb la gometa o si li llevarà plaer, i si estarà a l'altura o orgasmarà ràpidament. **Xica (16 anys):** Ella ha d'escoltar-lo, sense burlar-se'n. A més, li explicarà que si ell orgasma abans, després pot tocar-la o fer-li sexe oral (que li encanta), així que no es preocupe.

5. **Xic (12 anys):** T'agradaria veure-li la vulva a la teua xica, tens molta curiositat, però no t'atreveixes a demanar-li-ho perquè: a) et fa vergonya; b) tens por que pense que ets un espavilat, i c) no vols que pense que vols arribar més lluny; tu solament vols veure-li-la. **Xic (14 anys):** Aconsella el teu amic.

6. **Xic (14 anys):** Els teus pares se'n van de cap de setmana i et quedes sol a casa. T'agradaria convidar la teua xica però et fa tall perquè: a) no vols que pense que vas massa ràpid, o que vols aprofitar-te d'ella, i b) algú podria veure-vos i contar-ho. **Xic (15 anys):** Aconsella el teu amic.

Altres situacions:

7. Una xica vol tenir relacions coitals amb el seu nòvio però li fa por l'embaràs, si la relació canviarà després i si li farà mal. El xic també ho vol fer però ha d'aconseguir dissipar els dubtes d'ella sense pressionar-la.

8. Empar i Sònia han quedat a casa de la primera. Sònia ja ha tingut més relacions abans i sembla que té experiència. Li ha proposat a Empar de fer un 69 però aquesta no ho ha fet mai i no sap si li

agradarà o si li farà una mica de fàstic. Ho parlen sense pressions.

9. Una xica vol portar condons a la bossa per si de cas, però no s'atreveix perquè té por que els xics pensen que està "a punt", que li'ls troben a casa o que les amigues la critiquen. Una amiga l'anima a portar-ne.

10. Una amiga li conta a una altra que el nòvio vol que li toque el penis però ella no vol fer-ho perquè li fa fàstic i pensa que fer-ho és de porques. L'amiga li desmunta els prejudicis.

11. Un xic vol tenir relacions coitals amb la nòvia però no té condons, de manera que intenta convèncer-la perquè ho facen sense preservatiu dient que la primera vegada no passa res, que es retirarà abans d'ejacular i que allò important és com s'estimen. La xica respondrà a les seues pressions.

12. Un xic molt més major que la seua xica vol tenir relacions coitals amb ella i li diu que té molta experiència, que sap que li agradarà i que l'estimarà sempre. La xica respondrà a les seues pressions.

13. Una xica coneix un xic guapíssim a la disco, i vol enrotllar-se amb ell però té pors per si li encomana alguna malaltia, pel que pensaran les seues amigues o per si ell pensa que és una xica fàcil. El xic ha de discutir-li aquests dubtes sense pressionar-la ni mentir.

[Nota per al professorat. Per a primer cicle d'ESO, podem seleccionar les situacions que considerem adequades, depenent de la maduració del grup, o imaginar-ne d'altres]

Els nostres cossos, els nostres drets

6.3. VIOLÈNCIA AL CARRER

Objectius

- Desnaturalitzar la violència exercida contra les dones mitjançant l'assetjament al carrer, les mal anomenades floretes, les retallades a la seua llibertat (sexual, horària...), etc.
- Proporcionar eines perquè les i els adolescents s'adonen del sexisme de baixa intensitat que hi ha a la base de la violència, i actuen per a canviar-ho.
- Oferir eines als barons per a adonar-se de les violències exercides (de vegades inconscientment) i per a relacionar-se amb els/les altres sense pressionar ni assetjar.
- Promoure formes de seducció respectuoses, no invasives i empàtiques, que respecten les negatives i/o els ritmes de l'altra persona.
- Evidenciar els riscos de l'educació en la por a les dones i la naturalització de la violència masculina.
- Promoure i possibilitar que els espais d'oci siguin llocs segurs per a tot el món.

Els nostres cossos, els nostres drets

El carrer no és de les dones Informació per al professorat

L'any 2011, el Govern Basc va publicar l'estudi *Agresiones sexuales, cómo se viven, cómo se entienden y cómo se atienden*, a partir de les discussions amb xiques joves, dones immigrants, pares i mares d'adolescents, professorat i hòmens sobre la vivència de les agressions sexuals.

La primera de les constatacions és que a les dones les eduquen amb la por a patir una agressió sexual per part dels hòmens. Missatges com *que t'acompanye algú, fes-me una perduda, torneu juntes, agafa un taxi...* són constants en l'educació femenina. Segons l'estudi, les violacions i els abusos representen el 0,4% del total de les infraccions. Tot i ser cert que gran part de les agressions sexuals no es denuncien, també ho és que el perfil de víctima dels delictes en general (tret dels delictes contra la llibertat sexual) és el d'un home d'entre 20 i 50 anys; en canvi, les dones declaren sentir-se més amenaçades que els hòmens a les enquestes sobre seguretat ciutadana, i l'accent sobre la seua vulnerabilitat (debilitat) és constant. Per contra, els barons, sobre els quals també es cometen molts delictes, no són pràcticament alertats perquè es protegeixen, i no pateixen la mateixa sensació de vulnerabilitat que les dones.

L'estudi afirma que no es tracta d'una por irracional, sinó que és la conseqüència natural d'una educació que porta les dones a creure que tenen moltes possibilitats de ser agredides, i que per això han d'estar alerta i protegir-se.

Aquesta educació en la por s'assaona amb la ficció, és a dir, la literatura criminal i les pel·lícules i sèries presenten sovint violacions per part de desconeguts que solen també acabar amb la mort de la protagonista. A més a més, les dones solen patir tota una sèrie d'agressions masculistes quotidianes (fregaments als transports públics, persecucions de nit d'algun xic que ha begut i que no sabem si vol lligar o agredir-les, les mal anomenades galanteries, etc.), que contribueixen al temor i a augmentar la sensació d'inseguretat en els espais públics.

En general, les famílies alerten més les filles que els fills dels hipotètics perills que corren, fonamentalment per part de desconeguts; però la realitat mostra que les agressions de persones conegudes són les més freqüents (i contra aquestes no hi ha una prevenció eficaç). També és un fet que corren més perill els fills adolescents que les filles, per exemple, de patir un accident amb la moto o el cotxe (per conduir arriscadament, per beure més del compte, per ficar-se en una brega amb un altre xic, etc.). En canvi, ells no són alertats en la mateixa mesura que sí que ho són elles.

Aquesta educació en la por té **conseqüències**, segons l'estudi, tant per a les xiques com per als xics:

1. Les xiques estan alerta davant de les violacions tradicionals i desarmades per a enfrontar i fins i tot reconèixer les que es

produeixen en entorns suposadament segurs, amb un nòvio, amic, amant o marit.

2. En els xics, la representació constant de la violència sexual dels hòmens sobre les dones serveix per a sostenir el mite que la sexualitat masculina és perillosa i incontrolable per naturalesa. Continua pensant-se que els xics són més sexuals que les xiques i que no es poden controlar, ja que les hormones controlen per ells.

3. Als xics no se'ls alerta dels perills reals, derivats sobretot d'un model de masculinitat tradicional que minimitza el risc i considera natural la violència com a manera de resoldre els conflictes o de comportar-se.

4. Tot i ser missatges donats amb la millor de les intencions, en el cas de les xiques, només donen com a solució que elles deixen de fer coses, la qual cosa implica negar-los el dret a estar soles o a fer coses soles, per exemple. I la creença en la necessitat d'algú que les protegisca.

La periodista i activista Susan Brownmiller va afirmar que "la violació és un procés conscient d'intimidació, mitjançant el qual els homes mantenen les dones en situació de por". Per a Brownmiller, "el fet que alguns homes violen, significa una amenaça suficient com per a mantenir les dones en un permanent estat d'intimidació". Els violadors han realitzat tan bé la seua tasca, que la vertadera significació del seu acte ha passat inadvertida durant molt temps, i és a les dones a qui s'atribueix la responsabilitat de guardar-se de la violència.

Els nostres cossos, els nostres drets

Mostra d'això és que, quan pateixen una agressió, sovint **se les culpa** per haver trencat el model de feminitat tradicional. Fa un parell d'anys van ser un escàndol **les declaracions d'un cap de policia de Toronto**, que va dir que per a evitar les violacions, les dones no havien de vestir-se com si foren prostitutes.

Tallers d'autodefensa feminista

Els tallers d'autodefensa feminista són una alternativa més positiva que el guió de la por. Maitena Monroy du quasi tres dècades impartint tallers per a combatre la indefensió. Monroy explica que les agressions es deuen al fet que hi ha homes masculistes que no respecten els drets de les dones i actuen amb violència. Així, el primer pas és identificar com a violència les agressions naturalitzades que es pateix al carrer, al treball, a la família, als transports públics..., qüestionar-la i aprendre recursos per a combatre-la.

En el taller no s'ensenyen només tècniques físiques d'autodefensa, sinó que es treballen habilitats perquè les dones senten que tenen dret a viure sense violència i reclamen l'acompliment d'aquest dret. Per a Monroy, cal saber el que pot passar en una situació compromesa i com fer-hi front, però insistint en el missatge positiu que el cos pertany a les dones i que tenen el dret a decidir què fer amb aquest, com vestir-se i viure una sexualitat lliure i desitjada. I per descomptat, que tenen dret a cridar l'atenció si algú els molesta. Per exemple, quan un home segueix una dona pel carrer, a autodefensa es reforça el criteri de la dona (que no està paranoica), s'aprenen trucs per a fer fugir l'agressor i estratègies (no solament físiques) per a actuar i no quedar-se parализada en cas de materialitzar-se l'intent de violació.

Als tallers de Monroy s'aprenen formes de

respondre a agressions recurrents, com ara que un home ens toque el cul al metro, o es masturbe al carrer o en una platja darrere d'unes dunes, etc. També s'analitza com ocupen les dones i els homes l'espai públic (per exemple, els homes solen asseure's en els transports públics amb les cames obertes, ocupant l'espai de qui tenen al costat), i es practica per a marcar els límits als agressors masculistes a través del llenguatge corporal i no verbal.

Per a Monroy, és imprescindible que també els homes qüestionen el masculí de torn i discutin sobre la seua implicació en la violència masculista, no solament en entorns feministes sinó amb els amics.

La suposada debilitat

La solució a la violència no és assignar a les dones el paper d'objectes de violència i subjectes de temor que es queden parades davant d'una agressió sinó precisament tot el contrari. L'experta en polítiques de prevenció de violacions, Sharon Marcus, diu que "l'habilitat d'un violador per atacar depèn més de com es posiciona socialment en relació a la dona que de la suposada força física superior". Marcus mostra dades de dones que aconseguiren bloquejar l'agressor amb un comentari agressiu, una empenta o un crit, fins i tot amb agressors armats, ja que segons l'experta, els homes elaboren el poder masculí en relació amb una imaginària indefensió femenina. Així, "front al fantasma de la violació, és més efectiu analitzar detalladament què passa en un intent de violació i desenvolupar estratègies efectives de protecció i prevenció".

Sobre les dones recau la responsabilitat de prevenir les agressions, però els homes no solen parlar ni reflexionar sobre el tema, tampoc els que són pacífics i igualitaris, en part perquè

no perceben la violència, i quan sí que la perceben, per por, ja que també ells poder patir o pateixen les conseqüències de la violència dels barons hegemònics. El repte educatiu és fer veure als joves que la violència no és una qüestió de les dones, sinó un problema social que afecta tota aquella persona que no accomplisca els estereotips de gènere. I que també els homes perden amb la violència.

El carrer tampoc és dels gais

Les masculinitats no hegemòniques també pateixen violència. No es parla d'elles en aquest estudi del Govern Basc, però ens sembla important remarcar que la violència al carrer és patida per les dones trans i pels homes homosexuals, o per aquells que semblen ser-ho perquè les seues expressions de gènere són femenines.

Font: **No vayas sola, te puede pasar algo. June Fernández.**

[Recomanem al professorat llegir l'article complet de June Fernández i l'estudi del Govern Basc per a una millor comprensió del tema.]

Els nostres cossos, els nostres drets

6.3.1. T'he demanat opinió sobre el meu cos? EBC

Nivell: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Assetjament sexual](#)

[#Masclismes quotidians](#)

[#Violència al carrer](#)

Desenvolupament

Vegeu i comenteu el vídeo "[Piropo o acoso callejero](#)", un reportatge sobre l'assetjament al carrer realitzat pels adolescents protagonistes del programa de la televisió de Nicaragua "Abre tus ojos".

Vegeu també el vídeo "[Basta de acoso callejero](#)" (Observatorio contra el acoso callejero de Chile), que fa una pregunta molt interessant: "I tu, ¿podrías seguir caminando tranquilo si te "halagan" así?".

Llegiu el text "El carrer no és de les dones". Respondeu a les qüestions. L'estructura cooperativa "1-2-4" pot ser útil per a realitzar les qüestions. (Vegeu l'annex "Estructures cooperatives".)

Qüestions

1. Què penseu de les "galanteries"?
2. Què significa la frase "No vull la teua floreta, vull el teu respecte"?
3. L'educació en la por és positiva? Funciona?
4. Com s'hauria d'educar els xics perquè no assetjaren?

Text. El carrer no és de les dones

Les dones són, suposadament, les ames de la casa. El carrer, en canvi, no els pertany; és dels hòmens, i aquests poden ocupar-lo sols o acompanyats, i a qualsevol hora del dia o de la nit. És provable que molts xics no s'hagen parat a pensar com se sent una xica quan és galantejada pel carrer, però aquestes (mal anomenades) galanteries o floretes (en castellà: *piropos*) són formes de control i de dominació que la masculinitat patriarcal posa en mans de les persones socialitzades com a hòmens. Altres formes d'agressió comunes al carrer són acostarse i tocar les dones quan hi ha aglomeracions, en els transports públics, etc.

A més de la inseguretat que pateixen les dones al carrer, també és molt desapoderador que les eduquen sobreprotegint-les (*torna prompte, no vages sola, telefona...*). El resultat d'aquesta sobreprotecció és la limitació de l'autonomia i de la llibertat sexual de les dones, que es tradueix en no poder anar on volen quan volen, i també en les dificultats per a gaudir de la sexualitat amb plenitud. En una paraula: desapoderament.

Per a ser una dona "de veritat", cal acomplir les recomanacions familiars i ajupir el cap quan algú els diu alguna cosa pel carrer, no siga cosa que "el galantejador" encara s'enfade més. Per això, si una xica pateix una agressió, se la sol culpar d'haver trencat el model de feminitat tradicional. És comú, per exemple, responsabilitzar les dones si han compartit amb la seua parella fotos privades i aquest, per despit, decideix fer-les públic. La prevenció de les agressions és responsabilitat quasi exclusiva de les dones

i poques vegades se'ls diu als xics res. Tampoc és habitual que els barons igualitaris recorden als (amics) masclistes que no es pot tractar les dones com si foren carnassa. Ni es veu la relació entre els acudits o les bromes masclistes i la violència que després s'exerceix contra les dones.

Alícia Murillo explica molt bé en el vídeo "San Valentín para machirulos" quina és la reacció dels xics quan reben floretes al carrer. Aquesta bloguera apoderada ha portat a terme també un projecte que s'anomena "[El cazador cazado](#)", on enregistra les agressions masclistes patides pel carrer i planta cara al masclisme. Algunes de les frases que els diu als hòmens que la galantegen són: "I a tu, qui t'ha preguntat sobre el meu cos? Et dic jo alguna cosa sobre el teu? El carrer també és meu i tinc dret a xafar-lo tranquil·la!". També l'actriu i guionista argentina [Malena Pichot en Cualca](#) s'acosta a les floretes amb humor i crítica.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.3.2. San Valentín para machirulos EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Assetjament sexual](#)

[#Vloggers](#)

[#Homofòbia](#)

[#Violència al carrer](#)

Desenvolupament

Vegeu els vídeos "[San Valentín para machirulos](#)" (El conejo de Alícia) i "[Hombre piropeando a hombres en Santiago](#)".

Llegiu els comentaris dels alumnes d'ESO Miguel Àngel, Jose i Andrea (a l'entrada de Karícies "[Assetjament sexual](#)"), sobre el vídeo "Hombre piropeando a Hombres en Santiago", i comenteu-los.

Feu el vostre propi comentari i pengeu-lo en l'apartat de comentaris dels vídeos de Youtube anteriors o en les entrades de Karícies que tracten sobre les agressions verbals (mal dites galanteries): "[San Calcetín](#)", "[T'he demanat opinió?](#)", "[Publicitat i floretes](#)" o "[Assetjament sexual](#)".

L'espai públic

Alícia Murillo, autora de la sèrie El conejo de Alícia i del vídeo "San Valentín para machirulos" explica que els masclistes solen dir-li: "No sé de què et queixes. A mi m'encantaria que em digueren coses pel carrer". Però la frase té trampa i la situació s'ha d'entendre en el context patriarcal en el qual vivim. Malauradament, l'home és encara un subjecte privilegiat en l'espai públic, i la dona, un subjecte secundari que no pot anar

a tots el llocs que voldria ni a qualsevol hora del dia. Per això no és equivalent la galanteria d'una dona cap a un home que al contrari. Si una dona galanteja un home, ho fa des d'una posició d'inferioritat; si un home galanteja una dona, ho fa des d'una posició de superioritat. Així, si a la dona li desagrada el comentari que li puguen fer, no dirà res per por a una possible reacció agressiva de l'home.

En la via pública, un home heterosexual difícilment podrà ser denigrat per una dona; pot passar vergonya, però no por. En canvi, si és un altre home el que el galanteja, la situació canvia: l'home galantejat percep l'amenaça i sol reaccionar amb violència. A més a més, el problema no és sols l'amenaça, sinó també l'homofòbia que fa que no vulga ser pres per homosexual si accepta, pacientment i agradosa, les galanteries d'un altre.

Comentaris

Miguel Angel West (3r ESO)

Hola a tots.

Jo crec que aquest vídeo que no dura ni dos minuts lleva tota la raó a un ideal d'opinions masclistes tradicionals que diuen coses com: "Si no vols que et diguen res, tapa't" o "La culpa és teua per anar provocant". Encara que parega impressionant, encara hi ha retrògrads que pensen així en ple segle XXI. Crec que les dones haurien de reaccionar igual que ho fan els homes en aquest vídeo. Sols perquè l'assetjador siga un home no li han de tindre por, és més, han de reaccionar i intentar parar el seu comportament masclista. Aquest vídeo em recorda una frase popular: "No faces el

que no t'agradaria que et feren". Espere que en un futur pròxim les dones no es veguen assetjades amb comentaris desagradables i puguen anar pel carrer com vulguen sense el temor de ser assetjades.

16.12.14

Jose de Beauvoir i Andrea Arenal (Primer de Batxillerat)

Després de veure aquest vídeo, la meua companya i jo ens preguntem: per què quan un home "piropeja" una dona està bé i quan un home "piropeja" un altre home, no està bé, i inclús reaccionen amb violència? Perquè, com hem observat al vídeo, set de cada deu hòmens han reaccionat de mala manera... Nosaltres pensem que és igual que un home "piropege" una dona o un altre home. Ha de ser homosexual qui ho fa a un altre home? Per què? Nosaltres creiem que és totalment lícit tant que un home "piropege" una dona com que ho faça a un altre home, però també veiem molt bé que una dona "piropege" un home o inclús una altra dona. Aquest vídeo ens ha paregut molt bo i molt interessant, ja que ens mostra el masclisme i l'homofòbia que hi ha hui en dia al món. 24.4.16

Els nostres cossos, els nostres drets

6.3.3. Galanteries que no són gens galants BC

Nivells: Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Assetjament sexual](#)

[#Masclismes quotidians](#)

[#Cultura de la violació](#)

[#Violència al carrer](#)

Desenvolupament

Feu les activitats que us proposem per parelles o grups.

Mireu i comenteu el vídeo [“Pisopos – Cualca”](#) on l’actriu i guionista argentina Malena Pichot s’acosta a les floretes amb humor i crítica.

Vegeu i comenteu algun dels vídeos del projecte d’Alícia Murillo [El cazador cazado](#).

Llegiu i comenteu el fragment de l’article de la periodista June Fernández [“No vayas sola, te puede pasar algo.”](#) (Es recomana llegir-lo complet). Què significa la frase subratllada de l’article?

Busqueu informació sobre els tallers d’autodefensa feminista i sobre “La marcha de les putes”. Podeu veure el manifest de [La Marcha de les Putes](#) a Nicaragua (2011).

Amb tot aquest material, elaboreu, per parelles o grups, un article expositiu (o una entrada de blog) sobre el tema.

Article. “No vayas sola, te puede pasar algo”, June Fernández (2013)

El guió del miedo

Una joven camina sola de noche. Un desconocido la persigue. Ella corre, pero él

la alcanza. La viola. A veces, sólo después de forzarla, la asesina. Esa escena, que hemos visto en infinidad de películas de Hollywood, se ha quedado anclada en nuestra memoria. La experta en políticas de prevención de violaciones Sharon Marcus habla de la violación como un guió preescrito que marca la vida de las mujeres, desde antes de haber sufrido agresiones. Frente al fantasma de la violación como destino inevitable, ella propone analizar en detalle qué sucede en los intentos de violación para desarrollar estrategias efectivas de prevención.

Lohitzune Zuloaga, socióloga experta en políticas de seguridad, confirma que en las encuestas sobre inseguridad ciudadana la población femenina “expresa unos porcentajes de inseguridad significativamente mayores que los varones”, y que se sienten con más probabilidades de sufrir delitos como tirones de bolso, atracos, estafas y, sobre todo, agresiones sexuales, pese a que (salvo en el caso de los delitos contra la libertad sexual) el perfil de víctima de delitos que arrojan las estadísticas policiales es el de un varón entre 20 y 50 años.

Zuloaga indica que las violaciones y abusos sexuales conocidos en España no alcanzan el 0,4% del total de las infracciones registradas. Aunque reconoce que es un tipo de delito que se denuncia poco, debido al “costo social y personal” que conlleva el proceso, concluye que “el miedo que sentimos las mujeres a ser víctimas de una agresión sexual grave es muy desproporcionado en comparación con las probabilidades reales que tenemos de sufrirla”.

¿Se trata entonces de un miedo irracional sin fundamento? En absoluto. Zuloaga lo atribuye a que “las mujeres hemos sido educadas en la idea de que tenemos altas probabilidades de ser violadas y de que tenemos que estar alerta frente a la violencia que puede sufrir nuestro cuerpo y protegerlo. Esta percepción se consolida en la literatura criminal, las películas y las series de televisión, donde es habitual que las víctimas femeninas de delitos sean mujeres violadas”.

Diversas autoras feministas han tratado de explicar por qué la sociedad educa a las mujeres en ese terror sexual. La periodista y activista Susan Brownmiller fue pionera en afirmar, en 1981, que la violación no es una conducta aislada de individuos inadaptados, sino que la amenaza de sufrirla funciona como un mecanismo patriarcal para condicionar el comportamiento cotidiano de todas las mujeres, limitando sistemáticamente su autonomía y su libertad sexual. Cuando sufren una agresión, a menudo se las culpa por haber roto con el modelo de feminidad tradicional, como hizo el policía de Toronto cuando pronunció la frase que fue el germen de las Marchas de las putas, organizadas en más de 60 ciudades: “Las mujeres deben evitar vestirse como putas para no sufrir violencia sexual”.

“Lo peor que le puede pasar a una mujer”.

La escritora francesa Virginie Despentes argumenta en su visceral ensayo [Teoría King Kong](#) que la constante representación de la violación en las artes ha servido a lo largo de la historia para sostener el mito de que la

Els nostres cossos, els nostres drets

sexualidad masculina es “peligrosa, criminal e incontrolable por naturaleza”.

Uno de los fragmentos más duros de Teoría King Kong es cuando Despentes relata que ella y su amiga fueron violadas en un coche por unos chicos que las habían parado cuando hacían autoestop. Despentes llevaba una navaja, pero ni se le pasó por la cabeza utilizarla. “Estoy furiosa con una sociedad que no me ha enseñado a golpear a un hombre si me abre las piernas a la fuerza, mientras que me ha inculcado la idea de que la violación es un crimen horrible del que no debería reponerme”, sentencia. Despentes define como una “espada de Damocles entre las piernas” esa “doble obligación de saber que no hay nada tan grave y, al mismo tiempo, que no debemos defendernos, ni vengarnos”.

Las personas que participaron en la investigación ‘Agresiones sexuales: cómo se viven, cómo se entienden’ coincidieron en considerar que una violación es “lo peor que le puede pasar a una mujer”. Esta idea es peligrosa, señalan las autoras del estudio, porque “resta, a quien sufre la agresión, la capacidad de recuperarse y reinterpretar esa vivencia; fija a la víctima en el trauma”. Las chicas expresaron también que ante los abusos reaccionaban con “sentimientos de paralización, de no saber cómo responder a la situación o de reacciones de huida y escape”.

¿Es porque se sienten más débiles? Sharon Marcus asegura que “la habilidad de un violador para atacar depende más de cómo se posiciona socialmente en relación con la mujer que de su supuesta fuerza física superior”. Frente a quienes aconsejan a las mujeres no oponer resistencia, porque el violador se pondrá más violento, la experta aporta datos

de encuestas a mujeres que lograron bloquear al agresor con gestos como un comentario asertivo, un empujón o un grito, incluso en casos en los que este iba armado. Marcus lamenta que a las mujeres se les asigne el papel de ser “objetos de violencia y sujetos del temor” que se paralizan y callan ante una agresión, y defiende que “los hombres elaboran el poder masculino en relación con esa imaginaria indefensión femenina”.

Maitena Monroy lleva desde 1988 impartiendo talleres de autodefensa feminista como forma de combatir esa sensación de indefensión. Frente a los cursos de defensa personal para mujeres que se limitan a enseñar técnicas físicas, el objetivo de Monroy es que las mujeres adquieran “la actitud vital de reclamar nuestro derecho a existir sin violencia”. Para ello, el primer paso es identificar las agresiones a las que se enfrenta la población femenina en los diferentes ámbitos (la calle, la discoteca, el transporte público, la familia, etc.), cuestionar el origen de esa violencia y contar con recursos para enfrentarla. Por ejemplo, ante la situación de un hombre que la sigue por la calle, en autodefensa se refuerza el criterio de la mujer (para que no piense que está paranoica), se aprenden trucos para ahuyentar al agresor y, finalmente, estrategias (no sólo físicas) para defenderse en caso de que se materialice el intento de violación.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.3.4. Empatia EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Assetjament sexual](#)

[#Sedució](#)

[#Violència al carrer](#)

Desenvolupament

Apartem les cadires de l'aula i deixem lliure un corredor d'uns tres metres d'amplària per on es pugui caminar sense obstacles. Demanem als xics de la classe que isquen de l'aula i que vagin entrant d'un en un. L'alumne es posarà un mocador als ulls i caminarà de punta a punta de la classe per aquest corredor. Les xiques podran dir-li coses (insults, galanteries poc galants...), caminar darrere, parlar-li a l'orella, fer-li una xicoteta empenta... Així, fins que hagen acabat de passar tots els xics. Els que hagen fet l'activitat es poden quedar a l'aula i participar en l'assetjament als companys.

Acabada l'activitat, comentaran com s'han sentit. [L'objectiu és que entenguin i empatitzen amb la sensació de vulnerabilitat que solen tindre les xiques quan van pel carrer a determinades hores de la nit].

Després, comenteu l'entrada "[Cómo caminar por la noche sin molestar](#)" (22 de novembre de 2016) del bloguer [Antiseductor](#).

Text. Cómo caminar por la noche sin molestar

A ver. Si es que ya lo sé.

Ni tú ni yo somos rondadores nocturnos.

Ni tú ni yo vamos a importunar a una chica a las 3 a.m. si nos cruzamos con ella en un

callejón oscuro, ni le vamos a pedir el número de teléfono, ni le vamos a decir que "qué hace una chica como tú tan sola por aquí".

Lo sé.

Lo que pasa es que ella no tiene por qué saberlo. Es más, probablemente ella no lo sepa.

Porque no nos conoce.

Y tampoco hace falta que nos conozca, que esa es un poco una de las ideas principales que defendemos en Antiseductor.

No asustar es muy fácil si lo intentas (pi pi pi piribi)

El principal problema que tenemos los hombres en temas relacionados con opiniones y sentimientos de las mujeres (o cualquier otro ser humano que no sea un hombre tal y como nosotros lo somos) es que nos falla la empatía.

Ya, ya lo sé: a ti no te falla la empatía. En general. La mayoría de las veces. Hasta que no te encuentras con una situación nueva, que ahí a lo mejor un poco sí.

El caso es que, lo sabemos todos, a veces es difícil empatizar con una situación que nunca jamás hemos vivido y, sobre todo, con aquellas con las que no nos han propuesto empatizar.

Porque es verdad: con algunas cosas nos enseñan a empatizar desde pequeños y con otras, ya tal...

Molotov tiene una canción que se llama Frijolero y que habla de los migrantes

mexicanos que van a Estados Unidos. Tiene unos versos que dicen así:

"Podrás imaginarte desde afuera

Ser un mexicano cruzando la frontera

Pensando en tu familia mientras que pasas

Dejando todo lo que tú conoces atrás".

¿Conoces alguna canción que, en la misma línea, diga algo como "imagínate ser una mujer y que un tolai que no se entera de la misa la mitad se tire 20 minutos caminando de tras de ti de madrugada todo oscuro de camino a mi casa"? Porque podría ser un buen punto de partida para trabajar este tema.

Así, volvemos a lo que decía arriba: que da igual que tú seas X o Y. Que aquí el problema es que no te estás poniendo en la situación de alguien que ha sufrido situaciones que puedes imaginar pero que te cuesta hacerlo. ¿De qué situaciones hablo? Del acoso callejero, de los acercamientos no deseados, de los piropos, de los insultos, de los silbidos, de los "ven conmigo que te lo vas a pasar bien, guapa".

Caminar detrás o al lado de una mujer a las tantas de la mañana y no asustarla es tan sencillo como

dejar

de

caminar

detrás

o

Els nostres cossos, els nostres drets

al
lado
de
una
mujer
a
las
tantas
de
la
mañana.

Y llegará Manuel, que lo conocemos desde el instituto, y dirá "a ver si ahora no voy a poder caminar por donde me plazca" y le diremos "sí: puedes caminar por donde te plazca pero si puedes evitar joderle la noche a alguien, pues un poquito de por favor, tío".

No tenemos mucho margen de maniobra en cuanto a lo que piensa alguien al vernos. Esto es aplicable tanto en el callejón oscuro a las tantas de la mañana como en una entrevista de trabajo, no te creas.

Es probable que para la entrevista de trabajo te duches y te peines (bueno, yo lo haría), de modo que puedas transmitir el mensaje "hey, que me ducho y me peino" a tu interlocutor. Del mismo modo, si no quieres parecer un creep podrías intentar no hacer cosas que hacen los creeps.

Cámbiate de acera.

Acelera el paso y adelántala cuanto antes.

Reduce el paso y deja que se pierda.

No te dirijas hacia ella si viene de frente.

No es difícil y, si puedes imaginarte lo que supone abandonar a tu familia e intentar cruzar un río para buscar un trabajo, seguro que puedes imaginarte lo que supone sufrir acoso callejero de manera habitual.

Y, por favor, una vez lo hagas, compártelo con tus amigos, pero no hace falta que lo publiques en ningún medio de comunicación como si fueses el puñetero William Wallace, adalid de la libertad, defensor de los débiles y desvalidos. Simplemente, asegúrate de que otros como tú, como nosotros, entiendan por qué está guay no asustar a nadie.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.3.5. Galanteries feministes? EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Assetjament sexual](#)

[#Masclismes quotidians](#)

[#Violència al carrer](#)

Desenvolupament

Compareu els vídeos següents.

- Vídeo molt didàctic "[#AcosoEsViolencia: ¿Qué hacer si vives o presencias acoso sexual callejero?](#)", que forma part de la campanya xilena de l'Observatori contra l'assetjament al carrer.
- Vídeo on una dona passa "[10 hours of Walking in NYC as a Woman](#)" (en anglés) i va rebent comentaris de la gent.
- Vídeo "[Walking in NYC as a Homosexual!](#)", on un home amb una bossa a la mà i roba ajustada passa 3 hores caminant per Manhattan.
- Vídeo "[Pegar e insultar a un gay en la calle solo cuesta 250€](#)". Notícia completa: [Una jueza rechaza aplicar el agravante de odio por homofobia y reduce la condena a 250€ de multa](#).
- "[Píldora 8 Piropos](#)" de la Unitat d'Igualtat de la Universitat de València (UVEG).
- [Anunci de xocolatines Snickers](#) (2014) on un grup d'obres tiren floretes i fan proclames igualitàries a les dones que passen. Però al final... es trenca la màgia: "Tu no eres tu quan tens fam", ja se sap "els hòmens són així".

Després de veure la interpretació patriarcal de les agressions sexuals (galanteries), penseu que el darrer anunci de xocolatines és igualitari? Poden existir les galanteries feministes?

Escriviu-ne una crítica i pengeu-la en alguns dels vídeos de Youtube.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.3.6. Manspreading o eixancarrament EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

#Assetjament sexual

#Masclismes quotidians

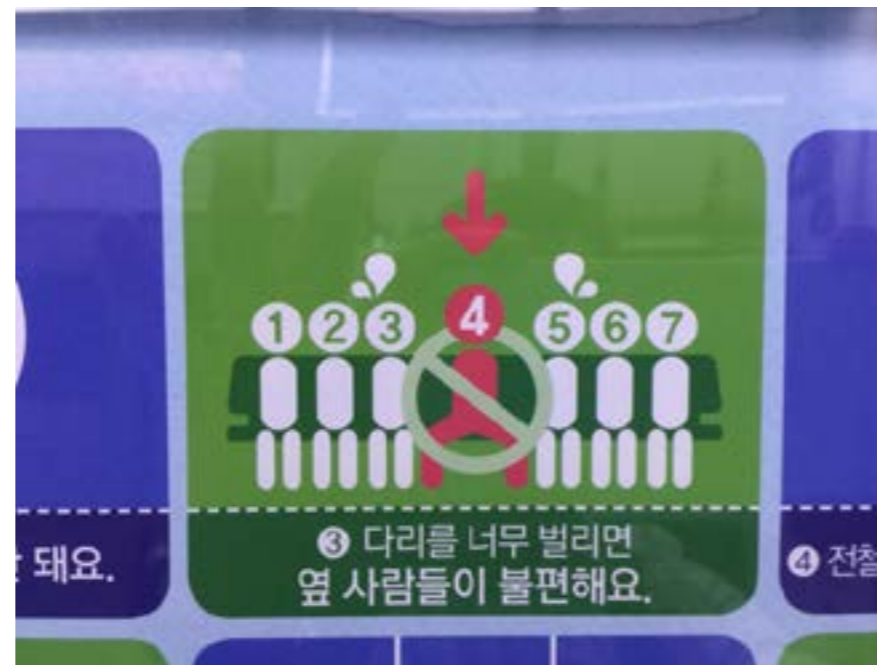
#Violència al carrer

Desenvolupament

Sabeu què és el manspreading? L'EMT de Madrid ha iniciat una campanya per a conscienciar la ciutadania (especialment els homes) de l'ocupació de l'espai inapropiada. Altres països del món tenen també campanyes semblants. Què en penseu? Homes i dones ocupen l'espai de manera diferent?

Vegeu i comenteu el vídeo d'Irantzu Varela "Manspreading" (El Tornillo 5x30).

Redacteu una entrada de blog parlant del manspreading i de la diferent ocupació de l'espai per part de les persones socialitzades com a homes i de les socialitzades com a dones.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.3.7. Autodefensa feminista BC

Nivells: Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Assetjament sexual](#)

[#Masclismes quotidians](#)

[#Violència al carrer](#)

Desenvolupament

Vegeu el vídeo "[Aprende 7 trucos de autodefensa con Karin Konklen](#)" i comenteu les primeres impressions en el grup classe.

En grups de 4, llegiu i comenteu els articles: "[Autodefensa per a dones, per Karin Konkle](#)" i "[Karin Konkle, una estadounidense feminista arrelada a Sant Pol de Mar.](#)" Després, compartiu les vostres idees amb el grup classe.

Text. Autodefensa per a dones, per Karin Konkle

Duoda. [Bibarnabloc.cat](#).

El passat 25 de novembre va ser el Dia Internacional per a l'eradicació de la violència vers les dones.

Per aquesta raó, durant el mes de novembre, la Biblioteca Francesca Bonnemaïson va organitzar, per segon any consecutiu, el programa Càpsules formatives amb perspectiva de gènere amb una oferta d'activitats relacionades amb la temàtica com, per exemple, un taller d'autodefensa per a dones impartit per Karin Konkle.

Aquest taller va tenir molta demanda i molt bona acollida, el que demostra que a les dones, per una banda, ens preocupa el tema de la nostra seguretat i d'altra banda, saber que serem capaces de poder-nos defensar en una

situació de risc.

Ella ha escrit el llibre [Estás segura?: autodefensa y las claves de la auténtica seguridad](#).

Afirma que la defensa personal no és només pegar i que la violència no sempre prové de desconeguts i a la seva web explica que ella vol compartir les eines que l'han ajudat a viure de manera més segura, més feliç i més lliure.

Intenta que, davant una situació de perill, tinguem unes pautes d'actuació per a optimitzar la nostra seguretat física, recursos per a mantenir la calma, el que també ajudarà a una correcta percepció o avaluació del que està succeint al nostre voltant, que escoltem la nostra intuïció, percebent el nostre espai i que marquem els límits amb una comunicació clara verbal i física.

La veritat és que no n'hi ha massa bibliografia actual del tema però tot i així a biblioteques també podeu trobar altres llibres sobre [autodefensa](#) i, més concretament, [autodefensa per a dones](#) o autodefensa feminista.

Vull recomanar també, un dels llibres més nous sobre el tema, [La mirada de Michonne: guía d'autodefensa feminista](#) de Rubén Sánchez Ruiz, que coneix el treball de la Karin Konkle, a la que cita diverses vegades en el text. Aquest llibre és fàcil de transportar (petit format) i de llegir. I, com el llibre de la Karin, tot està explicat molt clarament i inclou imatges, en aquest cas, dibuixos.

Com a curiositats del llibre podem citar tres aspectes: és el primer del tema escrit en català; és interessant el breu apartat que inclou d'història de l'autodefensa feminista que

situa els primers antecedents a les sufragistes angleses que el 1850 havien après tècniques de Jiu-Jitsu per defensar-se de la policia i d'altres agressors, i la tria del títol que no deixa de ser peculiar, ja que fa referència a la Michonne que és un personatge fictici femení del còmic i la sèrie de [The Walking Dead](#), una dona forta, supervivent i segura de si mateixa que s'enfronta a zombis.

Entrevista. Karin Konkle, una estadounidense feminista arrelada a Sant Pol de Mar

[Karin Konkle, una estadounidense feminista arrelada a Sant Pol de Mar](#)

/.../

Qui és la Karin Konkle?

Sóc dels Estats Units. Sóc llicenciada en estudis de gènere i vaig estudiar a la universitat de Columbia a Nova York. Vaig treballar a una fundació per a dones a Nova York, però si volia avançar en aquella feina, havia de fer un màster, i no em decidia si dedicar-me a l'ensenyament o a una feina més directa amb les dones. Així que vaig decidir agafar un any per viatjar, provar com era donar classes. Vaig venir a Barcelona l'any 1992 pensant quedar-me uns mesos o un any, amb una motxilla grossa. /.../

A què et dediques a nivell professional?

Sóc 3er Dan d'aikido, que és un art marcial que crea harmonia d'una situació d'enfrontament, buscant protegir-se sense fer mal a l'altre. Fa uns 25 anys que faig aikido i quasi 20 que faig tai txí també. La relació de la ment i el cos m'apassiona, dóna sentit a la vida que vivim aquí, en aquests cossos que són com experimentem el món.

Els nostres cossos, els nostres drets

Porto uns 15 anys donant cursos d'autodefensa per a dones, cursos en els quals s'ensenyen eines per a mantenir la calma en situacions complicades, s'aprèn a posar límits amb la veu i el cos, a comunicar-se clarament, a gestionar l'espai personal, i si cal, a defensar-se físicament. Preparo aquesta formació tant per a un públic adult com adolescent, i ensenyo a aplicar aquestes eines a diverses situacions, com per exemple les agressions homòfobes. Crec que el valor afegit de la meva feina és que tinc una perspectiva de gènere i treball amb la gestió de l'estrés en si. Als meus tallers, mirem com sorgeix la situació de debò i practiquem com resoldre-la. Volia aprofitar tots els anys que havia dedicat als arts marcial i combinar-lo amb una perspectiva feminista i un treball d'unificar la ment i el cos. De fet, crec que aquests conceptes són la base de tot el que he fet, i que segueix sent vigent i diferencial. Ca la Dona ha sigut un espai súper important per a mi. Quan vaig arribar, vaig trigar anys a trobar persones feministes. Venia de Nova York i de la universitat, on estava molt ficada en l'activisme feminista, i quan vaig arribar aquí, per una banda, trobava un masclisme molt fort que no havia conegut mai, especialment en les arts marcial, on hi havia molt poques dones. Trobar Ca la Dona va canviar segurament el meu trajecte vital. Si no hagués pogut fer una feina com aquesta, amb tant sentit per a mi, segurament hauria marxat ja d'aquest país.

Has publicat un llibre i tot sobre l'autodefensa femenina, oi?

Sí, el llibre es diu: "*Estás segura? Autodefensa i las claves de la auténtica seguridad*". Se'n van editar 200 exemplars que ja estan exhaurits i ara estan a punt d'arribar els llibres de la segona edició.

El llibre explica en què consisteix l'autodefensa femenina i com es diferencia de l'autodefensa en general. Els homes quan ensenyen autodefensa ho solen fer com si tots fóssim idèntics, quan en realitat la violència masclista porta a tipus d'agressions diferents, tenim cossos diferents, i fins i tot els efectes de l'adrenalina al cos són diferents quan ens trobem sota l'efecte de l'estrés o de la por davant d'un agressor, per exemple. Si no coneixes els trets generals de la violència que experimenten les dones realment, i les diferències biològiques i emocionals entre homes i dones, no és ètic dir que ofereixes un curs d'autodefensa per a dones. /.../

Entrevista realitzada per: Asmaa Aouttah, agent d'igualtat del SIAD Maresme.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.3.8. Tan guapa i a soles? EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Assetjament sexual](#)

[#Sedució](#)

Desenvolupament

Mireu la vinyeta i responeu a les qüestions, per parelles.

(Il·lustració cedida per Irma Navarro)

Qüestions:

1. Has vist o viscut alguna situació semblant a la de la imatge? Conta-la.
2. El carrer, els locals d'oci (pubs, discoteques...), etc. són espais que xics i xiques poden viure amb la mateixa llibertat? Per què?
3. Què opines de les discoteques que deixen entrar les xiques gratis?
4. Què hauria de passar perquè les xiques pogueren anar soles a una discoteca o pub? Què podríem fer perquè això fóra possible?
5. Per què els xics han de portar la iniciativa en matèria sexual?
6. Llegiu i comenteu l'entrada "**Piropos**" d'Antiseductor (1/1/15). Al text, parla dels "seductors científics". Álvaro Reyes és un d'aquest seductors que cobren per ensenyar a "lligar".
7. Mira la píndola de la Unitat d'Igualtat UVEG "[No et deixes embolicar](#)" i comenta-la.

8. Mireu la resta de Píndoles audiovisuals de la Universitat de València per a la prevenció de la violència de gènere. Us animaríeu a fer el vostre propi vídeo? (opcional)

Text. Piropos.

Antiseductor. 1-1-15

No es una cosa que nos enseñen en el cole, ni tampoco en casa. Tu padre no te dice "hijo: tienes el derecho a piroppear a quien tú quieras". Pero luego lo ves, ves cómo sucede, cómo lo hacen otros... y sobre todo ves que no tiene grandes consecuencias. Ya sea en el bar, desde la obra, del jefe a la becaria o del compañero de clase a la compañera de clase, el piropo es algo común y está plenamente aceptado.

El mundo pertenece a los hombres y el piropo es solo una de las manifestaciones de esta realidad, donde invadir la intimidad y molestar a las mujeres está legitimado, donde no hay ningún gran problema en invitar a un café a una tía que no conoces de nada (o que sí conoces y ya te dijo una vez que pasaba), donde los seductores científicos cobran 300 pavos por enseñar a acosar, donde le puedes entrar a una tía en un bar aunque ella ya haya declinado amablemente la compañía de 40 idiotas previos, donde se conquista el patio del cole para dar balonazos o donde se acapara el protagonismo en cualquier evento colectivo pisándolas a ellas.

El mundo pertenece a los hombres, es un hecho, y se puede y se debe colaborar para que cambie. No piroppear es lo más fácil y

razonable del mundo, un pequeño paso para empezar a ser una persona mejor. NO SEAS BRASAS. NO MOLESTES./.../

[Nota per al professorat. És important que l'alumnat s'adone dels hàbits socials que amaguen sexisme sota l'aparença de beneficis a les dones. Podem completar l'activitat proposant-los de mirar i comentar la resta de [Píndoles audiovisuals de la Universitat de València per a la prevenció de la violència de gènere](#), o també animant-los a fer la pròpia campanya audiovisual amb els mòbils.]

Els nostres cossos, els nostres drets

6.3.9. Assetjant Laura 2EBC

Nivell: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles.

Etiquetes:

[#Consentiment](#)

[#Assetjament sexual](#)

[#Cultura de la violació](#)

[#Vloggers](#)

[#Violència al carrer](#)

[Desenvolupament](#)

Vegeu el vídeo 'No' significa 'NO' / De fiesta con Laura <https://youtu.be/ZatJP2r4PE8> de la vloggera Madame Tibisay. Durada: 3' 26". Laura va de festa a una discoteca amb una amiga, però aquesta se n'ha d'anar i Laura es queda sola. Al cap de poca estona se li acosta un xic i intenta lligar amb ella. Ella li diu que no està interessada però ell insisteix i fins i tot l'acorrala.

Reflexioneu sobre les qüestions en grups de quatre i posteriorment debateu aquest cas en tot el grup.

Qüestions

1. Què penses de l'actitud del xic que assetja a Laura?
2. Coneixes casos semblants?
3. Creus que són freqüents?
4. El xic l'acorrala i intenta besar-la fins que un altre xic s'acosta i trau a ballar Laura. Per què creus que no és prou el NO de Laura? Per què no respecta el NO de la xica?
5. En la història, Laura explica el cas d'una amiga a qui li va passar una cosa semblant, però que va tindre un altre final. Creus

que és una bona solució? Coneixes casos semblants?

6. Què podrien fer Laura, la seua amiga o qualsevol xica en aquesta situació per a alliberar-se de l'assetjament?
7. Què haurien de fer els xics que volen lligar i als quals se'ls diu que no?
8. Què podrien fer les xiques i els xics que presenciaven situacions d'assetjament com aquestes?
9. Debateu aquest cas en un xicotet grup de quatre persones. Resumiu el debat per escrit.
10. Debat amb tots els grups de classe. A quines conclusions arribeu? Escriviu-les.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.3.10. Seduir o assetjar? 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Sedució](#)

[#Assetjament sexual](#)

[#Vincles](#)

[#Comunicació](#)

Desenvolupament

Per parelles de xics, un intentarà seduir l'altre, que no voldrà res.

Per parelles mixtes, les xiques heu d'intentar seduir els xics amb mètodes que creieu que ells usarien. Els xics s'han de resistir.

Per parelles de xiques, una ha d'intentar seduir l'altra amb els mètodes que creieu que una xica usaria.

Comenteu com us heu sentit en un paper i en l'altre.

Després, vegeu el vídeo [DAYGAME: Cómo seducir mujeres durante el día](#), on Álvaro Reyes explica "Cómo ligarte a cualquier chica que te guste (sin importar que creas que eres feo o tengas poco dinero)" i comenteu-lo. Es poden veure altres vídeos semblants al canal de Reyes.

Llegiu també la propaganda per a lligar de la pàgina d'Álvaro Reyes i compareu-la amb l'entrada d'Antiseductor "[La importancia del lenguaje en la seducción científica: construir realidades](#)" (27/10/15).

Després, poseu en comú les vostres reflexions amb el grup classe.

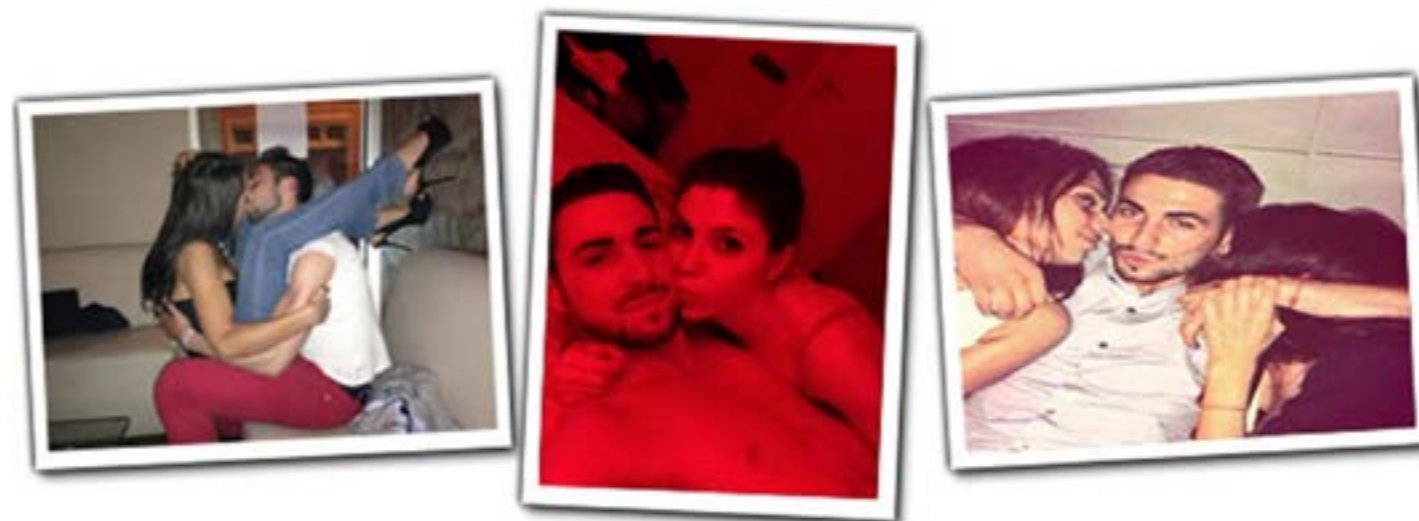
Text 1. Coaching de seducción online

¡Atrévete a lograr el éxito que tu deseas! Te encuentres en la parte del mundo en la que te encuentres.

Sesiones individuales y exclusivas por SKYPE con uno de los mayores expertos en habilidades sociales y seducción de habla hispana, Álvaro Reyes.

Si yo pude, tu también puedes hacerlo

Fíjate en estas situaciones, ¿te sientes identificado?

¿Te sientes frustrado por que las mujeres te miran raro, te ignoran, no quieren quedar contigo o solamente las interesas como amigo?

¿Te quedas en blanco o sin palabras cuando estás delante de la chica que tanto te gusta?

¿Te quedas bloqueado en los momentos que tu sabes que deberías tomar acción?

¿Tienes la sensación de perder oportunidades por no saber generar interés en los demás?

Si tu respuesta a alguna de estas preguntas es "Sí", este programa es el indicado para ti.

Font: [Juega tu juego](#)

La importancia del lenguaje en la seducción científica: construir realidades

27 octubre de 2015

PREGUNTA: ¿Es correcto utilizar la palabra "conocer" para lo que hacen estos "seductores"? Es una palabra sin connotaciones negativas. Conocer gente está bien. Creo que precisamente lo que hay que hacer antes de

Els nostres cossos, els nostres drets

mostrar interés romántico hacia una persona es conocerla. De ahí que el término me genere confusión.

ANTI SEDUCTOR RESPONDE: Me gusta esta pregunta. Creo que si consultásemos a Pérez-Reverte nos vendría con el diccionario de la Real Academia a decirnos que, efectivamente, "conocer" es "Tener trato y comunicación con alguien" y que, técnicamente, lo que hacen los "seductores" podemos definirlo exactamente así.

Sin embargo, y como tú muy bien dices, "conocer" no tiene connotaciones negativas, mientras que, en realidad, lo que hacen los "seductores" está más cerca de (y en muchos casos no es que esté más cerca de, es que es) acosar, molestar, manipular y/o asaltar que de "conocer". Dicho de otro modo, ante la descripción de una chica que haya tenido una interacción con un "seductor", es posible que se nos venga a la mente antes un término como "acosar" para entender lo que ocurrió y no el simple, llano y correcto "conocer". El uso del lenguaje no es irrelevante y es obvio que ellos, nuestra némesis en esta película, lo utilizan en su favor.

Text 2. La importancia del lenguaje fuera de la seducción científica

Por otro lado, es común observar cómo la retórica de El Ligar(tm), también fuera de estos círculos de seductores-acosadores, en el día a día, entre tipos comunes, está plagada habitualmente de términos que se refieren a la competición, el deporte, la economía capitalista o incluso la guerra ("voy a atacar a ese grupo", "vamos de caza"...).

Te cuento una anécdota que me ha pasado recientemente. Dentro de un grupo de amigos, hombres heteros de esos que intentan ligar

(con mayor o menor fortuna) por las noches en bares y discotecas, se ha producido un curioso cambio. Tanto en mi presencia como cuando yo no estoy, ya no dicen que le van a "entrar" o van a "hablar" con una chica que han visto en la barra o en la pista de baile. Ahora, mofándose un poco, no nos vamos a engañar, se dicen entre ellos que van a "molestar". ¿Te das cuenta? A base de repetición, se ha incorporado el concepto de la molestia en un ámbito en el que ellos, si lo consideraban, al menos no lo verbalizaban. Cabe recordar en este punto que esto no es la prueba de los 100 metros lisos sino una carrera de fondo, pero me parece un hecho a tener en cuenta. Si no te convence, piensa en cómo el gobierno actual habla de "flexibilizar el mercado laboral" cuando lo que ha ocurrido es que ahora es más sencillo que te echen del curro.

Volviendo a los seductores científicos, debemos tener en cuenta también que esta gente se nutre para continuar su negocio de las búsquedas que se realizan en internet. Cuando un tipo normal y corriente que no liga se pregunta en Google si alguien puede ayudarle, no busca "cómo acosar mujeres" sino "cómo conocer mujeres". Los "seductores" que se dedican a ganar pasta de esto lo saben y actúan en consecuencia: sus artículos se llaman "cómo conocer mujeres en el bar" y cosas similares (y, si te fijas, los de Antiseductor también porque tal vez algún día se logre posicionar uno de aquí en la primera página de los motores de búsqueda). Al final, están (re)creando una realidad y de ese modo parece que lo que hacen ellos es, como tú dices, simplemente "conocer", algo sin connotaciones negativas, cuando no es cierto.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.3.11. Besos furtats 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Bat i Cicles

Etiquetes:

#Assetjament sexual

#Masclismes quotidians

#Sedució

#Ètica relacional

Desenvolupament

En el grup classe, vegeu i comenteu el vídeo "[Top 3 besos fáciles sexuales \(Kissing Prank\) PrankInvasion](#)", on Chris Monroe obté besos amb desconegudes, que després penja al seu canal de youtube.

Després, mireu el vídeo del vlogger Lonrot, que desmunta els pranks (inocentada invasiva) en "[BESOS fáciles con DESCONOCIDAS ♥](#)" i/o llegiu, en parelles, l'article "['Prank Invasion', l'assetjament sexual com a experiment social](#)".

Anoteu les idees principals dels vídeos i dels articles. Fixeu-vos en el model de xic i de xica que mostren i doneu la vostra opinió sobre el consentiment.

Torneu a compartir les vostres idees amb el grup-classe.

Article. 'Prank Invasion', l'assetjament sexual com a experiment social

17 de gener de 2017

Nora Soler. Zena.cat

/.../ Prank Invasion, que en català es traduiria aproximadament, com a *Invasió d'Inocentades* o *Inocentades Invasives*,

forma part d'una tendència que ha agafat força a internet als darrers anys, canals de *pranks*. Les innocentades, o *pranks*, sovint inclouen alguna forma d'assetjament i els seus perpetradors les denominen "experiments socials". En tenim per a tots els gustos: homes com **Sam Pepper** fent vídeos sobre grapejar, bufetejar, pessigar culs de dona, homes agafant dones en braços, i les més populars; "kissing pranks", vídeos o canals sencers dedicats a fer petons a dones pel carrer. Totes aquestes bromes es fan a noies desconegudes i sense el seu consentiment. Els canals d'*experiments socials* proliferen i com diu aquest article de *Daily Dot*, s'han convertit en un problema.

Alguns d'aquests bromistes (altrament dit *cabrons*), com l'esmentat anteriorment, Sam Pepper, youtuber londinenc amb milions de subscriptors, han estat denunciats per assetjament i agressió sexual. Altres, com el creador de *Prank Invasion*, **Chris Monroe**, el rei dels "*kissing pranks*", segueixen delectant milions de seguidors amb les seves bromes.

Petó robat, petó no desitjat

El problema específicament amb els vídeos de petons a desconegudes és que alimenten un trop molt comú, el del petó robat. Aquest trop, ja present en la literatura i l'art medieval, presenta com a quelcom romàntic, divertit i acceptable, un acte físic sexual no consentit. És tan present que té una pàgina dedicada a *wikihow* sobre com reaccionar a un petó robat.

Al cinema, literatura, còmic i sèries l'acte

rarament rep conseqüències negatives, tant si és la dona forçant el petó a un home o l'home a la dona. Moltes vegades fins i tot el matis és còmic o romàntic. No cal dir que qualsevol petó no consentit és un acte d'assetjament sexual i, si ja és problemàtic quan prové de la parella, quan prové d'un desconegut pot ser esfereïdor.

Pregunteu a qualsevol noia a la qual un desconegut li ha pessigat el cul, l'ha intentat abraçar o fer-li un petó, segur que no li haurà fets ni punyetera gràcia. Aquest tipus de bromes no són exclusives de Prank Invasion, són un fenomen viral i internacional, amb vídeos d'aquest tipus a la Índia, Brasil, Anglaterra...

En veure els vídeos de *Prank Invasion*, per això, podries pensar que les noies no tenen cap problema en el fet que un complet desconegut els faci un petó, sembla fins i tot que arribi a ser consensual. Això ens porta al següent punt, el creador de *Prank Invasion* és un estafador. Les noies a les quals està fent els petons són actrius, pagades per a fer aquest paper.

S'argumenta que, tenint en compte que les noies són actrius, el petó no constitueix assetjament. El primer problema és que fer passar aquesta ficció com a fet real (en cap dels vídeos s'especifica que les dones són actrius) planteja unes expectatives falses i legítima aquest comportament a la vida real. Aquest problema és agreujat pels milions de seguidors amb que compta el canal: 2.630.890 subscriptors que suposadament admiren el "bromista" i la seva "tècnica". Subscriptors

Els nostres cossos, els nostres drets

que podrien arribar a extrapolar que aquesta actitud és quelcom a imitar.

L'estafa de 'Prank Invasion'

El creador de *Prank Invasion* no és només una personalitat de Youtube, també és un semi líder de secta que anima els seus seguidors, que anomena *invaders* a enganyar les noies perquè els hi facin un petó. Com es pot accedir a aquest coneixement? Pagant. No us recorda algú? Efectivament, com els nostres amics de la *Sedució científica*, Chris Monroe ofereix el seu coneixement pel mòdic preu d'una subscripció de 20\$ al mes. Una subscripció que costa més que cancel·lar que un contracte amb Movistar, i es renova automàticament mes rere mes.

Què trobaran els subscriptors de Chris Monroe? Vídeos que ja es poden veure al seu canal gratuït, una colla de vídeos duplicats on explica el seu mètode i amb data del 2015, i un fòrum on Chris només s'ha dignat a comentar UNA vegada per dir que contestaria totes les preguntes dels seus seguidors. D'això fa un any.

Així doncs, us presento Chris Monroe, estafador, assetjador i ésser humà lamentable en general que es suma a les il·lustres files d'Álvaro Reyes i Roosh V. Darrerament els comentaris dels seus vídeos han passat de ser d'admiració a menyspreu absolut i molts dels comentaris esmenten la cultura de la violació que promou aquest home. Caldrà molt més que comentaris per acabar amb aquesta tendència i no estaria de més que Youtube es preocupés tant pel contingut dels canals que allotja com per la monetització d'aquests.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.3.12. Lligar sense molestar 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Habilitats relacionals](#)

[#Vincles](#)

[#Assetjament sexual](#)

[#Sedució](#)

[#Ètica relacional](#)

Desenvolupament

En grups de 4, llegiu i comenteu l'article d'Antiseductor: "[Cómo ligar con mujeres sin molestar: No lligues](#)".

Escriviu un article semblant ensenyant les xiques a prendre la iniciativa i a lligar de forma ètica.

Entrada. Cómo ligar con mujeres sin molestar: no lligues

Antiseductor. [12 agosto, 2015](#)

¿Cómo conocer mujeres? Iniciar conversación con una desconocida, ligar y acostarse con ella, ¿sabes lo que te digo?

Ríos de tinta se han vertido para acercarse a este temas en las llamadas Revistas Masculinas (que no son sino una porción muy concreta de lo que puede dar de sí un hombre, aunque se empeñen en que ese sea "el modelo" a seguir), posts se han publicado en blogs costosos de [supuestos expertos en seducción](#), vídeos de acosadores y foros de misóginos que aprovechan para sacarle los cuartos a tipos más desesperados que ellos.

No hay gran diferencia entre un artículo de un autor y otro de otro autor en este campo.

Todos tratan sobre asaltar a desconocidas por la calle, disfrazando la intromisión con cuentos como "sé breve y conciso" o "respeto su espacio" cuando ya han caído en el error de legitimar lo que ya sabíamos: que el hombre es dueño del espacio público y puede hacer lo que quiera siempre y cuando siga unos mínimos de decencia, que en muchos casos no son más que convencerse a sí mismo de que no ha hecho nada malo. "Hey, en cuanto me dijo que no la tercera vez, me fui a mi casa". **No, no es para estar orgulloso.**

Aquí, en [Antiseductor](#), estoy convencido de que conocer a una persona desconocida se puede hacer de otra forma... o, directamente, **se puede no hacer y no pasa absolutamente nada.**

"Tú intentalo, el no ya lo tienes"

Seducor científico: ¿De verdad quieres ser esa clase de tío?

Lo primero de todo es que separemos dos cosas: ser tímido y no ligar. No estamos hablando de la misma cosa. Hay cursos para [superar la timidez y la fobia social](#) y no están impartidos por pavos que dicen ser maestros seductores (sino por psicólogos titulados) y que no están enfocados a que folles más. Se puede ligar y ser tímido, se puede ser tímido y no ligar, se puede ser extravertido y ligar, se puede ser extravertido y no ligar. Mucho ojo con los listos estos que emparejan las dos cosas.

En cuanto a los seductores científicos... nos han mentido y nos mienten a la cara todo el rato.

Se han creado (es un proceso largo, no llega un listo y lo monta, pero el caso es que ha ocurrido)

una serie de falsas sensaciones, que al crearse han pasado a convertirse en sensaciones verdaderas, que nos hacen sentir que el éxito se mide en función de a cuántas tías te tiras. Nos hacen sentir que la única forma que tiene un hombre como tú y como yo, un [hombre cis](#), un hombre heterosexual, al relacionarse con mujeres... es si al final hay sesión de cama. Nos hemos creído que debemos conocer a cuantas más chicas mejor, que es absolutamente normal querer a las mujeres solo por el placer que pueden proporcionarnos, que es correcto acercarnos a una desconocida y pedirle el número de teléfono porque "el no ya lo tienes" y "nunca se sabe qué puede pasar".

Básicamente, lo que se ha conseguido es borrar de nuestra mente a la otra parte de la ecuación y hacer que todo gire a nuestro alrededor... y el de nuestro pito. La pregunta que debemos hacernos a la hora de enfrentarnos a un método de seducción no es "¿funciona?" sino "¿realmente quiero ser este tipo de tío?"

Cómo conocer a una desconocida sin molestar

Hay formas no invasivas de conocer a gente y las has estado llevando a cabo desde que tenías 3 años y te tocó ir a la guardería, lo que pasa es que no las entiendes como "forma de conocer a gente" porque, otra vez, nos han metido en la cabezota que para conseguir relacionarnos con mujeres en el plano sexual/romántico hay que realizar otro tipo de acciones, tratarlas de una forma diferente a como nos trataríamos a nosotros mismos.

Has ido al cole, te has sentado con alguien en pupitres contiguos y te has presentado, le

Els nostres cossos, els nostres drets

has preguntado que si le gustaban los Power Rangers o Doraemon y ahora, años después, seguís siendo colegas. Hacer que gente desconocida pase a ser conocida es posible, pero no supone inevitablemente asaltar a una chavala en el metro o en el bar.

Cómo sé si estoy molestando a una chica

En un caso concreto, es imposible saber que molestas a una persona hasta que la molestas y te lo dice o lo expresa de alguna forma reconocible. A veces, incluso, puede pasar que molestes a una persona y ni siquiera te enteres, ni en el momento ni mucho tiempo después, pero eso no quiere decir que no la hayas molestado. Esto ocurre no solo a la hora de ligar, sino en cualquier situación. Básicamente, es imposible saber si vas a molestar a alguien a priori.

A estas alturas de la película, sin embargo, tenemos algo más de información y no vamos totalmente a ciegas, tampoco en el tema de ligar.

Hemos oído a amigas, a parejas, a hermanas y a compañeras de clase hablar de pesados, de babosos y de acosadores. Esto está muy bien, porque de entrada ya sabemos que hay actitudes tienen más posibilidades de resultar molestas que otras.

Un comentario sobre el físico de una persona (aunque nosotros pensemos que la estamos halagando) o una frase supuestamente graciosa para romper el hielo en una discoteca se nos han vendido como actitudes correctas que, en realidad, no lo son. ¿Por qué arriesgarnos a molestar a alguien cuando podemos, directamente, evitar ponernos en una situación donde no sabemos si vamos o no a molestar?

You're old enough / so people say / to read the signs / to walk away. Esto es de *It's raining again*, de Supertramp, que habla de una

persona a la que dejan, pero que perfectamente puede aplicarse en este contexto. "Eres lo suficientemente mayor para darte cuenta de lo que pasa y dejarlo estar".

No te hagas el tonto: ya hemos dicho que es imposible saber si algo molesta a alguien a priori, pero es obvio que si te ponen toda la cara de asco o si evitan establecer contacto visual contigo cuando estás bailando como Zoidberg en un antrazo a las 5 de la mañana no tiene por qué ser por timidez. Hazte cargo.

Trucos para ligar, frases infalibles para iniciar una conversación, consejos para que te encuentren más atractivo... ¿te suena? Los has visto y los has leído, los comparten en Twitter y en Facebook, están en Youtube y todos son exactamente iguales. Refuerzan los estereotipos y roles de género y te dicen que manipular está bien, porque no lo llaman manipular, lo llaman seducir. Haz esto, haz aquello, deja que te necesite, pórtate bien con ella pero tampoco tanto como para ser un pagafantas, establece una estrategia y emplea las tácticas que te enseñan sin preocuparte de los sentimientos de la otra persona. Basura que no solo es machista, sino también neoliberal, clasista y racista. Estate atento y, cuando la veas, dale toda la caña que puedas. Y, sobre todo, no le hagas ni caso.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.3.13. 72 hores amb Vicky 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Prostitució](#)

[#Tràfic de persones](#)

[#Prevenció](#)

[#Salut](#)

[#DDHH](#)

Desenvolupament

Vegeu el vídeo "[72 horas con Vicky](#)" (2000, 4'54"), que mostra la interacció de la gent amb un maniquí, situat durant 72 hores en una farola de la Cruz del Rastro (Còrdova). El resultat és: indiferència, humiliació, intervenció policial, agressions, tendresa, etc.

Respondeu a les qüestions per grups.

L'estructura cooperativa "full giratori" pot ser útil per a realitzar les qüestions. (Vegeu l'annex "Estructures cooperatives".)

Després de respondre a les qüestions, trieu un/a portaveu i poseu en comú les vostres reflexions amb el grup classe.

Qüestions

1. Quines violències s'exerceixen sobre el maniquí? I quins bons tractes? Passa el mateix en la realitat? Com penseu que hauria reaccionat la gent si el maniquí haguera sigut home?
2. El 23 de setembre és el Dia Internacional contra l'Explotació Sexual, què podem fer nosaltres contra l'explotació sexual?
3. Com penseu que és la salut sexual de les persones que es dediquen a la prostitució? Tenen dret a negociar pràctiques segures o és el client (i els diners) qui decideix? Qui és responsable d'usar mitjans de prevenció, els clients prostituïdors o les prostitutes?
4. Visiteu la pàgina [stoptrata.org](#). Seleccioneu un article (per parelles), feu-ne un resum i expliqueu-lo a la classe.
5. Què penseu d'aquestes frases extretes de les xarxes socials: "Abres más las patas que un puto compás ;)", "Muy poca correa, para tanta perra suelta!", "Ten cuidado con las máquinas tragaperras, no te vayan a tragar...", "Con tanta zorra, tanta perra y tanta cerda podemos crear una granja", etc.
6. *Put* (i les seues variants: *zorra*, *perra*...) és un insult que s'utilitza per a qualificar el comportament sexual de les dones, es dediquen o no a la prostitució. Per què passa això? [per a aprofundir en l'estigma, veure activitat del bloc 12 "Regulacionisme vs. Abolicionisme"]
7. Què penses de la dada: "el 39% dels espanyols ha pagat per sexe"?
8. Socialment, la prostitució femenina i la masculina estan igualment considerades? Què pensaria la gent d'una exprostituta (per exemple a l'hora de contractar-la)? I d'un exprostitut en la mateixa situació?
9. Escenifiqueu situacions de marginació amb persones que es dediquen o s'han dedicat a la prostitució.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.4. VIOLÈNCIA A LES XARXES SOCIALS

Objectius

- Deslegitimar el porno venjatiu, que no és culpa de qui comparteix les imatges en un entorn íntim sinó de qui les comparteix sense permís.
- Apoderar les víctimes del porno venjatiu, desculpabilitzant-les.
- Prendre consciència del paper dels còmplices en el manteniment de la violència. Apoderar els espectadors perquè actuen contra la violència i no en siguin còmplices.
- Evidenciar el masclisme i la violència en les relacions de parella, fruit de la socialització desigual, i promoure actituds actives contra la violència en la parella.
- Desenvolupar actituds ètiques de respecte a la privacitat de la parella o de terceres persones, també en les xarxes socials.
- Ajudar els joves a acceptar les ruptures de parella de manera respectuosa.
- Crear les condicions perquè es desnaturalitzen els comportaments violents en la parella (control, possessió...) i apoderar els i les adolescents per a oposar-s'hi.

Els nostres cossos, els nostres drets

Intimitat i apoderament

Informació per al professorat

La intimitat ja no és el que era perquè en l'actualitat existeix un espai virtual on ens definim (o construïm) a través de fotografies, vídeos, estats, tuits, comentaris, etc. Aquesta exhibició en xicotetes dosis de la vida íntima s'anomena **extimitat** i, a través de les xarxes socials, podem estar compartint el que fem, el que pensem i com ens sentim en cada moment.

Una forma de mostrar-se és el **sexting** o enviament de fotografies o vídeos eròtics i sexuals. Una altra és l'**amoring**, paraula de creació pròpia que defineix l'intercanvi entre adolescents de declaracions amoroses enceses, fotografies de la parella amb moltes eles (LLLL) i cors, diàlegs íntims amb frases com "El nostre amor durarà sempre" i "Mai havia conegut ningú com tu", etc. en les xarxes socials.

Davant del paper tan important que tenen les xarxes socials en les nostres vides, han començat a proliferar campanyes i missatges d'alerta que parlen molt dels perills i poc de les potencialitats. I és també normal que la policia faça xarrades per a joves. Conseqüència d'aquesta visió alarmista és que el **grooming**, o assetjament a menors, es pretén combatre amb missatges com: "No afegisques persones desconegudes". I el sexting, amb discursos responsabilitzadors i culpabilitzadors adreçats, sobretot, a les dones: "Sexting, no el produïsqués", "No despullés el teu cos en les xarxes socials, mereixes respecte!".

Serveixen aquests missatges perquè la gent jove faça un ús més segur de les xarxes?

Partint de la base que les persones som lliures de compartir el que vulguem –sempre que siga nostre i només nostre–, i que cadascú decideix què és íntim o què no ho és; el problema no és què decidim publicar o a qui afegim com a amiat, sinó el masclisme, la doble moral sexista, mirar cap a un altre costat quan alguna persona pateix violència, tolerar la violència, etc. Perquè si una xica puja una foto del seu escot, s'exposa a la crítica, a la burla, a ser comparada amb altres xiques com si es tractaren de ramat en una fira... I si un nóvio enfadat puja fotos o vídeos íntims de la parella, serà ella, i no ell, la que reba la sanció social (guarra, puta...) i se la farà també responsable per no haver fet cas dels manaments patriarcals que l'eduquen perquè siga menys lliure que els xics.

Missatges més eficaços

En lloc de posar el focus en la víctima, el que hauríem de fer és posar-lo en l'agressor/a o còmplice:

- "Pensa abans de compartir una foto que no és teua!",
- "Medita les conseqüències que pot tindre per a la persona que tu compartisques la seua foto!",
- "Fer circular un vídeo sense consentiment, és una violació".

I en lloc de promoure la por que revictimitza, responsabilitza i desapodera, hauríem de promoure la solidaritat i animar a cuidar-se, també a les xarxes. Per exemple, si una persona

cau davant nostre, potser el primer que farem serà riure, però després l'ajudarem a alçar-se i li preguntarem si està bé. Traslladant-ho a les xarxes socials, si veiem algú que pateix, passarem per damunt criticant-lo encara més?, passarem de llarg sense fer res? El missatges haurien de ser aquests:

- No mires cap a un altre costat quan veges violència a les xarxes socials!
- Si no fas res, ets còmplice!!
- Si no saps què fer, busca ajuda!
- Denuncia! No calles davant d'una agressió!

El problema no és que les persones no sapiguem conservar la nostra intimitat o que les noves tecnologies siguen un perill. El problema és la violència! I apoderar és més útil que fer por.

Els nostres cossos, els nostres drets

Les potencialitats de les xarxes socials. Ciberactivisme social

Informació per al professorat

La presència a Internet de continguts misògins i sexistes és aclaparadora, però també és un espai que està permetent que molts moviments de base, entre ells el feminisme, sense veu en els mitjans de comunicació tradicionals, puguin generar continguts i fer activisme.

Veus personals potents com [Barbijaputa](#); projectes de comunicació feminista com [Pikara Magazine](#), [Proyecto Kahlo](#), [Feminist Frequency](#) o [Sangre fucsia](#); subjectes feministes diversos com les activistes grosses (Stop Gordofobia, Gordazine), persones amb diversitat funcional ([Foro de Vida independiente i Divertad](#)), [Gitanas feministas por la diversidad](#); els canals de youtube LGBTQ com [Spanish Queens](#), la [Psicowoman](#) o el microespai feminista de [La tuerca](#). Les xarxes han possibilitat també projectes com #Slut Walk (La marxa de les putes, 2011); han sigut clau en l'organització de macromanifestacions contra les violències masclistes com #NiUnaMenos, a Argentina, la manifestació del 7N a Madrid, o el Feministok Prest a Euskal Herria. També les performances [Women in Black](#) (iniciativa de Maria Seco i May Serrano) o [Zapatos Rojos](#) (ideat per la mexicana Elina Chauvet) són projectes que han aconseguit tindre un ressò internacional.

Malauradament, moltes d'aquestes feministes han rebut els atacs furibunds de grups masclistes organitzats. Tal com explica l'article [#PorQuéTantoOidio: El acoso machista a las mujeres que muestran su feminismo en redes](#),

la bloguera Alicia Murillo va rebre una amenaça massiva per part de Forocoches i el seu telèfon i adreça particular van ser publicats, i començà a rebre amenaces telefòniques. També la tuitera i columnista @Barbijaputa, que porta anys signant amb pseudònim, ha rebut amenaces de mort, pateix constants intents d'esbrinar la seua identitat i un grup va buscar les poques dades que es coneixen de la seua biografia per a intentar que l'acomiadaren del treball. A l'Estat espanyol, altres tuiteres feministes de referència com Filòsofa Frívola han acabat abandonant Twitter fartes de l'assetjament cibermasclista. Per exemple, Loreto Ballesteros va utilitzar Twitter per a denunciar la hipersexualització de les dones des de la infància i va crear la web 'No són depravats' per a recopilar denúncies i vivències sobre assetjament sexual a xiquetes i adolescents. Després d'una campanya d'insults i amenaces, va abandonar Twitter.

La censura d'algunes xarxes socials també afecta les pàgines feministes. Per a Facebook, un mugró femení és més obscè que els centenars de missatges masclistes que inciten a l'odi. Homes organitzats denuncien pàgines de continguts feministes fins que les tanquen. Els va passar a Feministas Ácidas, a Memes Feministas, a Hijas de la Violencia i a d'altres. L'artista Stephanie Sarley va patir la censura d'Instagram per les seus imatges sensuals amb fruites.

Aquest assetjament masclista es dona arreu del món. Anita Sarkeesian, creadora de [Feminist](#)

[Frequency](#), videoblog especialitzat en la representació de les dones en la cultura popular i en la violència simbòlica, s'ha convertit en una de les persones més odiades en el món dels videojocs, precisament per denunciar (amb ironia i exemples) el virulent masclisme en aquest àmbit. Sarkeesian va haver de suspendre conferències per amenaces de bomba a ella i al públic assistent. En [aquesta xarrada TED](#) explica el procés d'assetjament que va patir, que va incloure, a més de publicar totes les seues dades personals (telèfon, adreça, etc.), la creació d'un videojoc amb ella com a protagonista.

Podem concloure, doncs, que d'una banda les xarxes socials ofereixen la possibilitat de donar veu a discursos que no tenen cabuda en els mitjans de comunicació tradicionals, però de l'altre, no podem estar de denunciar la violència que pateixen les blogueres, tuiteres o youtubers que no es limiten a parlar de "coses de dones" sinó que qüestionen el sistema des de l'arrel. Les xarxes són un espai amb molt de potencial per a visibilitzar les violències masclistes i apoderar les dones. Però també són un espai on la violència masclista apareix amb força, reforçada per l'anonimat. Internet no és un lloc segur per a les dones, com tampoc ho són el carrer, els entorns laborals, les festes populars, etc. La violència de gènere en internet és la mateixa de sempre; la que empra el patriarcat per a mantindre's.

Tanmateix, front a l'alarmisme, les propostes^{vi} de periodistes i youtubers com Andrea Momoitio

vi Font: "Enredadas. Feminismo y redes sociales", dins del curs online "Nosotras decimos, nosotras decidimos", Pikara Magazine i Faktoria Lila, 2016.

Els nostres cossos, els nostres drets

i June Fernández (Pikara Magazine), o Irantzu Varela i Aitziber Aginagalde (Faktoria Lila) són, a més de la utilització de l'humor, l'autodefensa feminista, és a dir, aquella que ajuda les dones, o qualsevol que tinga un discurs dissident, a sentir-se amb el dret de respondre a les agressions quotidianes, siguen el ciberbullying, el porno venjatiu o qualsevol altra, i a no acceptar l'única de les solucions que se'ls proposa des del sistema patriarcal: llevar-los llibertat, que no xategen amb desconeguts, que no vagen a determinats llocs, que no tuitegen amb els seus noms, etc., en definitiva, llevar-los llibertat d'actuació per a fer-les responsables del que passe si no es mantenen apartades dels "perills".

En aquest sentit, recomanem veure el vídeo [Temor vs. Empoderamiento. Cyberbullying](#) (8.40"), fragment del debat de la Jornada "Temor vs. Empoderamiento" (16 de desembre de 2013), que va tractar sobre les xarxes socials i la gent jove, amb l'objectiu de desmuntar els missatges de por i el ciberterror i canviar-los per la idea d'apoderar-nos en les xarxes.

Recomanem també les altres intervencions de la jornada "Temor vs. Empoderamiento":

- [June Fernández. Referentes feministas contra las imposiciones de género](#) (28")
- [Ianire Estébanez. "Educando sobre redes sociales desde la participación"](#)(33")
- [Debate entre Ianire Estébanez y June Fernandez](#) (29")
- [Andrea Momoitio. De Chueca a Brenda, red espacio para jóvenes lesbianas](#) (13")
- [Marta G. Franco. Chúpate el código: chicas empoderadas en las redes](#) (30")

Els nostres cossos, els nostres drets

6.4.1. Fem-nos forts/es també a les xarxes 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Xarxes socials](#)

[#Assetjament sexual](#)

Desenvolupament

Llegiu i comenteu per parelles l'entrada del blog El Pep "[Fem-nos fortes, també a les xarxes](#)". Investigueu aquest blog: té entrades molt interessants.

Vegeu el vídeo "[Desactiva el control](#)". Elaborat pel Centre de Cultura de Dones Francesca Bonnemaison (www.labonne.org), s'emmarca en el programa "Estimar no fa mal" i pretén ajudar a identificar les situacions de control abusives.

Escriviu, de manera anònima, situacions de control que hàgeu conegut en la realitat a través de les xarxes socials. El/la professora les recull i les llegeix en veu alta. Es van comentant les diferents situacions intentant que en el debat es presenten respostes apoderadores a aquestes situacions.

Text. Fem-nos fortes, també a les xarxes!

Des que ens llevem fins que anem a dormir podem estar connectades. Les pantalles són arreu. I com les pantalles, la violència masclista. En els anuncis, en les pel·lícules, en els videojocs...

Però què passa al nostre dia a dia? Notificacions, missatges, vídeos, fotografies... Les pantalles, xats i xarxes socials sobretot, sembla que han modificat la manera com ens relacionem amb les altres persones i com vivim algunes relacions. Les pantalles són importants

en les nostres relacions sexoafectives, si així ho volem. Siguin com siguin aquestes relacions, estables, esporàdiques, o com vulguem imaginar-les i viure-les. Amb les pantalles les podem viure les 24h de la setmana durant els set dies de la setmana. Clar que no acaba de ser el mateix rebre un *whastapp* d'algú que ens agrada, a veure'ns amb aquesta persona, tenir-la a prop... I en el fons sabem que tampoc tot és tan fantàstic. A vegades s'hi barreja el control, l'assetjament, les amenaces, la difusió d'imatges sense el nostre permís, el xantatge... I quan això passa, encara que ens costi veure-ho a vegades, **és violència masclista**. I quan això passa, encara que ens costi fer-ho a vegades, també plantem cara a les xarxes.

Davant les situacions de control plantem cara...

"Encara que surti el doble check no tens cap dret a fer-me que et contesti, no? O sigui, que si no vull contestar-te fins d'aquí tres dies no et contesto..."

Quan rebem imatges que s'han enviat sense permís...

"Jo no la reenvio!"

Quan sabem de casos d'assetjament masclista a la xarxa...

"Nosaltres ho parlem entre la colla i ens posem d'acord per aturar-ho"

Quan coneixem la persona que està sent assetjada...

"Li fem costat. Deixar-ho passar només farà que tot vagi pitjor..."

Sabem que per fer-nos fortes necessitem pràctica, cercar alternatives, entrenar-nos, a vegades inclús fallar, tornar-ho a intentar... perquè és difícil que sorgeixi de forma espontània, és un aprenentatge. Vivim en una societat patriarcal i no ho tenim fàcil, però som moltes i trobarem la manera!

(i fes una ullada a altres posts sobre el tema [aquí](#) i [aquí](#))

Blog El Pep

Els nostres cossos, els nostres drets

6.4.2. La culpa és de l'agressor EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Xarxes socials](#)

[#Assetjament sexual](#)

[#Violència masclista](#)

[#Violència en la parella](#)

[#Porno venjatiu](#)

Desenvolupament

Llegiu el relat "A Marta li agradava vestir sexi" i responeu a les tres primeres qüestions individualment. Després busqueu informació sobre dones apoderades que s'han rebel·lat contra les exparelles venjatives.

Llegiu els comentaris dels alumnes de 3r d'ESO deixats a l'entrada de Karícies "[La culpa és de l'agressor](#)".

Reflexioneu sobre la resta de qüestions per parelles i posteriorment compartiu les idees amb el grup classe.

Text 1. A Marta li agradava vestir sexi

A Marta li agradava vestir sexi; sempre havia sigut així i aquella va ser la principal causa per a deixar-ho amb Joan. I és que ell no podia suportar que anara escotada o ensenyant la panxa i amb unes malles que li venien ben ajustades. I cada dia li muntava un número, fins que Marta va dir que ja n'hi havia prou. Però el pitjor de tot va ser quan, un mes després d'haver-ho deixat, ell li envià un whatsapp dient que, si no tornaven, publicaria les fotos d'aquell dia tan romàntic que passaren a l'habitació de

Joan celebrant els sis mesos junts, aprofitant que els pares se n'havien anat a un Congrés. Marta no sabia què fer i preguntà a les amigues. Lorena va dir que tornara amb ell per a calmar-lo i aconseguir les fotos i que, després d'un temps, el deixara de nou. Sandra va dir que denunciara a Joan si aquest pujava les fotos. Andrea va proposar de fer una campanya a través de les xarxes socials denunciant el masclisme i defensant el dret de les xiques a mostrar-se com volgueren i a ensenyar també el que els vinguera de gust.

Text 2. Joan és un fill sa del patriarcat

Açò que li passa a Marta no és un fet aïllat protagonitzat per un xic masclista i enamorat; Joan utilitza la violència perquè pot, perquè ha sigut educat com a home per a ser qui posa les normes i els límits, i no suporta que Marta li porte la contrària. Joan, o qualsevol altre xic que utilitzi la violència, no és un malalt: és un fill sa del patriarcat. En canvi, Marta, ha estat educada amb el guió de la por.

El sexe per a una home és plaer i conquesta; el sexe per a una dona és perill, por, seducció, parella i maternitat. Por a l'embaràs i als xics ("tots volen el mateix"). Por a la violació d'un desconegut ("no tornes sola", "que t'acompanye algú", "no vingues tard"...). També és seducció, però amb condicions, perquè cal despertar l'interés dels xics però no massa: si limiten de més són unes estretes; si no limiten, són unes guarres, i si comencen a tindre sexe però "no acaben la feina", són unes escalfabraguetes.

No cal ser molt llest per a veure la dificultat que suposa per a les xiques haver de trobar el punt exacte entre seduir i limitar. Aquesta societat els atribueix a elles tota la responsabilitat en cas d'una agressió perquè és la dona la que hauria de controlar i no posar-se en perill. El missatge va cap a elles, no cap als agressors. No se li pregunta a ell per què es comporta així, sinó que se la interroga a ella per si ha donat peu o se la critica per provocar o per fer-se fotos.

Que quede clar: qui actua malament és l'agressor! Ningú té dret a publicar res privat d'una altra persona sense el seu consentiment i tot el món s'hauria de revoltar contra qui ho fera. Cap dona ha de sentir-se culpable de la situació de violència. La culpa és de qui agredeix o fa xantatge i no importa si ens hem fet una foto o mil. És el nostre cos i el podem compartir amb qui vulguem i eixa persona no té cap dret a fer-ho públic, ni a contar les intimitats viscudes en parella.

Fora la culpa!

Visca la solidaritat amb les dones que pateixen aquestes violències!

I tolerància zero amb els violents!

Comentaris de l'entrada "La culpa és de l'agressor"

Juan Víctor (3r d'ESO)

Jo pense que el que faça un xic amb la seua parella no té a veure de forma tan directa amb l'educació que hem rebut. Si un xic és masclista és perquè ho vol ser i no perquè l'hagen educat per a ser masclista.

Els nostres cossos, els nostres drets

No paren d'eixir xiques assassinades als telediaris, això és veritat, però no té a veure amb l'educació que ha rebut l'assassí de la xica perquè a la millor els pares del xic l'han educat molt bé i el pare no té res en contra de les dones, però ell s'ha fixat en amics que han maltractat a les seues parelles i ho fa per a fer-se l'interessant.

El maltractament de les xiques als xics també existeix i els xics no ho denuncien perquè no volen passar vergonya, així que no tot és masclisme i patriarcat a la nostra societat. El maltractament el pot fer qualsevol persona i pot vindre per qualsevol raó, sense tindre res a veure amb ser home o dona. [5.4.14](#)

Eric Marston (3r d'ESO)

Bon dia

Del primer que voldria parlar d'aquesta entrada és de com es veu que inclús en els més joves afecta açò del masclisme i la desigualtat ja que Joan no li deixa a Marta que faja el que ella vulga, que vaja i que porte la roba que desitge pel simple motiu de que a ell no li pareix adequada aquesta actitud perquè pensa que és propietari d'ella perquè és el seu novio, i jo pense que no hauria de ser així ja que encara que cadascú tinga la seua parella, i les seues amistats, és lliure de fer el que vulga, com vulga i quan vulga.

L'altra cosa de la que voldria parlar és del dret a d'intimitat. Bé, jo pense que tots en les nostres parelles fem el que volem en un moment donat i si ens apeteix traure'ns una foto ho fem també però en el que no estic gens d'acord i es més hem pareix una cosa molt lletja és amenaçar a la xica amb

les fotos seus de parella, perquè pense que això no ho hauria de fer ningú ja que es una cosa íntima i personal de cada parella i per moltes coses que lis passen això hauria de ser secret i de cadascú encara que tampoc hauria de ser ninguna vergonya per que al fi i al cap tots tenim el mateix i tots hem fet o farem el mateix, però segueixen sent cossos íntims i amb les que no es pot jugar i menys amenaçar com fa Joan.

Després també m'agradaria comentar la part de la entrada on es parla de que les dones intenten trobar el punt entre seduir i limitar. Jo pense que cada una fa el que vol en el seu cos i en les seues accions i que no se les hauria de classificar en estretes, guarres, i escalfabraguetes, ja que son propietàries del seu cos i són les que decideixen fer les coses que vulguen i s'ha de respectar tot.

I, per acabar l'últim que voldria fer és recolzar totalment la idea de l'últim paràgraf, ja que té tota la raó del món. La culpa no es de les dones si no dels que abusen de la seua innocència i dels seus drets com a dones, perquè com he dit abans són drets que té cada una té i són els que s'han de respectar i en el cas de que no es faça o que es violen aquestos hi ha que actuar ràpid i amb cap, i no deixar que la por els lleve la llibertat de fer el que vulguen.

Un comiat. [13.4.14](#)

Qüestions

1. Què creus que va fer finalment Marta? Què li hauries aconsellat tu? Què hauries fet tu en el seu lloc?
2. Què creus que va fer finalment Joan? Va acomplir la seua amenaça?
3. Què penses de la manera d'actuar de Joan? Per què creus que actua així?
4. Què faries si Joan fóra el teu amic? I si fóra el teu company de classe i t'arriben les fotos de Marta al mòbil?
5. Què és el sistema que anomenem patriarcat? Què significa que Joan és un fill sa del patriarcat?
6. Què penses dels comentaris de Juan Víctor i Eric? És equiparable, com comenta Juan Víctor, la violència de les dones cap als hòmens i la violència dels hòmens cap a les dones?

Els nostres cossos, els nostres drets

6.4.3. “Si eyas no tontean no son eyas” 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Bati i Cicles

Etiquetes:

[#Xarxes socials](#)

[#Assetjament sexual](#)

[#Porno venjatiu](#)

[#Violència en la parella](#)

Desenvolupament

Llegiu la següent situació (basada en fets reals) i feu la dinàmica proposada més avall:

Àlex és un company teu de classe i fa un any i tres mesos que ix amb Anna. Ell té la contrasenya del Facebook d'ella i ha aconseguit una conversa entre Anna i un ex on “tontegen” una mica i queden per a veure's. Àlex s'enfada molt i obri un esdeveniment al Facebook que porta per títol “asi son las putas de hoy en día se supone k estamos juntos”, i l'envia a les amistats. Ell va a la teua classe. No és el teu col·lega però us coneixeu prou. Dues amigues teues deixen aquestos comentaris:

- kien es mas puta ke las gallinas? dios te mereces algo mejor carinet :D
- JODER NANO,LO ACE PA KE VEAIS KE VA DE MOSKITA MUERTA Y ES MAS PUTA KE LAS GALLINAS XD

Dos amics teus escriuen això:

- pero esta pivaaa es una zoorrnaa nooo? tio no te rayes por una jamba asi!!!, que no merece la penaa!!
- tio son mujeres hay q entenderlo.... si eyas no tontean no son ellas

Dues xiques de la classe també comenten:

- la cosa es....que asco de machismo eh!! [...]por que cuando una tia se lia con no se cuantos es una puta y cuando un tio hace eso es un dios??? eehh ahi la cuestion.
- pss xk la sociedad es asii, es maxista y sexistaa lo kiera reconocer o no, y ademas esk ai muuxo gilipollas sueltoo y eso tampoco ayudaa a mejorar las cosas

Es divideix la classe en grups de 5 i cada grup representa una situació.

1. Discussió al grup d'amics i amigues.

Representeu la conversa que teniu després de classe tota la colla d'amics i amigues. Podeu representar papers diferents: un dels amics que insulta la xica, una de les amigues que també insulta, algú de la colla que defense Anna, etc.

2. Discussió al departament. El tutor (o tutora) s'ha assabentat de la situació i ha muntat una reunió al departament amb les persones afectades. Representeu la discussió. Papers: professor/a tutor/a, Àlex, Anna, l'ex d'Anna, una amiga d'Anna (o un amic d'Àlex).

[Els riscos de la sexualitat no són solament els embarassos o les infeccions. Ací veiem clarament que la configuració com a subjectes sexuats i en relació implica l'entorn i que tot el món hi té part i possibilitat d'actuació. És important que en el debat que provoqe la situació i les representacions, es pose de manifest la importància dels còmplices en el manteniment de la violència i la necessitat d'actuar per a parar les violències masclistes.]

Els nostres cossos, els nostres drets

6.4.4. Amanda i el xiquet assetjat 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Xarxes socials](#)

[#Assetjament sexual](#)

[#Homofòbia](#)

[#Porno venjatiu](#)

Desenvolupament

Llegiu la notícia: [Commoció al Canadà pel suïcidi d'una jove assetjada](#)

Vegeu el [darrer vídeo que Amanda Todd va penjar abans de suïcidar-se](#). Obrim un primer torn de paraules.

Després llegiu per parelles la situació que es conta al primer paràgraf del text "Niño violado". Compartiu les reflexions amb el grup classe.

Llegiu la resta del text "Niño violado". Escriviu mitjançant papers, com Amanda va fer, un missatge de suport, d'ànim, d'estima, de desculpabilització... o bé a Amanda o bé al xiquet que va patir assetjament a la seua escola.

Notícia: Commoció al Canadà pel suïcidi d'una jove assetjada

REDACCIÓ 18/10/2012

El Parlament canadenc debat una moció per fer front a l'assetjament escolar i cibernètic. L'assumpte s'ha convertit en "problema nacional" i ha motivat moviments polítics arran del cas d'una jove canadenc de 15 anys, Amanda Todd, que es va suïcidar després de ser assetjada sexualment durant tres anys a través de la xarxa i a l'escola.

Un vídeo amb la seva història

Uns dies abans de suïcidar-se, la noia va gravar un vídeo de 9 minuts, titulat "la meua història: lluita, assetjament, suïcidi i dany", en què mostrava cartells en què explicava que havia estat víctima de coaccions i que no tenia ningú i se sentia molt sola. Quan tenia 12 anys, un home va convèncer Amanda a través de la xarxa que li ensenyés els pits.

Ella ho va fer i un any després ell la va amenaçar a través de Facebook i li va demanar que es despulés davant de la càmera si no volia que distribuís la foto de la primera trobada virtual. Poc després, la policia es va presentar a casa seva perquè les imatges havien estat distribuïdes als seus professors, amics i familiars. A partir d'aquí, també la van assetjar a l'escola, una situació que no va poder suportar.

Malson sense fi

"Vaig perdre tots els meus amics i el respecte que la gent em tenia. M'insultaven i em jutjaven. Mai podré recuperar aquella foto. Estarà allà per sempre", va declarar.

Tot i el canvi d'escola, el malson va continuar un any més. La noia va patir una nova agressió que va ser gravada en vídeo pels companys de l'escola i va cometre un primer intent de suïcidi bevent lleixiu. En sortir de l'hospital, la noia va descobrir al Facebook múltiples missatges que deien que es mereixia el que li passava i que hauria de morir-se. Amanda es va mudar i va tornar a canviar d'escola, però l'assetjament va continuar a través d'internet.

Pocs dies abans de ser trobada morta a casa seva, el passat 10 d'octubre [Amanda va gravar el vídeo](#) on al final deia: "No tinc a ningú. Necessito algú. El meu nom és Amanda Todd" i una fotografia del seu braç sagnant, amb molts talls.

Problema de gran magnitud

/.../ La tràgica història d'Amanda ha commogut la societat canadenc els últims dies i l'organització Bullying Canadà, que es dedica a combatre l'assetjament escolar, ha posat xifres al fenomen. Segons ha explicat, un de cada set nens canadencs d'entre 11 i 16 anys són víctimes d'assetjament escolar o per internet. A més, als instituts del país hi ha cada mes 282.000 casos d'assetjament. L'organització indica que aquest problema no afecta igual nois i noies, ja que els primers bàsicament són insultats o amenaçats, mentre que les segones pateixen assetjament sexual.

La magnitud del problema ha impulsat finalment que el Parlament del Canadà debati una moció per plantar cara a l'assetjament tant a l'escola com a través de la xarxa.

Text. Niño violado

No solament pateixen violència les dones. Els xics no hegemònics també la pateixen. L'any passat, un alumne d'un grup de segon d'ESO contà en classe que un xiquet de la seua escola anterior havia sigut abusat quan era menudet. I que ho havia dit a una amiga i aquesta ho havia escampat per l'institut. Aleshores havien començat a burlar-se d'ell

Els nostres cossos, els nostres drets

i a dir-li: "niño violado". A conseqüència dels insults, el xiquet es va quedar marginat i, segons relata l'alumne, "se afeminó", i encara l'insultaven més. Després del relat, un altre alumne de la meua classe va preguntar si el xiquet s'havia convertit en una dona, però el que contava la història va explicar que no, que simplement "se amariconó". I un tercer de la classe va afegir que això devia significar que li havia agradat la violació i per això s'havia fet "maricó".

Quina manera de pensar és aquesta que és capaç de dir que la víctima de la violació ha gaudit? Quina societat és aquesta que castiga Amanda Todd dient que mereix morir? Qui va matar Amanda? El pederasta que la va enganyar o els companys de classe i d'institut que li feren la vida impossible? El problema d'Amanda va ser compartir una foto despullada o la sarna amb què el seu entorn va culpar-la per "puta"?

Cada any es posen de moda campanyes que alerten (especialment les xiques) sobre els pederastes a les xarxes socials, i donen consells per a no afegir a ningú que no coneguem. Això només fa que augmentar encara més la culpa quan una jove coneix algú per les xarxes socials que l'enganya o quan comparteix fotografies íntimes amb la persona que diu estimar-la. I no hi ha cap missatge cap al(s) vertader(s) culpables de la violència: qui manipula, qui comparteix material íntim que no és seu, qui insulta, qui margina, qui posa el dit a la ferida aliena, qui forma part d'una cadena de violència masclista i patriarcal que estreny el coll de les seues víctimes.

De veritat podem seguir afirmant que la violència sexual contra les dones no és una epidèmia social? De veritat ens atrevim a dir que l'homofòbia i el masclisme no són un càncer que pateix aquesta societat?

Els nostres cossos, els nostres drets

6.4.5. Xarxes i intimitat EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

#Xarxes socials

#Assetjament sexual

#Porno venjatiu

Desenvolupament

Llegiu individualment el text "Intimitat".

Per parelles, vegeu els vídeos i compareu les campanyes per un internet segur; digueu en quines:

- Posa l'accent en els observadors o en qui comparteix una foto privada.
- Busca modificar l'actitud de la possible víctima.
- Busca modificar l'actitud del possible agressor/a.
- Anima a pensar en les conseqüències que té compartir fotos d'altres persones.
- Responsabilitza i culpabilitza la persona que comparteix una foto privada i no la o les que divulguen un contingut privat.
- S'adreça a qui comparteix una foto pròpia.
- S'adreça a qui comparteix una foto aliena.
- Convida a pensar abans de compartir una foto pròpia.
- Convida a pensar abans de penjar o compartir una foto aliena.

Campanyes:

- "#NoTeDaVergüenza ser parte de la violència sexual?" (Observatorio contra el acoso callejero de Chile)

- "Sexting, no lo provoques" (Pantallas amigas)
- "Sexting, no lo produzcas" (Pantallas amigas)
- "Tu decides lo que dejas saber a los demás" (Agencia Vasca de Protección de datos)
- "No lo digas por internet" (Inetsegura)
- "Piensa antes de poner tu foto en internet" (CyberTripline.org)

Després poseu en comú les vostres amb una altra parella, primer, i amb el grup classe, després.

Text. Intimitat

La intimitat ja no és el que era.

La nostra identitat té un espai virtual on anar construint-se a base de fotografies, estats, vídeos, comentaris deixats en altres murs, blogs, etc. Aquesta exhibició en xicotetes dosis de la nostra vida íntima ha començat a anomenar-se extimitat. I cada vegada més sembla que ens definim (o construïm) a través del que mostrem a la xarxa i les altres persones veuen o lligem. De vegades aquesta mostra pot ser política, reivindicativa, i ensenyem i parlem de nosaltres perquè estem defensant el dret a ser d'una determinada manera i que aquests drets es facen extensibles a tot el món.

Una altra forma de mostrar-se que, en principi no té cap motivació política, és el **sexting**, contracció de sex i *texting*

(enviament de sms), que es refereix a l'enviament de fotografies o vídeos eròtics i/o sexuals per mitjà de telèfons mòbils o de les xarxes socials. Altres formes són l'*amoring* (de creació pròpia), que és l'intercanvi d'enceses declaracions amoroses, incloses creatives fotografies de la parella enamorada amb moltes LLLL i molts cors, diàlegs íntims amb molts PER A SEMPRE i MAI NINGÚ ABANS COM TU, etc. A poquet que observem, i només amb una miqueta de realisme, ens adonem que SEMPRE i MAI són mentida, i que l'*amoring* deixa pas a l'*oding*, fins que una altra parella torna a omplir l'espai real i virtual deixat per l'anterior.

La realitat és que tot aquest recorregut vital (i virtual) queda enregistrat per a sempre a la xarxa. Potser convindria reflexionar una miqueta sobre la informació que compartim. Volem de veritat que les 600 amistats de la nostra xarxa tinguin tanta informació de nosaltres? Penjaríem al corredor de l'institut les fotos que pengem al Tuenti? Què passaria si perdérem el mòbil amb les fotos o els vídeos que hi guardem? Coneixem la privacitat de les nostres xarxes socials favorites? Demanem permís per a penjar fotos d'altres persones? Ens sembla bé que es pengem fotos sense el nostre permís? Ens pot etiquetar qualsevol en una fotografia? Necessita Facebook tanta informació sobre nosaltres? Necessiten les aplicacions que ens descarreguem tindre accés a totes les nostres fotografies i calendari?

Els nostres cossos, els nostres drets

6.4.6. Slut Shaming 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Xarxes socials](#)

[#Assetjament sexual](#)

[#Porno venjatiu](#)

Desenvolupament

Per grups, busqueu informació sobre les dones que apareixen en aquesta entrada i prepareu una cartolina per a cadascuna d'elles, explicant el que els va passar, el que van fer... Pengeu-les a la classe o als corredors per a recordar que la violència sexual o el porno venjatiu és una plaga que s'ha d'eradicar.

Text. Campanyes contra el porno venjatiu

Rehtaeh Parsons fou una jove canadenca que, després de patir una violació en grup, va haver de suportar l'assetjament dels companys/es d'institut quan les fotos de l'agressió començaren a circular per les xarxes socials. No ho va suportar i es va suïcidar. Amanda Todd, Audrie Pott i Phoebe Prince se suïcidaren també després de ser insultades i tractades com a "putes".

Però no totes les dones que patiren assetjament sexual o porno venjatiu es varen suïcidar. Tot al contrari. Moltes valentes varen dir prou i prengueren iniciatives molt apoderadores.

Emily Lindin és la fundadora d'un projecte que s'anomena **The Unslut Project**, una iniciativa que lluita per la igualtat de gènere i contra l'*slut shaming* o l'insult a les xiques per la seua sexualitat. "Per què no et suïcides, guarra

estúpida?", li deien a ella, considerada la "puta" de l'institut des dels 11 anys. El seu nòvio va contar intimitats sexuals i, després de temps d'insults, Lindin va arribar a creure que es mereixia l'assetjament dels companys. Ara, ja apoderada, aquesta dona prepara el documental *Slut: A Documentary Film* ('Putas: el documental'), que tractarà sobre les xiques que han patit bullying sexual, per tal de conscienciar la gent i fer que aquest assetjament desaparega.

Emma Holten es va desdejunar un dia amb el correu ple de comentaris obscens per part d'homes desconeguts que opinaven sobre unes fotos d'ella nua quan tenia 17 anys, penjades per l'exnòvio agreujat. Aquesta jove activista danesa va passar de la vergonya a la indignació i va decidir posar nua per a una fotògrafa coneguda i publicar les fotografies a la seua web, a més de responsabilitzar a qui consumia i feia circular aquestes fotos: "Si no diferencies entre una imatge compartida amb consentiment o sense, ets part del problema. /.../ És important deixar clar que amb aquestes fotos no he fet el mateix que em feren. El meu consentiment importa. De fet, és el més important. I sense aquest, no és una foto; és simplement una violació".

Encara, molta gent culpabilitza les dones de les agressions que pateixen ("Si no s'haguera fet fotos despullada, no li haguera passat res!") perquè la nostra societat és patriarcal, i educar en la por i en els perills que poden patir les dones és una justificació per a reprimir-les i que continuen així necessitant de protecció (masculina). Afortunadament,

hi ha dones valentes i projectes apoderadors com els d'Emily Lindin i Emma Holten que ens ajuden a fer front a aquesta educació castradora.

No sigues part de la corretja de transmissió del patriarcat!

Els nostres cossos, els nostres drets

6.4.7. Sexting con(sentido) 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Xarxes socials](#)

[#Assetjament sexual](#)

[#Porno venjatiu](#)

Desenvolupament

Per parelles, llegiu i comenteu l'entrada d'Antiseductor "[Cómo evitar que las fototetas acaben en Forocoches: sexting consentido \(y con sentido\)](#)" (5/10/15). Després, en grups de 4-5 elaboreu un tríptic amb els consells que es donen en el text.

Si voleu aprofundir més en el tema, llegiu i comenteu l'entrada "[SEXUALITAT 2.0 Sexting i sexpreading, no et confonguis!](#)" (del blog La Lore (Espai jove sobre sexualitat, relacions i gènere), on s'expliquen els termes sexting, sexpreading i sextorsió).

Entrada. Cómo evitar que las fototetas acaben en Forocoches: sexting consentido (y con sentido)

¿Debo compartir fotografías de mi cuerpo con una persona en la que confío? ¿Debo compartir las fotografías que otra persona me ha mandado de su cuerpo?

Respuestas rápidas: sí, si te apetece, y no.

Desde los canales institucionales habituales y las modernas cuentas de Twitter de la Policía y la Guardia Civil nos dan la barrila con que lo mejor para evitar las fotos de tu cuerpo acaben siendo públicas es no enviarlas. Esto no es del todo cierto y lo que hace es fomentar la idea de que la culpa de que tus imágenes acaben en Forocoches es tuya por mandar las fotografías.

Pautas para evitar que una fotografía acabe donde no debe

Cuando recibas la fotografía, date cuenta de que la persona que la ha enviado ha depositado en ti toda la confianza del mundo.

No la compartas con nadie si no te han especificado que puedes hacerlo. Esa fotografía se te ha enviado a ti porque la persona que se la ha sacado quería que la vieses tú, y nadie más que tú (o tal vez sí, pero ya se habrá encargado la otra persona de distribuirla a su gusto).

No la publiques en ninguna web, foro, red social o tablón de imágenes. Bajo ningún concepto. Como señalaba en el punto anterior, la persona que la ha compartido la ha compartido contigo y nada más. No seas un comemierda.

Bórrala. No, en serio. Ya, ya sabemos que no vas a compartirla con nadie, ni la vas a publicar en ningún sitio, pero mira, así te aseguras de que no pase absolutamente nada en caso de que se te pierda el móvil o Facebook vuelva a publicar por error los mensajes privados en público. Hay gente que las guarda en carpetas encriptadas, lo cual puede ser una buena opción si tienes los conocimientos de informática suficientes.

Aunque lo más delicado sean las imágenes y sea el formato que más comentarios se lleva, el sexting se refiere también a los mensajes subditos entre varias personas. Lo que antes se conocía como cibersexo, que la verdad es que suena muy a los años 2000 pero el caso es que se sigue practicando, vaya. Sigue el mismo procedimiento que con las fotografías: no hace falta que nadie sepa qué estás haciendo con nadie, si no se especifica de otra manera.

Es tremendamente problemático que se le echen las culpas a la víctima en un caso como este. Es decir, si tu rollo te pasa una fototetas en confianza y tú la compartes sin su consentimiento con tus amigotes y acaba en Forocoches, la culpa no la tiene ella por pasarte su fotografía sino tú por haberla compartido sin que ella te haya dado permiso. Del mismo modo, si tú envías una fotografía de tu pito sin pedir permiso, debes atenerte a las consecuencias porque a lo mejor ella decide mofarse de ti en público. La cuestión básica en ambas situaciones es el consentimiento entre los dos. Si ella confía en ti, tú debes estar a la altura. Si no tienes confianza con alguien y además no le has preguntado primero si puedes rularle la imagen de tu ciruelo, guárdatelo para otra ocasión.

Cómo entender a las mujeres

Habitualmente, se emplea un argumento erróneo que suele tener forma de "esto lo hace una mujer y está bien, pero si lo hace un hombre está mal". ¡Cagada! La idea no es replantear una situación cambiando el género de quienes la protagonizan sino emplear la empatía para ponerte tú en el lugar de alguien que no es como tú. Es decir, "Una tipa puede mandar fotos de su cuerpo y no pasa nada, sin embargo yo mando una foto de mi pito y ya soy un acosador" es un razonamiento fallido. Lo adecuado sería seguir el siguiente razonamiento: "Si yo fuese una mujer y enviase una foto de mi cuerpo a alguien en quien confío, me gustaría que esa persona no la compartiese. Del mismo modo, si yo fuese una mujer y recibiese una fotografía de carácter sexual que no he pedido, creo que también me enfadaría"

Els nostres cossos, els nostres drets

6.4.8. Marines “per a la ciència” 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Xarxes socials](#)

[#Assetjament sexual](#)

[#Porno venjatiu](#)

Desenvolupament

Llegiu i comenteu, en grups de 4, la notícia “[El Pentàgon investiga la publicació de fotos de marines desnudas en Facebook](#)”. Respondeu a les qüestions. L'estructura cooperativa “llapis al centre” pot ser útil per a realitzar-les. (Vegeu l'annex “Estructures cooperatives”).

Qüestions

1. Com és possible que, en un grup de 30.000 persones, a ningú li paregueren malament els comentaris sobre la fotografia de la marine del quart paràgraf?
2. Què és el porno venjatiu?
3. Coneixeu exemples de porno venjatiu?
4. Per què penseu que passa el que denuncia la notícia?
5. Què es pot fer per a evitar-ho?
6. Feu un meme antiporno venjatiu per a fer-lo circular per Instagram.

Notícia. El Pentàgon investiga la publicació de fotos de marines desnudas en Facebook

Las imágenes reveladas en un grupo privado de la Red habían sido tomadas por otros soldados o compartidas por sus exparejas

CRISTINA F. PEREDA Washington 6 MAR 2017

El Departamento de Defensa de Estados Unidos investiga la publicación de cientos de fotografías de marines desnudas a través de un grupo privado de Facebook. Las víctimas, pertenecientes al cuerpo de los marines, fueron identificadas con nombre y apellidos en comentarios de alto contenido sexista y violento que también revelaron su rango dentro del Ejército y su localización.

La cuenta de la red social que alojaba todas las imágenes fue borrada cuando la publicación Reveal News del Center for Public Integrity reveló su existencia. El autor de la información es un marine retirado, condecorado con la medalla del Corazón Púrpura del Ejército, que ha recibido amenazas de muerte. Su investigación había logrado identificar a casi una treintena de mujeres cuyas imágenes habían sido tomadas sin conocimiento, robadas de sus cuentas o compartidas por exparejas. /.../

El caso coincidió con la llegada del primer batallón de infantería de mujeres a los marines. El Pentágon, a iniciativa de la Administración Obama, ordenó abrir en 2015 todos los puestos del Ejército de Estados Unidos a la participación de mujeres, incluidas las posiciones de combate. El acoso a las marines representa un episodio más en la batalla por terminar con las agresiones sexuales en las filas estadounidenses.

Una de las mujeres fue fotografiada mientras recogía su equipación en la Base Lejeune. La imagen albergada en el grupo Marines United, que cuenta con casi 30.000

participantes, estaba acompañada de decenas de comentarios obscenos. Uno de ellos sugería que otro soldado mantuviera relaciones, que la soldado fuera penetrada por varios orificios y que el episodio fuese “grabado en vídeo para la ciencia”.

En otros casos las fotografías fueron tomadas sin el conocimiento de las víctimas o, después de que ellas mismas las compartieran con sus parejas, éstas las hicieron llegar a la red. En total, los usuarios de este grupo privado publicaron más de 2.500 comentarios en los que atacaban a las mujeres o invitaban a otros compañeros a fotografiar a soldados específicas. El caso afecta tanto a bases estadounidenses como las situadas en el extranjero.

El Servicio de Investigación Criminal de la Marina ha iniciado pesquisas para determinar cuántas personas estuvieron implicadas en la publicación de estas imágenes. El máximo responsable, un soldado retirado, ha sido identificado y suspendido del trabajo que realizaba para una empresa contratada por el Ejército. Uno de los marines que tomó algunas de las fotos publicadas también ha sido expulsado.

El mecanismo empleado para hacer llegar las imágenes al grupo de Facebook consistía en solicitar un enlace privado a uno de los autores para después cargar los archivos en una carpeta compartida de Google Drive. Esa cuenta ha sido suspendida, pero Reveal News asegura que las imágenes continuaron circulando por distintos perfiles de la red hasta mediados del mes de febrero.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.4.9. Assetjament masclista a les xarxes EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Assetjament sexual](#)

[#Xarxes socials](#)

[#Feminismes](#)

[#Violència masclista](#)

Desenvolupament

En grups de 4, repartiu-vos les feministes assetjades de qui es parla en el reportatge "[El acoso machista al que te enfrentas si te atreves a hablar de feminismo en redes](#)", de Marta Borraz i Belén Remacha ("El Diario", 13/2/2016). Llegiu el vostre fragment de l'article i expliqueu-lo al grup. També podeu buscar més informació d'aquestes dones perquè la vostra exposició siga més completa.

Coneixeu altres casos semblants? Us han assetjat alguna vegada per donar opinions feministes?

Trieu un/a portaveu i compartiu les reflexions amb el grup classe.

Reportatge: [El acoso machista al que te enfrentas si te atreves a hablar de feminismo en redes](#)

Locas del Coño. Ser ciberfeminista y lidiar casi diariamente con amenazas, comentarios vinculados al físico o insultos sexistas es casi inevitable. A Jessica Fillol, titular del dominio de la web Locas del Coño, han llegado a meterla en grupos de Telegram con usuarios de ForoCoche, conocido por sus hilos con comentarios machistas, en los que se han dedicado a insultarla.

El pasado 10 de febrero la página web feminista

Locas del Coño sufrió un ataque que mantuvo el espacio colgado durante varias horas. Este blog colaborativo, que alberga artículos sobre diversos temas abordados con una perspectiva de género, publicó aquel día un artículo titulado TEST: *¿Eres un maltratador?* que no gustó a los usuarios de ForoCoche, uno de los sitios más visitados de Internet en España conocido además por los mensajes machistas y misóginos que por allí circulan. Uno de ellos logró redireccionar el dominio de Locas del Coño a otra página en la que nada más entrar se podía leer «Feminazis».

El ataque estuvo acompañado de cientos de mensajes que las dueñas de la web comenzaron a recibir a través de sus redes sociales. "Putas feminazis", "ojalá os violen", "sois terroristas miserables" son algunos de los insultos y amenazas que les escribieron aquel día. Algo a lo que, según dicen, ya están acostumbradas. Como ellas, son muchas las mujeres que se atreven a denunciar la desigualdad de género en Internet y, como consecuencia, se enfrentan a un acoso machista sistemático.

"Putas feminazis de chochos enjutos y renegríos, ojalá os viole un asesino especializado en reventarles el coño a feminazis como vosotras. Uno que viole únicamente a feministas de mierda chochocráticas y hembristas odiadoras del varón blanco heterosexual, porque sois terroristas miserables! terroristas sexistas a las que deberían asesinar metiéndoles cuchilladas en el cuerpo, apuñalándoles el vientre hasta dejarles las barrigas convertidas en un amasijo de harapos de carne empaquetados en sangre y mierda, jajajajajajaja!!!"

"Me metieron en varios grupos de Telegram con usuarios de ForoCoche que se dedicaban a insultarme", afirma Jessica Fillol, titular del dominio de la página Locas del Coño. "Como los datos que aparecen son los míos, accedieron a ellos y comenzaron a publicarlos". Fillol lleva más de diez años ejerciendo ciberactivismo feminista, pero confiesa que "es muy difícil aguantar durante meses este acoso diario sin que te afecte". La administradora de la web ha atravesado momentos de un perfil activista bajo y ha mantenido durante algunos meses su cuenta de Twitter en modo privado.

Al preguntarle si alguna vez ha temido por su integridad física, Fillol rescata un episodio vinculado a su vida personal. "Yo denuncié a mi exmarido y, sin conocerle de nada, comenzaron a defenderle colectivos de hombres que se dicen afectados por la ley de género. Me dio miedo que mis datos circularan por espacios formados por hombres que han sido condenados", dice. La activista insiste en que no solo el acoso lo perpetran usuarios de ForoCoche. Además de a nivel individual, también "se abren hilos similares en otros como burbuja.info, mediavida.es y misandria.info", cuenta. "A veces te planteas dejar de denunciar el machismo", confiesa.

Loreto Ballesteros y Alicia Murillo. Quien finalmente decidió abandonar su cuenta fue Loreto Ballesteros, que tras denunciar en un tuit la hipersexualización de las mujeres desde su infancia y retuitear cientos de mensajes de otras mujeres que narraban el abuso que habían sufrido de pequeñas, comenzó a recibir insultos y alusiones a su físico para desacreditarla por

Els nostres cossos, els nostres drets

parte de usuarios que llegaron a amenazarla de muerte. Poco después creó la web [No Son Depravados](#) para agrupar las denuncias y visibilizar el acoso sexual a niñas y adolescentes. A pesar de que abandonó Twitter, su cuenta [sigue siendo nombrada](#) en la red casi diariamente.

También con el objetivo de visibilizar las actitudes machistas a las que se enfrentan las mujeres en la calle la actriz, cantante y activista feminista Alicia Murillo ideó el proyecto [El Cazador Cazado](#). Lo que hacía era grabar con su móvil el diálogo que mantenía con hombres que le lanzaban comentarios sobre su físico mientras caminaba. El resultado: una avalancha de insultos y comentarios machistas que culminaron en que YouTube decidió retirar los vídeos después de que se denunciaran.

Alguien colgó el número de teléfono y la dirección de Murillo en la web y, poco después, comenzó a recibir llamadas en las que la amenazaban de muerte. La colaboradora de la revista Pikara reconoce que se trata de un acoso diario y sistemático "muy desagradable", pero ha conseguido darle la vuelta: "Son agresiones en toda regla, pero también una gran agencia de publicidad. Al mismo tiempo que te acosan, también le están dando publicidad a tu trabajo enlazando tus proyectos o artículos", sentencia.

Barbijaputa. [Barbijaputa](#) es toda una experta en gestionar el fenómeno, aunque afirma que el anonimato le permite no estar tan expuesta al miedo. Según cuenta, muchos hombres han estado empeñados en descubrir su identidad. ¿Por qué el acoso es más encarnizado cuando se denuncian las desigualdades de género? "Cuando una mujer se expone y opina sobre algo siempre hay más críticas, la lupa es mayor. Si encima de lo que habla es de la necesidad

de acabar con el machismo, peor. Digamos que pone a los hombres frente a un espejo, y eso a nadie le gusta", dice. "El feminismo provoca odio, pero es que la mujer provoca odio hable de lo que hable", opina la articulista.

June Fernández. [June Fernández](#) lleva años escribiendo sobre feminismo y ya "se ha hecho la piel dura". La revista que dirige, Pikara Magazine, cuenta con un espacio de libre aportación, Participa, que juega una doble cara. "Es muy rico por las experiencias potentes de sexismo cotidianas, pero si no estamos pendientes, se llena de comentarios victimizadores, culpando a la mujer o poniéndola en duda. A mí personalmente es lo que más me frustra, no poder construir un espacio seguro y que al mismo tiempo sea lo más abierto posible. Así que sólo llega gente convertida, cercana", comenta.

Además, surge un problema. Esta situación "nos impide tener debates profundos. No se puede debatir tranquilas, estamos siempre bajando el nivel discursivo". La parte buena, eso sí, es que comprueban "el empoderamiento. Cuando vas a

eliminar un comentario ya hay cinco poniéndolo en su sitio".

"El trolleo es universal, pero a nosotras nos conecta con una mochila muy profunda", dice. Insultos que hacen referencia a complejos, a opresiones o a miedos. El otro día en Twitter le llamaron "guarra batasuna". "A un hombre, a un vasco, probablemente le han llamado batasuno y proetarra mil veces. La diferencia: a mí además de batasuna, guarra. Y lesbiana, y fea, y gorda". "A nosotras nos conectan con miedos y agresiones reales que hemos vivido desde pequeñas. No es lo mismo que a un tuitero famoso le llamen cabrón que a mí me amenacen con violarme", añade Fernández.

A pesar de esa fortaleza que demuestra, la periodista comprobó con el caso de la articulista Brigitte Vasallo que ni es ni tiene por qué ser siempre así. Vasallo fue víctima de lo que describió como "un acoso implacable en las redes sociales" que incluían lesbofobia, insultos sexistas e incluso amenazas de violación. "Yo no me preocupé, no pensé que le pudiese haber afectado. Tengo asumido que son gajes del oficio de ciberfeminista. Y luego me sentí mal al enterarme de que sí. Llega a un punto en el que te desborda. En su caso, además, fue masivo y muy duro. O quizá de cien mil insultos hay uno en concreto que te toca", reconoce June Fernández. Y apunta una reflexión: "Soy muy de que no nos afecte, de que no nos pueden meter miedo si no nos dejamos. Pero en la práctica, tenemos el derecho a ser vulnerables y debemos cuidarnos mucho entre nosotras".

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5. LGBTIfòbia

Objectius

- Prendre consciència que el sistema binari no és "natural" sinó social. Entendre els mecanismes que el fan possible, entre ells, l'exercici de la violència contra les persones amb una orientació no heterosexual.
- Ser conscients de la pròpia participació en el manteniment de la violència contra les persones amb una orientació no heterosexual.
- Combatre l'homofòbia en totes les seues formes: afectiva, cognitiva, conductual, internalitzada, institucional...
- Entendre l'educació de la masculinitat hegemònica en la misogínia i l'homofòbia, i oposar-s'hi activament.
- Proporcionar recursos per a encarnar masculinitats no violentes i cuidadores i apoderar els adolescents igualitaris i no violents perquè s'impliquen en la construcció d'una masculinitat igualitària no misògina ni homòfoba
- Ajudar l'alumnat a veure i criticar els prejudicis i les violències contra les persones homosexuals, bisexuals i transsexuals i, per extensió, contra qualsevol expressió no normativa.
- Oposar-se activament a la violència homotrànsfoba. Animar a ser agents actius en la defensa dels drets de les persones LGTBI+ o de qualsevol persona no normativa.
- Entendre la violència homòfoba com una violència exercida no només contra les persones homosexuals sinó contra les expressions de gènere no normatives.
- Facilitar la presa de consciència i l'oposició activa cap a les violències contra les persones LGTBI+

Els nostres cossos, els nostres drets

Homofòbia a l'escola

Informació per al professorat i per a l'alumnat

L'Assetjament Escolar Homofòbic (AEH) presenta un sèrie de particularitats:

- a. La presumpció d'heterosexualitat fa invisible la diversitat sexual (que existeix entre el professorat, l'alumnat, el personal no docent...). Aquest fet provoca que l'homosexualitat es veja com una raresa i que els i les adolescents adolescents se senten sols.
- b. Certs graus d'homofòbia (per exemple, l'insult "maricó") o les bromes adreçades als xics amb expressions de gènere femenines o a les xiques amb expressions de gènere masculines, estan normalitzades i no es perceben com a agressions greus.
- c. La por al contagi de l'estigma dificulta que els espectadors ajuden o facen costat les víctimes; es converteixen així en còmplices per omissió.
- d. L'assetjament homofòbic comença a edats primerenques; de manera que es poden rebre insults per tindre una expressió de gènere no normativa sense que es tinga cap interès per ningú, xic o xica.
- e. Davant de l'assetjament homotransfòbic, es pot donar l'absència de suport familiar; fet que no ocorre en altres tipus de discriminació, per exemple ètnica.
- f. De vegades, l'homofòbia social pot anar acompanyada de l'homofòbia interioritzada, fet que agreuja encara més el malestar de la persona.

- g. El temor a fer visible l'orientació sexual dificulta la denuncia de l'assetjament homofòbic.
- h. Les persones homosexuals no tenen referents positius en els quals mirar-se. Els llibres de text donen per feta l'heterosexualitat dels protagonistes.
- i. Existeix la por al rebuig per part del professorat homòfob.
- j. L'homosexualitat femenina és invisible.
- k. La bisexualitat encara es considera un vici.
- l. Etc.

Algunes de les **estratègies** que permeten la supervivència a l'escola o institut són:

- a) L'ocultació (fingir ser hetero);
- b) Feminitzar-se en el cas de les xiques; masculinitzar-se, en el cas del xics.
- c) Buscar algú que ens escolte, amb qui identificar-se, que almenys ens entenga (en internet o en altres grups).
- d) Normalitzar la situació i dir-ho, fet que pot comportar el rebuig de les amistats.
- e) Acostumar-se a l'insult i viure amb aquest.

Hi ha també altres **dificultats** afegides:

- a) La ignorància del professorat sobre la manera d'intervindre davant dels casos d'homofòbia. En general, el professorat té més clar que davant del racisme cal tolerància zero, però no sap com parlar de la diversitat a l'aula.

- b) El professorat homosexual té por de l'alumnat (agressions, pèrdua del respecte...) i/o de les famílies; i també de no trobar el suport dels companys.
- c) De vegades, les accions educatives davant de l'assetjament homofòbic consisteixen en l'atenció psicològica de la víctima com si fóra un problema individual. També se sol traslladar la víctima i castigar l'agressor; però no es fa cap intervenció sobre les famílies, l'aula i el centre.
- d) L'educació sexual continua sent precària i molt centrada en l'anticoncepció o la prevenció de les ITS. No se sol qüestionar la rigidesa dels rols de gènere ni es veu la diversitat com una riquesa.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.1. Amb la veu ben alta 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles.

Etiquetes:

#Homofòbia

Desenvolupament

[Recomanem al professorat la lectura de l'article "[La realidad de la homofobia en España](#)" (2015)]

Mireu el vídeo [#ConLaVozBienAlta – FELGTB](#)

Una campanya de la Federació Estatal de Lesbianes, Gais, Transsexuals i Bisexuals.

Durada: 4' 35".

Una parella gai estatunidenca lloga per Internet una habitació en un hostel de Madrid. L'amo accepta la reserva, però amb reserves. L'home envia als dos xics per correu electrònic la confirmació dels dies, però els adjunta una nota. Ells no saben castellà ni per a demanar paella i pregunten als vianants de Madrid que els traduïsquen el paper. La cosa va bé al principi, però quan els ajudants arriben al final de la nota es topen de sobte amb la intolerància. Es troben amb l'Espanya negra. En principi, no s'atreveixen a traduir a la parella l'advertència de l'amo de l'hostal, però després fan el cor fort, prenen aire i disparen contra els gais l'arma de destrucció massiva que ha escrit un altre...

En el vídeo d'aquesta construcció fictícia per a denunciar la realitat, els actors fingeixen, però els transeünts són de veritat. Després d'engolir saliva per a traduir a la parella aquest paper arribat directament de la Inquisició, els ciutadans, almenys els que apareixen en l'experiment, mostren la seua indignació, animen els xavals a denunciar l'amo de l'hostal i s'ofereixen a anar amb ells a la comissaria "com

els nostres amics", arriba a dir una dona.

L'objectiu és denunciar l'homofòbia patida, fet que la FELGTB ajuda a canalitzar per mitjà de www.conlavozbienalta.org, un manual d'instruccions per si cal.

Qüestions

1. Què has sentit en veure aquest vídeo?
2. I tu, què faries si fores testimoni d'un atac homòfob?
3. Has sigut testimoni d'algun atac homòfob a l'institut, ja siga amb mirades, gestos o insults? Com es va produir?
4. Què has fet en aquestes circumstàncies? Has callat o has defés les persones objecte de violència?
5. Reuneix-te en un grup xicotet de tres o quatre persones i reflexiona sobre aquestes qüestions i sobre el vídeo.
6. Podeu trobar més informació sobre [l'assetjament homofòbic](#) ací. Consulteu i comenteu els resultats de l'estudi de Cogam: "[Homofobia en las aulas 2013: ¿Educamos en la diversidad afectivo-sexual?](#)".
7. Debat en tot el grup.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.2. Contra l'homofòbia en el futbol EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles.

Etiquetes:

#Esport

#Homofòbia

Desenvolupament

Lectura de la notícia, reflexió en grup xicotet i debat general en tot el grup.

Eldiario.es, 18/02/2017

Notícia. El Dia Internacional contra l'Homofòbia en el Futbol insta a eradicar aquesta plaga

Eldiario.es, 18/02/2017

L'efemèride, que se celebra hui, recorda la necessitat de combatre aquesta discriminació dins i fora dels terrenys de joc.

Les institucions esportives no actuen amb contundència i basant-se en la llei contra els insults homòfobs.

L'homofòbia en el futbol espanyol encara no ha sigut eradicada. El fet que Espanya siga considerat un dels països del món en què l'homosexualitat gaudeix d'una major acceptació social, segons va revelar ja en 2013 un estudi del grup de pensament (*think tank*) nord-americà Pew Research Center, contrasta amb el seu invisibilització en el futbol, un esport en què manifestar públicament una tendència sexual diferent de l'heterosexual es considera tabú.

El Dia Internacional contra l'Homofòbia en el Futbol, que se celebra aquest diumenge, recorda tot el que queda per lluitar perquè imatges, situacions i insults homòfobs en el món del futbol desapareguen per sempre. Com aquesta fotografia sonora gravada a foc que qualsevol que haja acudit a un estadi de futbol encara escolta: "Maricó".

El problema és que mentre que les campanyes contra el racisme han sigut múltiples des de les

institucions i els clubs per a reivindicar els valors de respecte i tolerància de l'esport, aquests no s'han estés a un col·lectiu que continua patint discriminació. Fins al punt que cap futbolista espanyol en actiu ha declarat obertament ser homosexual.

Contra els valors de l'esport

Cada un cert temps, a algun futbolista de la Lliga espanyola li toca ser víctima d'aquests insults homòfobs. Un exemple flagrant és, últimament, el de Cristiano Ronaldo. Durant el derbi madrileny disputat al Vicente Calderón [...], el portugués va tindre diverses friccions amb el matalafer Koke. Ja en el vestuari, Ronaldo va explicar als seus companys que el jugador roig-i-blanc li havia dit "maricó". Uns dies després, durant la visita del PSV Eindhoven a l'estadi roig-i-blanc, una part de l'estadi amb els nivells de testosterona encara alts va corejar "ix de l'armari, Cristiano ix de l'armari".

Víctima per la seua condició

Un cas paradigmàtic d'això és el que afecta Jesús Tomillero, el primer àrbitre espanyol que ha decidit fer el pas de reconèixer públicament que és gai. El col·legiat ha denunciat en diverses ocasions insults homòfobs molt greus durant els partits. No sols això, també va ser víctima de les pedrades d'uns futbolistes d'entre 14 i 15 anys. L'assistent de l'equip d'aquests xavals es va referir a Tomillero minuts abans en els termes següents: "Eres un 'comepollas' i t'agrada que et partisquen el cul, maricó. T'espere fora".

Mentrestant, l'afectat va denunciar que la Federació Andalus de Futbol el va amenaçar de sancionar-lo si continuava difonent el seu cas en

Els nostres cossos, els nostres drets

les xarxes socials i els mitjans de comunicació. Abatut pels insults i les amenaces, el col·legiat andalús va renunciar a continuar arbitrant. Després de reconsiderar la seua decisió, va decidir crear RojaDirecta Andalucía-LGTBI, la primera associació que lluita contra l'homofòbia en l'esport andalús. "He de seguir si vull lluitar perquè paren aquestes coses", va anunciar. Tomillero, que va necessitar protecció policial a causa de les amenaces de mort que rebia, ha explicat a *eldiario.es* que ja no rep protecció policial "però em continuen arribant amenaces de mort a hores d'ara i la justícia no fa res".

Falta de suport institucional

En el futbol espanyol no hi ha un moviment que lidere la lluita contra l'homofòbia. De fet, s'ha mantingut al marge de la nova campanya contra aquesta discriminació. L'esport espanyol, per mitjà de l'acord del Consell Superior d'Esports amb l'Observatori contra la LGTBIfòbia, s'ha associat per primera vegada amb la Confederació Espanyola de Lesbianes, Gais, Bisexuals i Transsexuals (Colegas), amb l'objectiu de donar suport a la seua visibilitat i acabar amb aquesta plaga.

Francisco Ramírez, president de Colegas, ha explicat a *eldiario.es* que no va obtindre resposta per part de la Federació Espanyola de Futbol, del Real Madrid ni del Barcelona per a sumar-se a aquesta campanya i va subratllar la "vergonyosa i lamentable resposta del Real Madrid, que va afirmar que aquest és un assumpte alié a l'esport". Fonts de la Federació Espanyola han explicat a aquest diari que desconeixen l'assumpte relatiu a aquesta iniciativa, mentre que el Real Madrid va confirmar les paraules de Ramírez, explicant que "a causa de motius de política interna, no ens involucrem en gestions alienes a l'esport".

El col·lectiu insisteix en el fet que la Lliga de Futbol Professional (LFP) ha d'adoptar el model de la Premier League i la Bundesliga, les lligues anglesa i alemanya, respectivament. A Espanya, les iniciatives d'aquest tipus se solen portar de forma individual, i més per part de clubs més xicotets, com és el cas del Rayo Vallecano, el Guadalajara, el Racing de Santander o el Leganés, que no per part dels grans clubs de la primera divisió.

La lluita contra l'homofòbia en el futbol té el seu origen en la història de Justin Fashanu. Aquest futbolista es va convertir en el primer jugador professional que es va declarar públicament com a homosexual. Va ocórrer en 1990, quan defenia els colors del Leyton Orient londinenc. En 1998, i després d'haver patit un autèntic calvari, acusat per un jove de 17 anys per suposada agressió sexual, es va suïcidar. La investigació va concloure que no hi havia orde de detenció per a Fashanu i la policia va abandonar el cas per falta de proves.

Fashanu va deixar una nota abans de penjar-se, en la que explicava que la denúncia, les falses informacions i la necessitat de deixar de patir van ser els factors que van motivar la seua decisió. No així la seua condició com a primer futbolista que es va declarar homosexual. En la seua memòria es va instaurar el **19 de febrer**, data del naixement del jugador, el Dia Internacional contra l'Homofòbia en el Futbol.

Qüestions

1. La Llei 19/2007 contra la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància en l'esport és molt clara quant a això i en els seus articles 2.1 c) i 2.2 d) arreplega la prohibició tant a la incitació a la violència en els recintes esportius com a "l'entonació de càntics o l'exhibició de missatges amb

contingut vexatori o intimidatori cap a qualsevol persona per raons d'origen racial, ètnic o orientació sexual", així com aquells que "atempten greument contra els drets, llibertats i valors proclamats en la Constitució". Així i tot, àrbitres i jugadors són habitualment l'escarni de les grades sense que la Comissió Antiviolença actue de forma exemplar. Diferents organitzacions en defensa dels col·lectius LGTBI han demanat una modificació de la Llei per a incloure de forma específica l'homofòbia com un delictes de discriminació. **Per què creus que la comissió antiviolença no actua?**

2. En els partits que has vist, a l'estadi, enfront del televisor o a una pista d'esports, has sentit paraules ofensives contra els jugadors? Quins insults has sentit?
3. Què opines del que s'esdevé als estadis?
4. Per què creus que els grans clubs de primera divisió no s'involucren més en la lluita contra l'homofòbia? Et sembla una qüestió aliena a l'esport, com diuen aquests clubs?
5. Coneixies el cas de Fashanu? Què haurien de fer els clubs per a evitar fets com el de Fashanu?
6. Comenteu la notícia en grups de tres o quatre persones. Després es farà un debat general.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.3. Gent meravellosa contra l'homofòbia EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles.

Etiquetes:

#Homofòbia

Desenvolupament

Mireu el vídeo amb cambra oculta "[Gente maravillosa | Evita que echen a una pareja gay de un bar](#)". Durada: 9'. Programa: Gente maravillosa | Emissió: 09/03/17.

Lorena és, sense saber-ho, la protagonista d'una cambra oculta del programa Gente maravillosa. L'objectiu consistia a trobar una persona que fóra capaç d'evitar que expulsaren una parella de gais d'un bar, i vaja si la van trobar. Els seus ulls no van veure, en cap moment, que es tractara d'una parella de dos xics, sinó de dues persones que simplement s'havien besat. Una mirada de total normalitat digna de lloar perquè, encara hui, se segueixen mirant amb estranyesa conductes que haurien de ser tractades com totalment "normals".

Visionat del vídeo, reflexió en grup xicotet i debat.

Qüestions

1. Què et sembla la reacció del client que se'n va del bar? Quines idees creus que té sobre l'homosexualitat? S'haguera alçat si haguera sigut una parella heterosexual la que es besava?
2. Què et sembla la reacció del cambrer? Creus que són freqüents reaccions com les del cambrer?
3. El cambrer és partidari que la parella de

xics si volen besar-se han de fer-ho en llocs especials només per a ells. Què n'opines tu?

4. Com creus que reaccionaries tu si presenciaves un fet com aquest? Què li diries al cambrer?
5. A Espanya, el 38 % de les persones LGTB s'han sentit discriminades o perseguides. Només el 10 % ho ha denunciat. Aquesta és la pàgina on es pot denunciar i demanar ajuda: www.conlavozbienalta.org Per què creus que tan poques persones ho denuncien?
6. Reflexiona i debat aquestes qüestions en grups de quatre persones. Deixeu per escrit el que es parle.
7. Debat general.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.4. Mamà, m'agraden les xiques EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles.

Etiquetes:

#Homofòbia

Desenvolupament:

Mireu el vídeo [*Gente maravillosa I ¡Tú no puedes ser lesbiana!*](#). Durada: 12'. Canal Sud. Programa: Gente maravillosa I Emissió: 09/03/17.

No et perdes aquesta cambra oculta del programa Gente maravillosa en què una filla confessa a sa mare que li agraden les dones. A la mare no li fa ni mica de gràcia i la reacció deixa la filla afonada. Hi haurà algú que li done suport?

Qüestions

- 1-Què penses de l'actitud de la mare d'Ana?
Et pareix que és freqüent aquesta actitud?
- 2-La mare d'Ana pensa que la seua filla no pot ser lesbiana perquè li agraden les nines i és molt femenina. Creus que això té a veure amb la seua orientació sexual?
- 3-Què diries a la mare d'Ana?
- 4-Què diries a Ana?
- 5-Coneixes situacions semblants o diferents de les d'Ana i sa mare?
- 6-Debat en grup de quatre persones aquestes qüestions.
- 7-Debat en tot el grup.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.5. Homofòbia a Madrid BC

Nivells: Batxillerat i Cicles.

Etiquetes:

#Homofòbia

Desenvolupament

Mireu el vídeo [Reporteros 360: Homofobia en Madrid](#).

Entrevistes a gais, lesbianes, transsexuals i famílies. Durada: 41'.

Per la llarga durada del vídeo és important que lligem diverses de les informacions i frases que apareixen en el vídeo, com ajuda per a la reflexió i el debat.

Qüestions

1. Llig amb atenció algunes de les informacions i frases de les persones que s'han sentit assetjades.

- En el 2016 van ocórrer a Madrid 240 atacs homòfobs (insults, amenaces i agressions físiques, de vegades tan fortes que van haver de ser hospitalitzats, com explica un jove). Només un de cada quatre d'aquests atacs es denuncia.

- La majoria dels agressors són xics de menys de 30 anys. L'assetjament homòfob comença en els col·legis i instituts.

- En el vídeo podem sentir frases com aquestes: El mateix dret que tenen els heterosexuats a la seua sexualitat també el tenen els altres. És bastant dur que es fiquen amb tu. Eres la presa de tot el món. Vaig plorar molt de xicoteta. Sentia que no tenia una casa. No podia dir: "Mira que xica tan guapa" (diu una

lesbiana). No va ser fàcil eixir de l'armari a casa. O reivindiques el teu paper o se't mengen. En els pobles és més difícil. He tingut amics que han hagut d'anar-se'n del poble. A la meua companya la van tirar de casa i se'n va vindre amb mi a viure. En el metro estava besant la meua xica i un home es va ficar amb mi. La resta del vagó no va dir res. Els gais són més acceptats que les lesbianes. De xicotet vaig patir molt, es ficaven amb mi perquè no m'agradava el futbol i era més sensible. L'educació és molt important per a acabar amb aquest assetjament. Entre els futbolistes hi ha gais, però els clubs ho oculten.

- Una boxejadora lesbiana explica que moltes vegades l'han qualificada d'"homenot" i li han dit: "tu no eres una dona".

2. Què has sentit en veure aquest vídeo?
3. Coneixes persones que hagen sigut agredides per tindre una orientació sexual diferent de l'heterosexual?
4. Com t'expliques que hui puguen ocórrer aquests atacs havent una llei que defén els drets a la diversitat sexual?
5. Com t'expliques que la majoria dels assetjaments siguen en grup?
6. Què faries o diries si davant de tu algú assetja, insulta o amenaça altres persones per la seua orientació sexual?
7. Reflexió i debat en grups de quatre persones. Una persona resumirà el que es parle.

8. Debat en grup gran amb les aportacions de tots els grups i amb noves qüestions que puguen sorgir.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.6. Sóc bisexual EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles.

Etiquetes:

[#Bisexualitat](#)

[#Bifòbia](#)

[#Música](#)

[#Vloggers](#)

Desenvolupament

Mireu el vídeo "[SOY BISEXUAL | @bluequis](#)" del bloguer Blue Equis. Durada: 4' 29".

Escotar el que diu aquest vídeo i fer un debat posterior sobre la bisexualitat.

El xic d'aquest vídeo ens diu: "Estima a qui vulgues estimar. M'agraden les dones. M'agraden els homes. Em dóna igual. Per què ha d'importar-te a tu?"

Tots som iguals. Només ens categoritzen, però la naturalesa ens ha fet iguals. Estima a qui vulgues estimar.

Si a tu et dóna igual la teua orientació sexual, per què dones tanta importància al fet que una altra persona siga diferent de tu?

Si no saps si t'agraden les dones o t'agraden els homes, doncs pren-te el teu temps. No tingues pressa".

Qüestions

1. Com t'has sentit en escoltar aquest xic?
2. Què et semblen les seues opinions?
3. Per què creus que certes persones falten al respecte o consideren rares les persones amb diferent orientació sexual a la seua?
4. Reflexiona i debat aquestes qüestions en un grup xicotet de tres o quatre persones.

5. Debat en tot el grup.

6. Escolteu la cançó d'Alaska: "A quien le importa lo que yo haga": <https://youtu.be/OnQeexb8bB8>

"A quien le importa lo que yo haga". Alaska

La gente me señala
Me apuntan con el dedo
Susurra a mis espaldas
Y a mí me importa un bledo
Que más me da
Si soy distinta a ellos
No soy de nadie
No tengo dueño

Yo sé que me critican
Me consta que me odian
La envidia les corroe
Mi vida les agobia
¿Por qué será?
Yo no tengo la culpa
Mi circunstancia les insulta

Mi destino es el que yo decido
El que yo elijo para mí

¿A quién le importa lo que yo haga?
¿A quién le importa lo que yo diga?
Yo soy así, y así seguiré, nunca cambiare

Quizá la culpa es mía
Por no seguir la norma
Ya es demasiado tarde
Para cambiar ahora

Me mantendré
Firme en mis convicciones
Reportaré mis posiciones

Mi destino...

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.7. Sóc bisexual 2EBC

Nivells: 2n cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles.

Etiquetes:

#Trans*

#Transfòbia

Desenvolupament

Llegiu l'entrevista a Abraham i reflexioneu per parelles. Què heu sentit en llegir-la? Imagineu que teniu Abraham al costat. Què li diríeu? Seríeu amics/gues d'ell? Us atreviríeu a preguntar-li com ho viu, si el respecten o es ficaven amb ell? Per què creieu que es ficaven amb ell a l'institut? Si estiguera en el vostre institut, se sentiria millor, igual o pitjor? Imagineu un diàleg amb ell i redacteu-lo. Podeu escenificar el diàleg per a la classe.

Poseu en comú les vostres reflexions i diàlegs amb tot el grup.

Entrevista a Abraham*

"Quan et sents més insegur a l'institut?"

Tinc 16 anys. Estic en tercer de l'ESO i encara hui en dia seguisc sentint-me insegur al pati... preferisc fer les hores de classe que anar al pati [...]. He viscut, com a xic transsexual (invisible) en el meu institut, serioses conductes que m'han fet sentir incòmode i trobar-me malament. La curiositat de la gent per esbrinar què sóc arriba a extrems d'invadir el meu espai personal, com tocar-te l'esquena a veure si tens subjectador, tocar-te a veure si tens pit, etc. També murmuris, secrets, xiuxiuejos i fins i tot que no s'atrevisquen a preguntar-te a tu mateix si eres una xica o un xic, però sí a algun/a company/a, i així i tot que no els baste amb tot

això, sinó despertar també la curiositat de totes les persones de l'institut, sense pensar com se sentirà aquest individu, que no és idiota i s'està adonant de tot.

Què necessites perquè el teu centre siga un lloc segur per a tu?

Necessite almenys una persona que empatitze amb mi, que em faça sentir a gust, encara que siga en els esbargiments, que compregua la meua situació i així, almenys, cada matí que em desperte i haja d'anar a l'institut, no em preocupe tant i hi pugui anar en pau."

* Kika Fumero, Marian Moreno Llana i Carmen Ruíz Repullo. *Escuelas libres de violencias machistas*. Ed. UIB. Palma. 2016. (Pàg. 29 i 30).

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.8. Contra l'homofòbia a Mèxic E

Nivells: ESO.

Etiquetes:

#Música

#Activismes

#Homofòbia

Desenvolupament

Mireu el vídeo [SOY GAY, YO CONFÍO EN TI! ABRÁZAME...](#) Contra l'homofòbia a Mèxic.

Durada: 5' 49".

Un jove amb els ulls tancats sosté un cartell de color rosa al mig del carrer amb aquest escrit: "Sóc gai. Jo confie en tu. Tu confies en mi? Abraça'm."

La gent passa. Hi ha persones que ni lligen el cartell. Altres el lligen i no l'abracen. Moltes altres l'abracen, dones sobretot, però també homes, famílies, xiquets.

Aquest vídeo aporta esperança. Sempre hi ha gent en la qual pots confiar.

Qüestions

1. Apunta les dades sobre l'homofòbia a Mèxic.
2. Què has sentit en veure aquest vídeo?
3. Per què creus que la majoria de persones que abracen el xic són dones?
4. Penses que la reacció seria la mateixa si es tractara d'una xica lesbiana?
5. Què et sembla aquesta manera de lluitar contra l'homofòbia? Et sembla efectiva?
6. Reflexiona i debat aquest vídeo en un grup xicotet de tres o quatre persones.

7. Debat en tot el grup.

8. Podeu completar l'activitat amb el vídeo [Batucada la Tremenda Revoltosa. Marcha LGBTI Bogotá 2014](#) (4"). Després de veure'l es pot debatre sobre la importància de la música i la unió entre les persones per a vèncer la por, resistir i canalitzar la ràbia. Es podria fer una espectacle a l'institut amb música (classe de música) i cartells que siguin un resum de tot allò que s'ha tractat fins ara en aquest apartat. Poden recitar-se també poemes.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.9. Un Trans a l'exèrcit EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

#Trans*

#DDHH

#Assetjament sexual

#Violència masclista

#Transfòbia

Desenvolupament

Vegeu i comenteu el vídeo "[Conoce al hombre transgénero que reta las reglas del Ejército de los Estados Unidos](#)" (6'10", 2015). El protagonista és Shane Ortega, un jove sergent de l'exèrcit dels EUA, que ha sigut apartat del seu lloc en l'exèrcit per ser transsexual. Us sembla una decisió justa?

L'exèrcit espanyol es caracteritza pel seu masclisme, com vàrem poder veure amb l'assetjament sexual que va patir la capitana Zaida Cantera per part del tinent coronel Lezcano-Mújica. Però, coneixeu la postura de l'exèrcit espanyol davant de la transsexualitat?

Llegiu el reportatge [El Ejército español no es un buen cuerpo para transexuales y lesbianas](#). Utilitzeu la tècnica "lectura compartida" (Vegeu l'annex "Estructures cooperatives".) Compareu la situació del nostre país amb la dels Estats Units.

Trieu una d'aquestes activitats:

- Escriviu una carta a l'exèrcit nord-americà expressant la vostra indignació per la seua decisió d'apartar el soldat de l'exèrcit.
- Escriviu una carta a l'exèrcit espanyol

queixant-vos de la discriminació que pateixen les persones LGBT.

- Escriviu un text explicant el cas de Zaida Cantera. Podeu veure el programa de Salvados "Zaida Cantera" o el vídeo extret d'aquest programa "[Zaida Cantera: "Si mi superior me viola, tengo que denunciarle a través de mi superior" – Salvados](#)".

Reportatge

DISCRIMINACIÓN EN LAS FUERZAS ARMADAS

El Ejército español no es un buen cuerpo para transexuales y lesbianas

El Ejército de Estados Unidos levantó el veto a los transexuales el pasado junio. En España, para las personas LGTB aún es difícil formar parte de las tropas.

Nuria Coronado. "El español", 24 de julio de 2016

En España no hay datos acerca de este colectivo. Según la oficina de Comunicación del Ministerio de Defensa se debe a que en las Fuerzas Armadas "no se pregunta por la orientación sexual a nadie que quiera ingresar en las mismas, por lo que no podemos proporcionar estadísticas". Por su parte, la Asociación Unificada de Militares Españoles (AUME) tampoco tiene respuesta, aunque en su caso el motivo se debe a que no tienen dinero "para llevar a cabo un informe de tal envergadura ni tampoco disponen de personal que lo haga".

Un vacío que para la ex comandante y diputada socialista Zaida Cantera es reflejo de una institución intransigente, clasista y llena de

prejuicios. "El Ejército, además de machista, no respeta ni a transexuales ni a homosexuales. Les hace la vida imposible para que se vayan. En los 17 años que estuve en sus filas no se hizo ningún estudio al respecto y habría servido de mucho para poder tener ahora alguna cifra que les visibilice en la práctica y para darles el trato igualitario que merecen", dice.

Transfobia entre las filas

Pero ¿cómo es el día a día de una transexual en las Fuerzas Armadas? Artizar Díaz es una marinero de la Armada Española especializada en hostelería —también cubre alojamientos como cocinas, despensas o lavanderías—. Reside en Cartagena y es activista del movimiento que trata de informar sobre la transexualidad de una forma positiva y realista sin prejuicios. Solo pone una condición a la hora de hablar: no salir fotografiada con el uniforme. Esta mujer de mirada profunda ha preferido hablar a callar. "Guardar silencio es traicionarme y no mostrar la realidad que se sufre tanto en el Ejército como en el resto de la sociedad por total desconocimiento", dice.

Sin pelos en la lengua reconoce que un buen día, y tras sufrir una tormentosa relación de amor-odio que termino hace 8 años, decidió quitarse la careta y mostrar la mujer que siempre ha sido y es. "Entré en el ejército con 20 años. Allí pasé unos años sin pena ni gloria hasta que decidí hace cinco hacer el cambio". Un paso que, dice, le ha servido para empoderarla. "Tomar la decisión y llevarla a la práctica me ha servido para encontrar toda la energía que me había faltado siempre. Así empecé a ser activista y me inicié gradualmente en el transfeminismo.

Els nostres cossos, els nostres drets

Di el paso por una relación agónica y al mismo tiempo querida a pesar de que ya hacía tiempo que había terminado, mientras veía un episodio de Bones, me di cuenta que había estado mintiendo a toda la gente que había querido”, reconoce.

Y ahí comenzó su otra lucha. “Todo mi entorno militar reaccionó con confusión”. Ella dice haber sido parte de esa reacción. “Mi máscara era tal que durante años había estado interpretando un papel de Óscar. En apariencia había sido un machote de manual y de repente dejaba de serlo. Y a pesar de ello me negué también a pasar por el aro y a adoptar los roles de género tradicionales reservados a las mujeres por el patriarcado”, añade. Desde entonces, el ejército “trata de ser amable y se esfuerza conmigo pero ni se ha adaptado al cambio ni se ha hecho a la idea”, explica.

Una situación que a veces es complicada, pero que curiosamente, tiene sus consecuencias positivas por producirse allí. “Cuando surgen conflictos es un trago desagradable, pero no me callo. La ventaja de lo militar es que cuando esto ocurre puedo meter un cuerno y denunciarlo y con bastante efectividad a esas personas se les pone en vereda, de hecho con más efectividad que en la sociedad civil”, añade la marinero.

Artizar también denuncia la total desprotección de las transexuales militares durante el proceso de cambio físico y la falta de regulación de su presencia. “Tenemos una desprotección absoluta porque legalmente no está contemplado que las personas transexuales militares podamos existir, así que nos vemos en situaciones como las de seguir en vestuarios masculinos o tener que raparnos la cabeza hasta conseguir el nuevo DNI. Eso es jodido porque a lo mejor tienes más tetas que la compañera

de al lado y tienes que estar en el vestuario de tíos. El cambio que hace falta es la regulación de nuestra presencia. Es un vacío legal de los que muerden el culo”, subraya.

Ella, además, relata otras situaciones desagradables con algunas de sus propias compañeras. “Cuando compartimos el vestuario se esconden como si no tuviera nada mejor que hacer que mirarlas. Intento pasar y hago como que no me entero”. También hay quienes dicen se las dan de guay y en cuanto pueden le preguntan por sus genitales. “Al principio, cuando no tenía callo, les respondía, pero ahora les digo que ¡qué narices les importa!”, añade la militar. Según sus propias palabras: “la gente es igual de buena o mala en lo civil que en lo militar”.

En cuanto a si este desgaste le compensa, Artizar tiene claro que sí. “Estoy a la espera de asignación de destino en Cartagena después de un año destinada en Madrid. El ejército no es perfecto, pero tiene cosas que me encantan, como por ejemplo servir a tu país. Es algo muy grande. Sé que eso la gente se lo toma como una gilipollez desfasada, pero para mí es muy especial. Además, no se vive mal. La sociedad militar me da una protección que no tengo fuera”. Mientras le llega su nuevo destino, ella sólo piensa en dos cosas: en casarse con su novia, a la que conoció hace cinco años, y en seguir empoderándose para que su lucha activista sirva para quienes vengan después. “Para mí que mi pareja sea una mujer es el menor de mis desvelos porque, para bien o para mal, me es más importante mi faceta de trans que la de bisexual”, finaliza.

Lesbianas no, gracias

Si el colectivo trans lo tiene complicado, la cosa tampoco es nada fácil cuando se es lesbiana.

M.L.M., sargento primero de tierra de 38 años de edad y madre de un niño de 5 años, lo sabe bien. Tanto, que prefiere no revelar su nombre ni su imagen para no complicar aún más el infierno porque el que dice estar pasando. “Me están haciendo la vida imposible. Me han quitado toda la ilusión por un mundo en el que entré enamorada. Cada día que pasa me pesa más ponerme el uniforme”, explica.

Esta militar denuncia que su condición homosexual le lleva acarreado vejaciones desde 2006, humillaciones, un continuo freno a su carrera y, sobre todo, sufrimiento personal. “En las notas, me quitaban puntos. No querían que fuera de las primeras de la promoción, así que por más que estudiaba y me esforzaba, nunca pasaba del seis”, recuerda con expresión triste. Pero eso no es todo. Aún lleva peor comentarios como los de “una bollera de mierda nunca va a ser primera de promoción” o que “voy a arder en los infiernos porque me gustan los felpudos”. También relata cómo uno de sus jefes le llegó a preguntar “cuántos coños me había comido”. A lo que ella le respondió contundente —ya no se calla ni pasa una, nos reconoce— “que seguro que muchos más de los que él se había comido”; u otros compañeros que le decían que “cómo me gustaban los felpudos y les dije que en la puerta de mi casa me gustan los de colores”.

La sargento primero reconoce que las Fuerzas Armadas, sin importar el cuerpo al que se pertenezca, son una sociedad de machitos. “Te dicen que eres lesbiana porque no has probado una buena polla y cosas así. Es una mentalidad cerrada y cuadrada. No te respetan. He visto palizas a gais, sé de homosexuales que, como son graciosos, los tienen como monos de feria”. También cuenta que hay otros que no salen del armario y que son capaces “de llevar una vida

Els nostres cossos, els nostres drets

paralela, están casados y con hijos, mientras sus compañeros, como no les ven con parejas, les dicen que no se adaptan bien y que son unos raros”, añade la militar.

Además M.L.M. nos cuenta cómo dependiendo de la apariencia física de las lesbianas la vida es más o menos fácil. “Hay una diferencia entre las que ellos dicen son follables y no follables. Las que tienen aspecto más masculino no tienen tantos problemas como las que somos femeninas o atractivas. Les jode que seamos guapas y creen que si nos hicieran un favor hasta íbamos a cambiar de acera. Para ellos somos un desperdicio”, recalca.

Esta pequeña mujer, durante la hora y media larga de entrevista en una cafetería madrileña, no hace más que relatar situaciones inimaginables. Como cuando se quedó embarazada. “En el ejército son todos muy cristianos y capillitas. Cuando me embarqué por inseminación in vitro me mandaron hacer un tribunal médico porque decían que una lesbiana no podía quedarse embarazada. Así de cerrojos son”, recuerda entre la ironía y la desesperación.

Y ante tal situación se ha estado planteando denunciar. Incluso ha estado a punto de dar el paso con un abogado. Sin embargo ha dado marcha atrás y lo ha hecho por su hijo. “Denunciar no sirve de nada. Todos se tapan. Te van minando con la estrategia de que te canses tú antes que ellos. Mucha ley de protección y acoso, pero todo es mentira. Lo que hay dentro la gente no lo sabe. Aquí se trabaja con el miedo. Es una cuestión de poder. Mientras eres populacho de la tropa no hay problema, pero cuando asciendes te hacen la vida imposible. Llevo toda mi vida aquí, no he hecho otra cosa y mi hijo, que vive con sus abuelos, tiene que comer. Perdí la vocación, ahora es

supervivencia económica. No sigo por otra cosa. Me avergüenza el mundo al que pertenezco. Al Ejército le falta respeto”, finaliza.

Harta de ser señalada

Quien sí se decidió a dar el paso y decir basta a una situación parecida es Patricia Campos, la primera y única piloto de reactor del Ejército a quien se le hizo la vida imposible. “El Ejército es machista por naturaleza, pero además también es homófobo. Si para ellos ya es difícil admitir que una mujer tenga los mismos derechos y capacidades que un hombre, cuando además se suma ser lesbiana, la situación es como tener entre las manos una bomba de relojería”, explica.

Por eso, ahora, desde la distancia y sin que sea una venganza que se sirve en plato frío, ha querido contar su experiencia en un libro Tierra, mar y aire (Editorial Roca). “Lo he escrito desde el corazón y en homenaje a tantas y tantas personas que en todo el mundo han arriesgado incluso sus vidas o han visto cómo sus derechos humanos no son respetados por el hecho de ser homosexuales. Este mundo absurdo debería pensar más en las capacidades de las personas que en a quiénes amemos o con quiénes nos guste acostarnos. Falta educación, falta mucho respeto”, reclama con una mirada de ojos tan claros como la paz que transmite al hablar.

Ahora, si Patricia tuviera que volver a vivir todo, lo haría dándole la vuelta a la tortilla. Cambiando el silencio y a veces la sumisión por la fuerza y la voz en alto. “A veces siento que no fui lo suficientemente valiente. Que en esos años no me rebelé, que no luché lo suficiente. Hoy no me habría callado, no habría ocultado mi homosexualidad, habría defendido la de otras compañeras o compañeros, no me habría sentido presa de mi misma ni de la cárcel cuyos barrotes

me ponía el Ejército. No habría llevado tanto peso encima”, asume la exmilitar. “La Armada vive en un mundo paralelo a la sociedad y no avanza con el mismo ritmo. Cuando las personas con las que trabajas no comparten tus mismos valores, es muy difícil mantener una convivencia, y por eso lo mejor es abandonar e irse”.

Con esa etapa cerrada, la expiloto ha aprendido a reinventarse, a encontrar en otras pasiones como el fútbol —es entrenadora de un equipo femenino en Estados Unidos y también, en cortos períodos, en Uganda con niños o mujeres con sida— su nuevo camino y aunque reconoce que echa mucho de menos volar, “porque allí, en lo más alto del cielo y con el reactor en mis manos, me siento en paz y en libertad”, ahora es por fin feliz. “Salir del armario es lo mejor que me ha podido pasar”, recalca. Tanto que dice que cada vez que da los buenos días a alguien responde con el mismo saludo y una coletilla que le encanta mostrar. “He perdido los escrúpulos y ahora cada vez que me dan los buenos días yo también los doy y de inmediato añado: ¡y tengo novia!”.

Una novia hawaina llamada Mía, que aprendió español con acento gaditano durante sus tres años en Rota y que, aunque no ha salido de su armario públicamente, la acompaña en la entrevista y la mira enamorada desde la distancia. “Si no escribo yo este libro con todo lo que he pasado en el Ejército, ¿quién iba a hacerlo? No podemos esperar más. La realidad es que si nadie hace nada, no avanzaremos. La visibilidad puede luchar contra la ignorancia, contra el miedo y contra la homofobia. Puede dar confianza y ayudar a muchas personas que no saben ponerle nombre a lo que sienten. Yo creo que hay que vivir la vida que queremos vivir y que nuestra orientación sexual o las legislaciones no condicionen nuestros sueños”, finaliza.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.10. “Si la bese, em dones cent corones?” EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Homofòbia](#)

[#Homosexualitat](#)

[#Ficció](#)

[#Orientació sexual](#)

Desenvolupament

Mireu el [fragment de la pel·lícula Fucking Amal](#). Podeu veure-la completa a casa o a classe. Si només en veieu un fragment, llegiu la informació sobre la pel·lícula. Per parelles, responeu a les qüestions i compartiu-les amb el grup classe.

[Si volem aprofundir en la violència que pateixen les persones LGTBI+, trobarem abundant informació i estudis en la xarxa. És molt interessant el projecte [It Gets Better](#), que té com a objectiu evitar el suïcidi d'adolescents LGTBI+. Podeu veure els vídeos:

- Vídeo [It Gets Better: Dan and Terry](#)
- Vídeo [It Gets Better: Apple Employees](#), i la versió amb [subtítols en espanyol](#).
- Vídeo [It Gets Better: Love, Pixar](#), i la versió amb [subtítols en espanyol](#).

Text. Fucking Åmål

Les protagonistes de *Fucking Åmål* (1998) són Agnès Ahlberg (16 anys) i Elin Olsson (14 anys), alumnes de secundària en un poble que es diu Åmål.

Elin és extravertida i molt popular amb els xics, però s'avorreix al petit Åmål. Agnès és tímida i no ha fet cap amistat des que va arribar al

poble amb la seua família fa poc més d'un any. Agnès està secretament enamorada d'Elin, però Elin no sap ni que existeix.

La pel·lícula comença amb l'aniversari d'Agnès, que, animada per sa mare, convida Elin i la germana Jèssica a la festa. Jèssica coneix el rumor que circula sobre l'homosexualitat d'Agnès i reta Elin perquè la bese a canvi de diners. Elin ho fa i fuig rient amb la germana. (Wikipèdia)

Qüestions

1. L'homofòbia és habitual a les escoles i els instituts, i les persones que la pateixen se senten soles i desamparades. Enamorar-se d'algú que no ens mira és dur. Com creus que se sent Agnès, enamorada d'una xica i patint la burla del voltant?
2. Com es pot reparar el dany patit per Agnès?
3. Imagina que el que li passa a Agnès li ocorreguera a una amiga teua. Com actuaries?
4. Analitza com influeix el grup en els nostres actes i decisions. Creus que els xics que es burlen d'Agnès al lavabo ho farien si no estigueren en grup? Les amigues d'Elin es burlarien en solitari?
5. Es podria haver fet alguna cosa perquè no ocorreguera aquesta situació de violència? Què podries haver fet tu individualment? I el teu grup d'amistats? I l'escola?

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.11. Em diuen mariquita al col·legi EBC

Nivells: EBC

Etiquetes:

#Vloggers

#Homofòbia

#Intolerància per gènere

Desenvolupament

Per parelles, vegeu i comenteu el vídeo "[Me llaman maricón en el col·legio](#)". En aquest, el vlogger Abraham Quintana ens conta la seua experiència en el col·legi, quan els seus companys i companyes li deien "maricó" per jugar amb nines, i cap dels mestres va fer res per evitar-li el patiment.

Abraham acaba amb una recomanació a qui vol estudiar Magisteri:

"M'agradaria demanar a tots els mestres, a tots els que volen estudiar Magisteri, que s'ho pensen, que ser mestre no és simplement una carrera més. Un mestre està en els primers anys de formació d'una persona, i aquestos anys marquen per a tota la vida la seua personalitat; la qual cosa significa que és una professió amb una responsabilitat enorme. I estic fart de vore gent que decideix estudiar Magisteri perquè no sap què estudiar. I això no solament és aplicable al tema de l'homosexualitat, sinó a tots els temes."

Què heu sentit en vore el vídeo Abraham? Coneixeu alguna situació semblant? Escriviu la situació i doneu-la al professor/a sense posar el nom. Podeu escriure-la a casa, si ho preferiu. Expliqueu també què féreu.

Llegiu el comentari que va deixar A.R. Wollstonecraft (alumna de 1r de Batxillerat)

a l'entrada del blog Els punys no parlen "[Intolerància per gènere](#)".

Deixeu el vostre propi comentari al blog (o al vostre quadern).

Comentari de A.R. Wollstonecraft a l'entrada [Intolerància per gènere](#)

Hola,

Avui he decidit comentar aquesta entrada perquè a part d'estar contra el bullying, cosa que he comentat moltes vegades, m'agradaria ser professora.

Com abans he dit, he comentat moltes entrades relacionades amb aquest tema, però ho he fet centrant-me en la víctima, en el maltractador i en els espectadors, però he oblidat els individus més importants en un col·legi o un institut: els professors. Evidentment en el cas d'aquest xic, els professors són espectadors, espectadors passius i destructius, destructius pel fet que ells estan per damunt de tots i són els més, per no dir els únics, capaços d'aturar un cas d'assetjament escolar.

Com sempre dic, el bullying l'hem de parar tots junts i en grup perquè així el maltractador no té més remei que parar, al veure's indefens i feble davant de tantes persones, ja que el que li fa seguir endavant és tenir el suport i el respecte de la gent i veure la por en els ulls de la víctima. En canvi, quan el suport i el respecte desapareixen, desapareix el maltractament, i després d'aquest la por, el principal enemic de tots, ja siguem víctimes o espectadors. Per a mi, ser espectador i no fer ni dir res és ser un maltractador més. Pense

que la por de la víctima creix quan veu que ningú és capaç de defensar-la, i a més de créixer la por, creix el dolor, i la persona acaba destruïda completament. No és cap broma, amb el bullying es pot destruir una vida sencera, UNA VIDA.

Bé, fins ara he fet un petit resum de coses que he repetit de totes les maneres possibles en altres comentaris. Ara vull fer un pas més i deixar volar la imaginació; algú m'acompanya? Imaginem que els espectadors superen la por, s'armen de valor i valentia i tots junts s'enfronten al maltractador; però ara imaginem que el maltractador no cedeix i segueix amb els seus cruels actes. També imaginem que davant el rebel comportament del maltractador, els espectadors no es rendeixen i es disposen a prendre mesures més serioses com contar-ho al tutor, dient-li, per exemple, que a Pepe li diuen "marica" cada dia per portar els cabells llargs i tenir la veu aguda. Finalment, imaginem que els espectadors li fan presenciar al tutor els cruels actes del maltractador i el professor es queda callat. Així el bullying no parará. És per a plorar, perquè si els éssers més poderosos no són capaços de dir res, què es pot fer? És igual que si un policia presència un assassinat i deixa lliure l'assassí. Exactament el mateix.

La realitat que conta aquest xic al vídeo és molt més cruel que les també cruels imaginacions anteriors, ja que en el seu cas els professors ho veien directament i no eren capaços de dir absolutament res. És increïble. Com m'agradaria pensar que tot és una mentida. És cert que el simple fet

Els nostres cossos, els nostres drets

de tenir la iniciativa de ficar-se amb algú ja és reprotxable, ja que ningú ha de tenir semblants iniciatives. Però pensem que aquest xic ha patit bullying des que estava a primària i que a primària els xiquets encara estan en procés de formació, ja no només acadèmica sinó també psicològica. En aquesta última formació està clar que intervenen els pares, que són els que ens eduquen, i gràcies als quals arribem a ser el que som (encara que aquest tema siga més ampli), però l'important ací es que també intervenen els professors, ja que un nen passa més temps a l'escola que a casa, si ho pensem bé.

Dient d'una altra manera el que ja he dit, els professors tenen una gran influència en l'educació d'un xiquet, sobretot els de primària, ja que els nens són més petits i per tant menys responsables, menys lliures i més influenciats. Amb tot això vull dir que si es para als maltractadors des de menuts, el maltractament disminuiria de manera considerable, i més en aquest cas. Tal com explica Abraham, ell ha anat a la mateixa escola des de xicotet, i ha hagut d'aguantar el mateix durant tots aquests anys; si s'haguera posat fi a l'assumpte des del principi, els nens s'hagueren ficat al cap que això d'insultar a un altre no està bé, i la víctima hauria pogut gaudir, si no d'una primària, almenys d'una secundària tranquil·la. És clar que això només s'aconseguiria gràcies a la unió de pares i professors. És tan fàcil com que el professor retransmet als xiquets els seus actes i telefone als pares perquè el xiquet siga retret també a sa casa. Així, estic segura que la malaltia del bullying disminuiria.

Està clar que la principal ocupació d'un professor és l'ensenyament, però jo crec que dins de la paraula "ensenyament" hi caben

moltes més coses que simplement ensenyar una assignatura. Un professor ha d'ensenyar l'assignatura però també ha d'educar, sobretot si és un professor de primària. Per a mi un professor és un pare o una mare, un germà o una germana, i fins i tot un amic, si hi ha molta proximitat; per a mi un professor és necessàriament un psicòleg. La real disciplina de professor està molt lluny del que es pensa; la veritable professió de mestre implica afecte i, sobretot, atenció, i aquests són aspectes que malauradament no es tenen en compte. Quan un professor és de primària, necessàriament ha de mentalitzar-se que està ajudant els pares en la bona educació dels fills.

A mi m'agradaria ser professora, i aquesta entrada m'ha fet preguntar-me més que mai el per què, així que em dispose a contestar ací i ara. Bé, jo des de menuda he volgut ser professora, i més tard, a segon d'ESO, em vaig començar a interessar per la psicologia. En saber que la psicologia s'estudia per ciències, m'he centrat més en el magisteri perquè, a més, és el que des de molt petita he volgut fer, i perquè considere que ser professora és una cosa meravellosa. El professor és l'individu pel qual totes les persones han de passar per fer el que siga que vulguen fer; és com el principi de tota carrera, com el principi de tot treball. Només de pensar això, m'emocione. Aquesta entrada m'ha fet tenir més clar que mai que realment no he renunciat a la psicologia, i que en ser professora necessàriament hauré de ser psicòloga, encara que siga de secundària.

Una salutació.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.12. La meua classe EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

#Homofòbia

#Homosexualitat

Desenvolupament

Proposta 1. Per grups de 3-4, llegeixen les diferents situacions i responen a les qüestions. Després es posen en comú en grup gran.

Proposta 2. En grups de 6, a cadascú se li dona un paper perquè el representen. Després es pot demanar que un grup voluntari faça la representació davant de tota la classe o que la facen tots. En acabat, es responen les qüestions en grup gran.

És important que en el debat posem l'èmfasi en el paper actiu dels espectadors en el manteniment de la violència. Si busquem programes com Kiva, a Finlàndia, veurem l'èxit de les actuacions que posen l'èmfasi en el paper de qui observa la violència i mira cap a un altre costat.

La meua classe

Pol. M'agrada ficar-me amb Jaume i dir-li "maricó" baixet, quan el profe no se n'adona, i veure com s'enfada i no pot evitar cridar fins que quasi el tiren de classe. I també m'encanta dir-li ho davant de tot el món, sense amagar-me, perquè els altres pensen igual que jo. És de ser molt mariquita portar roba apegada o dur el serrell llarg com una xica i eixe gest d'apartarse'l dels ulls, que no puc suportar. Quan insulte Jaume i tot el món riu, jo em sent important perquè ell queda com un idiota.

Àlex. Jaume era el meu amic però ara, des que anem a l'institut, ja no vaig tant amb ell. He conegut altra gent de classe i m'ho passe bé perquè juguem al futbol i a Jaume no li agrada. Fa temps que l'insulten, però ara és quasi a diari. Pol és qui més ho fa, però ningú de la classe diu res i es com si pensaren que té raó. Jo no m'atreisc a defensar-lo perquè pense que ningú més em farà costat. Em sap greu perdre un amic perquè Jaume és molt divertit i m'encanta veure sèries amb ell. I no hi ha ningú com Jaume per a jugar a endevinar pel·lícules!

Juli. Sóc gai però no pense eixir de l'armari fins que no me'n vaja de l'institut. No vull que m'insulten. M'agrada un xic d'un altre centre i a ell també li agrada jo. La sort que tinc és que no se'm nota. La gent és ximple: es pensa que perquè jugue al futbol i porte roba masculina no puc ser homosexual. Al pobre Jaume el porten fregit però a mi no em passarà. Si algú s'atreveix a dir-me res, li partiré la cara.

Andreu. Pol és un homòfob i un masclista i la major part de companys de classe són uns còmplices covards. Ja m'he enfrontat a ell unes quantes vegades perquè es creu que pot anar insultant la gent com si fóra el més home de tots. Davant de mi no li dirà "maricó" a Jaume, ni "nan" a Mateu, perquè sap que no em quedaré callat. Tinc un pare una miqueta rar però és el millor del món. Va a unes reunions amb altres hòmens i parlen de les pressions que tenen per a ser mascles. Jo he començat a anotar a l'agenda exemples d'aquestes pressions.

Cesc. El tutor m'ha assegut al costat de Jaume. Merda! No és que no em caiga bé; la veritat

és que és molt simpàtic i em podria ajudar en Matemàtiques i en Ciències, que se li donen molt bé, però no vull que pensen que sóc com ell*. He de demanar al tutor que em canvie, sí o sí. Sé que Jaume se sentirà malament però m'importa molt el que pensen, encara que si a mi em passara m'agradaria que la gent em defensara.

Jaume. M'agrada Anna però no m'atreisc a demanar-li d'eixir perquè sóc molt tímid i perquè ma mare em diu que sóc massa xicotet per a tindre núvia, que ja hi pensaré quan tinga 15 anys i que ara he de centrar-me en els estudis. No em preocupa i puc esperar; el que de veritat em fa patir és que m'insulten. No és d'ara. Ja fa temps que em diuen "mariquita" i em costa entendre'n els motius. Si almenys poguera eixir amb Anna, la gent callaria.

Professor/a. Tinc una samarreta on posa que la meua classe està formada per 2 lesbianes, 3 gais, 1 transsexual, 4 bisexuals i 25 heterosexuals. Però crec que me n'hauria de fer una altra que mostrara com es comporta la gent davant de la violència verbal (insults), social (exclusió, aïllament...) i física (colps, empentes, pallisses...). Aquesta seria una aula en la qual faig classe: 1 agressor, 2 seguidors, 3 partidaris, 7 espectadors suposadament neutrals, 8 possibles defensors i 1 defensor. Si hi ha 16 persones contra la violència i només 6 a favor, per què no actuen?

[*Contagi de l'estigma. És una por imaginària a "contagiar-se" de les característiques de la persona criticada que provoca que s'allunyen d'ella i/o que no la defensen davant d'una situació de violència.]

Els nostres cossos, els nostres drets

Qüestions:

1. Situa els personatges de la classe en aquest esquema d'una situació de violència.
2. Feu una llista de frases que us han dit, heu dit o heu sentit, i que suposen una pressió cap als xics per a ser "hòmens de veritat".
3. El mateix que a l'activitat anterior però per a les xiques.
4. Penseu respostes a aquestes situacions. [Els repartim els papers, alguns en blanc i altres amb guió, i els representen. Els donem l'opció de repetir la situació als que no els ha tocat.]
 - Un company de classe t'ha dit covard perquè no t'has atrevit a fer la cabriola amb el monopati.
 - L'entrenador t'ha dit "nenaza" perquè no has arribat a la pilota que t'havien passat i per això us han marcat un gol.

- Ta mare t'ha dit que no et depiles les aixelles perquè la gent pensarà que ets homosexual.
- La teua germaneta t'ha fet una polsera de gometes que té molt de color de rosa, però quan te l'ha vist el teu amic, t'ha dit que no te la posares perquè era de xica.
- Ta tia et diu cada vegada que et veu que t'has de pintar, que així lluiràs més.
- El teu ex s'ha encarregat de dir que ets una puta perquè sempre tenies més ganes de sexe que ell.
- A l'institut s'han assabentat que tens una nòvia trans i no paren d'insultar-te. I estàs notant que els teus amics t'estan deixant de costat.
- T'has engreixat un parell de quilos i quan passaves per davant de la classe de les pijes, t'han dit "foca".

- T'agrada portar malles i cada vegada que entres a l'institut el mateix idiota de sempre et diu "marieta" i ja n'estàs fart.
- T'encanta portar els cabells ben curts però es veu que al més estúpid de la teua classe li molesta i t'ha de tret de malnom "la matxorra".

Esquema d'una situació de violència (Dan Olweus, 2001)

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.13. Diverdiferències E

Nivell: ESO

Etiquetes:

#LGBTIfòbia

Desenvolupament

Mireu el vídeo "[Diverdiferencias](#)" (11'40"). Es tracta d'una animació per a mostrar en els col·legis d'Amèrica Llatina i promoure el diàleg sobre la diversitat, i evitar la discriminació a les aules.

En grups de 4, responeu a les qüestions. L'estructura cooperativa "Ilapis al centre" pot ser útil per a realitzar-les. (Vegeu l'annex "Estructures cooperatives".)

Qüestions:

1. Com van ser educats per les seues famílies els protagonistes del vídeo Tomás, Juana, Matías i Gabriela? Què els deien als xics i a les xiques quan eren menudets? Era el que necessitaven?
2. Com va ser l'educació que reberen en el col·legi? Quins missatges els donaren a l'escola?
3. Com va reaccionar la gent després del crit de Gabriela? Com es va sentir ella amb les reaccions de la gent?
4. Què va fer-li a Gabriela la colla de Pedro? Com van reaccionar Juana i Gabriela? Per què es van sorprendre tant els de la colla de Pedro?
5. Com va respondre el professor de Matemàtiques a les preguntes de Tomás sobre els hòmens enamorats? I Margarita?
6. Quins drets tenim les persones, segons la professora Margarita?
7. Per què la gent discriminava i assetjava els quatre amics?
8. Com era la persona més discriminada del món que els quatre amics imaginaren? Què sentia aquesta persona?
9. Què va proposar Matías per a posar fi a les violències? Què proposes tu?

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.14. Us explicaré què em molesta E

Nivell: ESO

Etiquetes:

#Homofòbia

#Infantesa

#Creativitat de gènere

#Intolerància per gènere

Desenvolupament

Llegiu "Us explicaré allò que em molesta", la carta d'un xiquet de 8 anys que pateix bullying per ser femení. L'assetjament començà quan Manuel tenia 4 anys i va demanar que li pintaren la cara com una princesa en un dia de festa al col·legi. Ara en té huit i continua sentint els insults de «marieta» o el seu nom en femení. Sa mare conta que la situació esdevingué insuportable el curs passat quan els companys pintaren els insults al col·legi. El centre no va fer res i els pares decidiren canviar-lo de centre. Per desgràcia, es va trobar els assetjadors en un campament d'estiu; els monitors s'adonaren del patiment de Manuel i l'animaren a escriure una carta. La va escriure a casa, tot sol, i la va llegir davant dels companys. Per a ell va ser alliberador.

L'any 2014 el Parlament de Catalunya va aprovar la Llei contra l'homofòbia, que estableix que «s'ha de vetllar perquè la diversitat sexual i afectiva, la identitat de gènere i els diferents models de família siguen respectats en els diferents àmbits educatius».

Penseu que hi ha dret que anar a l'escola siga un infern per als xiquets i les xiquetes diferents?

Per grups, representeu un debat en el qual cada grup representarà un rol: a) xiquet assetjat; b) assetjadors/es; c) família del xiquet assetjat; d) família dels assetjadors; e) mestres i educadors/es, i f) companys del xiquet assetjat que veuen la violència però no fan res. Qualsevol persona del grup pot parlar. Decidiu prèviament els arguments que utilitzareu.

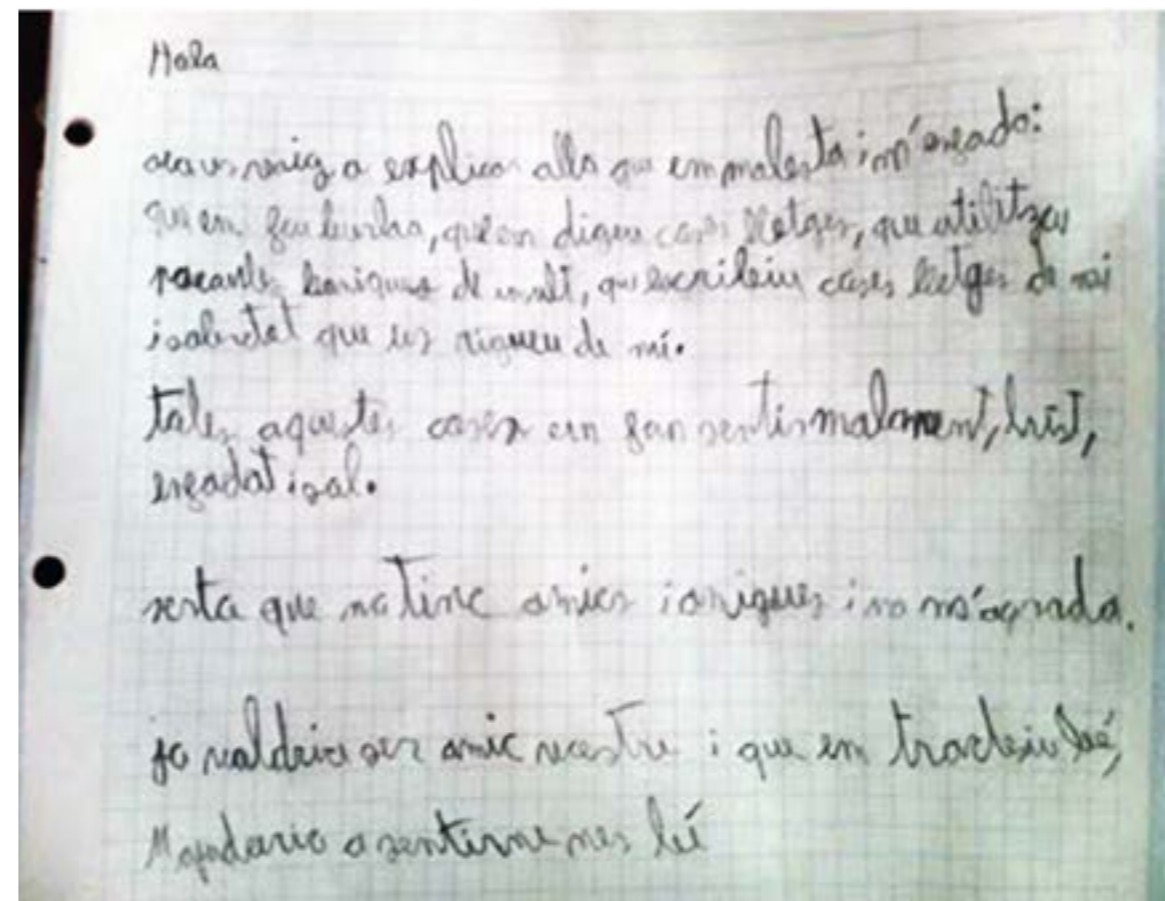
Hola,

Us vaig a explicar allò que em molesta i m'enfada: que em feu burla, que em digueu coses lletges, que utilitzeu paraules boniques d'insult, que escriviu coses lletges de mi i sobretot que us rigueu de mi.

Totes aquestes coses em fan sentir malament, trist, enfadat i sol.

Sento que no tinc amics i amigues i no m'agrada. Jo voldria ser amic vostre i que em tractéssiu bé.

M'ajudaria a sentir-me més bé.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.15. Camarada Alan 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

#Transfòbia

#Trans*

Desenvolupament

Llegiu i comenteu el text "Camarada Alan" que escriu Miquel Missé després del suïcidi d'Alan (desembre 2015), un jove trans de 17 anys de Barcelona que fou un dels primers menors a qui un jutge havia autoritzat el canvi de nom en el DNI.

Llegiu les dades sobre l'assetjament escolar i suïcidi.

Responen a les qüestions en grups de 4. L'estructura cooperativa "full giratori" pot ser útil per a realitzar-les. (Vegeu l'annex "Estructures cooperatives".) Compartiu les vostres reflexions i relats amb el grup classe.

Qüestions

1. Quants Alans són necessaris perquè la diversitat siga considerada un valor i es treballa a l'escola i a tot arreu?
2. Busqueu informació sobre Ekai, un altre jove trans que es va suïcidar el 2018. Escriviu-li una carta semblant a la que escriu Missé, explicant-li com l'hauríeu acollit al vostre institut.
3. Què és Oasis?
4. Què us sembla la iniciativa?
5. Busqueu algun vídeo interessant sobre Miquel Missé i mostreu-lo a la classe.

Text 1. Camarada Alan. Miquel Missé

Casi te conozco, Alan. Me habían propuesto visitarte hace un par de semanas para animarte un poco. Para contarte lo mucho que se liga cuando eres un chico trans, o que el mejor remedio contra el bullying son las amigas, o que en Barcelona hay un estupendo grupo de Joves Trans que se te iban a comer a besos y te iban a enseñar a hablar el lenguaje no-binario, o que te vinieras a ver una peli algún viernes de Espai Trans y te trajeras a la mama contigo para que se tomara un café con el resto de mamis-militantes del Grupo de Familias Trans en la sala de al lado, o que te asomaras a algún evento de la gran familia de Generem o que te vinieras a un concierto de Viruta FtM. Muchos espacios en los que hubieras sido muy bien recibido, en los que te hubieras sentido algo menos solo, pero a los que nunca llegaste. Desde luego, si hay alguien que podía entenderte éramos tus iguales, las decenas de chicos y chicas trans que ayer nos agolpábamos en una concentración para recordarte. Los que, como tú, hicimos carreras de obstáculos para sobrevivir al instituto, con serias dudas de conseguirlo. Los que nos inventamos cada día mil estrategias para pasar desapercibidos en espacios hostiles, o contando milongas para no enseñar nuestra documentación. Los que sabemos los mil y un agujeros negros en los que es fácil caer cuando uno empieza a construir una identidad de chico sin saber por dónde empezar.

Casi te conozco, y a la vez es casi como si te conociera.

Estos días muchas personas se preguntan cómo ha podido suceder. Se llevan las manos

a la cabeza. Yo lo que pienso es cómo no pasa más a menudo. Es más, la pregunta debería ser: por qué no debería pasar. Seguramente esta reflexión la deben compartir muchas compañeras y compañeros que trabajan dando charlas y talleres en cientos de institutos sobre diversidad sexual y de género y que cada día descubren cómo hay quien literalmente sobrevive en su clase. **El acoso escolar por tener una expresión o identidad de género distinta está a la orden del día.** Y no hace falta esforzarse mucho para encontrarlo en patios, pasillos, vestuarios. No es ningún misterio. La mayoría de personas LGTB adultas cuentan historias de discriminación en su adolescencia. Se han escrito decenas de informes para decirlo pero aun así, todavía hay quien se sorprende. Más que ingenuidad, es una terrible hipocresía. Tu muerte volverá a llevar el debate del acoso escolar a la primera línea mediática, sin duda. Lo que no tengo claro es si se desarrollarán políticas para transformar este escenario.

Hoy es muy fácil decir #YoTambienSoyAlan. A eso se apunta todo el mundo. Pero lo difícil es ser Raquel, Sara, Nico, Claudia, Paul... que siguen con vida. Luchando algunos días entre mantas para no ir a clase o buscando un nuevo instituto. Resistiendo con terapias o con alguna que otra pastilla para calmarles el malestar generado en parte por muchos chicos y chicas que ejercen violencia para demostrar que ellos han triunfado en la reproducción de los roles de género hegemónicos pero que al final también son víctimas disfrazadas de verdugos. Sobreviviendo con remedios como parches que sólo buscan como readaptar* como si eso dependiera de ell*s, escondiendo

Els nostres cossos, els nostres drets

nuestra responsabilidad colectiva. Y teniendo que escuchar cada día como un mantra que el entorno es TAN difícil de cambiar, la realidad asfixiante y binaria está TAN enraizada... Tratando así de implantarnos la derrota.

Pero a pesar de todo este ruido, Raquel, Sara, Nico, Claudia, Paul... todavía siguen vivas.

Todavía recuerdo no hace ni siquiera un año, cuando lanzamos el proyecto **OASIS**, unas colonias de verano para adolescentes LGTB en Barcelona, haber tenido que tener que escuchar por parte de algunas administraciones públicas que el acoso escolar hacia jóvenes LGTB no era para tanto, que al final la gente se espabila, que no hay que dramatizar... En fin. También te habría llevado al OASIS.

Que no nos ciegue toda esta tristeza que estos días nos inunda. Que esta tristeza nos devuelva la rabia contra un sistema para el que tu muerte es un daño colateral. Como lo son las mujeres que enterramos cada mes, como lo son los maricones de mierda grafitados en las puertas de un baño. Tu muerte como el mejor ejemplo de que nuestra cultura está anclada en que sólo hay hombres y mujeres, chicos y chicas, niños y niñas. Con sus dos cuerpos opuestos, sus cerebros binarios, sus comportamientos polarizados, sus deseos heterosexuales. Tu muerte como el mejor ejemplo de un desastre estructural: el sexismo.

Que los chicos y chicas trans no tengan que ocultar nunca su identidad en sus clases, ese será el éxito. Que puedan ser gente trans de su instituto, colegas trans de sus amigos y amigas, alumnado trans de sus profes. Sin que haya que guardar ningún secreto. Y para llegar a eso, para que los jóvenes trans puedan sentirse seguros, hacen falta referentes, cultura y mucho orgullo trans.

Que nadie crea que esto se resuelve con cambiar nuestros nombres en el DNI, ni siquiera cambiando nuestros cuerpos. Eso nos ayudará a vivir mejor, pero no terminará con el sistema que te ha llevado a la muerte. **La respuesta está en dejar de centrarnos en todo lo que la gente trans tendríamos que cambiar, y empezar a cambiar este sistema social que, para empezar, patologiza nuestra experiencia exigiéndonos a cada paso un certificado de trastorno mental.**

Que tu sonrisa rebelde con la que nos martirizan los medios nos sirva para traspasar el llanto y mantenernos en lucha. Que nos sirva para mantener viva tu memoria desde la más profunda rabia trans. Porque camarada es aquel del que, sin llegarlo a conocer, podemos conocer sus luchas diarias y cotidianas, así como sus grandes batallas, compartirlas y amarlas.

Casi te conozco, camarada Alan. Pero desde ahora no vamos a olvidarte.

Idemtv.com

Text 2. Dades sobre assetjament escolar

"Acoso Escolar Homofóbico y Riesgo de Suicidio en Adolescentes y Jóvenes LGB". COGAM I FELGTB. 2012.

Investigació estatal amb joves de 12 a 25 anys que han patit AEH (assetjament escolar homofòbic). 653 enquestes en 129 localitats de 44 províncies i Melilla. Principals resultats:

- El 57% de l'assetjament escolar homofòbic s'inicia entre els 12 i els 15 anys. El 23%, abans d'arribar a l'ESO.
- El 49% ha patit l'assetjament escolar homofòbic diàriament o freqüentment. El 69% va patir l'assetjament durant més d'un any. El 90% ha patit l'assetjament escolar

homofòbic de part d'un company baró i l'11%, d'un professor.

- El 42% no va rebre ajuda de cap tipus al seu centre educatiu. Solament el 19% va rebre ajuda del professorat.
- El 82% no va informar de l'assetjament escolar homofòbic en la família.
- Del 18% que sí que ho va fer (més el 10% que va ser descobert pels seus familiars), el 27% no va rebre cap suport i el 73% sí (fonamentalment de la mare).
- El 43% dels qui van respondre l'enquesta, va arribar a plantejar-se el suïcidi (el 56% contínuament o durant molt temps; el 27% de forma persistent en el temps).
- Entre els qui van experimentar ideació de suïcidi, el 81% va arribar a planificar-ho, el 40% amb detalls. Això significa que el 35% de les i dels joves que van patir assetjament escolar homofòbic van arribar a planificar el seu suïcidi.
- Dels qui van idear el suïcidi, el 40% va arribar a intentar cometre'l en una o diverses ocasions. És a dir, el 17% de les i els joves que pateixen assetjament escolar homofòbic arriba a atemptar contra la seua vida.
- Estem parlant de víctimes que senten humiliació (63%), impotència (60%), ràbia (59%), tristesa (59%), incomprensió (57%), solitud (53%), vulnerabilitat i aïllament (50%). Però sobretot desesperança (66%).

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.16. Homotransfòbia a l'escola EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Homofòbia](#)

[#Transfòbia](#)

[#Vloggers](#)

[#Rols de gènere](#)

[#Intolerància per gènere](#)

Desenvolupament

Vegeu i comenteu el vídeo [Me llaman maricón en el colegio](#), on Abraham Quintana ens conta, en el canal [SpanishQueens](#), la seua experiència en el col·legi quan els seus companys li deien "maricó" per jugar amb nines, i cap mestre va fer res per evitar-li el patiment. Quintana acaba amb una recomanació a qui vol estudiar Magisteri:

"M'agradaria demanar a tots els mestres, a tots els que volen estudiar Magisteri, que s'ho pensen, que ser mestre no és simplement una carrera més. Un mestre està en els primers anys de formació d'una persona, i aquestos anys marquen per a tota la vida la seua personalitat; la qual cosa significa que és una professió amb una responsabilitat enorme. I estic fart de veure gent que decideix estudiar Magisteri perquè no sap què estudiar. I això no solament és aplicable al tema de l'homosexualitat, sinó a tots els temes."

Vegeu i comenteu el vídeo [Vida social y rechazo](#), on el vlogger trans Marcos Duran Mateos explica el bullying i l'aïllament que

ha patit gran part de la seua vida.

Poseu en comú les vostres reflexions amb el grup classe. En el comentari grupal, teniu en compte les "idees per a dinamitzar el debat" que suggerim.

Idees per a dinamitzar el debat: Per què l'assetjament homotransfòbic és més comunament exercit per barons? Quines mesures va prendre la vostra escola contra el bullying homotransfòbic? I l'institut? El bullying és només responsabilitat de l'escola? Quina responsabilitat tenen els companys de la persona que pateix bullying? Què podem fer quan veiem violència? Actuar sols, actuar en grup, demanar ajuda...?

[Orientacions per al professorat. És important que es comente que quan una persona està aïllada és més fàcil mirar cap a un altre costat quan se l'està assetjant, o fins i tot participar-hi en major o menor mesura. De fet, aïllar-la sol ser previ a l'assetjament, tot i que de vegades n'és una conseqüència. Així, la gent acaba pensant que la violència és culpa de la víctima, que és estranya i no se socialitza amb ningú.]

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.17. L'horitzó de la injúria EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Homofòbia](#)

[#Ficció](#)

[#Rols de gènere](#)

[#Masculinitat\(s\)](#)

[#Intolerància per gènere](#)

Desenvolupament

[Per a primer cicle d'ESO, podem comentar solament el text A]

Vegeu i comenteu el vídeo [“El Horizonte de la injuria”](#) fragment de la sèrie Glee (1x20) on el pare de Kurt dona una lliçó d'antihomofòbia. El pare de Kurt i la mare de Finn s'han enamorat i han decidit viure en la casa de Kurt. Aquest decora l'habitació perquè ell i Finn puguen estar còmodes i tindre intimitat.

Llegiu i comenteu els textos A, B i C que parlen del que el filòsof Didier Eribon ha definit com l'horitzó de la injúria. Eribon explica en Reflexiones sobre la cuestión gay que “a través de la injúria s'estigmatitza un grup de persones per les seues conductes sexual. I les marques que aquest insult deixa en la vida dels injuriats és la base material sobre la qual es construeix la identitat homosexual i també la lluita per la seua dignitat.”

Poseu en comú les vostres reflexions amb el grup classe. En el comentari grupal, teniu en compte les “idees per al debat” que suggerim.

Idees per al debat: Expliqueu situacions d'injúria. Creieu que la injúria funciona de la mateixa manera

en les xiques? Només pateixen la injúria les persones homosexuals?

Textos sobre l'horitzó de la injúria

A

«Un niño —tal vez, muy pequeño, no más de cuatro, cinco o seis años— es brutalmente insultado. Se lanza contra él una injuria feroz: es a través de las palabras (aunque no pocas veces, también mediante la violencia física) que se lo acorrala en un lugar horrible. Se lo expulsa del paraíso con una acusación que no entiende: “maricón”. El niño no sabe qué hizo mal. Trata de descubrir en qué se equivocó, pero no encuentra nada malo en él. Los padres lo miran y ponen cara de preguntarse en qué han fallado. El niño se da cuenta de eso, pero no ve nada malo en él —salvo que empieza a sentir una culpa sin objeto que le corroe el alma.

Desde muy pequeño, el “maricón” comienza a sentir que su vida será un calvario. Y no se equivoca. A través de la injuria se lo ha constituido como “el que no cumple la norma”, y se lo castiga por eso, y ya jamás se lo dejará de castigar. El niño no ha hecho todavía nada “malo”, pero lo hará, y los que lo insultan ya lo saben. Por eso lo injurian, lo acorralan, lo agreden.»

B

«Que cada vez más gente se resista a declararse homófoba no quiere decir que la homofobia no exista; existe y está muy viva. Como explica muy gráficamente el filósofo Eribon, un gay tiene siempre ante sí el horizonte de la injuria. Cuando un niño escucha en el colegio o en el instituto

el insulto “maricón” (el insulto más utilizado en todos los colegios del mundo), siente esta palabra, aunque no vaya dedicada a él en particular, como una agresión que se inscribe para siempre en su cuerpo y su memoria. Cuando la palabra “maricón” se escuche en un discusión de tráfico, un gay que pase por allí sabrá que se refieren a él; cuando un padre o una madre utilizan esa palabra de manera despreocupada, su hijo maricón o su hija “tortillera” tendrán que crecer con ello.»

C

«He querido responder a algunas preguntas sobre el proceso de socialización gay’, explicó Eribon, que puntualizó que su libro se centra en la homosexualidad masculina, aunque algunos análisis, dijo, son también válidos para la femenina. ‘He querido demostrar que el gay está definido por el orden social antes de que él mismo sea consciente de lo que es. Empiezo mi análisis por la injuria porque me parece lo que más define la existencia gay. Lo único que engloba a todos los gay es haber vivido esa experiencia del insulto. Un gay es una persona que alguna vez fue tratada de mariquita o que, aunque no tuvo esa experiencia directa, toda su vida ha oído esa injuria y sabe que podría haberla sufrido. La relación con la sociedad, con el mundo, está mediatizada por esa injuria. Se ha inscrito en la mente del individuo y ha fabricado la conciencia’.»

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.18. El lavabo equivocacat EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

#Trans*

#Anglés

#Binarisme

#Transfòbia

#Identitat de gènere

#Intolerància per gènere

Desenvolupament

En els lavabos de les universitats del Regne Unit pots trobar aquest missatge: "Creus que algú està utilitzant el lavabo equivocacat?", a més d'algunes recomanacions.

Traduïu-les de l'anglés i elaboreu un cartell semblant per a penjar-lo en els lavabos del vostre centre.

En alguns instituts, han decidit convertir els lavabos en mixtes per a ser més inclusius. Què us sembla la iniciativa?

DO YOU FEEL LIKE SOMEBODY IS USING THE 'WRONG' BATHROOM?

PLEASE DON'T;

- Stare at them
- Challenge them
- Insult them
- Purposefully make them feel uncomfortable

CERTAINLY DO;

- Respect their privacy
- Respect their identity
- Carry on with your day
- Protect them from harm

They are using the facilities they feel safe in
Please do not take this right away from them

Trans*, non-binary and genderqueer rights are human rights

- Trans*, non-binary and genderqueer students have every right to use whatever bathroom they feel comfortable in.
- If students would prefer to use a gender neutral bathroom, they also have that right.

Trans*, non-binary and genderqueer students have every right to feel comfortable, not only in UCC but in Ireland and in the World.

Students' Union
university college cork
UCCSU has pride in every student.

Do you feel like someone is using the "wrong" bathroom?

Please don't:

- Stare at them
- Challenge them
- Insult them
- Do not purposefully make them uncomfortable.

Instead, please:

- Respect their privacy
- Respect their identity
- Carry on with your day
- Protect them from harm

They are using the facilities they feel safe in. Please do not take this right away from them.

Trans* & gender questioning students... You have every right to be here:

- In this facility
- In this university
- In this world

Your gender identity and expression are valid.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.19. Homofòbia a les aules 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Homofòbia](#)

[#Bifòbia](#)

[#Homosexualitat](#)

Desenvolupament

Llegiu i comenteu els resultats d'aquests dos estudis sobre l'homofòbia.

Llegiu i comenteu la informació "HOMOFÒBIA A L'ESCOLA".

Busqueu a internet imatges de campanyes a favor de la diversitat i contra l'homofòbia i feu una exposició en un lloc visible de l'institut. Podeu crear també les vostres pròpies campanyes.

Estudis sobre homofòbia

["Acoso Escolar Homofóbico y Riesgo de Suicidio en Adolescentes y Jóvenes LGB" 2012. FELGTB y COGAM.](#)

Investigació estatal amb joves de 12 a 25 anys que han patit AEH. 653 enquestes en 129 localitats de 44 províncies i Melilla. Principals resultats:

- El 57% de l'assetjament escolar homofòbic s'inicia entre els 12 i els 15 anys. El 23%, abans d'arribar a l'ESO.
- El 49% ha patit l'assetjament escolar homofòbic diàriament o freqüentment.
- El 69% va patir l'assetjament durant més d'un any.

- El 90% ha patit l'assetjament escolar homofòbic de part d'un company baró i l'11%, d'un professor.
- El 42% no va rebre ajuda de cap tipus en el seu centre educatiu. Solament el 19% va rebre ajuda del professorat.
- El 82% no va informar de l'assetjament escolar homofòbic en la família.
- Del 18% que sí que ho va fer (més el 10% que va ser descobert pels seus familiars), el 27% no va rebre cap suport i el 73% sí (fonamentalment de la mare).
- El 43% dels qui van respondre l'enquesta, va arribar a plantejar-se el suïcidi (el 56% contínuament o durant molt temps; el 27% de forma persistent en el temps).
- Entre els qui van experimentar ideació de suïcidi, el 81% va arribar a planificar-ho, el 40% amb detalls. Això significa que el 35% de les i dels joves que van patir assetjament escolar homofòbic van arribar a planificar el seu suïcidi.
- Dels qui van idear el suïcidi, el 40% va arribar a intentar cometre'l en una o diverses ocasions. És a dir, el 17% de les i els joves que pateixen assetjament escolar homofòbic arriba a atemptar contra la seua vida.
- Estem parlant de víctimes que senten humiliació (63%), impotència (60%), ràbia (59%), tristesa (59%), incomprensió (57%), solitud (53%), vulnerabilitat i aïllament (50%). Però sobretot desesperança (66%).

["Homofobia en las aulas: ¿Educamos en la diversidad?", \(2013\) COGAM](#)

- El 80% de l'alumnat oculta la seua orientació sexual en classe per por al rebuig.
- 1 de cada 10 estudiants que han revelat la seua orientació sexual, pateix agressions físiques homofòbiques en el seu centre educatiu, tres vegades més que entre els qui decideixen mantenir-la oculta.
- Quasi 1 de cada 4 alumnes/as (el 21,5%) creu que patiria rebuig si "isquera de l'armari" i només el 15,5% considera que rebria el suport de la resta de la classe; 63% no sap què esperar.
- Els homes bisexuals amb progenitors d'origen estranger són els més susceptibles de ser víctima d'assetjament i són els qui més rebuig experimenten per la seua orientació sexual entre les seues famílies, companys i companyes de l'institut.
- El 42% de l'alumnat enquestat opina que el professorat mostra una preocupant passivitat davant comportaments homòfobs en l'aula, percepció que arriba a un 53% entre l'alumnat LGB.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.20. Tipus d'homofòbia 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

[#Homofòbia](#)

[#Orientació sexual](#)

Desenvolupament

Llegiu i resumiu la informació sobre l'homofòbia del blog [Educadiversa.org](#). Per parelles, compartiu situacions reals en les quals hegeu vist diferents tipus d'homofòbia.

Poseu en comú les vostres reflexions amb el grup classe.

Text. La homofobia. Educadiversa.org 2012

La homofobia es el miedo, rechazo u odio irracional hacia las personas con una orientación homosexual. Como toda fobia, tiene un carácter irracional, ya que si preguntamos a una persona por qué no le gustan los/las homosexuales, en la mayoría de las ocasiones no hay una argumentación detrás de esa animadversión y la respuesta que nos encontramos es un: "Porque no me gustan, y ya está". [...]

Pichardo y colaboradores (2007) definen la homofobia como: *"Una actitud hostil que concibe y señala la orientación homosexual como contraria, inferior o anormal y a las personas que la practican como pecadoras, enfermas, malas, delincuentes, criminales o desequilibradas, llegando incluso a despojarlas de su condición de seres humanos."*

La homofobia no solamente afecta a las personas con orientación homosexual, sino también a aquellas que por su apariencia,

actitud o comportamiento se presuponga que tienen una orientación homosexual. Y en un sentido más amplio, también la sufren todas aquellas personas que no cumplen estrictamente los roles de género, es decir, lo que se supone que es propio de hombres o de mujeres.

El **sexismo** implica no solamente la subordinación de lo femenino a lo masculino, sino también la jerarquización de las sexualidades, fundamento de la homofobia (Borrillo, 2001). Esta jerarquización de la sexualidad es lo que se denomina heterocentrismo y coloca a la heterosexualidad en el nivel superior y al resto de las sexualidades como incompletas, inmorales, patológicas o destructoras de la civilización. [...]

Encontramos otros tipos de discriminaciones relacionados con la homofobia:

Lesbofobia: Nombre que recibe la discriminación específica hacia la mujer lesbiana que sufre el doble desprecio por su condición de mujer y homosexual.

Bifobia: Actitud negativa hacia las personas con una orientación bisexual. Las personas bisexuales en ocasiones sufren el rechazo por ambos lados: por parte de los heterosexuales, que admiten que exista la homosexualidad, pero consideran un vicio la bisexualidad; y por parte de los propios homosexuales, que consideran que los bisexuales son homosexuales que aún están pasando por el proceso de aceptación y se autodenominan como bisexuales como etapa previa a aceptarse como homosexuales [...].

Transfobia: Rechazo hacia las personas transexuales.

Endodiscriminación: Discriminación que se produce dentro del propio colectivo homosexual. Los principales motivos de rechazo son hacia las personas que poseen más pluma o amaneramiento, rechazo o exclusión de las personas homosexuales mayores, a las personas bisexuales, etc.

Discriminación múltiple: Cuando en una misma persona se dan varias fuentes de discriminación como puede ser el caso de una mujer lesbiana, inmigrante, discapacitada del ámbito rural...

Homofobia interiorizada: Rechazo o actitud negativa hacia la homosexualidad que se da en la propia persona con dicha orientación. Fruto de la negatividad con la que la sociedad ha cargado al hecho homosexual, las personas gais, lesbianas y bisexuales también pueden haber tenido un rechazo y una actitud negativa hacia la homosexualidad. La mayoría de los homosexuales consiguen liberar su orientación de todas esas connotaciones en el transcurso del proceso de aceptación [...] pero algunas veces se mantienen algunos rasgos como por ejemplo personas que se han aceptado como homosexuales, pero han interiorizado el mensaje de un sector de la sociedad de que por el hecho ser homosexuales no van a poder formar una familia adecuada. Muchas veces podemos observar en estas personas el fenómeno que la sociología denomina **interiorización del estigma**, que es la asunción de todas aquellas creencias negativas sobre uno/a mismo/a que la sociedad le adjudica.

Els nostres cossos, els nostres drets

Podríamos encontrar tres formas de homofobia:

La homofobia conductual: Es la más evidente ya que se explicita a través de conductas tanto físicas (agresiones, aislamiento, etc.), como verbales (insultos como "maricón", "tortillera", "marimacho", "nenaza", etc.) u otro tipo de manifestaciones (leyes que promueven la persecución hacia homosexuales, etc.).

La homofobia cognitiva: Pertenece al plano de las ideas y conceptos negativos sobre la homosexualidad (creencias irracionales sobre los homosexuales, estereotipos y prejuicios, etc.).

En cuanto a la **homofobia afectiva**, estaría en un plano más profundo y muchas veces más inconsciente, que implicaría sentimientos negativos (miedo, vergüenza, asco, etc.) que experimentan las personas hacia la homosexualidad. Desde pequeños/as se nos van enseñando que comportamientos son propios de nuestro sexo y cuáles no, y se va asociando una emoción negativa hacia todas aquellas conductas que transgreden la norma. Como dice S. Agustín (2009) en su *Informe sobre bullying homofóbico*: "El asco se aprende."

Por último, cabe señalar lo que Quiles y colaboradores (2003) han llamado autodiscrepancias, es decir, sujetos que racionalmente no eran homófobos, pero encontraban dificultades para relacionarse con personas homosexuales. A esto se le denomina también **homofobia sutil** o falsa aceptación. Algunos ejemplos de esto los podemos encontrar en testimonios como: "Yo acepto a los homosexuales; ahora bien, ¡que mi hija no sea lesbiana!" o "Yo acepto a los gais, pero no me gusta determinado gai porque es amanerado" o "me parece bien que haya parejas

homosexuales, pero creo que no deberían ir besándose por la calle."

Para finalizar, queremos hacer hincapié en que hay que prestar especial atención al lenguaje homófobo. Es el mayor estresor psicológico en la vida de los/as jóvenes LGB (Thurlow, 2001; Treadway and Yoakam, 1992) y, como decía Gorgias, un filósofo griego, las palabras tienen un cuerpo muy pequeño que tanto nos puede herir muchísimo como abrirnos las puertas del cielo.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.21. Alça't contra la violència! 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

#Homosexualitat

#Homofòbia

#Activismes

Desenvolupament

Vegeu i comenteu el curt *Stand up!* (A. Rodgers i A. Keleher, 2011), en [versió original en anglès](#) i amb [subtítols en castellà](#) (4'24") Aquest vídeo irlandès mostra el poder del grup i de la solidaritat per combatre el bullying homofòbic.

Qüestions:

1. Què heu sentit en veure el vídeo?
2. Heu presenciat o patit situacions de bullying? Què vareu sentir? Com vareu reaccionar?
3. Penseu que aquesta situació pot ser real?
4. Imagineu el nom dels personatges del curt i situeu-los en l'esquema d'una situació de violència.
5. Quins motius provoquen que la gent no homòfoba no actue davant de les burles homòfobes?
6. Quines característiques, qualitats o habilitats penseu que té la gent que sí que actua contra l'homofòbia?
7. Actuar contra l'homofòbia és més fàcil per als xics, per a les xiques o per als dos igual?

8. Els insults homòfobs, en broma o seriosament; els acudits homòfobs; riure pels gestos dels xics femenins o de les xiques masculines... són violència?
9. Vegeu i comenteu el curt [Ella\(Ell=\)](#) (Sheila Coto, 2012). La protagonista és Lucia, una jove trans* que arriba a l'institut a meitat de curs i es troba amb una escola que no l'accepta. Com actuen els i les joves del centre?
10. Què podeu fer al vostre centre perquè la violència desaparega? Us animeu a fer una campanya perquè el terme "maricó" desaparega com a insult però també com a broma?

[La píndola informativa al professorat "Programes contra la cultura de la violació" ens pot resultar útil, ja que explica algunes de les causes que impedeixen que els espectadors actuen davant d'una situació de violència. Ací n'aportem un resum

Els nostres cossos, els nostres drets

Per què els espectadors no actuen contra la violència. Informació

Quan es parla de violència, un acostament superficial té només en compte dos vectors: la víctima i l'assetjador, i les intervencions es fan només cap a aquestes dues parts en el conflicte. Però l'esquema és molt més complex, i les darreres investigacions i programes eficaços (per exemple, el programa KIVA a Suècia) estan mostrant que cal actuar sobre el context i sobre els espectadors, intentant moure aquests contra la violència.

Així, analitzar algunes de les causes que dificulten que els espectadors actuen contra la violència, és útil per a combatre-la.

- a) En els xiquets i adolescents barons, la voluntat d'intervenir es basa en si creuen que els seus iguals masculins ho aprovarien o no. Els insults o els acudits homòfobs, habituals encara hui en dia en broma o seriosament, influeixen negativament i desanimen els espectadors a actuar, ja que pensen que no rebran cap suport si actuen contra una agressió homòfoba.
- b) També pensen que ells mateixos es convertiran en víctimes perquè les seues opinions són, suposadament, contràries a les de la majoria. En el cas de l'homofòbia, si es defensa una persona homosexual, existeix la por al contagi de l'estigma, és a dir, el temor que la gent pense que la persona defensora és també homosexual.
- c) La percepció que els agressors tenen un alt estatus social, és a dir, que són molt populars, és una altra dificultat afegida per a parar un comportament violent.

- d) Les creences i mites al voltant de les agressions també prediuen la falta d'actuació. Una agressió física es considera greu, però un insult no és percebut com a violència, encara que siga diari.

Cal ensenyar els estudiants a prendre consciència de la violència que suposen els insults i els acudits homòfobs, ja que no són innocus sinó que van minant l'autoestima dels joves LGTBI o dels heterosexuals que encarnen masculinitats o feminitats no hegemòniques. Es tracta també d'un treball d'habilitats socials que els ajude a saber què fer davant de situacions de violència, i també a superar les barreres socials i el temor a intervindre amb els seus iguals. En realitat, molts dels homes i xiquets no aproven la violència, però pensen que els altres sí que ho fan i per això callen. El que cal aconseguir és que parlen, que diguen que estan en contra de la violència i que actuen davant de situacions concretes.]

Els nostres cossos, els nostres drets

6.5.22. Tot millorarà 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

#Homofòbia

#Vloggers

#Anglès

#Activismes

Desenvolupament

Vegeu el vídeo "[Coming out](#)", de la vlogger Stevie, on apareix contant-li a la seua àvia que és lesbiana per telèfon (en anglès).

Vegeu el vídeo "[What's going on?](#)", on Jonah, un adolescent de 14 anys, explica el bullying que patia per ser gai. El vídeo està en anglès, però podem trobar-lo [amb subtítols en espanyol](#). Es va publicar el 2011 i és un exemple de com la xarxa pot esdevenir un lloc de resistència. En Jonah, veiem un procés d'apoderament important que l'ha portat a ser hui en dia un activista LGBT.

Què transmet Jonah en el vídeo?

Vegeu els vídeos del projecte [It Gets Better](#) (en català: "Millorarà"), que va ser creat per Dan Savage el 2010 en resposta a l'augment de suïcidis de joves adolescents als EUA, assetjats per ser homosexuals o perquè el seu entorn pensava que ho eren. L'objectiu del projecte és la prevenció del suïcidi entre joves LGTB a partir de testimonis de persones adultes que els asseguren que les seues vides milloraran. En les dues primeres setmanes, el canal va aconseguir quasi set-cents vídeos, molts d'ells de persones cèlebres de totes les orientacions sexuals, per

exemple, de l'expresident Obama. El projecte continua en l'actualitat i hi ha delegacions en molts països del món.

1. Vídeo [It Gets Better: Dan and Terry](#)
2. Vídeo [It Gets Better: Apple Employees](#), i la versió amb [subtítols en espanyol](#).
3. Vídeo [It Gets Better: Love, Pixar](#), i la versió amb [subtítols en espanyol](#).

Escriviu un missatge de resposta a Jonah amb paperets, com ho va fer ell [el poden fer en anglès si l'activitat es fa en aquesta assignatura]. Si us animeu, graveu-lo en vídeo.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.6. ABÚS SEXUAL INFANTIL

Objectius

- Entendre l'abús sexual infantil, les situacions en les quals es dona (majoritàriament per part de persones de l'entorn quotidià, amb enganys i manipulació...) i les dificultats per a abordar-lo adequadament (sentiment de culpa de les víctimes, negació per part de la família...).
- Entendre les conseqüències de l'ASI, entre d'altres, la possibilitat de patir o d'exercir relacions abusives en l'edat adulta.
- Ajudar el jovent a reconèixer la violència sexual, a desenvolupar habilitats per a dir no i per a demanar ajuda.
- Entendre que la sexualitat és una dimensió humana que ens acompanya tota la vida, però que es viu de manera distinta en cada etapa evolutiva.
- Promoure el consentiment informat com a base de les relacions afectives i sexuals en qualsevol etapa de la vida.

Els nostres cossos, els nostres drets

Abús sexual infantil

Informació per al professorat i per a l'alumnat

L'Abús Sexual Infantil (ASI) es defineix com els contactes i les interaccions entre una criatura i una persona adulta quan l'agressor utilitza la xiqueta o el xiquet per a estimular-se sexualment ell mateix, a la víctima o a una altra persona. L'abús sexual pot ser també comès per una persona menor de 18 anys quan aquesta és significativament major que la víctima, o quan qui agredeix està en una posició de poder o control sobre una altra (National Center of Child Abuse and Neglect, 1978).

L'abús sexual infantil inclou dos criteris: la coacció (mitjançant l'engany, el xantatge, la pressió, la força física...) i l'asimetria d'edat. En realitat, l'asimetria d'edat determina moltes altres asimetries: en l'anatomia, en el desenvolupament i especificació del desig sexual, en les habilitats socials, en l'experiència sexual, etc. Una diferència d'edat significativa impedeix una vertadera llibertat de decisió, ja que suposa en si mateixa un poder que anul·la tota possibilitat de relació igualitària (Félix López i Amaia del Campo). Tanmateix el poder no sempre ve donat per la diferència d'edat, sinó per altres tipus de factors, com poden ser el gènere, la posició econòmica, l'experiència, etc. Així, com hem vist en altres parts d'aquest projecte, l'abús sexual entre iguals és també una realitat que hem d'atendre i previndre.

Segons López F. et al. (1994): "Els abusos sexuals a menors. El que recorden els adults", un 23% de les xiquetes i un 15% dels xiquets pateix abusos sexuals abans dels 17 anys a Espanya. Els abusos sexuals a menors són, per

tant, més freqüents del que generalment es pensa. La tipologia dels abusos és variada i també inclou, per exemple, l'exhibicionisme. Però s'estima que un de cada quatre casos d'abusos sexuals infantils inclou el coit vaginal o anal. Estudis més actuals han aportat dades molt semblants. En Prevalencia y características del abuso sexual infantil en estudiantes universitarios españoles (Pereda & Forns, 2007), la prevalença de l'abús sexual abans dels 18 anys se situa en un 17,9% (un 14,9% abans dels 13 anys i un 3% entre els 13 i els 18). Un 15,5% dels barons i un 19% de les dones manifesten haver patit aquesta experiència. Destaca l'elevat percentatge de penetració abans dels 13 anys (26,7% en xiquets i 42,1% en xiquetes).

No hi ha un perfil determinat de l'agressor, i contràriament al que pensa molta gent, no es tracta d'una persona malalta ni es dona solament en contextos marginals. El que sí que preval clarament és el sexe: el 90 per cent dels agressors sexuals són hòmens. Tampoc no hi ha una edat específica per a l'agressor. De fet, hi ha indicis de l'augment d'abusos comesos per joves o adolescents. Alguns estudis afirmen que el 20% de violacions són perpetrades per menors d'edat.

A més, és important deixar clar que la majoria dels abusos sexuals són perpetrats per persones properes i conegudes pel xiquet (80-85%), molt sovint de la seua pròpia família, amitats, veïnat, cuidadors, entrenadors, professorat, etc.

Respecte al xiquet o xiqueta víctima d'abús sexual, els estudis assenyalen que s'abusa més

severament i amb major violència en el cas de les xiquetes. L'edat de màxima incidència de casos d'abús en ambdós sexes sol ser dels 6 als 12 anys, tot i que en les xiques sol començar abans. En xiquets i xiquetes amb diversitat funcional, la prevalença de l'abús és al voltant de tres vegades superior que en els xiquets i xiquetes normotípiques.

Malgrat les dades, la gran majoria dels abusos sexuals no acaben en denúncies i els perpetradors queden impunes. El fet que l'abús es done majoritàriament en l'àmbit proper al menor, fa que la família se senta molt incòmoda i que no vulga assumir que una violència d'aquesta naturalesa s'haja estat donant al seu si sense que ningú se n'adonara. Moltes altres denúncies no segueixen endavant per falta de proves o perquè la persona només ha sigut capaç de reconstruir la seua autoestima i de denunciar els fets passats els anys, quan el delictes ja havia prescrit. Totes les associacions de víctimes d'ASI demanen que aquests delictes no prescrivien mai, però en la major part de legislacions l'abús ja no es pot penar passats 10 o 15 anys.

Les seqüeles de les persones que han patit ASI s'allarguen en el temps: problemes alimentaris, patologies mentals, dificultats per a establir relacions d'intimitat i confiança, insomni i malsons, un desenvolupament de la sexualitat precoç i poc saludable, majors possibilitats de tindre relacions de parella abusives i/o amb violència, problemes d'atenció, depressió, etc.

La prevenció és fonamental perquè evita que es produïska l'abús i afavoreix la detecció propera.

Els nostres cossos, els nostres drets

Contar-ho tan bon punt ha passat és més fàcil que fer-ho quan han passat els anys. La persona que abusa, tal com ocorre en altres formes de violència, aïlla i anul·la la voluntat de la víctima amb enganys o amenaces. I les víctimes acaben sentint-se culpables.

Les criatures no es poden protegir a soles, sinó que som les persones adultes les que hem de cuidar d'elles. La responsable no és només la persona que abusa sinó un entorn que coneixent l'abast del problema, mira cap a un altre costat. Tal com també passa amb els missatges d'alerta a les joves, no serveix de res dir que no parlen amb estranys, que no afegisquen desconeguts a les xarxes socials, etc. perquè el perill està sobretot en l'entorn proper, i el que hem de fer és ensenyar a reconèixer la violència, a dir que no i a demanar ajuda quan la necessiten (Horno, 2017).

Fonts de la informació:

-Pasqual, Elisenda: *L'ombra de la Clara*, d'Elisenda Pasqual Martí (Ed. Uranito, 2016) conte que inclou un [manual pedagògic](#) que es pot veure online i [descarregar lliurement en pdf](#). És una breu però completa guia-resum sobre l'ASI que tant l'alumnat com el professorat poden llegir si desitgen aprofundir en la temàtica.

-*Abuso sexual infantil. Manual de formación para profesionales*, coordinat i elaborat per Pepa Horno, Ana Santos i Carmen del Molino per a Save the Children (2001).

Altres materials d'interés:

-El programa *Ep, no badis!* (2000), que va ser pioner en la prevenció de l'ASI a nivell comunitari. A la guia pedagògica podem trobar

molta informació que, tot i tindre ja uns anys, continua sent majoritàriament actual.

-Documental "[Els monstres de ca meva](#)" (2010, 60')

-Documental "[La revolución fluorescente](#)" (2017, 36'), realitzat per Producciones desde el Cariño per a la UNESCO, sobre les causes, conseqüències i mesures per a eradicar els abusos sexuals en la infantesa.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.6.1. Un caramel especial EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

#ASI

#Infantesa

#Ficció

Desenvolupament

Llegiu el conte "Un caramel especial", que forma part de *Filomena desde la diferencia*, d'Irma Navarro.

Després, llegiu el text que comenta el conte i vegeu el vídeo [Sentia que era culpa meva](#), fragment del documental "[Els monstres de ca meva](#)" (2010, 60').

Escriviu una carta a Filomena explicant-li la situació que va viure de menuda i ajudant-la a no sentir-se culpable.

Text 1. Filomena i el caramel especial

De majors no sempre recordem les coses que ens passaren de criatures, però algunes es queden gravades en la ment amb molta nitidesa. Filomena conservava el record d'una vesprada d'estiu en què jugava amb altres xiquets i xiquetes, amb poc més de quatre anys. Estaven al camp de vacances i totes les criatures es reunien a jugar prop d'una granja. I un lloc on els agradava molt anar, i passar les hores de més calor, era el graner.

Aquella vesprada, hi havia pocs xiquets. Entre ells, n'hi havia un de més major, a qui direm X. Aquest no sempre jugava amb els menuts sinó que solia fer rogle amb els de la seua edat, però el coneixien i era simpàtic.

Van jugar com sempre i, quan es va fer l'hora d'anar-se'n, X li va demanar a Filo que es quedara una estoneta, que tenia una coseta per a ella, i Filo s'hi va quedar.

Què tens?

-Tinc un caramel molt bo per a tu.

-D'acord, me'l dones?

-Agafa'l tu; està ací -i es va assenyalar la butxaca del vaquer.

Filo va ficar-hi la mà, va trastejar un poc i no va trobar-hi res.

-És un caramel especial, però està més amagat i has de mirar millor. Busca per ací.

X es va abaixar la cremallera i va convidar Filo a ficar-hi la mà. Després la va convèncer amb enganys perquè xuplara aquell caramel que segons ell estava molt bo i, quan ella se'n va voler anar perquè no li agradava, la va estrényer contra ell, fins que Filo va aconseguir escapolar-se d'entre les mans del xic i va eixir corrent del graner, espantada i nerviosa.

Quan va arribar a casa, les cames li tremolaven. Es va ficar a l'habitació i va intentar comprendre el que havia passat, sense aconseguir-ho. Aquell xic l'havia enganyada i ella, per alguna desconeguda raó, se sentia avergonyida. Aparentment X no l'havia forçada, però Filo sentia que sí. No va ser capaç de contar-ho a ningú. Un sentiment de culpabilitat l'envaïa. No tornà al graner ni va veure X, que pareixia haver desaparegut.

Van passar els anys. Filo ja en tenia 16 i havia oblidat aquell incident fins que va veure X per casualitat al carrer. Li va donar molt mal rotllo i sabia que el coneixia d'alguna cosa, però en un principi no el va ubicar. Llavors va recordar aquella cara, l'expressió, els moviments... i se li va regirar l'estómac. Va sentir vergonya i ràbia al mateix temps.

El va deixar passar sense dir-li res i va recordar aquella vesprada, i es va sentir com si li estiguera passant en aquell moment. Llavors va comprendre que aquell xic, que ara era un home, havia abusat d'ella, amb plena consciència i sense escrúpols.

Deu haver abusat de més xiquetes? Quantes Filos hauran caigut mitjançant les seues estratagemes?

Estava segura que en devien haver sigut moltes, i es va sentir impotent.

Mai més el va tornar a veure.

Text 2. ASI i l'educació sexual durant la infantesa

Filomena va patir abús, però no va saber posar-li nom fins a l'adolescència. Una persona més gran i amb més poder la va enganyar amb mentides i manipulació. I ella, que no tenia cap culpa de res, es va sentir bruta i culpable, i no ho va dir a ningú. Filo no sabia que allò que hi havia sota els calçotets de X no era una caramel sinó un penis. La seua família era molt pudorosa i ni el pare ni els germans havien estat mai nus davant d'ella. Tampoc podia comparar el

Els nostres cossos, els nostres drets

que li estava passant amb altres situacions. Ella intuïa que alguna cosa no anava bé, però no va saber reaccionar. Li faltaven dades per a dir NO i la ignorància la va deixar indefensa.

Malauradament, això que li va passar a Filo li passa a molta gent, a moltes xiquetes, i també a xiquets; però aquest drama es manté en silenci, un silenci fet de vergonya i de culpa, que deixa impune qui comet l'abús i dificulta posar-hi solució i reparar el dany.

La majoria dels abusos sexuals a criatures es donen en el seu entorn més pròxim. Familiars, veïnat, amistats o persones conegudes utilitzen la seducció, el xantatge, l'amenaça o la manipulació per a obligar o incitar a realitzar pràctiques sexuals. I si parlem de la família com a entorn poc segur, no pretenem culpabilitzar els pares o les mares per no tindre cura de les criatures, sinó que volem fer veure que no és la institució la que garanteix el benestar dels membres sinó el seu comportament ètic. I l'ètica s'educa.

I la bona educació passa per no confondre la sexualitat amb la violència, encara que estiguem parlant precisament de comportaments violents. De vegades es vol "protegir" les criatures dels "perills" de la sexualitat, reprimint-les o allunyant-les de comportaments perfectament saludables com són l'autoerotisme o els jocs de descobriment, i els tocaments en parelles o en grups d'iguals. O també es donen, especialment a les xiquetes i xiques, missatges de perill: "Aneu amb compte amb els xics, que tots volen el mateix!". La realitat és que hem de protegir les

persones de la violència, no de la sexualitat. I permetre que experimenten amb els seus cossos, i acompanyar-ho amb educació sexual, ajuda les criatures a comprendre les sensacions i els sentiments sexuals que viuen, i els ajuda a protegir-se i també a no agredir.

És imprescindible que sàpiguen com són els cossos, i que el penis, la vulva i també el clítoris són parts de les quals cal parlar si volem que es relacionen de manera saludable i en igualtat. L'educació afectiva i sexual és una bona manera d'aprendre a desenrotllar-se amb llibertat, de saber distingir el que és sa del que no ho és, de no acceptar la imposició de conductes inadequades i de no reproduir conductes violentes.

Les relacions sexuals són molt boniques a qualsevol edat, si les persones estan a gust i fan el que volen perquè volen, no perquè ningú els obliga.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.6.2. El llibre de Tere €

Nivells: ESO

Etiquetes:

[#ASI](#)

[#Infantesa](#)

Desenvolupament

Vegeu el vídeo "[El libro de Tere](#)", que forma part de la campanya Protégeme (Consorti IXOQIB de Guatemala) i pretén prevenir la violència sexual en xiquetes i adolescents.

Elaboreu un full informatiu amb consells extrets del vídeo per a prevenir l'ASI.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.6.3. No vages amb desconeguts! EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

#ASI

#Infantesa

Desenvolupament

Vegeu "L'animació de Fran Bravo", que encapçala el documental "Els monstres de ca meva" (Direcció: Marta Hierro i Alberto Jarabo, 2010). El documental es pot veure complet al canal de Vimeo de la productora.

Llegiu l'entrevista a Pepa Horno, psicòloga i consultora en infantesa, afectivitat i protecció de la infantesa. Durant més de quinze anys ha coordinat campanyes contra la violència infantil.

Vegeu els primers cinc minuts de l'entrevista a Pepa Horno.

Responen a les qüestions en grups de 4.

Qüestions

1. Quines conseqüències té l'abús?
2. Per què se senten culpables les víctimes?
3. Quines mesures de prevenció proposa Horno? Se us acudeixen altres?
4. Quines semblances i diferències hi ha entre la violència de gènere i la violència sexual cap als menors?
5. En el vídeo, Horno exposa una teoria sobre la relació entre amor, poder i violència, podeu explicar-la? Hi esteu d'acord?

Notícia. Entrevista a Pepa Horno, experta en ASI

"No sirve decir a los niños que no hablen con extraños, hay que enseñarles a pedir ayuda y a reconocer cuándo les hacen daño"

LETICIA DE LAS HERAS - DOMINGO, 12 DE FEBRERO DE 2017

PAMPLONA - Pepa Horno intervendrá la próxima semana en las III Jornadas de protección a la infancia y adolescencia sobre el abuso sexual a menores, una realidad que produce gran daño en los que lo sufren y sobre la que los adultos tienen gran responsabilidad.

¿Cómo se puede prevenir que un menor sea víctima de abusos sexuales?

-Lo primero es hablar de ello. El abuso sexual infantil es un tema que a muchas familias les resulta difícil conversar. No solo por el tema de la sexualidad, sino también porque intentan mantener a sus hijos al margen de ese tipo de realidades y alejarles de la parte más dura y dolorosa de la vida, pero justamente cuando no hablas de eso es cuando les pones en riesgo de poder vivirlo. Hay que abordar el tema de diferente manera en función de la edad del niño, pero hay que hacerlo. No se trata tampoco de tener una charla, sino aprovechar las cosas que van surgiendo en el día a día para poder trabajarlo.

Se tiende más a alejarles de personas extrañas, ¿no?

-El 80% de los casos suceden en el entorno más cercano de los menores. No necesariamente en las familias, pero

sí personas que los niños conocen y probablemente quieran porque así es más fácil ganarse su confianza y poderlos manipular para conseguir que callen sobre lo que está ocurriendo. No sirve decirles que no hablen con extraños ni se vayan con desconocidos, la clave es enseñarles a decir que no, a pedir ayuda y a saber reconocer cuándo alguien les hace daño, sea quien sea.

Y con niños muy pequeños, ¿cómo se puede tratar esto?

-Llevándolo al día a día. El asco, por ejemplo, es una emoción común que describen las víctimas de abuso sexual y que los niños pueden reconocer. Cuando un niño me dice "esta comida me da asco" puedo decirle que no sea maleducado y se lo coma o puedo decirle: "Cariño, cuando alguien, sea quien sea, te haga sentir esto, cuéntamelo". Así le estás dando un recurso físico concreto para detectar una sensación de peligro y esto se puede hacer con niños de dos y tres años sin necesidad de hablarles de sexo. Para eso hay que afrontar la educación no censurando las sensaciones físicas y las emociones de los niños, sino ayudándoles a reconocerlas y a ponerles nombre.

Y con adolescentes que ya saben lo que es el sexo ¿cómo se debe tratar esto?

-Con claridad y honestidad. Las relaciones sexuales forman parte de la adolescencia, pero las claves siguen siendo las mismas porque el abuso sexual no es una cuestión de sexo, es una cuestión de abuso. Hay que enseñarles a ser capaces de reconocer sus propias emociones y el poder que tienen

Els nostres cossos, els nostres drets

las personas sobre ellos y ellos sobre las personas. Una forma muy común de abuso sexual es que una persona termine teniendo relaciones sexuales con otra antes de lo que querría porque el otro le amenaza con dejarle. Al final, tanto en la niñez como en la adolescencia la prevención se basa en el respeto a los demás, en el reconocimiento de las situaciones de peligro y en la capacidad de pedir ayuda. /.../

¿Los niños viven estos abusos de manera diferente a como lo vive una persona adulta?

-No es una cuestión de edad, lo que produce la vivencia diferente es cómo se produce el abuso y lo que ocurre en él. Por ejemplo, depende de la relación que se tenga con la persona que abusa o el tiempo que se lleve viviendo. Si lo cuentas en cuanto ocurre es más fácil que si pasa tiempo porque hay todo un proceso por el cual el abusador o abusadora hace sentir culpables a los niños por no contarlo, pero esto se cumple también en un adulto. Hay personas que pasan muchísimos años antes de poder hablar de esto, por eso el abuso sexual no debería prescribir nunca como delito. Hace falta mucho tiempo para poder recuperar una seguridad mínima para poder contarlo. Por eso la parte de prevención es tan importante, no solo evita que se produzca el abuso sino que también favorece la detección temprana y la revelación.

¿Por qué se produce esta sensación de inseguridad y culpabilidad en la víctima?

-La persona que abusa, como en todas las formas de maltrato, hace todo un proceso de anulación de la víctima. Sabe que está cometiendo un delito y hace una serie de cosas para conseguir que el niño no lo cuente. Lo

manipula, lo engaña, lo amenaza y lo aísla de su entorno. Por eso es tan importante saber pedir ayuda, porque suelen elegir a niños que están solos, no tienen amigos, son tímidos o están en situaciones de riesgo. Una vez que los tienen aislados empiezan las amenazas y los chantajes y partir de ahí se sienten culpables de no contarlo y no saber pedir ayuda porque sienten que si hubiesen hecho algo antes habrían podido pararlo. Todo eso produce una sensación de impotencia y de culpabilidad.

¿Qué consecuencias puede tener en un adulto haber sufrido un abuso sexual durante su niñez?

-Si tu entorno no te ha creído hay una doble agresión. Esto te condena al aislamiento, la incomprensión y la soledad y los daños pueden ser en todas las áreas del desarrollo. Sin ayuda las consecuencias del abuso duran toda la vida. Por ejemplo, son muy frecuentes los problemas de alimentación, de hecho es muy común en los casos de anorexia y bulimia encontrar historias de abuso en la infancia. También presentan trastornos del sueño continuados y 20 o 30 años después siguen teniendo pesadillas. Establecer intimidad con otra persona se convierte un problema y no solo en lo referente a las relaciones sexuales, sino en poder confiar en otra persona. Tienen problemas de atención, fallos de memoria repetidos, *flash-back*, episodios depresivos...

¿Qué peculiaridades tiene este abuso cuando se produce en menores con discapacidad?

-Un abusador lo que necesita es acercarse a niños lo más vulnerables, indefensos y aislados posible porque así le resultará más fácil y tendrá más posibilidades de salir impune. Las personas con discapacidad están en un riesgo muy superior, pero depende de nuevo de la formación que reciban ellos y su entorno

para detectar estos abusos. En principio la discapacidad física no es un problema, pero la discapacidad mental o sensorial puede ponerles dificultades para contar lo que les está pasando, pueden no saber identificar ni siquiera lo que les está pasando. El daño en el desarrollo va a estar, con lo cual lo va a manifestar, pero la posibilidad de revelar el abuso si no se ha trabajado previamente con ellos es mucho más pequeña. Además, en el proceso judicial esto se complica muchísimo porque su capacidad de narrar los hechos que han ocurrido está mucho más limitada.

¿Qué responsabilidad tiene la sociedad en su conjunto de que se produzcan estos abusos?

-Los niños no pueden protegerse solos, somos los adultos los que somos responsables de protegerles. Cuando se da un abuso la responsabilidad no es solo de la persona que abusa, sino también de todos los que han estado a su alrededor y no le han ayudado ni lo han visto. Necesitamos padres que hablen sobre esto, docentes y profesionales que se formen sobre ello, que conozcan los indicadores y sepan actuar. Necesitamos una sociedad que no vuelva la vista cuando sabe que algo no va bien.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.6.4. Mites o dades al voltant de l'abús sexual infantil EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

#ASI

#Infantesa

Desenvolupament

Vegeu el vídeo "[No pot ser!](#)", fragment del documental "[Els monstres de ca meva](#)" (2010, 60'). Comenteu les primeres impressions per parelles.

Vegeu els primers 12 minuts de [l'entrevista a Noemí Pereda](#), psicòloga i investigadora de la Universitat de Barcelona [l'entrevista completa dura 1 h 32 min, podem veure-la completa o demanar l'alumnat que la veja a casa]. Els seus estudis desvetllen que una de cada quatre xiquetes i un de cada sis xiquets que han patit abusos sexuals.

El professor/a imprimeix els mites i dades següents en paperets separats i els posa en una bossa. L'alumnat haurà d'eixir i agafar-ne un i explicar si és un mite o una dada.

Mitesⁱ

- Els abusos sexuals infantils són infreqüents.
- Avui ocorren més abusos que abans.
- Els maltractaments només ocorren dins de la família.
- Si els abusos ocorregueren en el nostre entorn, ens n'adonariem.
- L'incest ocorre en famílies desestructurades o de baix nivell sociocultural.

- L'abús sexual infantil va quasi sempre associat a la violència física.
- Els abusats són exclusivament homes.
- Els homes són incapaços de controlar els seus impulsos sexuals.
- L'alcohol i l'abús de drogues són causes dels maltractaments infantils i de la violència familiar.
- L'agressor és un pertorbat mental, un malalt psiquiàtric o persones amb un elevat grau de desajustament psicològic.
- Els abusadores mai són els pares. Els agressors són quasi sempre desconeguts.
- La víctima coneix conscient o inconscientment que "allò" està succeint. És igualment responsable de l'incest.
- L'abús els ocorre a les xiquetes però no als xiquets.
- L'abús els ocorre a les xiquetes que s'ho busquen (per exemple, a xiquetes que estan al carrer a hores en què haurien d'estar a casa).
- Les criatures que han sigut maltractades es convertiran en agressors quan siguin adults.
- Els efectes de l'abús sexual infantil són sempre molt traumàtics.
- Els efectes de l'abús sexual infantil no solen tenir conseqüències a llarg termini.
- L'abús només és greu si hi ha penetració.
- Quan la relació és profundament amorosa, l'abús no és perjudicial.

- L'abús sexual i la resta dels maltractaments són inevitables.

Dades

- Almenys un 20% de persones pateix en la seua infància abusos sexuals.
- Està augmentant la detecció dels ASI per part dels professionals, i la comunicació que realitzen algunes víctimes.
- Els abusos ocorren majoritàriament en la família, però no exclusivament.
- Els abusos no són tan fàcils de detectar. L'incest ocorre en tots els tipus de famílies.
- En la major part dels casos d'abús existeix una manipulació de la confiança, enganys i amenaces que no fan necessària la violència física.
- La majoria dels abusadors són homes (el 90%).
- L'alcohol i les drogues són activadors de la violència. Serveixen perquè els agressors s'atorguen el permís de tenir conductes no permeses socialment ("No sabia el que estava fent, estava borratxo").
- Els agressors no tenen un perfil psicològic comú.
- Els agressors són quasi sempre coneguts.
- No sempre se sap que l'abús sexual infantil està ocorrent.
- En moltes ocasions la família coneix l'abús però no el denuncia.
- Els homes són perfectament capaços de controlar els seus impulsos sexuals.

ⁱ ALONSO, José Manuel; VAL, Asun et al. (2001). *Abuso sexual infantil. Manual de formación para profesionales*. Save the Children.

Els nostres cossos, els nostres drets

- Les víctimes no són culpables que els ocorregui l'abús, i no poden evitar-lo (entre altres motius perquè no solen rebre educació sobre aquest tema).
- Els xiquets i les xiquetes poques vegades inventen històries que tinguen relació amb haver sigut abusats sexualment. En general, si ho fan és per influència dels adults.
- Pateixen abús una de cada quatre xiquetes i un de cada set xiquets.
- Els agressors no reconeixen la seua responsabilitat i tracten de culpabilitzar la víctima (per provocar).
- És més probable que les persones que han patit abusos es convertisquen en agressores que les que no n'han patit. No obstant açò, seria determinista esperar que açò succeísca sempre així. Molts homes violents amb les seues famílies o parella provenen de famílies sense historial de violència.
- La gravetat dels efectes de l'abús sexual infantil depèn de factors com la freqüència, el grau de parentiu, la intensitat, etc.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.6.5. La revolució fluorescent EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

#ASI

Desenvolupament

Vegeu el curt-documental sobre l'abús sexual infantil "La revolución fluorescente" (2017), realitzat per Producciones Desde el Cariño per a la UNESCO sobre les causes, conseqüències i mesures per a eradicar els abusos sexuals en la infantesa.

Comenteu el documental en xicotets grups. Anoteu les propostes que es fan al documental per a eradicar l'ASI. Què hauria de fer l'escola?

Escriviu un comentari individual i publiqueu-lo en el canal de la productora on està el vídeo.

Individualment, escriviu una xicoteta ressenya i publiqueu-la en les vostres xarxes socials. Podeu publicitar el teaser del documental.

Els nostres cossos, els nostres drets

6.6.6. ASI i violència en la parella EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

#ASI

#Violència masclista

#Violència en la parella

Desenvolupament

Llegiu la informació de l'estudi sobre l'ASI.

Per grups de 4, busqueu informació sobre l'ASI. Podeu repartir-vos aquests vídeos i explicar-los al grup.

Vídeos d'ASPASI (Asociación para la Sanación y Prevención de los Abusos Sexuales en la Infancia):

- Vídeo "Mensaje de un niño para los abusadores"
- Vídeo "Chantaje - Regalo - Trato. Previniendo el abuso sexual infantil"
- Vídeo "Enséñales a poner los límites adecuados. Previniendo el abuso sexual infantil"
- Vídeo "Asertividad: ¿qué haces cuando sucede algo que no te gusta? Previniendo el abuso sexual infantil"
- Vídeo "Cuando alguien dice no, ¡paramos! Previniendo el abuso sexual infantil"

Després del treball en grup, elegiu un/a portaveu perquè expose les idees principals que s'han dit en el grup.

Text. Un estudi sobre ASI

Abús sexual en la infància i l'adolescència: característiques, recurrència i maltractament.

Sílvia López. (2009). Estudi realitzat en 24 centres d'atenció a la salut sexual i reproductiva de Catalunya, amb 1015 dones majors de 18 anys, mitjançant qüestionari anònim.

Alguns resultats

- El 37,6% van patir algun tipus d'abús en la infantesa (tocaments, 32,4%; obligada a tocar, 16,5%; intent de penetració, 16,6%, i penetració, 9,6%).
- Dels abusadors, el 16% era un desconegut; el 45%, un conegut, i el 39%, un familiar.
- Més de la tercera part dels abusos van durar anys.
- Més de la meitat dels abusos van tindre lloc abans que les xiques feren els 13 anys.
- El 65,6% de les xiquetes víctimes de l'abús no ho contaren a ningú; de les que sí que ho contaren, el 18,2% varen ser culpades dels fets.
- El 70,2% de les xiquetes que varen patir intent de penetració o penetració han rebut algun tipus de maltractament per les seues parelles adultes. El 47,8% de les xiques que van ser tocades o obligades a tocar han estat també víctimes de maltractament.

De l'última de les dades es pot deduir que:

Haver patit ASI es relaciona amb un major risc de patir maltractament per part de la parella/es en l'edat adulta.

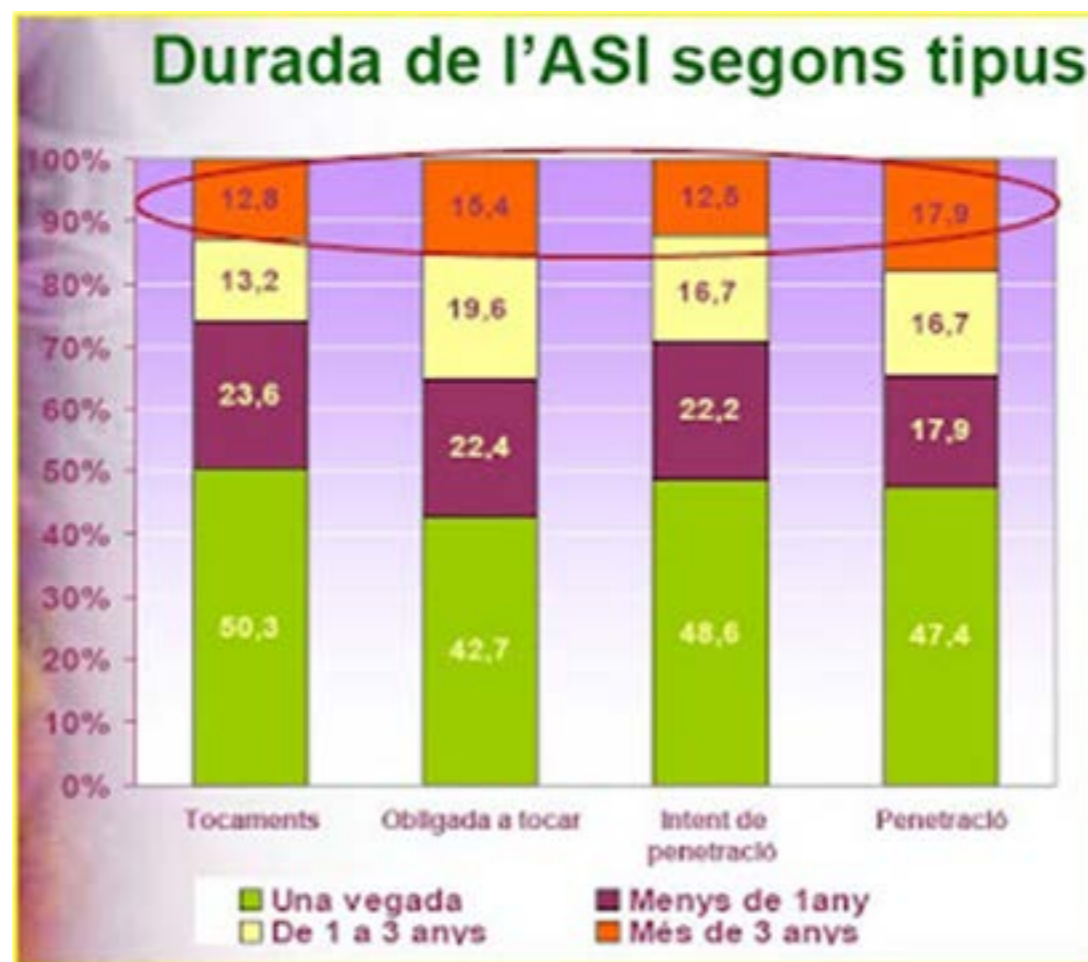
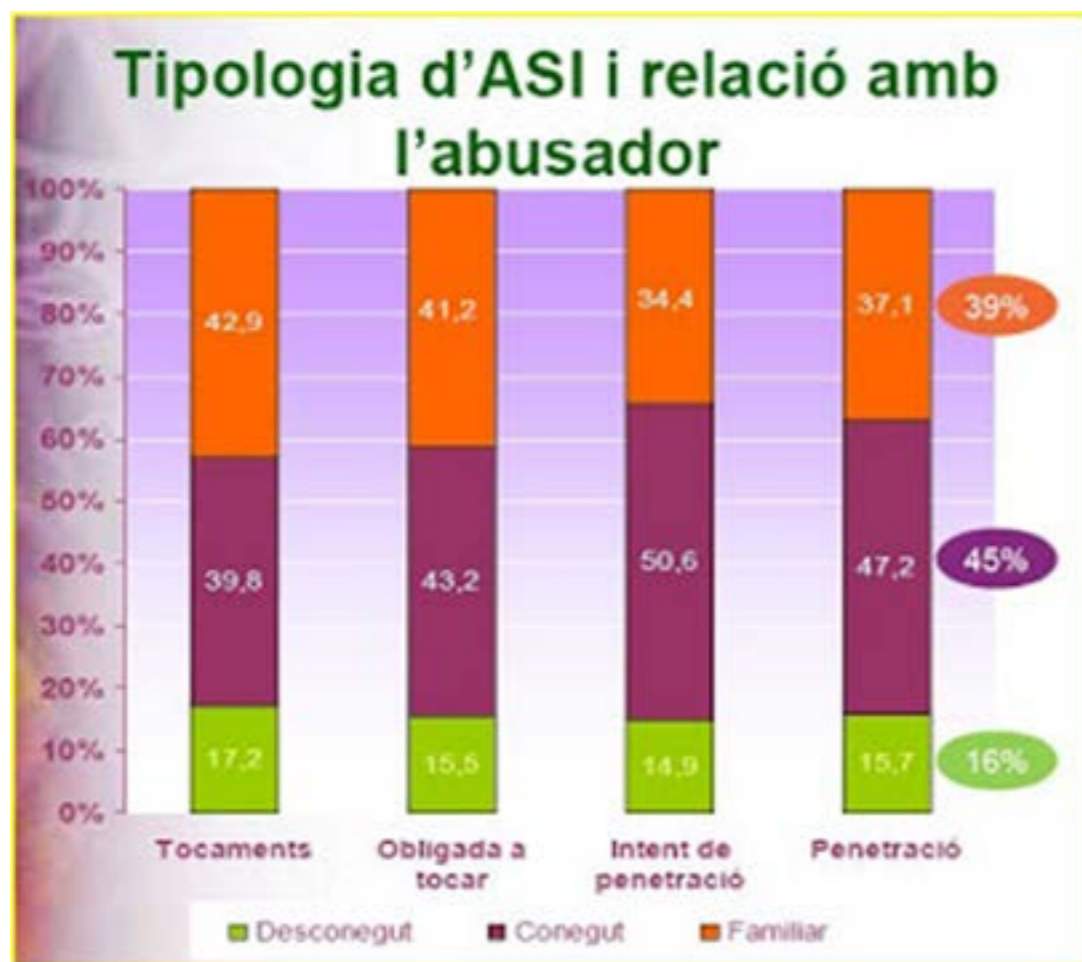
Això significa, com diu l'autora de l'estudi, que la prevenció, la detecció precoç i l'atenció a l'Abús Sexual en la Infància i en l'Adolescència, contribueixen a la prevenció primària de la violència envers la dona en les relacions de parella a l'edat adulta.

Segurament, com que vivim en una societat tecnocientífica, si haguérem descobert que hi ha un gen directament relacionat, per exemple, amb la diabetis,

el descobriment hauria eixit en les portades dels diaris i començarien a haver-hi experiments subvencionats per l'estat per a inactivar el gen. L'estudi sobre l'ASI mostra una clara relació entre abús infantil i abús adult, però la repercussió és quasi nul·la i el tema no sol estar en les agendes educatives ni de salut com a prioritari.

A qualsevol persona mínimament sensible li farien mal aquestes xifres. Les que tenen responsabilitats polítiques i educatives no poden mirar cap a un altre costat. Perquè educació és prevenció, i prevenció és educació.

Els nostres cossos, els nostres drets

Els nostres cossos, els nostres drets

6.6.7. Projecte Unbreakable 2EBC

Nivells: Segon cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles

Etiquetes:

#ASl

#Activismes

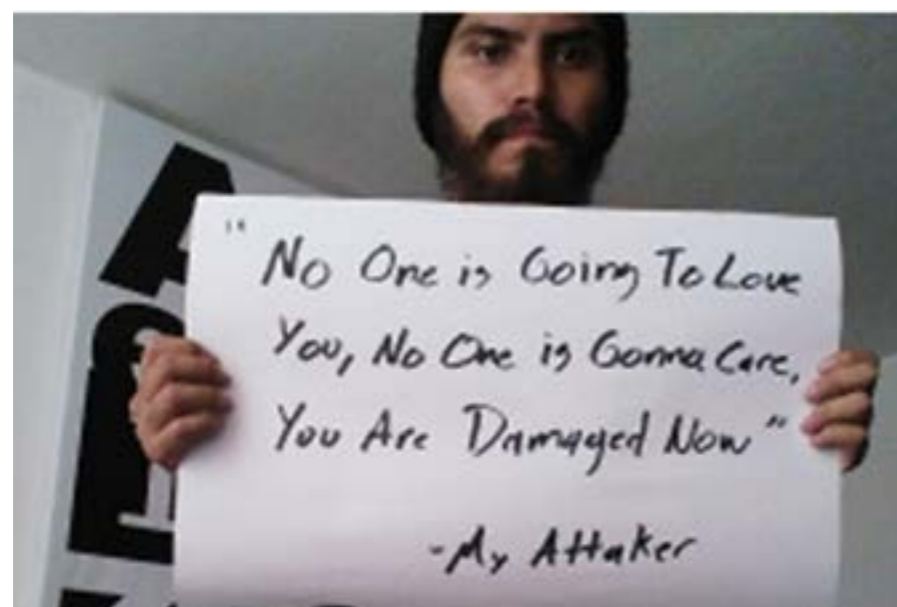
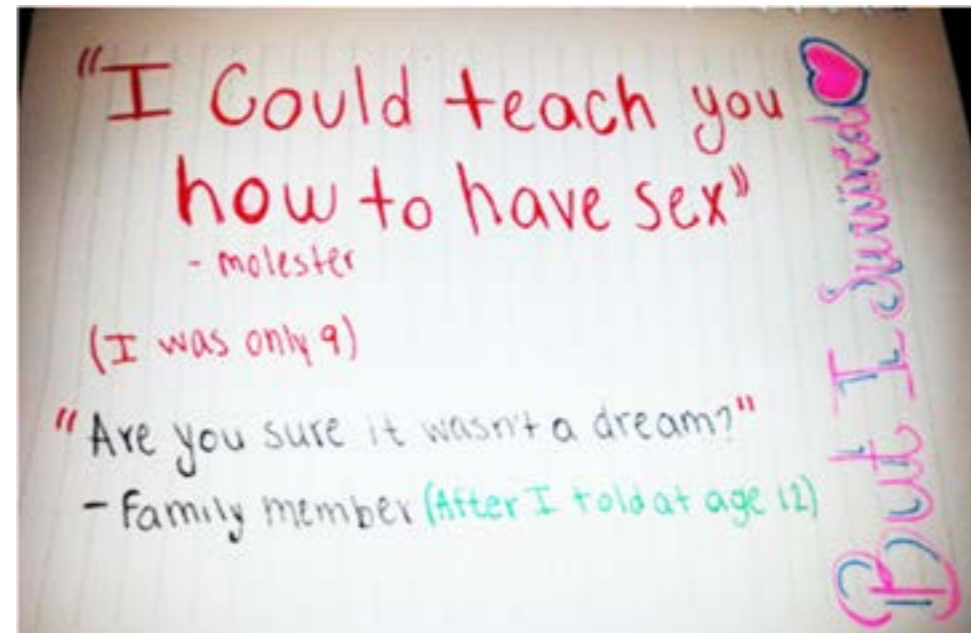
#Anglès

Desenvolupament

Vegeu el vídeo "[Te callas y te aguantas](#)", fragment del documental "[Els monstres de ca meva](#)" (2010, 60'). Comenteu les primeres impressions per parelles. [El documental es pot veure complet, si es desitja].

Llegiu la notícia i visiteu la pàgina del projecte [Unbreakable](#), on podeu veure les fotografies i els textos de les persones que han patit abús. La majoria estan en anglès.

Traduiu els missatges. Escriviu-los en cartolines i afegiu missatges contra l'abús.

Els nostres cossos, els nostres drets

Text. Unbreakable

Mujeres víctimas de violencia sexual muestran en la Red las palabras de sus agresores

Otras dan la cara y sostienen la cartulina sobre el pecho, mirando a la cámara con valentía. Algunas están relatando, desde la pose simple y el cartel con el mensaje textual de la bestia, un suceso traumático del que se han curado o desean hacerlo: una agresión sexual, de cualquier tipo y en cualquier ámbito, la familia, el trabajo, la escuela, la calle....

Un ejercicio curativo

Todas las fotos, centenares, están en el Tumblr de Unbreakable Project (Proyecto Irrompible), una iniciativa de una chica de 19 años, Grace Brown, una estudiante de fotografía que se ha convertido, gracias a la difusión social en la red de su idea, en la catalizadora de un ejercicio catártico, liberador, curativo y lleno de orgullo.

En octubre de 2011 una amiga de Brown le confesó que había sido asaltada sexualmente. A la mañana siguiente, todavía impresionada y tras una noche de insomnio, propuso a la víctima de la agresión que le haría una foto mientras sostenía un póster con las palabras del atacante. Quería colgar la imagen en internet e intentar que otras mujeres dieran el paso de confesar la agresión.

Brown se hizo con una plantilla de Tumblr, la tuneó mínimamente, y propuso usar la fotografía "para ayudar en la curación de quienes hayan sido víctimas de abusos sexuales". Invitaba a las mujeres a remitir fotos al correo electrónico del blog.

Una semana más tarde Unbreakable Project aparecía citado por la feminista Jessica Valenti y por Yvonne Moss, que sufrió una violación y es ahora una activista en favor de las víctimas

de abusos. Esta última definió la iniciativa de fotografía curativa como una forma de que las afectadas "recuperen el poder de las palabras que en el pasado fueron utilizadas contra ellas".

Mensajes de todo el mundo

Todo empezó entonces a ir muy deprisa. Brown recibió centenares de mensajes de todo el mundo, desde Australia o Japón hasta Abhu Dhabi. En ocasiones eran simples correos relatando los pormenores de una experiencia muy amarga. En otras, fotos con las advertencias, insultos y amenazas de los delincuentes.

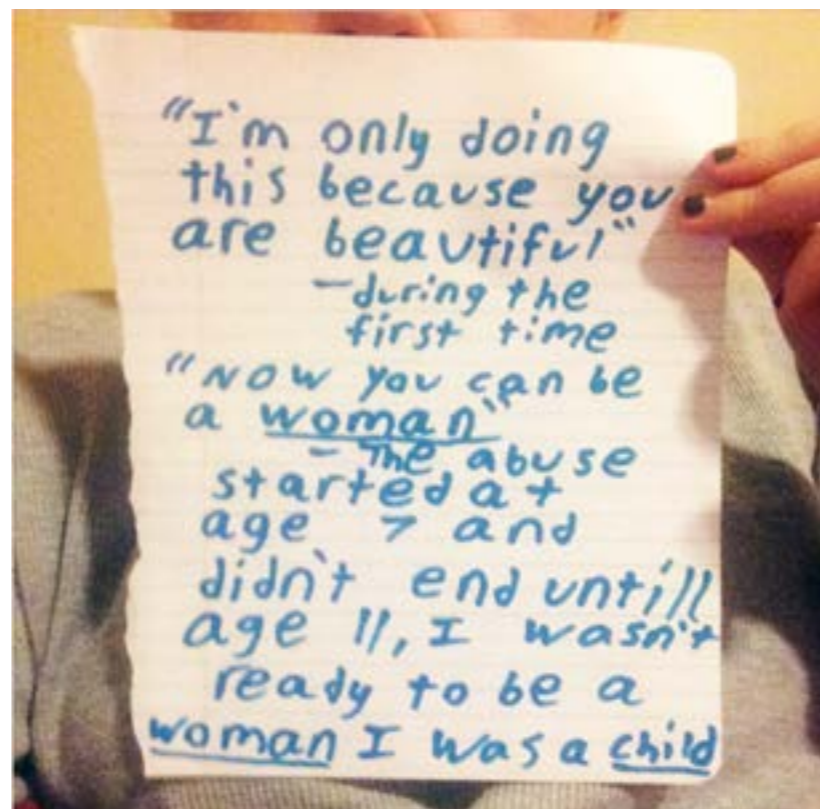
Algunas mujeres también aceptan la oferta de ser retratadas por Brown, que ya ha realizado 25 fotos. Ha colocado su cámara delante de

una mujer de 70 años dispuesta a revelar su experiencia y compartirla, pero la promotora de Unbreakable Project nunca olvidará el caso de la niña de 13 años que apareció con una pancarta que decía: "Esto te dolerá un poco".

La joven quiere seguir adelante. Está un poco alucinada con la trascendencia de su idea ("¡sólo tengo 19 años!", no deja de decir en las entrevistas), pero se ofrece a seguir recibiendo, publicando y haciendo fotos a "supervivientes", porque su objetivo es "llevar luz, consuelo y curación a todas las afectadas".

El proyecto tiene también sedes en las redes sociales Facebook y Twitter.

Font: [20 minutos](#)

Els nostres cossos, els nostres drets

6.6.8. La xiqueta i el llop 2EBC

Nivells: ESO, Batxillerat i Cicles.

Etiquetes:

[#Violència masclista](#)

[#Assetjament sexual](#)

[#ASI](#)

[#Música](#)

[#Infantesa](#)

Desenvolupament

Llig aquest text extret del llibre *La niña y el lobo. Vivir para contarlo, una historia de violencia machista y superación*. (Amparo Sánchez. Ediciones Lupericalia. Alacant. 2014)

Amparo Sánchez és cantant (Amparanoia) i en aquest llibre autobiogràfic ens explica part de la seua vida de violència masclista i de com va eixir d'això. Una història de lluita i superació.

Text. La xiqueta i el llop

"Un dia, a les tres de la vesprada, ma mare en la seua revisió frenètica del 'tot enllestit que papà està a punt d'arribar', va comprovar que no quedava vi per al menjar i, com la botiga devia estar tancada a aquelles hores, em va enviar al bar del cantó. Ella estava segura que me'n vendrien una botella.

El carrer estava desert. Era estiu i feia molta calor. S'escoltava la dringadissa de les culleres en els plats i la sintonia de les notícies en la tele. Anava abraçada a la botella de vi negre quan el vaig reconèixer a l'instant, caminant carrer avall, amb la seua granota blanca de pintor. Una guitza interior, potser la meua intuïció, em va dir: "FUIG". Vaig accelerar el pas i, quasi corrent, vaig aconseguir arribar abans que ell al meu

portal, però, en uns segons, el tenia darrere de mi, subjectant-me i tapant-me la boca. La seua respiració entretallada em va impressionar molt.

Jo portava un vestit molt fi, amb floretes i sense tirants. Va començar a tocar-me els muscles nus fins a ficar la mà per l'escot i arribar als mugrons. Al mateix temps, amb l'altra mà pujava per la cuixa fins a les bragues, i va començar a gemegar molt seguit, fet que em va espantar terriblement.

Tenia molta por. El meu cos sencer tremolava. Em sentia les dents cruixir i, encara que volia, no podia cridar. Vaig respirar profundament diverses vegades i no sé com vaig poder, però, tartamudejant, quasi sense veu, li vaig demanar: 'Solta'm, per favor'. Ell em va dir que estiguera calladeta, que m'agradaria, i em va tapar la boca amb una mà, mentre amb l'altra començava a tocar-me la vulva. Estava paralizada per la por. No sé d'on ni com vaig traure les forces, però vaig alçar la botella de vi i li la vaig trencar al cap. Així em vaig alliberar d'ell i vaig pujar corrent les escales, sense mirar arrere. Vaig picar al timbre i vaig colpejar la porta amb totes les meues forces. Vaig tornar a picar al timbre una vegada i una altra, mentre colpejava la porta al mateix temps. Els segons em van paréixer eterns. Temia que ell estiguera darrere de mi, però no m'atrevia a mirar. Em vaig orinar damunt de por i la porta, per fi, es va obrir. [...]"

La mare li demana explicacions, ella ho vol contar, però no li ixen les paraules. La mare li mana arregar els cascos de la botella.

"Em vaig tombar al llit i vaig començar a plorar desconsolada contra el coixí". [...] "Vaig escoltar com arribava mon pare i com ma mare li relatava la seua versió. [...] En aquell moment vaig deixar

de plorar, volia alçar-me i explicar-ho tot, però no podia. Pareixia que els meus músculs s'havien contret i, encara que enviara l'ordre des del cervell, les meues extremitats no feien cas. No podia moure'm".

A l'estiu següent ho va poder explicar a sa mare, però la va acusar de mentidera, i va aconsellar-la que no se li acudira contar-li-ho a son pare. El pintor era conegut de la seua família i vivia al seu mateix carrer.

Qüestions

1. Coneixes alguna història semblant a aquesta?
2. Com t'expliques que un home, a qui coneixien els pares de la xica, faça això? Per què creus que s'atreveix a fer-ho?
3. Per a aquest home, només compta el seu desig. Què creus que pensa sobre les dones?
4. Per què creus que la mare de la xica no la defensa?
5. Si ets xica, has tingut por que et seguira un home o a passar sola, de nit, per un carrer poc transitat?
6. Feu grups de tres o quatre persones, xiques d'una banda i xics d'una altra, per a debatre aquest text. Feu un resum escrit del que es parle.
7. Debat en gran grup.
8. Podeu acabar la sessió escoltant la cançó de Curricé "**NO significa NO**".

Els nostres cossos, els nostres drets

Nota: Orientacions didàctiques

Com veureu, algunes de les activitats incloses en aquest projecte contenen instruccions que us ajudaran a posar-les en pràctica a l'aula. Quan aquest no siga el cas, les podreu treballar individualment, mitjançant alguna de les estructures cooperatives que expliquem en l'annex "Estructures cooperatives", o bé com a xicotet projecte de treball. D'altra banda, és també recomanable treballar els continguts de forma transversal en les diferents assignatures del currículum que es consideren adients.